

Plan Rozwoju Lokalnego
POWIATU KOLNEŃSKIEGO
na lata 2015 - 2020

Gdańsk, lipiec 2015

Zamawiający:

Powiat Kolneński

ul. 11 Listopada 1

18-500 Kolno

www.powiatkolno.pl

Wykonawca:

EU-CONSULT Sp. z o.o.

ul. Wały Piastowskie 1

80-855 Gdańsk

www.eu-consult.pl

SPIS TREŚCI

1.	WYKAZ SKRÓTÓW	6
2.	WPROWADZENIE	7
3.	PRZEDMIOT BADANIA.....	8
4.	METODOLOGIA BADAŃ.....	12
4.1	ANALIZA DANYCH ZASTANYCH	12
4.1.1	Dokumenty poddane analizie	13
4.1.2	Zakres analizy	13
4.2	ANALIZA SWOT	13
4.3	SPOTKANIA INFORMACYJNE	14
4.4	BADANIA ILOŚCIOWE – CATI i PAPI	14
4.5	BADANIA JAKOŚCIOWE – IDI	17
4.6	SPOTKANIA PODSUMOWUJĄCE, KONSULTACJE SPOŁECZNE.....	17
4.7	SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA I EWALUACJI PROGRAMU ROZWOJU LOKALNEGO	18
5.	POWIĄZANIA PLANU Z PROGRAMAMI NAKREŚLAJĄCYMI KIERUNKI ROZWOJU ...	20
6.	ANALIZA DESK RESEARCH	29
6.1	PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO.....	29
6.1.1	Położenie i środowisko przyrodnicze powiatu kolneńskiego	29
6.1.2	Walory środowiska przyrodniczego i kulturowego powiatu kolneńskiego	31
6.2	SFERA SPOŁECZNA	51
6.2.1	Procesy demograficzne	51
6.2.2	Aktywność obywatelska w powiecie kolneńskim	56
6.3	SFERA GOSPODARCZA.....	59
6.3.1	Poziom rozwoju gospodarczego.....	59
6.3.2	Struktura podmiotów gospodarczych i poziom przedsiębiorczości mieszkańców	60
6.3.3	Rynek pracy	62
6.3.4	Potencjał powiatu kolneńskiego w zakresie rolnictwa	68
6.3.5	Potencjał gospodarczy dla rozwoju funkcji turystycznych.....	69
6.4	INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I TECHNICZNA	71
6.5	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	82
6.6	ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ POWIATU KOLNEŃSKIEGO.....	92

6.7	IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW W POWIECIE KOLNEŃSKIM W WYBRANYCH ASPEKTACH	94
6.8	PLANOWANE INWESTYCJE W OKRESIE 2015-2020 W OBSZARZE POWIATU ..	96
6.9	PLANY ODNOWY GMIN POWIATU KOLNEŃSKIEGO UWZGLĘDNIANE W ANALIZIE	107
7.	ANALIZY SWOT	117
8.	WYNIKI BADANIA EWALUACYJNEGO	122
8.1	BADANIE PAPI	122
8.1.1	Próba badawcza badania PAPI	122
8.1.2	Wyniki badania PAPI	124
8.1.3	Podsumowanie i wnioski	133
8.2	BADANIE CATI	133
8.2.1	Próba badawcza badania CATI	133
8.2.2	Wyniki badania CATI	135
8.2.3	Podsumowanie i wnioski	144
9.	WYNIKI BADAŃ JAKOŚCIOWYCH	146
10.	MISJA I WIZJA POWIATU KOLNEŃSKIEGO	157
10.1	KIERUNKI STRATEGICZNE ROZWOJU POWIATU KOLNEŃSKIEGO	157
10.2	MISJA POWIATU KOLNEŃSKIEGO	158
10.3	WIZJA POWIATU KOLNEŃSKIEGO	158
10.4	CELE W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH STRATEGICZNYCH	158
10.5	PLAN OPERACYJNY CELE STRATEGICZNE, CELE SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA	159
11.	WDRAŻANIE, MONITORING, AKTUALIZACJA I PROMOCJA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	167
11.1	WDRAŻANIE DOKUMENTU	167
11.2	MONITORING	168
11.3	AKTUALIZACJA	169
11.4	PROMOCJA	169
12.	OMÓWIENIE KONSULTACJ SPOŁECZNYCH	171
12.1	KALENDARIUM	171
12.2	PRZEDMIOT KONSULTACJI	171
12.3	METODY KONSULTACJI	171
12.3.1	Spotkania konsultacyjne	171

12.3.2	Konsultacje internetowe	171
12.4	PODSUMOWANIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	172
13.	ANEKSY	174
13.1	BIBLIOGRAFIA	174
13.2	SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	178
13.3	KWESTIONARIUSZ WYWIADU BEZPOŚREDNIEGO (PAPI/CATI).....	181

1. WYKAZ SKRÓTÓW

- BDL – Bank Danych Lokalnych;
- BIP – Biuletyn Informacji Publicznej;
- CAPI – ankieta internetowa nadzorowana przez system komputerowy;
- CATI – wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo;
- Działalność B+R – Działalność badawcza i rozwojowa;
- EWT – Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej;
- GUS, GOV – Główny Urząd Statystyczny;
- KOKiS – Kolneński Ośrodek Kultury i Sportu;
- OZE – Odnawialne Źródła Energii;
- PAPI – badanie bezpośrednie w wykorzystaniu kwestionariusza ankiety;
- PECiGWŚ Sp. z o.o. - Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej I Gospodarki Wodno-Ściekowej Spółka z o.o.;
- PKS – Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej;
- PO IiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko;
- PO WER – Program Wiedza i Edukacja, Rozwój;
- PSZ – Polska Strategia Zatrudnienia;
- PSZOK - Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych;
- P.W. św – Pod Wezwaniem Świętej/Świętego;
- REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej;
- RPO – Regionalny Program Operacyjny;
- RPOWP – Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020;
- S.A. – Spółka Akcyjna;
- S.C. – Spółka Cywilna;
- SM – Spółdzielnia Mleczarska;
- SP – Szkoła Podstawowa;
- Sp. z o.o. – Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;
- S.j. – Spółka jawna;
- UE – Unia Europejska;
- UM – Urząd Miasta;
- TEN-T - Transeuropejska sieć transportowa.

2. WPROWADZENIE

Plan Rozwoju Lokalnego stanowi opracowanie, które w sposób kompleksowy diagnozuje aktualną sytuację powiatu, pokazuje słabe i mocne strony regionu oraz wskazuje możliwości i zagrożenia. Nadrzędnym celem Dokumentu jest pokazanie wieloletniej perspektywy priorytetów rozwoju powiatu oraz wskazanie instrumentów pozwalających te priorytety realizować. W planie zostały skonkretyzowane postanowienia strategii rozwoju. W budowaniu Dokumentu uczestniczyło środowisko władz samorządowych powiatu kolneńskiego, lokalnych przedsiębiorców oraz mieszkańców.

Plan Rozwoju Lokalnego stanowi kluczowe narzędzie wspierające proces zarządzania powiatem. Ukierunkowuje zmiany w jednostce samorządu terytorialnego, by poprawić jakość środowiska przestrzennego i poziom życia mieszkańców, wskazuje cele i kierunki zaangażowania środków z funduszy strukturalnych oraz własnych.

Plan Rozwoju Lokalnego powiatu kolneńskiego określa cele strategiczne i szczegółowe rozwoju obszaru, przede wszystkim przedstawia konkretne zadania do realizacji. Stwarza możliwości decyzyjne w sprawach dotyczących podejmowania przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie rzeczowym i finansowym w dłuższej perspektywie czasu. Decyzje te pozwolą na wcześniejsze podjęcie prac przygotowawczych dla planowanych procesów inwestycyjnych. Umożliwia także pozyskanie środków finansowych dla planowanych zadań z odpowiednim wyprzedzeniem.

Przygotowany Dokument to zbiór konkretnych, realnych i niezbędnych dla rozwoju społeczności lokalnej działań, a jego realizacja leży we wspólnym interesie władz i wszystkich mieszkańców.

3. PRZEDMIOT BADANIA

Przedmiotem zamówienia było kompleksowe opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego powiatu kolneńskiego na lata 2015 – 2020, z zachowaniem jego uspołecznionej formy. Głównym celem opracowania było wskazanie zamierzeń samorządu powiatu względem działań planowanych za powiatowe środki finansowe oraz wspieranych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Plan Rozwoju Lokalnego, jako nakreślenie kierunków wieloletniego rozwoju, pozwala wykazać zasadność i celowość aplikowania o źródła finansowania z funduszy Unii Europejskiej. W praktyce niemożliwe jest pozyskanie środków finansowych z różnorodnych programów pomocowych Unii Europejskiej bez rzetelnego i jasnego zaprezentowania wizji powiatu. Strategia została opracowana na lata 2015 – 2020.

Do Planu Rozwoju Lokalnego wykonana została analiza identyfikująca dostępne źródła dofinansowania dla zakładanych przedsięwzięć w powiecie kolneńskim w latach 2015 – 2020.

ZAKRES PROJEKTU OBJAŁ NASTĘPUJĄCE ETAPY:

ETAP 1. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Etap I objął, w pierwszej kolejności, opracowanie aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu kolneńskiego. Przygotowana analiza objęła następujące elementy:

Tabela 1. Zakres analizy - część diagnostyczna

ELEMENTY UZWZGLĘDNIONE W ANALIZIE	
PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	- umiejscowienie powiatu w województwie i kraju; - charakterystyka sieci osadniczej; - opis zasobów naturalnych oraz warunków przyrodniczych powiatu; - opis zasobów kulturowych.
SFERA SPOŁECZNA	- demografia (liczba ludności, przyrost naturalny, migracje, struktura wiekowa ludności); - rynek pracy (liczba i struktura pracujących, poziom bezrobocia, źródła utrzymania, dochody gospodarstw domowych).
SFERA GOSPODARCZA	- główni pracodawcy; - struktura podstawowych branż gospodarki (rolnictwo, usługi, turystyka, itd.);

ELEMENTY UWZGLĘDNIONE W ANALIZIE	
	- liczba podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w poszczególnych sektorach;
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I TECHNICZNA	- sieć komunikacyjna, drogowa; - sieć wodociągowa; - sieć kanalizacyjna, gospodarki odpadami; - sieć energetyczna.
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	- edukacyjna, - sportowa, - kultury, sztuki i ochrony zabytków; - bezpieczeństwo publiczne.
ZARZĄDZANIE	- możliwości budżetowe powiatu; - planowanie strategiczne i promocja powiatu; - kapitał społeczny.

Źródło: Opracowanie własne.

Na podstawie aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu opracowano:

- Najważniejsze problemy występujące w obszarze powiatu – m.in. wykaz najistotniejszych problemów w sferze społecznej, ekonomicznej, zagospodarowania przestrzennego; analiza SWOT (mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia);
- Cele ogólne i szczegółowe rozwoju powiatu – diagnoza uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych rozwoju powiatu kolneńskiego celem zespojenia ich z założonymi celami;
- Zadania zmierzające do realizacji założonych celów mających na celu poprawę w zakresie:
 - przestrzeni i środowiska;
 - sfery społecznej;
 - sfery gospodarczej;
 - infrastruktury komunalnej i technicznej;
 - infrastruktury społecznej;
 - zarządzania.
- Realizacja zadań:
 - Planowane zadania inwestycyjne w okresie 2015-2020;
 - Zadania planowane do realizacji po roku 2020.

- Powiązania zadań realizowanych w ramach Planu Rozwoju Lokalnego z dokumentami programowymi wyższego szczebla:
 - dokumenty programowe Unii Europejskiej;
 - dokumenty programowe krajowe;
 - dokumenty regionalne.
- Plan finansowy na lata 2015-2020:
 - budżet jednostki samorządu terytorialnego;
 - budżet państwa;
 - środki prywatne;
 - środki Unii Europejskiej
- System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego.
- Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Planu Rozwoju Lokalnego.

ETAP 2. CZĘŚĆ STRATEGICZNA

Etap II miał charakter strategiczny, uwzględnił przeprowadzenie badań terenowych o charakterze ilościowym i jakościowym. Uzyskane wyniki poddano analizie statystycznej, na podstawie której opracowano podstawowe wnioski, uwagi zgłaszane przez respondentów w badaniach oraz rekomendacje. Opracowane wyniki posłużyły także do wykonania analizy SWOT, określenia głównych problemów i uwarunkowań. W tym etapie zostały zorganizowane i przeprowadzone spotkania informacyjne oraz warsztatowe z mieszkańcami powiatu, radnymi, pracownikami urzędu, przedsiębiorcami. Celem spotkań na etapie konstruowania celów oraz planów rozwojowych powiatu było poruszanie głównych problemów powiatu, sposobów ich rozwiązania w kontekście wyników pomiaru terenowego. Końcowym stadium II etapu było przygotowanie systemu wdrażania, monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii oraz wszelkich niezbędnych dokumentów wykonawczych. Wszystkie zadania, systemy wdrażania oraz sposoby monitoringu zostały opracowane z uwzględnieniem możliwości organizacyjnych, kadrowych oraz finansowych powiatu.

ETAP 3. CZĘŚĆ KONSULTACYJNA

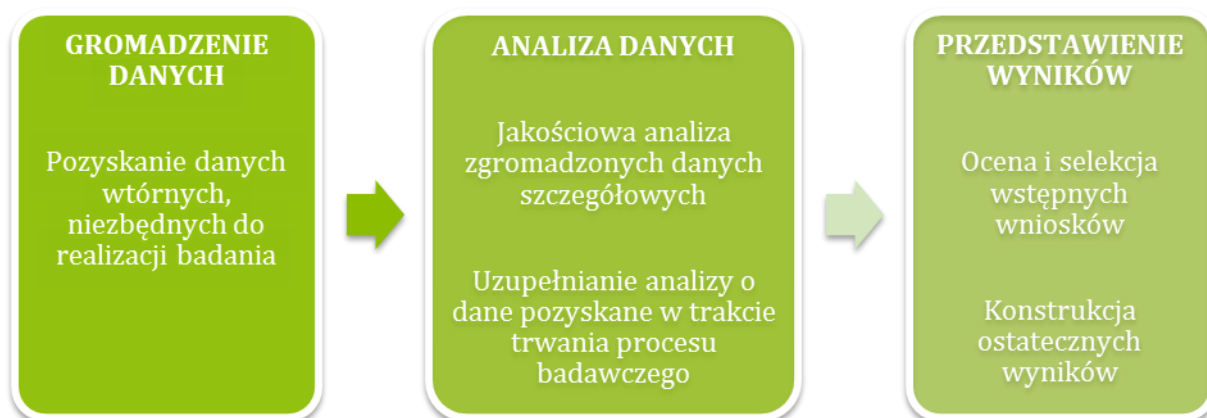
Etap III zakładała opracowanie ostatecznej wersji dokumentu Planu Rozwoju Lokalnego w kontekście możliwości budżetu powiatu, planów działania i kierunków rozwojowych oraz wyników badań terenowych. Raport stanowił przedmiot omówienia podczas przeprowadzanych konsultacji społecznych oraz spotkań podsumowujących. Celem spotkań było ustalenie wersji pokonsultacyjnej raportu.

4. METODOLOGIA BADAŃ

4.1 ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Analiza desk research zakładała szczegółową analizę oraz przetwarzanie danych z rozmaitych źródeł. Omawiana technika badawcza jest wolna od większości obciążeń charakterystycznych dla badań reaktywnych, takich jak chociażby, efekt ankierski. Pozwala, tym samym, na uzyskanie wysoce obiektywnych informacji. Ponadto stanowi doskonały wstęp do dalszych badań, ponieważ nakierowuje zespół badawczy na pewne konkretne problemy, które można pogłębić i wyjaśnić w wyniku realizacji badań reaktywnych. Wieloaspektowa, krytyczna analiza przedstawionych dokumentów stanowi podstawę do oceny poprawności prowadzonych działań oraz punkt wyjścia w całym procesie badawczym. Desk research został przeprowadzony w kilku etapach i objął: gromadzenie oraz analizę danych, a także opracowanie i przedstawienie wyników badania.

Rysunek 1. Schemat analizy desk research

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza desk research pozwoliła, zarówno, na zebranie informacji potrzebnych do sporządzenia diagnozy społeczno - gospodarczej analizowanego regionu, jak i określenie zbieżności i wzajemnych relacji opracowywanego dokumentu z unijnymi, krajowymi, wojewódzkimi oraz lokalnymi dokumentami strategicznymi.

4.1.1 Dokumenty poddane analizie

Analiza desk research przeprowadzono w oparciu m.in. o:

- Europejskie, krajowe, regionalne, powiatowe i gminne strategie i programy;
- Dane statystyczne dostępne w ramach statystyki publicznej i innych źródeł;
- Biuletyn Informacji Publicznej powiatu kolneńskiego;

4.1.2 Zakres analizy

Tabela 2. Zakres analizy desk research

ZAKRES ANALIZY DESK RESEARCH	
PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	SFERA SPOŁECZNA
- umiejscowienie powiatu w województwie i kraju; - charakterystyka sieci osadniczej; - opis zasobów naturalnych oraz warunków przyrodniczych powiatu; - opis zasobów kulturowych.	- demografia; - rynek pracy.
SFERA GOSPODARCZA	INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I TECHNICZNA
- główni pracodawcy; - struktura podstawowych branż gospodarki (rolnictwo, usługi, turystyka, itd.); - liczba podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w poszczególnych sektorach.	- sieć komunikacyjna, drogowa; - sieć wodociągowa; - sieć kanalizacyjna, gospodarki odpadami; - sieć energetyczna.
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	ZARZĄDZANIE
- edukacyjna, - sportowa, - kultury, sztuki i ochrony zabytków; - ochrony zdrowia i opieki społecznej; - bezpieczeństwo publiczne.	- możliwości budżetowe powiatu; - planowanie strategiczne i promocja powiatu; - kapitał społeczny.

Źródło: opracowanie własne.

4.2 ANALIZA SWOT

Jest to ocena silnych i słabych stron danego obiektu na tle szans i zagrożeń ze strony otoczenia. Jej nazwa pochodzi od pierwszych liter rozpatrywanych grup czynników: strengths – silne strony, weaknesses - słabości, opportunities - szanse, threats – zagrożenia. Punkt wyjścia dla analizy stanowią atuty i słabości, które bada się w odniesieniu do szans. Jest to metoda kompleksowa, pozwalająca na łatwe przejście od etapu analizy strategicznej do etapu planowania strategicznego. Zastosowanie analizy SWOT pozwoliło na określenie potencjału realizowanych projektów i na obranie najlepszej strategii działania podczas realizowania przyszłych projektów systemowych.

Analizie zostały poddane następujące aspekty powiatu kolneńskiego: przestrzeń i środowisko, sfera społeczna, sfera gospodarcza, infrastruktura komunalna i techniczna, infrastruktura społeczna, zarządzanie.

4.3 SPOTKANIA INFORMACYJNE

W ramach realizacji projektu przeprowadzono jedno spotkanie informacyjne mające na celu przedstawienie wyników badań.

Celem spotkań na etapie konstruowania celów oraz planów rozwojowych powiatu było poruszanie głównych problemów powiatu, sposobów ich rozwiązania w kontekście wyników pomiaru terenowego.

4.4 BADANIA ILOŚCIOWE – CATI i PAPI

Badania opinii mieszkańców powiatu realizowane były także metodą badań ankietowych:

PAPI – badanie bezpośrednie z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety jest najbardziej popularną techniką zbierania danych wśród metod ilościowych. Polega na zbieraniu informacji przy pomocy standaryzowanego kwestionariusza ankiety. Pytania zawarte w kwestionariuszu są opracowane na podstawie problemów badawczych. Badanie ankietowe charakteryzuje się dużym wskaźnikiem responsu, niskimi kosztami przeprowadzenia i dużą szybkością analizowania danych. Badanie PAPI charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem responsu, bowiem ankietę kontaktuje się z respondentem osobiście, dzięki czemu łatwiej jest mu uzyskać zgodę na udzielenie wywiadu, niskimi kosztami przeprowadzenia i dużą szybkością analizowania danych.

CATI - wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo to doskonała technika służąca do realizacji badań ankietowych. Pozwala w krótkim czasie dotrzeć do dużej liczby respondentów i uzyskać od nich niezbędne informacje. Jej główną przewagą nad osobistym wywiadem kwestionariuszowym jest znacznie ułatwiony kontakt z respondentem, który może być nieobecny w swoim mieszkaniu w danym terminie. Wywiad telefoniczny można przeprowadzić z respondentem bez względu na porę i miejsce jego pobytu. Technika ta nie absorbuje również szczególnie czasu ani respondenta ani ankietera. Prowadzenie wywiadów za pomocą telefonu znacznie niweluje również efekt ankieterski, który może negatywnie wpływać na wiarygodność uzyskiwanych informacji.

Populacja badań CATI i PAPI:

Zgodnie z danymi GUS, według stanu na dzień 31.12.2011, powiat liczył **39 990 mieszkańców**, z których 10 660 zamieszkiwało w mieście Kolno, 2 441 – w mieście Stawiski oraz 26 889 – na obszarach wiejskich. Wskaźnik zaludnienia - 41 osoby/km² wskazuje, że powiat kolneński jest zdecydowanie słabiej zaludniony od średniej w województwie - 59 osób/km²/¹.

Tabela 3. Ludność wg gmin (stan na 31.12.2011 r.)

GMINA		LUDNOŚĆ		LUDNOŚĆ NA 1 KM ²
	OGÓŁEM	MĘŻCZYŻNI	KOBIETY	
Miasto Kolno	10 660	5 218	5 442	421
Gm. i M. Stawiski	6 540	3 270	3 270	39
Gm. Grabowo	3 658	1 836	1 822	27
Gm. Kolno	8 884	4 445	4 439	30
Gm. Mały Płock	5 051	2 546	2 505	36
Gm. Turośl	5 197	2 751	2 446	25
POWIAT	39 990	20 066	19 924	42

Źródło: GUS „Ludność w województwie podlaskim w 2011 r.”

Próba:

Próba została dobrana w sposób warstwowo - losowy reprezentatywnie dla całej populacji powiatu kolneńskiego pod względem **miejsca zamieszkania**. Łączna suma ankiet z mieszkańcami powiatu, wyniosła **312** sztuk.

Tabela 4. Liczba ankiet zakładanych do realizacji z podziałem na technikę badania oraz miejsce zamieszkania respondenta

	CATI	PAPI
RAZEM	624	
POWIAT	312	312
Gmina miejska Kolno	52	52
Gmina miejsko - wiejska Stawiski	52	52
Gmina wiejska Grabowo	52	52
Gmina wiejska Kolno	52	52
Gmina wiejska Mały Płock	52	52
Gmina wiejska Turośl	52	52

Źródło: Opracowanie własne.

¹ www.powiatkolno.pl [data dostępu: 14.04.2015 r.].

Próba została wyliczona w oparciu o wyniki Spisu Powszechnego GUS, wyżej wymienione, zgodnie z którymi w dniu 31.12.2011 powiat liczył **39 990 mieszkańców**.

W metodzie doboru próby zastosowano następujące wytyczne:

- wielkość akceptowalnego błędu pomiaru;
- zakres zmienności mierzonej cechy w populacji;
- zakładany przedział ufności;
- wielkość populacji.

Tabela 5. Dobór próby do badania CATI i PAPI

ZAŁOŻENIE	WARTOŚĆ
POZIOM UFNOŚCI	0,95
SZACOWANA WIELKOŚĆ FRAKCJI	0,5
BŁĄD MAKSYMALNY	0,039
WIELKOŚĆ POPULACJI	624*

** Wielkość populacji = 622, ale uwagi na podział respondentów na miejsce zamieszkania – gminy przyjęto **624** ankiety do wykonania.*

Zastosowanie proporcjonalnego podziału na poszczególne gminy powiatu kolneńskiego zapewniło możliwość porównywania uzyskanych wyników z uwzględnieniem rozbicia na przyjęte jednostki samorządu terytorialnego.

Zakres badań CATI i PAPI:

Opinie mieszkańców na temat:

Zakres powiatu:

Zasobów naturalnych oraz warunków przyrodniczych w obszarze powiatu; zasobów kulturowych; rynku pracy, mieszkalnictwa; sieci komunikacyjnej, drogowej; sieci wodociągowej; sieci kanalizacyjnej, gospodarki odpadami; sieci energetycznej; infrastruktury edukacyjnej; infrastruktury sportowej; infrastruktury kulturowej; infrastruktury zdrowotnej; bezpieczeństwa publicznego; aktywności mieszkańców; aktywności wyborczej mieszkańców; działalności organizacji pozarządowych.

4.5 BADANIA JAKOŚCIOWE – IDI

IDI polega na przeprowadzeniu ustrukturyzowanej rozmowy z osobą, która ma na celu uzyskanie konkretnych informacji w sposób planowy i metodyczny według określonego schematu, zwanego scenariuszem wywiadu.

W ramach badania zostały przeprowadzone 3 wywiady IDI:

- z osobą z **Zarządu powiatu kolneńskiego**,
- z **Przedstawicielem sektora NGO** oraz członkiem **Rady Pożytku Publicznego**;
- z **Dyrektorem Szpitala Ogólnego w Kolnie**;

Standaryzacja poruszanych zagadnień, a w szczególności celu rozmowy pozwoliła na uzyskanie informacji istotnych z punktu widzenia celów badania. Celem była diagnoza uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych rozwoju powiatu kolneńskiego. Charakter rozmowy i duża swoboda w komunikacji ułatwiały pogłębianie poruszanych zagadnień i wyjaśnianie zdiagnozowanych zjawisk. Indywidualne wywiady pogłębione miały na celu, przede wszystkim, odpowiedź na pytanie: „dlaczego dane zjawisko występuje?”, a nie samo proste stwierdzenie jego występowania. Mała liczebność populacji oraz konieczność uzyskania wiedzy o konkretnych zjawiskach i mechanizmach sprawiły, że wywiady pogłębione były idealną techniką służącą realizacji założonych celów.

4.6 SPOTKANIA PODSUMOWUJĄCE, KONSULTACJE SPOŁECZNE

Konsultacje społeczne to sposób uzyskiwania opinii, stanowisk, propozycji od instytucji i osób, których w pewien sposób dotkną, bezpośrednio lub pośrednio, skutki proponowanych przez administrację działań.

W ramach procesu badawczego przeprowadzono konsultacje społeczne dokumentu oraz spotkania podsumowujące prace nad Planem Rozwoju Lokalnego. W dniu 21.07.2015 r. odbyło się spotkanie konsultacyjne o charakterze warsztatowym z Radnymi Rady Powiatowej, Pracownikami Starostwa Powiatowego w Kolnie oraz lokalnymi Przedsiębiorcami.

Konsultacje społeczne składały się z następnym etapów:

- przedstawienie głównych wniosków wynikających z przeprowadzonych badań terenowych;
- informowanie o zamierzeniach/ planach;
- prezentacja zadań zmierzających do realizacji założonych celów mających na celu poprawę;
- wymiana opinii – część warsztatowa spotkania, która miała na celu pozyskanie uwag dotyczących Projektu, celem wypracowania ostatecznej formy Dokumentu;
- ustalenie rozwiązań – ustalenie wspólnie z uczestnikami konsultacji społecznych rozwiązań rozwojowych.

W czasie ich trwania uczestnicy konsultacji społecznych mieli możliwość zapoznać się z treścią dokumentu Planu Rozwoju Lokalnego, który był udostępniony podczas spotkania.

Konsultacje nie ograniczyły się wyłącznie do przedstawienia Strategii, ale także do wysłuchania opinii na jej temat, modyfikowania. Skutkiem konsultacji społecznych dokumentu Planu Rozwoju Lokalnego było opracowanie jego ostatecznej wersji, co pozwoliło na uwzględnienie oczekiwań poszczególnych grup docelowych.

Przeprowadzenie konsultacji społecznych w znacznym stopniu zmniejszyło ryzyko, że stworzony dokument Planu Rozwoju Lokalnego nie będzie uwzględniał oczekiwań poszczególnych grup docelowych.

4.7 SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA I EWALUACJI PROGRAMU ROZWOJU LOKALNEGO

Najbardziej znanym i powszechnie stosowanym przez samorządy mechanizmem weryfikacji postępów wdrażania planów jest ich **monitoring**. Istota monitoringu polega na prowadzeniu stałych obserwacji i dokonywaniu systematycznych pomiarów przebiegu realizacji celów strategii. Z uwagi na charakter Programów Rozwoju Lokalnego, które stanowią zarówno narzędzie planowania, jak i wsparcie systemu rozwoju powiatu zasadnym jest wyróżnienie dwóch płaszczyzn obserwacji i oceny.

Pierwszą płaszczyzną monitoringu jest obserwacja Strategii jako dokumentu planowania działań wspomagających rozwój z całą logiką uzasadnienia tych działań. W tej płaszczyźnie pożądana jest obserwacja trzech stref:

- zmieniającej się rzeczywistości w zakresie obszaru diagnozy;
- identyfikacji problemów;
- planowania rozwoju lokalnego.

Wskazane aspekty są ściśle powiązane z analizą stopnia spójności rzeczywistości z uwarunkowaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Obserwacja Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Kolneńskiego na lata 2015 – 2020 jako dokumentu planowania działań wspomagających rozwój powiatu powinna być przeprowadzana, co najmniej raz na rok.

Drugą płaszczyzną monitoringu jest obserwacja i ocena wdrażania zadań lub programów operacyjnych w życie, w tym obserwacja realizacji zadań w sferze materialnej – inwestycyjnej.

Z planowaniem strategicznym nierozzerwalnie winien być związany system pomiaru efektów w formie wskaźników obrazujących miarę postępu i skuteczności wdrażania celów zawartych w strategii.

W metodologii planowania strategicznego stosuje się najczęściej wskaźniki na poziomach:

- produktu (materialny efekt przedsięwzięcia);
- rezultatu (bezpośredni wpływ zrealizowanego produktu na otoczenie);
- oddziaływania (długofalowe konsekwencje zrealizowanego produktu).

Pomiar efektów wdrażania strategii mierzony będzie przez zestaw wskaźników obrazujących miarę postępu i skuteczności realizacji celów zawartych w strategii. Wskaźniki zostały opracowane na podstawie procesu badawczego.

5. POWIĄZANIA PLANU Z PROGRAMAMI NAKREŚLAJĄCYMI KIERUNKI ROZWOJU

DOKUMENTY NAKREŚLAJĄCE KIERUNKI ROZWOJU

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU DO 2020 ROKU²

Strategia Rozwoju Kraju jest dokumentem o charakterze planistycznym, którego celem jest wyznaczenie ram rozwoju społeczno-gospodarczego kraju.

W dokumencie wyznaczono priorytetowe cele oraz najważniejsze obszary, w których koncentrowane będą działania państwa. Celem głównym Strategii jest: *wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.*

Dokument zakłada cele działania w zakresie 3 obszarów:

SPRAWNE I EFEKTYWNE PAŃSTWO	Cel 1: Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem; Cel 2: Zapewnienie środków na działania rozwojowe; Cel 3: Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela
KONKURENCYJNA GOSPODARKA	Cel 1: Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej; Cel 2: Wzrost wydajności gospodarki; Cel 3: Zwiększenie innowacyjności gospodarki Cel 4: Rozwój kapitału ludzkiego Cel 5: Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych Cel 6: Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko; Cel 7: Zwiększenie efektywności transportu
SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA I TERYTORYJALNA	Cel 1: Integracja społeczna Cel 2: Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych Cel 3: Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

RAPORT POLSKA 2030³

Raport powstał w 2009, został opracowany przez Zespół Doradców Strategicznych Prezesa Rady Ministrów. Celem opracowania była diagnoza obecnej sytuacji oraz przedstawienie problemów. Raport stanowi narzędzie, które pozwala na:

- Identyfikację wyzwań-szans i zagrożeń w kontekście najbliższych 20 lat;
- Diagnozę sytuacji Polski;
- Określenie ścieżek rozwoju, które nie są zagrożone zjawiskiem dryfu rozwojowego;
- Rekomendację kierunków prowadzenia polityki państwa w kontekście zdiagnozowanych wyzwań.

W dokumencie określono także miary sukcesu rozwoju Polski w 2030 roku.

² Strategia Rozwoju Kraju do 2020 roku. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo; Warszawa, wrzesień 2012; Monitor Polski, pozycja 882.

³ Raport Polska 2030, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Zespół Doradców Strategicznych Prezesa Rady Ministrów; Al. Ujazdowskie 1/3, Warszawa; lipiec 2009.

DOKUMENTY NAKREŚLAJĄCE KIERUNKI ROZWOJU

STRATEGIA EUROPA 2020

Europa 2020 to unijna strategia wzrostu na okres od 2010 do 2020 r. Obejmuje ona o wiele więcej niż samo wyjście z kryzysu, z którym nadal boryka się wiele europejskich krajów.

Strategia wyznacza 3 priorytety:

1. Zwiększenie roli wiedzy, innowacji, edukacji i społeczeństwa cyfrowego;
2. Produkcja maksymalnie najbardziej efektywna, zwiększenie konkurencyjności;
3. Zwiększenie aktywności zawodowej, podnoszenie kwalifikacji, walka z ubóstwem.

Efektem realizacji priorytetów strategii Europa 2020 będzie osiągnięcie 5 wymiernych, współzależnych od siebie celów dla Unii Europejskiej:

1. Zatrudnienie

- Cel do osiągnięcia: 75% osób w wieku 20-64 lat powinno mieć pracę.

2. Badania i rozwój

- Cel do osiągnięcia: Na inwestycje w badania i rozwój powinno przeznaczać się 3% PKB.

3. Zmiany klimatu i zrównoważone wykorzystanie energii

- Cele do osiągnięcia: Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do poziomu z 1990 lub nawet o 30% przy sprzyjających warunkach; 20% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych; efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o 20%.

4. Edukacja

- Cele do osiągnięcia: Ograniczenie liczby uczniów przedwcześnie kończących edukację do poziomu poniżej 10%; co najmniej 40% osób w wieku 30-34 powinno mieć wykształcenie wyższe.

5. Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym

- Cel do osiągnięcia: Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln.

PROGRAM INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020⁴

W największym pod względem alokacji programie na lata 2014-2020, podobnie jak w jego poprzedniku, dostępne będą największe fundusze wzmacniające zrównoważony rozwój kraju. Zostaną przeznaczone m.in. na wsparcie gospodarki niskoemisyjnej, ochronę środowiska, w tym przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport, bezpieczeństwo energetyczne, ochronę zdrowia i kulturę. **Na znaczeniu zyskają także energetyka i służba zdrowia, szczególnie systemy ratownictwa medycznego. Większy niż obecnie nacisk położymy na redukcję emisji oraz wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z dostępnych zasobów, przez co sprzyjającej środowisku i jednocześnie bardziej konkurencyjnej.** Beneficjentami PO LiŚ będą zarówno podmioty publiczne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, jak i przedsiębiorstwa.

- Rozbudowa dróg krajowych i kolei w sieci TEN-T i poza nią.
- Drogi krajowe w miastach, obwodnice i trasy wylotowe.
- Ekologiczny transport miejski – tabor szynowy, trolejbusowy i autobusowy, kolej aglomeracyjna.
- Lepsza infrastruktura śródlądowa i portowa.
- Nowoczesne szpitale ponadregionalne i laboratoria medyczne, w tym diagnostyka chorób aktywności zawodowej.
- Ratownictwo medyczne: nowe oddziały ratunkowe w szpitalach, lotniska lub lądowiska, bazy lotniczego pogotowia ratunkowego.

⁴ www.funduszeuropejskie.gov.pl [data dostępu:05.06.2015].

- Odnawialne źródła energii – elektrownie wodne, wiatrowe, biopaliwa.
- Energooszczędna gospodarka w miastach i przedsiębiorstwach, w tym kompleksowa termomodernizacja budynków.
- Rozbudowa i modernizacja przesyłania, magazynowania i dystrybucji gazu ziemnego.
- Rozbudowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków.
- Zmniejszanie ryzyka powodzi i suszy.
- Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego i zasobów kultury.

PROGRAM INTELIGENNY ROZWÓJ⁵

PO IR jest drugim pod względem budżetu programem na lata 2014-2020 i największym w Unii Europejskiej programem finansujący badania, rozwój oraz innowacje. **Najważniejszym jego założeniem jest dofinansowanie projektów badawczo-rozwojowych prowadzonych przez przedsiębiorców – samodzielnie lub we współpracy z sektorem nauki – oraz wdrożenia ich wyników na rynek.** Program pomoże skutecznie przekształcić pomysły w innowacyjne produkty, usługi i technologie, czyli przejść „od pomysłu do rynku”. Z jego funduszy wsparcie otrzymają także przedsiębiorcy chcący rozwijać swoją działalność poza granicami Polski oraz korzystający z usług instytucji otoczenia biznesu. Część środków zostanie przeznaczona na podniesienie pozycji polskiej nauki na arenie międzynarodowej. Finansowane będą głównie przedsięwzięcia wpisujące się w tzw. inteligentne specjalizacje, tj. wybrane dziedziny gospodarki i nauki, stanowiące potencjał rozwojowy kraju i regionów.

- Współpraca biznesu i nauki.
- Wsparcie przedsiębiorstw w ich działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej, w tym bony dla przedsiębiorców.
- Wsparcie badań o wysokim, międzynarodowym potencjale.
- Innowacyjne technologie w ochronie środowiska.
- Wsparcie w zakresie internacjonalizacji krajowych klastrów
- kluczowych.
- Wsparcie firm korzystających z usług instytucji otoczenia biznesu.
- Coraz większy udział środków zwrotnych – lepszy dostęp do rynku kapitałowego dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- Wsparcie kierowane tam, gdzie potencjał rozwojowy jest najwyższy (inteligentne specjalizacje).

PROGRAM WIEDZA I EDUKACJA ROZWÓJ⁶

PO WER powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, adaptacyjności, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Wspierane będą też innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa w wymienionych dziedzinach. W programie, oprócz środków Europejskiego Funduszu Społecznego, będą dostępne także fundusze Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych. Wsparcie PO WER uzupełni działania na poziomie regionalnym w ramach RPO, z których bezpośrednią pomoc uzyskają osoby pozostające bez pracy, wykluczone bądź zagrożone wykluczeniem społecznym, czy też chcące podnieść swoje kwalifikacje.

- **Pomoc osobom młodym:**
 - w podjęciu zatrudnienia (np. staże, praktyki zawodowe, szkolenia, dopłaty dla firm na zatrudnienie osób młodych),
 - wsparcie przedsiębiorczości osób młodych (dotacje na założenie własnej firmy).
- **Kształcenie studentów i doktorantów:**
 - realizacja studiów we współpracy z pracodawcami,

⁵ www.funduszeuropejskie.gov.pl [data dostępu:05.06.2015].

⁶ www.funduszeuropejskie.gov.pl [data dostępu:05.06.2015].

- rozwój kompetencji kluczowych, najważniejszych z punktu widzenia pracodawców,
- rozszerzanie oferty studiów w językach obcych.
- **Reformy w obszarze zatrudnienia, pomocy społecznej i edukacji.**
- **Indywidualizacja pomocy dla osób bezrobotnych.**
- **Szerszy wachlarz usług zdrowotnych (np. standardy usług opieki dla osób starszych).**
- **Modernizacja programów nauczania – np. w zakresie wykorzystania ICT oraz kompetencji technicznych i ścisłych.**
- **Lepsze warunki do prowadzenia działalności gospodarczej – uproszczenia prawa, usprawnienia w sądach gospodarczych, lepsze usługi publiczne dla firm.**

W 2015 roku został zatwierdzony Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych PO WER 2014-2020. Ze środków PO WER przewidziano wspieranie ściśle określonych obszarów, pogrupowanych w spójne kategorie tematyczne – tzw. Osi Priorytetowe⁷:

Oś I Osoby młode na rynku pracy,

Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji,

Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,

Oś IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa,

Oś V Wsparcie dla obszaru zdrowia,

Oś VI Pomoc Techniczna.

PROGRAM POLSKA CYFROWA⁸

To nowy program, skupiający się wyłącznie na obszarze cyfryzacji i technologii informacyjno-komunikacyjnych. Ma wzmocnić cyfrowe fundamenty dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju. Jego celem jest zapewnienie powszechnego dostępu do szybkiego Internetu, nowoczesnych i przyjaznych e-usług publicznych oraz rozwoju cyfrowych umiejętności społeczeństwa. Odbiorcami wsparcia będą przede wszystkim przedsiębiorstwa telekomunikacyjne, administracja publiczna i samorządy, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, jednostki naukowe.

- **Dostęp do szybkiego Internetu:**
 - do 2020 r. mieszkańcy Polski będą mieć dostęp do Internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s,
 - zakładamy, że ponad 2 mln osób, głównie mieszkańców obszarów wiejskich i małych miast, uzyska możliwość dostępu do szybkiego Internetu.
- **Sprawy administracyjne dostępne dla każdego online:**
 - planujemy do 2023 r. wdrożenie nowych e-usług publicznych dla obywateli oraz przedsiębiorców,
 - możliwość korzystania z usług elektronicznej administracji w dowolnym miejscu i o dowolnym czasie,
 - dostęp do elektronicznych usług z zakresu zdrowia, edukacji, zamówień publicznych, sądownictwa itp.
- **Większy dostęp do zasobów dziedzictwa kulturowego czy nauki poprzez upublicznienie wybranych zbiorów w Internecie;**
- **Zachęcenie ludzi do korzystania z Internetu:**
 - zakładamy, że wsparcie z zakresu rozwoju cyfrowych umiejętności zostanie skierowane do mieszkańców ponad tysiąca gmin w całym kraju, głównie na obszarach wiejskich i małych miast;
 - przyjmujemy, że ponad 400 tys. osób nabędzie kompetencje, które pozwolą im na świadome korzystać z treści dostępnych w Internecie oraz dostępnych nowoczesnych e-usług publicznych.

⁷ www.ncbir.pl/fundusze-europejskie/power/aktualnosci [data dostępu:05.06.2015].

⁸ www.funduszeuropejskie.gov.pl [data dostępu:05.06.2015].

- **Większa konkurencyjność rynku telekomunikacyjnego;**
- **Nowa jakość funkcjonowania nowoczesnej administracji publicznej.**

PROGRAM POLSKA WSCHODNIA⁹

Jest dodatkowym instrumentem wsparcia rozwoju gospodarczego i społecznego dla 5 województw Polski Wschodniej. Podejmowane w ramach programu działania, przyczynią się do trwałego zdynamizowania procesów rozwojowych makroregionu, wzmocnienia jego konkurencyjności i atrakcyjności, a w konsekwencji do zwiększenia zamożności jego mieszkańców i poprawy jakości ich życia. Najważniejsze cele programu to wzrost konkurencyjności i innowacyjności firm działających w Polsce Wschodniej, rozwój połączeń drogowych miast wojewódzkich z otaczającymi je obszarami, a także większe wykorzystanie transportu miejskiego oraz dostępność makroregionu w zakresie infrastruktury kolejowej.

- Powstawanie innowacyjnych przedsiębiorstw start-ip;
- Rozwój międzynarodowej działalności małych i średnich firm;
- Wsparcie firm w zakresie tworzenia innowacyjnych produktów lub usług oraz ponadregionalnych produktów turystycznych;
- Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez umiejętne zarządzanie wzornictwem;
- Inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej i kolejowej;
- Wsparcie ekologicznych zintegrowanych sieci transportu miejskiego.

PROGRAMY EUROPEJSKIEJ WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ¹⁰

Programy EWT mają charakter międzynarodowy. Wszystkie projekty realizowane są wspólnie przez beneficjentów z co najmniej dwóch państw. Polska będzie uczestniczyć w 7 programach transgranicznych (Południowy Bałtyk, Polska-Saksonia, Polska-Słowacja, Czechy-Polska, Brandenburgia-Polska, Meklemburgia-Pomorze Przednie-Brandenburgia-Polska, Litwa-Polska), 2 transnarodowych (Europa Środkowa, Region Morza Bałtyckiego) oraz w programie międzyregionalnym (Interreg Europa). W programach nie wyróżnia się środków zarezerwowanych dla instytucji z poszczególnych krajów. Łączna kwota, jaką wykorzystają polscy beneficjenci, zależy będzie od ich aktywności.

Programy transgraniczne służą przede wszystkim budowaniu więzi łączących społeczności po obu stronach granicy. Ich realizacja służy wzmocnieniu współpracy w zakresie ochrony środowiska, rozbudowy infrastruktury, wymiany kulturalnej, czy wzajemnych kontaktów młodzieży. Programy transnarodowe umożliwiają współpracę w ramach określonych obszarów geograficznych i pozwalają przewyższać wyzwania o znaczeniu ponadregionalnym oraz lepiej wykorzystywać potencjał współpracujących regionów. Program międzyregionalny pozwala instytucjom z całej Europy współpracować nad wybraną dziedziną polityki regionalnej.

PROGRAM POMOC TECHNICZNA¹¹

Zapewni efektywne funkcjonowanie systemu wdrażania środków unijnych w Polsce. Jego fundusze będą wspierać instytucje w wykonywaniu obowiązków nałożonych przez nowe przepisy unijne obszarze m.in. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Prowadzone będą też działania edukacyjne, szkoleniowe oraz promocyjne skierowane do beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Funduszy Europejskich.

⁹ www.funduszeuropejskie.gov.pl [data dostępu:05.06.2015].

¹⁰ www.funduszeuropejskie.gov.pl [data dostępu:05.06.2015].

¹¹ www.funduszeuropejskie.gov.pl [data dostępu:05.06.2015].

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO DO 2020 ROKU¹²

Celem Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego jest zwiększenie spójności społeczno-ekonomicznej i konkurencyjności regionu poprzez stworzenie warunków do pełniejszego wykorzystania jego potencjału.

W dokumencie zostały określone następujące cele strategiczne:

- Cel 1:** Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa;
- Cel 2:** Rozwój zasobów ludzkich zgodnie z potrzebami rynku pracy;
- Cel 3:** Podniesienie konkurencyjności podlaskich firm;
- Cel 4:** Ochrona środowiska naturalnego;
- Cel 5:** Rozwój turystyki z wykorzystaniem walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego;
- Cel 6:** Wykorzystanie przygranicznego i transgranicznego położenia województwa;
- Cel 7:** Rozwój rolnictwa i tworzenie warunków wielofunkcyjnego rozwoju wsi.

Dodatkowo, w dokumencie określono działania priorytetowe w zakresie infrastruktury technicznej, społecznej i bazy ekonomicznej województwa:

Priorytet I

- rozwój systemu transportowego województwa;
- rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego;
- rozwój systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych.

Priorytet II

- rozwój kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego;
- rozwój sportu i rekreacji;
- rozwój szkolnictwa.

Priorytet III

- rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich;
- rozwój turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO NA LATA 2014-2020¹³

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego (2014-2020) jest jednym z instrumentów realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020.

Głównym celem RPOWP 2014-2020 jest wzrost konkurencyjności gospodarki kształtowanej w oparciu o regionalne specjalizacje. Celem pobocznym jest realizacja strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

RPOWP 2014-2020 jest programem, który obejmuje 33 priorytety inwestycyjne w ramach 9 celów tematycznych, które zostały ujęte w 10 osiach priorytetowych. Wskazane osie priorytetowe:

- OŚ 1:** Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu;
- OŚ 2:** Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa;

¹² Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020; Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego; Projekt w wersji z dnia 19 marca 2013 roku; Załącznik nr 1 do Uchwały nr 150/2157/2013 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 19 marca 2013 r., Białystok.

¹³ Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020; Projekt z dnia 8 kwietnia 2014 r. uwzględniający wnioski z konsultacji społecznych, ewaluacji ex ante i uzgodnień międzyresortowych; Załącznik nr 1 do Uchwały nr 227/3202/2014 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 8 kwietnia 2014 r.;

- Oś 3: Kompetencje i kwalifikacje;
- Oś 4: Poprawa dostępności transportowej;
- Oś 5: Gospodarka niskoemisyjna;
- Oś 6: Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami;
- Oś 7: Poprawa spójności społecznej;
- Oś 8: Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej;
- Oś 9: Rozwój lokalny;
- Oś 10: Pomoc techniczna.

W ramach RPOWP 2014-2020 dokonano wyboru inteligentnych specjalizacji – branż, które będą traktowane priorytetowo w zakresie przydzielania wsparcia finansowego. Dla Województwa podlaskiego inteligentne specjalizacje to:

- przemysł zielony;
- specjalizacja na rynku wschodnim.

DOKUMENT SZCZEGÓŁOWY OPIS OSI PRIORYTETOWYCH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO NA LATA 2014-2020¹⁴

Celem projektu jest ułatwienie wnioskodawcom prawidłowego przygotowania wniosków o dofinansowanie oraz wskazanie trybu postępowania przy składaniu wniosku o wsparcie.

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 określa zakres działań i poddziałań realizowanych w ramach poszczególnych osi priorytetowych oraz podstawowe warunki realizacji Programu. Stanowi kompendium wiedzy dla beneficjentów na temat typów projektów, listy potencjalnych beneficjentów oraz systemu wyboru projektu w ramach poszczególnych osi priorytetowych określonych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

PODLASKA STRATEGIA ZATRUDNIENIA DO 2015 ROKU¹⁵

CELE PSZ 2015:

- pełne i produktywne zatrudnienie;
- rozwój zasobów ludzkich;
- osiągnięcie wysokiej jakości pracy;
- wzmocnienie integracji oraz solidarności społecznej.

CELE STRATEGICZNE PSZ DO 2015 roku:

- wyższa aktywność zawodowa i integracja społeczna:
 - wzrost zatrudnienia;
 - wyrównywanie szans i przeciwdziałanie dyskryminacji w dostępie do pracy i edukacji;
 - tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich.
- lepszta edukacja i wyższe kwalifikacje zawodowe:
 - rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności na rzecz zatrudnienia;
 - podniesienie jakości kształcenia i wyposażenia szkół zawodowych;
- aktywizacja lokalnych rynków pracy:

¹⁴ Dokument Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020; Wersja projektu: 01.2015; Instytucja Zarządzająca RPOWP 2014-2020 Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

¹⁵ Załącznik nr 1 do Uchwały nr XLI/531/06 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 23 października 2006 r., Podlaska Strategia Zatrudnienia do 2015 roku, Białystok 2006.

- rozwój lokalnych partnerstw i dialogu społecznego na rzecz rynku pracy;
- zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.

DOKUMENTY NAKREŚLAJĄCE KIERUNKI ROZWOJU

PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI I ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W LATACH 2010-2015¹⁶

PRIORYTETY ROZWOJOWE:

- Nowoczesna Infrastruktura Turystyczna i okołoturystyczna w obszarach wysokiej atrakcyjności turystycznej województwa podlaskiego;
- Wzmocnienie pozycji województwa podlaskiego na krajowym i zagranicznym rynku turystycznym;
- Wysoka jakość podlaskiej turystyki;
- Prognozowanie i programowanie popytu i potrzeb dla poszczególnych obszarów i marek turystycznych województwa;
- Partnerstwo na rzecz rozwoju sektora turystycznego w województwie podlaskim;

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU KOLNEŃSKIEGO NA LATA 2008-2013¹⁷

Głównym celem opracowania Planu Rozwoju Lokalnego powiatu kolneńskiego było wskazanie zamierzeń własnych samorządu powiatowego, planowanych do realizacji za powiatowe środki finansowe oraz przy wsparciu z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Plan Rozwoju Lokalnego objął zasięgiem obszar powiatu kolneńskiego, na którym zaplanowano realizację zadań powiatowych. Na podstawie kompetencji samorządu powiatowego wytypowano 3 główne obszary wsparcia rozwoju:

- obszar rozwoju społecznego;
- obszar rozwoju infrastrukturalnego;
- obszar rozwoju ekologicznego.

Priorytety działania:

1. **Transport**
2. **Ochrona zdrowia**
3. **Edukacja**
4. **Ochrona środowiska**
5. **Polityka społeczna**
6. **Administracja**

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE KOLNEŃSKIM NA LATA 2006-2015¹⁸

CELE GŁÓWNE:

- Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy;
- Zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy społecznej zapewniającego profilaktykę i pomoc jednostce, rodzinie oraz niewydolnym środowiskom;
- Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza naturalnym środowiskiem

¹⁶ Program Rozwoju Turystyki i Zagospodarowania Turystycznego Województwa Podlaskiego w latach 2010-2015; część druga; Białystok 2009 r.

¹⁷ Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu kolneńskiego na lata 2008-2013; Załącznik do uchwały nr XVII/89/08 Rady Powiatu kolneńskiego z dnia 22.04.2008 r.; Kolno, marzec 2008.

¹⁸ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2006-2015, Załącznik do Uchwały nr XLI/197/06 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 25 maja 2006 roku, Kolno 2006.

rodzinnym oraz pomoc dzieciom objętym zastępczymi formami wychowania w przystosowaniu się do samodzielnego życia;

- Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez intensyfikację działań na ich rzecz;
- Wypracowanie modelu wspólnego oddziaływania i form współpracy lokalnych instytucji i organizacji pomagającym osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- Ograniczanie używania alkoholu i narkotyków oraz związanych z tym problemów;
- Zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku i stworzenie możliwości uczestnictwa w życiu społecznym;
- Stworzenie i zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi warunków do udziału w różnych formach życia społecznego;
- Ograniczenie przestępczości pospolitej oraz zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży;
- Zintegrowanie działań samorządów lokalnych oraz organizacji pozarządowych w zakresie pomocy społecznej.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI POWIATU KOLNEŃSKIEGO NA LATA 2008-2014

„Polityka ekologiczna państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014” określa następujące główne cele w gospodarce odpadami:

- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających przepisów prawa,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i go-spodarce odpadami w Polsce,

W gospodarce odpadami komunalnymi – w ślad za KPGO – przyjęto następujące cele do zrealizowania na terenie powiatu kolneńskiego przez gminy, które zgodnie z ustawą o od-padach - są zobowiązane (jako zadanie własne gminy) do ich realizacji:

Cele na lata 2008 – 2014:

1. Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców miast i gmin w 2010 roku.
2. Skierowanie w roku 2010 na składowiska do 75% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
3. Skierowanie w roku 2013 na składowiska nie więcej niż 50% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
4. Systematyczne wydzielanie ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych.
5. Objęcie wszystkich mieszkańców miast i gmin selektywną zbiórką oraz osiągnięcie w poszczególnych latach zakładanych limitów odzysku (wszystkich łącznie) odpadów opakowaniowych:

6. ANALIZA DESK RESEARCH

6.1 PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

6.1.1 Położenie i środowisko przyrodnicze powiatu kolneńskiego

Powiat kolneński położony jest w północno-wschodniej Polsce, w północno-zachodniej części województwa podlaskiego, w obszarze, tak zwanych, *Zielonych Płuc Polski*. Graniczy od wschodu z powiatem grajewskim, od południa – z powiatem łomżyńskim (województwo podlaskie) oraz w powiatami województw ościennych: od północy z powiatem piskim (województwo warmińsko-mazurskie), od zachodu z powiatem ostrołęckim (województwo mazowieckie). Powiat kolneński zajmuje powierzchnię 940,11 km², stanowiąc 4,7% ogółu powierzchni województwa podlaskiego¹⁹. Pod względem fizycznogeograficznym położony jest w strefie przejściowej pomiędzy równinnymi obszarami Niziny Podlaskiej i pagórkowatymi terenami Pojezierza Mazurskiego i Suwalskiego, na dwóch wysoczyznach – kolneńskiej i kurpiowskiej.

Rysunek 2. Położenie powiatu kolneńskiego

Źródło: Opracowanie własne.

¹⁹ Pierwszy raz Kolno pełniło funkcję miasta powiatowego w XV w. Po utworzeniu Królestwa Polskiego powstał w guberni łomżyńskiej powiat kolneński. Jego obszar w 1867 r. obejmował 1529 km² z gminami: Czerwone, Turośl, Łyse, Gawrychy, Kubra, Mały Płock, Rogienice, Stawiski, Jedwabne. W 1924 r. Kolno administrowało ośmioma gminami wiejskimi: Turośl, Czerwone, Gawrychy, Łyse, Mały Płock, Przytuły, Rogienice, Stawiski oraz trzema gminami miejskimi: Kolno, Jedwabne i Stawiski. W 1948 r. reaktywowano powiat kolneński, który istniał do 1975 r., zajmując w momencie likwidacji powierzchnię 1308 km² i licząc 53078 mieszkańców. Obecny powiat kolneński został utworzony w wyniku reformy administracyjnej kraju w 1999 r.

Administracyjnie powiat kolneński podzielony jest na 6 gmin:

Tabela 6. Podział administracyjny powiatu kolneńskiego

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY POWIATU KOLNEŃSKIEGO		
Gmina miejska	Kolno	
Gmina miejsko-wiejska	Stawiski	
Gmina wiejska	Grabowo	
	Kolno	
	Mały Płock	
	Turośl	

Rysunek 3. Podział administracyjny powiatu kolneńskiego

Źródło: Opracowanie własne.

W obszarze powiatu kolneńskiego znajdują się dwa miasta: Kolno oraz Stawiski, z których pierwsze stanowi siedzibę powiatową. Liczba sołeckich osad wiejskich powiatu kolneńskiego wynosi 163. Łącznie w powiecie znajduje się 177 miejscowości²⁰.

Tabela 7. Sołectwa w powiecie kolneńskim

SOŁECTWA W POWIECIE KOLNEŃSKIM ²¹	
JEDNOSTKA TERYTORIALNA	LICZBA SOŁECTW
Grabowo	34
Kolno	45
Mały Płock	27
Stawiski	36
Turośl	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Cechą wyróżniającą ziemie dzisiejszego powiatu kolneńskiego jest położenie na pograniczu krain historycznych i etnograficznych, głównych jednostek administracyjnych Polski, jak również w różnych okresach historycznych, państw. Pod względem etnograficznym powiat kolneński jest obszarem przejściowym pomiędzy

²⁰ Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

²¹ Stan w roku 2013, aktualizacja 16.06.2014 r. Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

czterema regionami: Podlasiem od wschodu, Mazurami od północy, Mazowszem od południa i Kurpiowszczyzną od zachodu.

Pomostowe położenie powiatu kolneńskiego na tle regionów fizycznogeograficznych i etnograficznych, krain i państw historycznych oraz współczesnych województw może być traktowane jako atut i dyskutowane jako czynnik rozwoju. Efekty tej lokalizacji wzmacniają międzyregionalne korytarze tranzytowe, przebiegające przez obszar powiatu kolneńskiego, wiodąc z centrum i wschodu Polski na Pojezierze Mazurskie i na Pojezierze Suwalskie oraz ku państwom ościennym – Litwie i Rosji (obwód kaliningradzki).

6.1.2 Walory środowiska przyrodniczego i kulturowego powiatu kolneńskiego

Powiat kolneński położony jest na pograniczy dwóch mezoregionów fizycznogeograficznych: Niziny Północnopolskiej oraz Niziny Północnomazowieckiej, na dwóch wysoczyznach – na kolneńskiej i kurpiowskiej. Pod względem geomorfologicznym dominują zdenudowane wysoczyzny staroglacjalne przecięte wyraźnymi szlakami odpływu wód. Rzeźba terenu wysoczyzn jest falista i falisto-pagórkowata, wzbogacona o niewielkie wzgórza kemowe i pagórki moren czołowych. Na terenie powiatu występują także piaszczyste równiny sandrowe z licznymi wydhami (najwyższe dochodzą do 15 metrów), polami piasków przewianych i obniżeniami deflacyjnymi. Dość często spotkać można głazy narzutowe, niektóre o dużych rozmiarach, a ciekawostką są przyzmy usypywane wzdłuż pól przez rolników z wymarzających co roku po zimie drobnych eratyków. Urozmaicheniem krajobrazu są oddzielone od wysoczyzn czytelnymi progami denudacyjnymi doliny rzek Pisy i jej dopływów. Oprócz krawędzi wysoczyzn charakterystyczne są wypłaszczenia wypełnione aluwialnymi osadami holoceniowymi, pocięte siecią kanałów i rowów melioracyjnych.

Obszar powiatu kolneńskiego charakteryzuje się słabo urozmaiconą hipsometrią. Deniwelacje terenu, choć niewielkie (80-100 m), czynią jego krajobraz malowniczym. Wysokości w dolinie rzeki Pisy w zachodniej części obszaru kształtują się na poziomie 100-120 m n.p.m., zaś we wschodniej dochodzą do 180-190 m n.p.m. Rzeźba terenu nie stwarza istotnych barier dla budowania sieci komunikacyjnej i osadniczej, sprzyjając jednocześnie rozwojowi rolnictwa. Z perspektywy potrzeb rozwojowych tradycyjnych

form turystyki (wypoczynkowej i kwalifikowanej) ukształtowanie terenu jest mało atrakcyjne i nie może stanowić konkurencji względem sąsiadujących z powiatem kolneńskim obszarów pojeziernych. Istotnym i cennym elementem krajobrazu jest dolina silnie meandrującej rzeki Pisy. Pagórkowaty krajobraz tworzy dogodne warunki do rozwoju energetyki wiatrowej (zwłaszcza w gminie Stawiski), ponieważ jednak powiat kolneński usytuowany jest poza obszarami o najwyższych prędkościach wiatru w Polsce, inwestycje takie może cechować długi okres zwrotu nakładów inwestycyjnych.

Klimat Polski północno - wschodniej zalicza się do strefy klimatu umiarkowanego przejściowego z silnie zaznaczającymi się wpływami kontynentalnymi. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7°C. Średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca (luty) wynosi ok. -5°C, natomiast średnia temperatura w lecie osiąga 17,5-18°C. Z punktu widzenia poszukiwania nowych dróg rozwoju społeczno-gospodarczego jednostek samorządu terytorialnego, coraz większe znaczenie zyskuje nasłonecznienie²². Ten składnik klimatyczny jest wielkością opisującą zasoby energii słonecznej w danym miejscu i czasie. Im wyższa jej wartość, tym większe predyspozycje danego obszaru w zakresie budowy energetyki słonecznej. Zasoby energetyczne w Polsce, w zależności od regionu, znacznie się różnicują, jednocześnie nasłonecznienie w poszczególnych latach może się wahać od średnich wartości o 12%, co świadczy o równomiernym nasłonecznieniu w przeciągu szeregu lat. Powiat kolneński znajduje się w tym kontekście w strefie o przeciętnym potencjale solarnym.

Ważnym elementem środowiska przyrodniczego powiatu kolneńskiego są także wody powierzchniowe i podziemne, a zwłaszcza rzeki²³, które przepływają przez teren powiatu. Sieć rzeczną powiatu kolneńskiego tworzą rzeki zlewni Narwi. Najważniejszą z nich jest silnie meandrująca Pisa z dopływami: Rybnicą, Wincentą, Turoślą, Skrodą, tworząca rozległą dolinę, często o charakterze podmokłym i bagienno-torfowym. Niewielka południowa część powiatu jest odwadniana bezpośrednio do rzeki Narew (rzeka Cetnia i dopływ rzeki Penzy). Uzupełnieniem sieci wód powierzchniowych

²² Nasłonecznienie jest to suma natężenia promieniowania słonecznego w danym czasie i na danej powierzchni. Najczęściej wyrażane jest w następujących jednostkach: Wh/m², kWh/m², MJ/m², GJ/m² na dzień, miesiąc lub rok.

²³ Najważniejsze z nich to: Pisa, Skroda i Łabna.

są rowy i kanały melioracyjne (głównie w gminie Turośl). Rzeką Pisa na odcinku do ujścia rzeki Skrody w granicach powiatu kolneńskiego (punkt pomiarowy Dobrylas) posiada wody II klasy czystości. Stan czystości wód powierzchniowych, zwłaszcza rzeki Łabny i Skrody, które były odbiornikami ścieków miejskich, nie jest zadowalający. Do wyżej wymienionych rzek trafiało niemal 300 dm³ nieoczyszczonych ścieków. Obecnie prowadzone są czynności oczyszczania rzek w 100%. Oczyszczalnie ścieków znajdują się w miejscowościach: Kolno, Grabowo, Mały Płock, Stawiski oraz Turośl²⁴.

Obszar powiatu kolneńskiego jest ubogi w wody powierzchniowe, brak jest naturalnych zbiorników wód powierzchniowych. Jego zasoby stanowią nieliczne i niewielkie powierzchniowo zbiorniki sztuczne stworzone w Stawiskach i miejscowości Ptaki. Uzupełnieniem są niewielkie stawy i zbiorniki przeciwpożarowe.

Główne zasoby wód podziemnych w powiecie kolneńskim:

- Sandru Kurpie – stanowi Główny Zbiornik Wód Podziemnych Sandr Kurpie, który obejmuje również obszar w gminie Turośl. Zbiornik ten ma 1 120m² powierzchni i stanowi główne zabezpieczenie w wodę dla powiatu kolneńskiego. Zbiornik zlokalizowany jest w obrębie 3 województw: mazowieckiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, gdzie dominują wody wysokiej jakości. Zasoby eksploatacyjne zbiornika stanowią aż 52%, natomiast sama eksploatacja plasuje się na poziomie zaledwie 5%.

Lasy w powiecie kolneńskim stanowią 22,2% jego ogólnej powierzchni (20 904 ha²⁵). Jest to lesistość niższa zarówno od średniej dla województwa podlaskiego (30,6%), jak i dla Polski (29,3%). Udział lasów i gruntów leśnych w powiecie kolneńskim powoli, ale sukcesywnie, wzrasta – w 2009 roku stanowiły one 21,8% powierzchni ogólnej. Zainteresowanie zalesianiem gruntów rolnych następuje głównie na obszarach o niskiej przydatności rolniczej gleb i wskutek spadku opłacalności produkcji rolniczej. Najwyższą lesistość w powiecie kolneńskim odnotowano w gminie Turośl (27,2%),

²⁴ www.zielonewrota.pl [data dostępu: 17.07.2015].

²⁵ Wg danych na 31.12.2012. Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

w pozostałych gminach (poza obszarami miejskimi) jest ona bardzo zbliżona do średniej lesistości dla całego powiatu.

Tabela 8. Charakterystyka ilościowa obszarów leśnych w Powiecie Kolneńskim na tle województwa podlaskiego w 2012 roku [podział na gminy]

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	POWIERZCHNIA LASÓW	UDZIAŁ OBSZARÓW LEŚNYCH	POWIERZCHNIA LASÓW PRZYPADAJĄCA NA 1 MIESZKAŃCA
	[ha]	[%]	[m2/os.]
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	618428	30,6	5159,2
POWIAT KOLNEŃSKI	20904	22,2	5235,4
Kolno (gmina miejska)	122	4,9	114,2
Grabowo	2769	21,5	7549,1
Kolno (gmina wiejska)	6285	22,3	7080,9
Mały Płock	2939	21,0	5841,8
Stawiski	3377	20,4	5224,3
w tym miasto	75	5,7	311,2
Turośl	5412	27,2	10387,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Kompleksy leśne znajdują się w zachodniej i północno-zachodniej części powiatu kolneńskiego, nawiązując swym rozmieszczeniem do doliny Pisy. Obszary leśne nie przylegają bezpośrednio do koryta rzeki, pomiędzy pasmem drzew a rzeką znajdują się łąki i tereny zabagnione. Lasy występujące w tym regionie zaliczane są do ekosystemów rzadkich i zagrożonych w skali Europy i stanowią naturalne przedłużenie Puszczy Piskiej, która rozpościera się w południowo-wschodnich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego i zaliczane są do obszaru „Zielonych Płuc Polski”.

W powiecie kolneńskim tereny zalesione występują także w środkowej i wschodniej jego części. Niewielkie kompleksy leśne występujące w tym regionie charakteryzują się znaczną fragmentaryzacją. Dominują leśne siedliska borowe, które stanowią 50% powierzchni lasów. Najczęściej występującym gatunkiem wyżej wymienionych siedlisk jest sosna zwyczajna, której często towarzyszy brzoza brodawkowata, świerk pospolity.

Tabela 9. Struktura własności lasów w 2012 roku [podział na gminy]

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	LASY [HA]		
	ogółem	publiczne	prywatne
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	618428	417395	201033
POWIAT KOLNEŃSKI	20904	9408	11496
Kolno (gmina miejska)	122	3	119
Grabowo	2769	223	2546
Kolno (gmina wiejska)	6285	2898	3387

Mały Płock	2939	1197	1742
Stawiski	3377	904	2473
w tym miasto	75	7	68
Turośl	5412	4183	1229

Źródło: Województwo podlaskie, Podregiony, powiaty, gminy 2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.

Uwzględniając strukturę własności gruntów zalesionych można stwierdzić, że dominantę stanowią lasy niepubliczne o charakterze prywatnym, wspólnotowym, gminnym lub parafialnym) – 55%. Wyjątek stanowią grunty leśne w gminie Turośl, które w większości należą do państwa – 77,3%. Lasy publiczne i niewielki odsetek lasów publicznych pozostają pod zarządem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Część zachodnia powiatu kolneńskiego podlega pod Nadleśnictwo Nowogród, część wschodnia pod Nadleśnictwo Łomża, które pod względem zasięgu terytorialnego jest drugim, co do wielkości, nadleśnictwem w Polsce. Zarówno lasy publiczne, jak i prywatne są bardzo słabo zagospodarowane na potrzeby turystyki i rekreacji, brakuje na ich obszarze kwater myśliwskich, ścieżek dydaktycznych, miejsc na ognisko czy parkingów leśnych²⁶. Jedyną istniejącą ścieżką rowerowo- edukacyjną jest trasa leśna łącząca dwie miejscowości w powiecie kolneńskim- Kozioł i Wincenty. Ścieżka powstała w ramach projektu „Wyrusz z nami w Puszcę” realizowanego przez nieformalną grupę młodzieży Młodzi Przyjaciele Ziemi Kolneńskiej oraz Gminną Bibliotekę Publiczną w Kolnie z siedzibą w Czerwonym. Wzdłuż ścieżki zlokalizowane są tablice informacyjne z opisem ważnych historycznie i przyrodniczo miejsc, drogowskazy oraz miejsca do odpoczynku i zabawy. Na tablicach zawarto informacje na temat poniemieckich bunkrów z czasów trwania II Wojny Światowej, ruin punktu granicznego, kościoła w Koźle, wiązu Góry św. Brunona, Stanicy Wędkarskiej, bazy harcerskiej, flory, fauny. Wydano także w 500 egzemplarzach polsko-angielski folder stanowiący przewodnik po trasie²⁷.

Obszar powiatu odznacza się dużym stopniem naturalności szaty roślinnej, bioróżnorodnością. W regionie tym występują liczne atrakcje przyrodnicze, które warunkują stan branży turystycznej powiatu kolneńskiego. Ponad 22% obszaru stanowią tereny objęte różnymi formami ochrony. W zakresie obszarów chronionych wyróżnić można:

²⁶ www.czaswlas.pl/ [data dostępu:27.05.2015].

²⁷ www.gminakolno.pl [data dostępu:11.06.2015].

- Rezerwat „Ciemny Kąt” na terenie gminy Turośl;
- Uroczysko „Dzierzbia” na terenie gminy Stawiski.

Dodatkowo, poza istniejącymi dwa rezerваты są obecnie w fazie projektów: „Dolina rzeki Rybnica” oraz „Jezioro Łacha” na terenie gminy Turośl. Ponadto znaczna, południowo-zachodnia część obszaru powiatu kolneńskiego jest objęta terenem chronionego Krajobrazu Równicy Kurpiowskiej i Doliny Dolnej Narwi. Dodatkowo, w powiecie występuje również 35 użytków ekologicznych zajmujących 66,3ha oraz 39 pomników przyrody²⁸.

Do walorów antropogenicznych zaliczyć można zabytkowe obiekty, architektoniczne, zabytkowe założenia przestrzenne i układy urbanistyczne miast, obiekty sakralne, zabytki techniki i wybitne osiągnięcia współczesnej myśli technicznej, zabytki militarne, stanowiska archeologiczne, pomniki upamiętniające wydarzenia archeologiczne, elementy niematerialnego dziedzictwa kulturowego, tradycje, przekazy ustne, taniec, teatr, imprezy kulturalne, zwyczaje i obrzędy, ale także umiejętności związane z przeszłością.

Na obszarze powiatu kolneńskiego podstawowy element potencjału kulturowego stanowią obiekty zabytkowe, które mogą stanowić przedmiot zainteresowania turystów odwiedzających powiat kolneński. Historyczne rozmieszczenie powiatu na pograniczu państw uwarunkowało powstanie fortyfikacji w krajobrazie obszaru. Do tych specyficznych walorów kulturowych należą umocnienia lądowe z czasów II wojny światowej. Rosjanie do czerwca 1941 roku stworzyli m.in. 66. Osowiecki Rejon Umocnień, wyposażając go w szereg ufortyfikowanych kompleksów (m.in. rejon Żebrki – Suraty, gmina Grabowo, 5 schronów; rejon Przyborowo, gm. Grabowo, 14 schronów; rejon Wszebory, gm. Kolno, 4 obiekty; rejon Mściwuje, gm. Mały Płock, rejon Stary Gromadzyn, 12 schronów) czy punktów oporu (np. Lachowo, gmina Kolno). Po stronie niemieckiej powstała tzw. Pozycja Pisy (Galindestellung) z punktami oporu (np. Punkt Oporu Turośl; Punkt Oporu Kozioł, Punkt Oporu Ptaki-Adamusy). Obiekty są zachowane w różnym stopniu, część z tych usytuowanych na terenach

²⁸ www.powiatkolno.pl/powiatt/2012-12-19-17-01-28.html [data dostępu: 27.05.2015].

prywatnych została zaadaptowana na piwnice, składziki i przechowalnię produktów rolnych, bądź rozebrana.

Tabela 10. Obiekty zabytkowe w powiecie kolneńskim [przedstawione w podziale na gminy]

Lp.	Nazwa zabytku	Opis	Położenie
-1-	-2-	-3-	-4-
1.	Borkowo – Kościół Parafialny p.w. św. Trójcy, Nr rej.: A-57 z 28.04.1980 r.	Murowany Kościół Parafialny p.w. św. Trójcy wybudowany w latach 1923-1932. W latach 1989-1996 został przeprowadzony generalny remont kościoła. W latach 1998-1999 została zakupiona nowa chrzcielnica i wymieniono tabernakulum. Plebania murowana, wybudowana w 1894 r.	Przy drodze krajowej Nr 63 Miejscowość – Borkowo Gmina - Kolno
2.	Glinki – Zespół dworski XIX-XX w.	a) Dwór, nr rej.: A- 210 z 06.11.1985 r. Zbudowany w końcu XIX wieku, przebudowany po 1930 r., murowany, tynkowany. Na planie prostokąta, dwutraktowy. Parterowy, częściowo podpiwniczony z użytkowym poddaszem, nakryty wysokim dachem naczółkowym. Facjata w połaci północnej nakryta dachem dwuspadowym. b) Park, nr rej.:A-72 z 29.04.1980 r.	Miejscowość – Glinki Gmina - Kolno
3.	Kolimagi – Cmentarz żydowski z II wojny światowej, nr rej.: A-447 z 30.12.1992 r.	Cmentarz na planie prostokąta, na działce nr 172 o pow. ok. 0, 15 ha otoczony ogrodzeniem ze słupków kamiennych łączonych żeliwnymi łańcuchami. W centralnej części granitowy pomnik z okolicznościowym napisem.	Miejscowość – Kolimagi Gmina - Kolno
4.	Kossaki – Cmentarz wojenny z I wojny światowej, nr rej.: A-540 z 10.01.1996 r.	Cmentarz wojenny z I wojny światowej, żołnierzy niemieckich i rosyjskich poległych w 1915 roku w liczbie 246. Cmentarz na planie kwadratu, w formie dwu schodkowego kopca otoczonego rowem i walem. Układ mogił częściowo zatarty. W centralnej części obelisk z kamieni polnych zwieńczony pozostałością metalowego krzyża.	Położony po prawej stronie drogi z Kolna do Grabowa, na niewielkim wzgórzu porośniętym lasem, na gruntach wsi Kossaki – działka nr 155 o pow. 0, 07 ha.
5.	Lachowo – Kościół Parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego,	Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego z XIX wieku. Wybudowany w latach 1874-1878. Budowę obecnego kościoła ukończono w 1878 r. w stylu neogotyckim z kamienia polnego i cegły.	Miejscowość – Lachowo Gmina - Kolno

	XIX w., z dzwonnica nr rej.: 68 z 28.04.1980 r.	Murowana dzwonnica z końca XIX wieku	
6.	Lachowo – Kaplica, 1818 r., Nr Rej.: A-320 z 31.08.1987 r.	Murowana z kamienia i cegły kaplica cmentarna wzniesiona w 1818 r. na rzucie prostokąta nagrobki i krzyże żeliwne o charakterze zabytkowym powstałe do 1925 r.	Miejscowość – Lachowo Gmina - Kolno
7.	Lachowo – Ogrodzenie z bramą, 2 poł. XIX w., nr rej.: A-320 z 31.08.1987 r.	Wartość zabytkową posiada północno – wschodnia część cmentarza. Na wartość zabytkową w/w fragmentu cmentarza składa się: kompozycja przestrzenna z układem alej i kwater, architektura cmentarza (mur ogrodzeniowy, kamienny z bramą z II połowy XIX wieku.	Miejscowość – Lachowo Gmina - Kolno
8.	Lachowo – Zespół dworski, XIX-XX w.	a) Dwór, nr rej.: A-224 z 12.03.1986 r. Murowany dwór z przełomu XIX i XX w., na fundamentach z kamienia polnego i cegły, ceglany, tynkowany b) Park, nr rej.: A-70 z 29.04.1980 r. Teren parku z zachowanymi okazami starych drzew i krzewów, układ alejek, sad owocowy	Miejscowość – Lachowo Gmina - Kolno
9.	Łosewo – Kościół Parafialny p.w. Najśc. Serca Jezusa, nr rej.: A-517 z 15.11.1994 r.	Kościół Parafialny p.w. Najświętszego Serca Jezusa, 1883 – 1918 r. dotychczasowy budynek gospodarczy zbudowany z kamienia polnego, w którym odprawiano Msze św. Został w 1918 r. przekształcony w kościół.	Miejscowość – Łosewo Gmina - Kolno
10.	Łosewo – Cmentarz wojenny z I wojny światowej, nr rej.: 265 z 06.03.1987 r.	Cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich poległych w 1915 r. z I wojny światowej, o pow. 0,5 ha, na planie prostokąta, otoczony walem ziemnym, układ wewnętrzny regularny – mogiły pojedyncze i zbiorowe w rzędach, zachowane nagrobki i kamienie nagrobne.	Miejscowość – Łosewo Gmina - Kolno

11.	Łosewo – Mogiły z II wojny światowej (na cmentarzu rzymsko- katolickim), nr rej.: 318 z 31.08.1987 r.	Mogiła zbiorowa żołnierzy AK pomordowanych przez Niemców w dniu 29.06.1944 r.	Miejscowość – Łosewo Gmina - Kolno
12.	Wincenta – Cmentarz wojenny z II wojny światowej (jeńców radzieckich), nr rej.: A-434 z 30.12.1991 r.	Cmentarz wojenny z II wojny światowej - jeńców radzieckich pomordowanych w okresie II wojny światowej w latach 1941 – 1944. Cmentarz na planie zbliżonym do prostokąta. Pochowanych ok. 12000 osób. W części środkowej usytuowany kamienno – betonowy pomnik. Układ mogił rzędowy, teren ogrodzony.	Położony w lesie przy drodze z Kolna do Pisza w obrębie wsi Wincenta. Gmina - Kolno
13.	Wincenta – Urząd celny, Nr rej.: A-390 z 11.08.1989 r.	Urząd Celny w Wincencie – wzniesiony w latach dwudziestych XX wieku, murowany z cegły, tynkowany na planie prostokąta, trójpasmowy, dwukondygnacyjny, nakryty dachem naczółkowym. Elewacja frontowa 3- osiowa z dwukolumnowym gankiem wgłębnym na osi, zwieńczona gzymsem koronującym.	Miejscowość – Wincenta Gmina - Kolno
14.	Niksowizna – cmentarz wojenny z I wojny światowej Nr rej.: 264 z 06.03.1987r.	cmentarz wojenny z I wojny światowej	Przy drodze Nowogród- Janów
15.	Zespół klasztorny franciszkanów, XVII – XIX w.	Kościół p.w. św. Antoniego Kościół murowany pw. św. Antoniego Padewskiego w stylu późnego baroku wybudowany w latach 1813-1818. Pobłogosławiony 4.10.1822 r. W latach 1995-2000 zostały odbudowane dwie wieże kościelne, odnowiono i zabezpieczono fundamenty kościoła, uzupełniono wyposażenie oraz uporządkowano cmentarz przykościelny. Nr rej: 110 z 06.03.1958 - klasztor Nr rej: 111 z 30.04.1958	Centrum miasta przy drodze krajowej nr 61

16.	Zespół poczty, II ćw. XIX w. Nr rej: A-290 z 18.06.1987	- poczta (budynek główny) - wozownia - stajnia Nr rej: A-290 z 18.06.1987	Miasto – Stawiski ul. Łomżyńska 21
17.	Cmentarz Rzymsko- Katolicki /1908- 1939/	6 nagrobków Nr rej: 329 z 14.09.1987	Miejscowość – Stawiski ul. Łomżyńska/Smolniki
18.	Cmentarz żydowski, I poł. XIX w.	Nr rej: 375 z 02.08.1988	Miejscowość- Stawiski ul. Łomżyńska (ok. 1 km. od Stawisk)
19.	Cmentarz żydowski z II wojny światowej w lesie Płaszczatka	Nr rej: 426 z 31.12.1991	Stawiski
20.	Kościół parafialny p.w. św. Wojciecha w Porytem, I poł. XIX w.	W historii parafii istniało kilka kościołów drewnianych, z których ostatni spłonął w 1835 r. Obecny kościół murowany z kamienia polnego i cegły pw. św. Wojciecha BM wybudowano w 1840 r. W latach 1998-2000 staraniem proboszczów: zostały wykonane prace konserwacyjno-remontowe w kościele i uporządkowano cmentarz przykościelny. - dzwonnica Nr rej: 53 z 28.04.1980	Miejscowość – Poryte Gmina - Stawiski
21.	Cmentarz rzymsko- katolicki, II poł. XIX w. w Porytem	Nr rej: 369 z 20.04.1988	Miejscowość – Poryte Gmina Stawiski

23.	Kościół parafialny p.w. Najświętszej Marii Panny w Romanach, XIX w.	Ostatni z drewnianych kościołów rozebrano w połowie XIX w. Obecny kościół murowany z kamienia polnego pw. Nawiedzenia NMP wybudowany w latach 1858-1863 W latach 1985-1988 rozpoczęto generalny remont kościoła, kontynuowany w latach 1988-1995 i od 1999 Nr rej: 91 z 23.04.1981	Miejscowość – Romany Gmina Stawiski
24.	Dzwonnica w Romanach Nr rej: 111 z 25.04.1981	Dzwonnica	Miejscowość – Romany Gmina Stawiski
25.	Plebania-1860 r. w Romanach Nr rej: 120 z 27.04.1981	Plebania	Miejscowość – Romany Gmina Stawiski
26.	Kaplica cmentarna w Romanach Nr rej.: 292 z 08.06.1987r.	Kaplica znajduje się na cmentarzu rzymsko-katolickim.	Miejscowość – Romany (cmentarz rzymsko- katolicki) Gmina Stawiski
27.	Zespół dworski i folwarczny- XIX w. w Romanach	a) dwór Nr rej: 136 z 06.03.1958 b) folwark : budynek gospodarczy i ogród Nr rej: 135 z 07.05.1981	Miejscowość – Romany Gmina Stawiski
28.	Aleja kasztanowo- wiązowa, XIX w. we wsi Dzierzbia Nr rej.: 181 z 27.07.1981	Aleja kasztanowo- wiązowa	Miejscowość – Dzierzbia Gmina - Stawiski

29.	Karwowo- Konotapa - Cmentarz wojenny z I wojny światowej nr rej.: 272 z 10.03.1987	Cmentarz żołnierzy niemieckich z I wojny światowej	Położony przy drodze krajowej nr E61 Karwowo-Konotapa Gmina Stawiski
30.	Cmentarz Choleryczny ok.1900 r. Nr rej.: 378 z 29.03.1988	Cmentarz choleryczny	Poryte Włociańskie Gmina Stawiski
31.	Klasycystyczny dwór murowany w Małym Płocku	Zbudowany ok. 1835 r. O słabo czytelnych cechach klasycystycznych. Obiekt jest przykładem dworskiego budownictwa z I połowy XIX wieku. Wpisany został do rejestru zabytków pod nr A - 474, decyzją z dnia 24 marca 1992 roku	Miejscowość - Mały Płock Gmina - Mały Płock
32.	Grodzisko średniowieczne w Małym Płocku	Grodzisko wczesnośredniowieczne o powierzchni 1,27 ha.Pozostałość osadnictwa na wschodnim Mazowszu w okresie wczesnośredniowiecznym Wpisane zostało do rejestru zabytków pod nr 48/A, decyzją z dnia 23 listopada 1967 r.	Miejscowość - Mały Płock Gmina Mały Płock
33.	Kościół Parafialny w Małym Płocku	Kościół parafialny p. w. Znalezienia Krzyża wybudowany w 1881 r następnie zniszczony i odbudowany w 1926 r.. Wpisany został do rejestru zabytków pod nr A-383, decyzją z dnia 31 stycznia 1989 r.	Miejscowość - Mały Płock Gmina - Mały Płock

34.	Cmentarz wojenny z I wojny światowej w miejscowości Rudka Skroda.	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr 243 decyzją z dnia z dnia 23 lutego 1987 r.	Miejscowość - Rudka Skroda Gmina – Mały Płock
35.	Cmentarz z okresu I wojny światowej we wsi Kąty	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr A- 533, decyzją z dnia 20 grudnia 1994 r.	Miejscowość – Kąty Kolonie Gmina Mały Płock
36.	Cmentarz z okresu I wojny światowej z 1915 roku we wsi Cwaliny	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr.A- 534, decyzją z dnia 20 grudnia 1994 r.	Miejscowość – Cwaliny Duże Gmina Mały Płock
37.	Cmentarz z okresu I wojny światowej we wsi Popki	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr A- 510, decyzją z dnia 7 grudnia 1993 r. r.	Miejscowość – Popki Gmina Mały Płock

38.	Cmentarz z okresu I wojny światowej położony w pobliżu wsi Korzeniste	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr A-433, decyzją z dnia 30 grudnia 1991 r.	Miejscowość – Korzeniste Gmina Mały Płock
39.	Cmentarz z okresu I wojny światowej położony w pobliżu wsi Józefowo	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr. A-449 decyzją z dnia 30 grudnia 1991 r.	Miejscowość – Józefowo Gmina Mały Płock
40.	Cmentarz z okresu I wojny światowej	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr. A-448 decyzją z dnia 30 grudnia 1991 r.	położony w pobliżu drogi Kąty – Ruda Skroda. Gmina Mały Płock
41.	Cmentarz z okresu I wojny światowej	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr. 421 decyzją z dnia 30 grudnia 1991 r.	usytuowany w pobliżu lasu przy drodze Mały Płock – Mściwuje. Gmina Mały Płock
42.	Cmentarz ludności pochodzenia żydowskiego pomordowanej w okresie II wojny światowej	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr. A-443 decyzją z dnia 30 grudnia 1991 r.	w pobliżu wsi Mściwuje gm. Mały Płock. Gmina Mały Płock

43.	Kościół Parafialny p.w.św. Anny w Kolnie	Klasycystyczny kościół murowany parafialny p.w. Św. Anny - wzniesiony w latach 1834 - 1835 według jednego z projektów typowych wybitnego architekta warszawskiego Piotra Aignera. Wpisany został do rejestru zabytków pod nr 67, decyzją z dnia 28.04.1980 r.	Miasto – Kolno ul. Kościelna 17
44.	Neobarokowa dzwonnica murowana	Neobarokowa dzwonnica murowana - zbudowana w 1862 r. Wpisana została do rejestru zabytków pod nr 67, decyzją z dnia 28.04.1980 r.	Miasto – Kolno ul. Kościelna 17
45.	Synagoga murowana	Synagoga murowana, bezstylowa, pochodząca z 2 połowy XVIII wieku. Wpisana została do rejestru zabytków pod nr 65, decyzją z dnia 28.04.1980 r.	ul. Strażacka 3 Miasto - Kolno
46.	Ogrodzenie i brama cmentarna Cmentarza parafialno rzymsko-katolickiego	Cmentarz parafialny rzymsko - katolicki (ogrodzenie i brama cmentarza murowana z 1809 roku) Wpisany został do rejestru zabytków pod nr 319, decyzją z dnia 31.08.1987 r.	ul. Jana Sobieskiego Miasto - Kolno
47.	Dom przy Placu Wolności	Dom murowany, lata 10-te XX wieku Wpisany został do rejestru zabytków pod nr 386, decyzją dnia 13.06.1989 r.	ul. Placu Wolności 21 Miasto –Kolno
48.	Cmentarz żydowski	Cmentarz żydowski ok. 1817 roku. Wpisany został do rejestru zabytków pod nr 373, decyzją z dnia 29.07.1988 r.	ul. Aleksandrowska Miasto - Kolno

49.	Wydzielona część miasta przy Placu Wolności	wpisana została do rejestru zabytków pod nr 128, decyzją z dnia 14.05.1958 r.	Centrum miasta przy drodze krajowej Nr 63 Miasto - Kolno
50.	Mogiła zbiorowa z I wojny światowej	Wpisany został do rejestru zabytków pod nr 263, decyzją z dnia 06.03.1987 r.	na terenie nowego cmentarza rzymsko - katolickiego przy ul. Konstytucji 3 Maja w Kolnie.
51.	Kościół Parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela, drewniany 1 połowa XIX w. nr rej. 83 z 05.07.1980 r.	Kościół wzniesiony w pierwszej połowie XIX w. Jest to kościół drewniany, jednonawowy, na rzucie krzyża, nieorientowany, z dwiema wieżami w elewacji frontowej, z trójboczną absydą stanowiącą prezbiterium. Obiekt posiada wartości kulturowe i naukowe.	Miejscowość – Turośl Gmina - Turośl

52.	Kaplica cmentarna, drewniana, 1811 r., nr rej. A-522 z 25.11.1994 r.	Zbudowana w 1811 r., pełniąca od 1817 roku funkcję kościoła filialnego parafii kolneńskiej. Remontowana w 1862 roku, a w związku z wystawieniem nowego kościoła przeniesiona na cmentarz rzymskokatolicki w Turośli. Usytuowana centralnie na starszej części cmentarza, frontem zwrócona na północ. Drewniana, konstrukcji zrębowej, na podmurówce z cegły. Na planie ośmioboku, jednoprzestrzenna. Dach namiotowy ośmiopółciowy z mocno wysuniętym okapem. Elewacje szalowane pionowo. Drzwi i okna w drewnianych obramieniach. Drzwi dwuskrzydłowe, nabijane żelaznymi ćwiekami. Okna z podziałami w formie krzyża łacińskiego. Kaplica posiada wartości kulturowe i zabytkowe. Jest najstarszym, zachowanym na obszarze Puszczy Kurpiowskiej, drewnianym obiektem sakralnym.	Miejscowość – Turośl Gmina Turośl
-----	---	--	--

53.	<p>Kościół Parafialny p.w. św. Rocha w Lemanie, drewniany, wraz z dzwonnica 1925 r., nr rej. A-535 z 21.12.1994 r.</p>	<p>a) Kościół – wzniesiony w 1925 roku Drewniany, konstrukcji zrębowej, szalowany, na podmurówce z kamienia i cegły. Jednonawowy z trójbocznie zamkniętym prezbiterium. W fasadzie do nawy przylegają prostokątne w rzucie zakrystie. Bryła rozczłonkowana, korpus nakryty dachem dwuspadowym. Na wieżach hełmy namiotowe, ośmiopółciowe. Dachy prezbiterium i kaplic trójpółciowe, nad zakrystiami jednospadowe. Wnętrze typu halowego z trójbocznie zamkniętym prezbiterium, wysokością i szerokością równym nawie. Elewacje w kościele szalowane są w dolnych partiach poziomo, wyżej wertykalnie. W fasadzie trójkątny szczyt ozdobnie szalowany. Wieże ponad korpusem nawy dwukondygnacyjne, w części dolnej szalowane pionowo, wyżej gzyms, trójkątne szczyty z czterech stron. W kondygnacji górnej (na planie ośmiobocznym) z płycinami w każdej ze ścianek. Hełmy wież zwieńczone krzyżami.</p> <p>Kościół posiada wartości kulturowe i zabytkowe, jest przykładem drewnianej ludowej architektury sakralnej z początku XX wieku.</p> <p>b) Dzwonnica- wzniesiona w 1925 roku, drewniana, konstrukcji słupowej szalowana, na podmurówce z kamienia. Na planie prostokąta, dwukondygnacyjna, piętro dzwonne węższe. Kondygnacje rozdzielone daszkiem okapowym. Dach namiotowy, czteropółciowy, zwieńczony krzyżem.</p>	<p>Zespół kościoła parafialnego w Lemanie usytuowany jest w centralnej części wsi, przy drodze Kolno – Łacha – Ksebki, na znacznym wzniesieniu.</p>
54.	<p>Cmentarz wojenny z I wojny światowej, nr rej. A – 432 z 30.12.1991 r.</p>	<p>mogily żołnierskie</p>	<p>Miejscowość – Krusza Gmina Turośl</p>

55.	<p>Grabowo – Kościół Parafialny p.w. św. Jana Chrzcziciela Nr rej.: A-61 z 28.04.1980 r.</p>	<p>Został wzniesiony w pierwszej połowie XIXw. rozbudowany w pierwszej połowie XXw. Parafia erygowana w 1597 roku. Do początku XIX wieku kościół był drewniany. Budowę obecnego kościoła rozpoczęto w 1825 roku. Budowę ukończono według projektu w częściowo zmienionego 1844 roku. Kościół murowany, tynkowany, na podmurówce kamiennej, kryty blachą niepodpiwniczony, więźba dachowa drewniana.</p>	<p>Miejscowość – Grabowo Gmina Grabowo</p>
56.	<p>Grabowo – Plebania Nr rej. A-129 z 28.04.1981 r.</p>	<p>Posiada cechy stylu klasycystycznego dworku polskiego, o czym świadczy kolumnowy portyk zwieńczony trójkątnym tympanonem oraz osiowość układu przestrzennego. Budynek murowany z cegły i kamienia, na planie prostokąta, tynkowana. Nad piwnicami pod kuchnią sklepienie ceglane kolebkowe. Posiada dach dwuspadowy, kryty blachą. Ganek betonowy, kolumnienki ceglane. Podłoga drewniana, okna podwójne 6 dzielne.</p>	<p>\Miejscowość – Grabowo Gmina Grabowo</p>
57.	<p>Grabowo – Cmentarz rzymskokatolicki Nr rej.: A-295 z 09.06.1987 r.</p>	<p>Teren cmentarza (7 nagrobków) z 2 pół. XIX-XX w. o pow. ok. 1,8 ha wraz z ogrodzeniem. Nagrobki o charakterze zabytkowym na cmentarzu rzymsko - katolickim w Grabowie. Cmentarz rzymsko - katolicki w Grabowie założony został na początku XIX w.</p>	<p>przy drodze Kolno – Grajewo, w pobliżu kościół parafialnego. Otoczony jest polami.</p>

58.	Grabowo – Zespół dworski, XIX w.	<p>a) Dwór, nr rej.: A- 130 z 28.04.1981 r. Wzniesiony około 1852-1865. Gruntownie przerobiony 1964 roku z wymianą drewnianej części środkowej na murowaną, frontem zwrócony na południe. Murowany z cegły, otynkowany. Na rzucie litery „H”. Wydłużony jedenastoosiowy parterowy korpus ujęty w prostopadłe względem niego jednoosiowe piętrowe skrzydła boczne, od północy piętrowy ryzalit. Elewacje skrzydeł o narożach ujętych uproszczonymi pilastrami, kondygnacje rozdzielone profilowanym gzymsem korelonowym, w trójkątnych sierytach ozdobnie wykrojone płyciny.</p> <p>b) Park, nr rej.:A-71 z 29.04.1980 r. Park podworski o powierzchni 4 ha w Grabowie Na całość założenia składają się: elementy stanowiące oprawę ogrodową dla dworu, elementy wodne, ogród warzywno-owocowy. Obiekt sytuowany jest na przecięciu krzyżujących się alejek w centrum kwadratowej wyspy otoczonej sztucznym zbiornikiem wodnym. Placyk otoczony jest ośmioma świerkami. Murowana i tynkowana. Założona na rzucie kolistym.</p>	Dwór położony jest przy odgałęzieniu drogi Grajewo - Kolno w typowym założeniu ogrodowym z początku XIX wieku. Podjazd od północnego – zachodu
-----	-------------------------------------	---	---

W powiecie kolneńskim organizowane są imprezy kulturalne, nawiązujące do lokalnych wydarzeń i postaci historycznych. W Grabowie w pierwszą niedzielę września, przywoływana jest pamięć wypadu Podlaskiej Kawalerii poza międzywojenną granicę polsko-niemiecką, prawdopodobnie jednego z dwóch w kampanii wrześniowej 1939 roku. Jeden z nich miał właśnie miejsce na terenie gminy Grabowo w okolicach wsi Milewo i Kowalewo, które do 1939 roku graniczyły z Prusami Wschodnimi. W Janowie wart wypromowania jest motyw związany z początkiem partyzanckiego szlaku bojowego majora Henryka Dobrzańskiego „Hubala”. Postać Hubala znana jest większości Polaków i może być wykorzystana do stworzenia imprezy masowej o zasięgu zdecydowanie większym niż lokalny.

Obszar powiatu kolneńskiego posiada znaczny potencjał, ale wymaga on wyeksponowania specyficznych i charakterystycznych elementów kulturowych. Uwzględniając powyższe warto zwrócić szczególną uwagę na potrzebę kreacji nowych atrakcji, a także promowania inwestycji lokalnych oraz aktywizowania tutejszej

społeczności w kierunku tworzenia i rozwijania ciekawych, oryginalnych ofert, imprez, produktów.

Tabela 11. Zestawienie imprez odbywających się w obszarze powiatu kolneńskiego [w podziale na gminy]

GMINA MAŁY PŁOCK

- Dni Małego Płocka
- Dożynki Gminne

GMINA STAWISKI

- Piknik nad Zalewem
- Święto Kukurydzy
- Majówka
- Turniej Piłki Nożnej o Puchar Dyrektora GOKiS
- Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Oldbojów

GMINA TUROŚL

- Turoślańskie Prezentacje Kulturalne
- Kartoflisko
- Warsztaty Etnograficzne „Ocalić od zapomnienia- ginące zawody przystankiem dla przyszłości”
- Puchar Polski w Kolarstwie przełajowym (Ptaki)

GMINA GRABOWO

- Wianki u Wagów
- Rekonstrukcja historyczna wypadu Podlaskiej Brygady Kawalerii na Prusy Wschodnie w 1939 roku
- Hubertus

GMINA KOLNO

- Noc Świętojańska
- Dożynki gminne
- Koncert w Zabieliu w ramach Muzycznych Dni Drozdowa
- Senioriada w Borkowie
- Turniej Tenisa Stołowego
- Gminny Turniej Piłki Nożnej
- Przeglądy Teatrów Szkolnych w Lachowie
- Konkurs Wokalny
- Konkursy recytatorskie

MIASTO KOLNO

- Imieniny Jana z Kolna
- Kolneńskie Biegi Jesieni
- Biesiada Kolneńska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research.

6.2 SFERA SPOŁECZNA

6.2.1 Procesy demograficzne

Według danych statystycznych z 2012 roku liczba ludności powiatu kolneńskiego wyniosła 39 928 osób, co lokowało powiat na 15. miejscu wśród 17 powiatów w województwie podlaskim. W tym roku odnotowano także niskie zaludnienie na poziomie 42,5 osoby na km² dla powiatu. W gminie miejskiej Kolno gęstość zaludnienia wyniosła 427,2 osób przypadających na 1 km². Pozostałe jednostki terytorialne w powiecie również cechowało niskie zaludnienie – od 26,2 os./km²

w gminie Turośl do 38,9 os./km² w gminie Stawiski. Średnia gęstość zaludnienia w powiecie dla obszarów wiejskich wynosiła 30 osób/km² przy 25 osób/km² ogólnie w województwie podlaskim. W granicach miast powiatu kolneńskiego w 2012 r. mieszkała blisko 1/3 ludności (32,8%). W okresie dekady 2003-2012 liczba ludności powiatu kolneńskiego zmniejszała się. Spadek zanotowano w 5 na 6 gmin powiatu, natomiast wzrost w gminie Turośl – wzrost liczby mieszkańców do poziomu 104,8% liczby ludności w 2003 roku²⁹.

Tabela 12. Liczba ludności w powiecie kolneńskim na tle województwa podlaskiego w latach 2003-2012 [podział na gminy]

Jednostka terytorialna	Powierzchnia	Ludność					Gęstość zaludnienia
	2012	2003	2006	2009	2012	2012	2012
	[ha]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[2003 = 100]	[osoba/km ²]
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	2018702	1205117	1196101	1189731	1198690	99,5	59,4
POWIAT KOLNEŃSKI	94010	40182	39660	39053	39928	99,4	42,5
Kolno (gm. miejska)	2507	10805	10745	10534	10679	98,8	427,2
Grabowo	12859	3684	3635	3550	3668	99,6	28,4
Kolno (gm. wiejska)	28228	8925	8771	8642	8876	99,5	31,6
Mały Płock	13982	5088	5036	4994	5031	98,9	35,9
Stawiski	16555	6710	6576	6442	6464	96,3	38,9
Turośl	19879	4970	4897	4891	5210	104,8	26,2

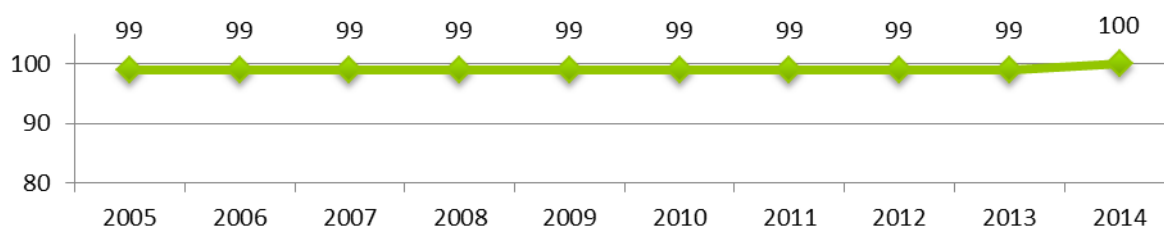
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2012 roku w powiecie kolneńskim wystąpiła dodatnia wartość współczynnika przyrostu naturalnego- 0,4‰. Po trzy gminy cechowały wartości dodatnie i ujemne wskaźnika przyrostu naturalnego. Najniższym poziomem wskaźnika w 2012 roku charakteryzowały się gminy: Stawiski (-2,2‰) i Kolno (-1,6‰). Najwyższy przyrost naturalny wystąpił w gminie miejskiej Kolno (2,9‰; przybyło 31 osób), a przede wszystkim w gminie Grabowo (4,1‰; przyrost o 15 osób). Dla porównania współczynnik przyrostu naturalnego w województwie podlaskim kształtował się na poziomie -0,6‰³⁰. W 2012 roku proporcja płci mieszkańców była na równym poziomie – 99 kobiet/100 mężczyzn, tendencja ta została utrzymana od roku 2005.

²⁹ Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

³⁰ Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 1. Współczynnik feminizacji w powiecie kolneńskim na przełomie lat 2005-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Nieco wyższy poziom feminizacji wyróżniał gminę miejską Kolno, zrównując się z wartością wskaźnika dla regionu podlaskiego (105 kobiet na 100 mężczyzn). Z kolei, w gminie Turośl odnotowano skrajnie niski stopień feminizacji ludności, gdzie na 100 mężczyzn przypadało jedynie 89 kobiet. W wieku rozrodczym (20-49 lat) mężczyzn było więcej niż kobiet o ponad 30% (wykres poniżej).

Wykres 2. Wskaźnik feminizacji ludności powiatu kolneńskiego w 2012 roku [podział na gminy]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Problemem w rozwoju powiatu kolneńskiego stał się niż demograficzny, wkraczający w wiek reprodukcyjny i zmiana modelu współczesnej rodziny, skutkujące sukcesywnym spadkiem liczby urodzeń. W 2012 roku w stosunku do roku 2006 przyszło na świat o 68 dzieci mniej (385 dzieci). Tendencja spadkowa jest również widoczna na przełomie lat 2012 – 2013. W powiecie kolneńskim odnotowano spadek w liczbie urodzeń żywych o 43, natomiast w województwie podlaskim liczba ta spadła o 542 odnotowane urodzenia (tabela poniżej).

Tabela 13. Ruch naturalny ludności w latach 2012-2013. Urodzenia żywe w województwie podlaskim i powiecie kolneńskim [podział na gminy]

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	URODZENIA ŻYWE					
	ogółem		mężczyźni		kobiety	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	11161	10619	5843	5421	5318	5198
POWIAT KOLNEŃSKI	385	342	211	172	174	170
Kolno (gmina miejska)	110	71	64	38	46	33
Grabowo	43	28	19	17	24	11
Kolno (gmina wiejska)	85	103	44	50	41	53
Mały Płock	48	37	26	20	22	17
Stawiski	46	45	27	18	19	27
Stawiski - miasto	11	15	6	8	5	7
Stawiski - obszar wiejski	35	30	21	10	14	20
Turośl	53	58	31	29	22	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Saldo migracji w 2012 roku wyniosło -225 osób, przy -236 w roku 2007 i -234 osobach w 2009 roku. Podsumowując, można określić, że w skali powiatu nastąpiło niewielkie zmniejszenie ruchliwości przestrzennej mieszkańców w zakresie zameldowań i wymeldowań. W roku 2012 względem 2011 roku zmalał także współczynnik salda migracji dla powiatu, który spadł z 6,8 do 5,6 osób na 1 000 mieszkańców, co przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 14. Saldo migracji ludności powiatu kolneńskiego i województwa podlaskiego w latach 2011-2012 [podział na gminy]

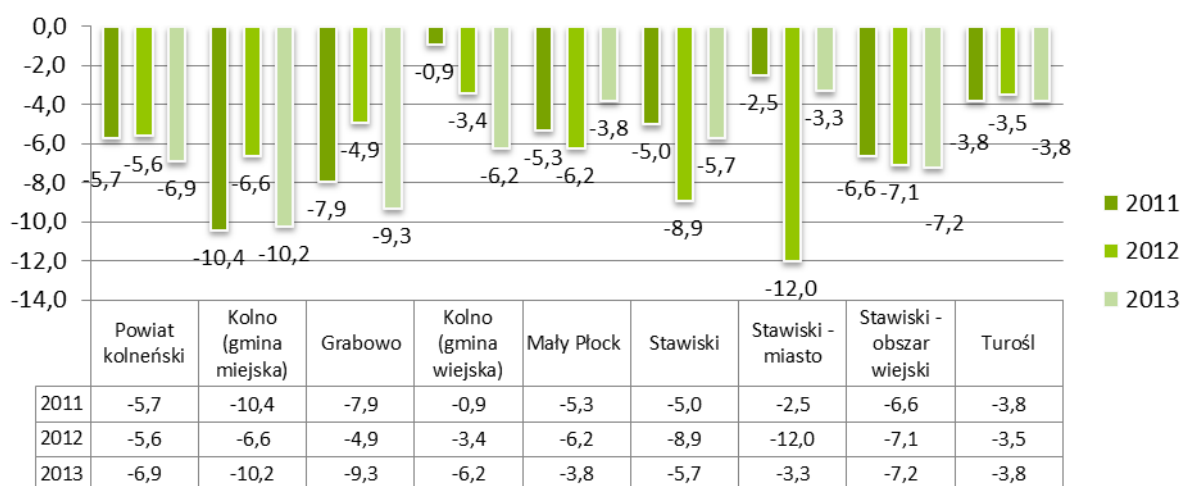
JEDNOSTKA TERYTORIALNA	SALDO MIGRACJI		SALDO MIGRACJI NA 1000 OSÓB	
	2011	2012	2011	2012
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	-1974	-1808	-1,6	-1,5
POWIAT KOLNEŃSKI	-229	-225	-5,7	-5,6
Kolno (gmina miejska)	-112	-70	-10,4	-6,6
Grabowo	-29	-18	-7,9	-4,9
Kolno (gmina wiejska)	-8	-30	-0,9	-3,4
Mały Płock	-27	-31	-5,3	-6,2
Stawiski	-33	-58	-5,0	-8,9
w tym miasto	-6	-29	-2,5	-12,0
Turośl	-20	-18	-3,8	-3,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Największym odpływem migracyjnym charakteryzowała się gmina miejska Kolno, którą opuściło w 2012 roku 125 mieszkańców, a jednocześnie zameldowało się na jej terenie

jedynie 55 osób (-70 osób). W każdej z sześciu gmin powiatu współczynnik salda migracji na 1000 mieszkańców miał wartość ujemną (wykres poniżej). Mniejsze wartości *in minus* cechowały gminy wiejskie, większe wartości natomiast obszary miejskie Kolna (-6,6‰) i Stawisk (-12,0‰).

Wykres 3. Współczynnik salda migracji w gminach powiatu kolneńskiego w latach: 2011,2012,2013 (w ‰) [podział na gminy]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Migracje zagraniczne nie odgrywały większej roli w ogólnym obrazie migracji. Według oficjalnych danych statystycznych BDL GUS, zaledwie 8 mieszkańców powiatu kolneńskiego wymeldowało się w 2012 roku za granice kraju, choć jeszcze w 2006 roku wymeldowania za granicę stanowiły ponad 1/10 ogółu wymeldowań (40 osób na 339 wymeldowanych). Należy jednak uwzględnić, że tradycyjna emigracja zarobkowa, charakterystyczna dla Podlasia, nadal występuje, mimo iż nie ujawnia się wyraźnie w oficjalnych statystykach³¹.

W 2012 roku wskaźnik obciążenia demograficznego dla powiatu kolneńskiego wyniósł 59 osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym. W tym samym czasie współczynnik w województwie podlaskim wyniósł 57 osób. Z danych powiatowych w okresie 2011 – 2014 wynika, że sytuacja ulega poprawie, ponieważ maleje udział ludności w wieku nieprodukcyjnym względem tych będących aktywnymi produkcyjnie³².

³¹ Ibidem.

³² Ibidem.

Wykres 4. Wartość wskaźnika obciążenia demograficznego dla lat 2011-2014 w powiecie kolneńskim

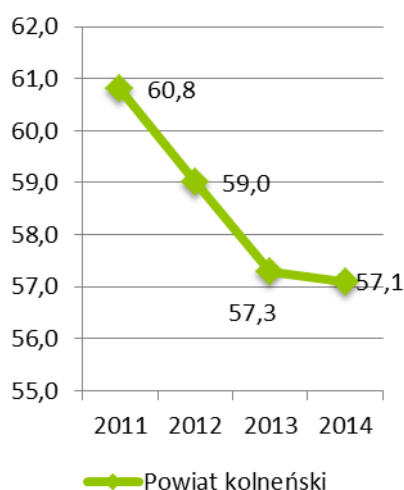

Tabela 15. Wartość wskaźnika obciążenia demograficznego dla lat 2011-2014 w powiecie kolneńskim [podział na gminy]

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM			
	2011	2012	2013	2014
	osoba	osoba	osoba	osoba
POWIAT KOLNEŃSKI	60,8	59,0	57,3	57,1
Kolno (gmina miejska)	45,4	46,0	46,1	47,1
Grabowo	65,7	62,7	60,1	58,9
Kolno (gmina wiejska)	71,5	68,2	65,2	64,3
Mały Płock	62,8	59,4	57,9	56,7
Stawiski	63,4	61,2	59,1	58,8
Stawiski - miasto	52,8	50,6	50,6	50,8
Stawiski - obszar wiejski	70,5	68,3	64,6	63,9
Turośl	71,0	68,1	65,2	64,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

6.2.2 Aktywność obywatelska w powiecie kolneńskim

Do podstawowych wskaźników obrazujących zaangażowanie obywatelskie należy udział w wyborach oraz referendach. W przypadku wyborów na szczeblu krajowym na terenie powiatu kolneńskiego obserwowane jest nieco niższe zainteresowanie udziałem niż przeciętnie w innych jednostkach tego szczebla. Zarówno podczas ostatnich wyborów prezydenckich, jak i parlamentarnych frekwencja wyborcza w powiecie kolneńskim była o około 7 punktów procentowych niższa niż przeciętnie w innych powiatach. Natomiast odnotowano wyższe zainteresowanie sprawami lokalnymi i wyborami samorządowymi na terenie całego powiatu niż przeciętnie w kraju, a także w regionie. Podczas wyborów do samorządu w 2010 roku średnia frekwencja była o około 6 punktów procentowych wyższa od odnotowanej dla powiatów w Polsce oraz wyższa o około 7 punktów procentowych od średniej dla województwa podlaskiego.

Tabela 16. Udział uprawnionych do głosowania w wyborach prezydenckich, parlamentarnych i samorządowych

Wskaźnik	WARTOŚĆ DLA GMINY KOLNO – MIASTO	ŚREDNIA DLA POWIATU KOLNEŃSKIEGO	ŚREDNIA DLA REGIONU PODLASKIEGO	ŚREDNIA DLA POWIATÓW W POLSCE
Frekwencja w wyborach prezydenckich 2010 r. (I tura)	46,4%	45,0%	51,6%	51,9%

Wskaźnik	WARTOŚĆ DLA GMINY KOLNO – MIASTO	ŚREDNIA DLA POWIATU KOLNEŃSKIEGO	ŚREDNIA DLA REGIONU PODLASKIEGO	ŚREDNIA DLA POWIATÓW W POLSCE
Frekwencja w wyborach prezydenckich 2010 r.(II tura)	48,3%	48,3%	54,8%	52,9%
Frekwencja w wyborach samorządowych 2010 r.	51,2%	55,1%	48,1%	49,3%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych 2011 r.	40,1%	38,7%	46,6%	45,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych serwisu: www.mojapolis.pl/

Drugim przejawem aktywności obywatelskiej jest tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych przez mieszkańców. Na terenie powiatu funkcjonuje około 120 organizacji pozarządowych (w tym około 50% to Ochotnicze Straże Pożarne). Prężnie funkcjonuje około 25 z nich, tworząc faktyczny załączek społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowanym liderem aktywizującym społeczność lokalną i inicjującą działania w skali całego powiatu jest Lokalna Grupa Działania Fundacja „Kraina Mlekiem Płynąca” mająca swą siedzibę w gminie Mały Płock. Fundacja współtworzona jest przez siedem gmin, z których pięć należy do powiatu kolneńskiego (Grabowo, Mały Płock, Stawiski, Kolno, Turośl).

Tabela 17. Podstawowe dane na temat aktywności obywatelskiej w powiecie kolneńskim

WSKAŹNIK	POWIAT KOLNEŃSKI	ŚREDNIA DLA POWIATÓW W POLSCE
Organizacje pozarządowe ogółem na 10 tys. mieszkańców (2012 r.)	21,5	28,7
Organizacje pożytku publicznego (OPP) (2012 r.)	2	22,4
Organizacje pożytku publicznego (OPP) na 10 tys. mieszkańców (2012 r.)	0,5	1,8
Fundacje i stowarzyszenia poza OSP na 10 tys. mieszkańców (2012 r.)	9,8	19,9
1 procent: suma środków przekazanych z odpisów 1% organizacjom na danym terenie (2013 r.)	7603,80 PLN	1266243,98 PLN

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych serwisu: www.mojapolis.pl/

Wartym zauważenia jest fakt woli współpracy pomiędzy Lokalnymi Grupami Działania w regionie. Pozytywnym i wymiernym efektem kooperacji LGD Fundacja „Kraina Mlekiem Płynąca” i LGD „Mazurskie Morze” w ramach projektu „Turystyka - odwiedzamy urzekające regiony” było uruchomienie dwóch szlaków wodnych (w tym jednego biegnącego Pisą, pod nazwą „Szlak Melchiora Wańkowicza”) i jednego rowerowego

(Szlak „Kraina Mlekiem Płynąca”) oraz wykreowanie tzw. *questów* w Małym Płocku („Biały Rycerz Małego Płocka”) i Koźle („Kozioł - śladami historii”)³³.

Wśród pozostałych organizacji pozarządowych wymienić należy m.in.: Stowarzyszenie „Klub Seniora”, Stowarzyszenie Przyjaciół Jurca, Stowarzyszenie Sportowo-Jeździeckie im. 10 Pułku Ułanów Litewskich z Grabowa, Stowarzyszenie im. Podlaskiej Brygady Kawalerii w Kolnie, Stowarzyszenie Kolno 4x4. Wyróżnić można jeszcze zespoły ludowe działające przy Gminnych Ośrodkach Kultury w Turośli i Lemanie. Działające na terenie powiatu ruchy kulturalno- społeczne angażują różne grupy społeczności lokalnej, w kierunku zachowania i budowania tożsamości lokalnej, krzewienia kultury i tradycji lokalnej oraz integracji społecznej. Oferta skierowana jest do szerokiego grona odbiorców, ale dotyczy zarówno aktywizacji osób starszych, jak i rozwoju oraz integracji najmłodszych.

Tabela 18. Wybrane organizacje pozarządowe działające w powiecie kolneńskim

GMINA	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
Kolno* *Kolno gmina wiejska i gmina miejska.	Stowarzyszenie Kolno 4x4, Spółdzielnia Socjalna „Concordia”, Stowarzyszenie Aktywnych Absolwentów „Zdeterminowani”, Stowarzyszenie Ratowników WOPR Kolno, Towarzystwo „Jan z Kolna”, Kolneński Klub Sportowy „Orzeł” w Kolnie, Stowarzyszenie Kawalerskie im. Podlaskiej Brygady Kawalerii w Kolnie, Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Kolnie, Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Edukacji, Kultury i Sportu, Kolneńskie Stowarzyszenie „Rodzina”, Towarzystwo Przyjaciół Borkowa, Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Kolno „Integracja”, Fundacja Szpitala Kolneńskiego, Uczniowski Klub Sportowy Kolneńskiego Ośrodka Kultury i Sportu, Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Kolnie, Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Karate Tradycyjnego Fudokan „Dragon”, Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Kolnie, Uczniowski Klub Sportowy „Rekord” przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Kolnie, Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Kultury Fizycznej przy Szkole Podstawowej nr 1, Stowarzyszenie na rzecz Integracji i Promocji Powiatu Kolneńskiego, Ochotnicza Straż Pożarna w Kolnie, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej - Ognisko „Rekord” w Kolnie, Ochotnicza Straż Pożarna w Kolnie, Kolneńskie Towarzystwo Gospodarcze, Uczniowski Klub Sportowy „Delfin”, Uczniowski Klub Sportowy „Olimpia”, Klub Seniora.
Mały Płock	LGD Fundacja „Kraina Mlekiem Płynąca”, Ochotnicza Straż Pożarna w Małym Płocku, Kątach, Chłudnie – Włodki, Rogienicach Wielkich oraz w Korzeniste.
Grabowo	Stowarzyszenie Sportowo-Jeździeckie im. 10 Pułku Ułanów Litewskich, Grabowskie Stowarzyszenie Wędkarskie, Ochotnicza Straż Pożarna w Grabowie
Stawiski	Stowarzyszenie Integracyjno-Sportowe, Ochotnicza Straż Pożarna w Stawiskach, Uczniowski Klub Sportowy przy Publicznym Gimnazjum w Stawiskach, Gminny Klub Sportowy w Stawiskach, Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej w Stawiskach, Fundacja „Rozwoju Kultury Fizycznej i Sportu w Gminie Stawiski”, Klub Sportowy „Stawiski”, Uczniowski Klub Sportowy „Kusy” przy Szkole Podstawowej w Stawiskach
Turośl	Ochotnicza Straż Pożarna w Turośli, Turoślańskie Stowarzyszenie Wędkarskie, Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły "Wspólna Sprawa", Uczniowski Klub Sportowy przy Publicznym Gimnazjum w Turośli, Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Turośli

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.bazy.ngo.pl

³³ www.tour.mazurskiemorze.pl [data dostępu: 27.05.2015].

Na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe z zakresu kultury fizycznej i sportu, z budżetu powiatu wydatkowano w 2011 roku nieco ponad 44,5 tys. zł.; w 2012 roku przewidziano ogółem 35 tys. zł.; w 2013 oraz 2014 roku nie prowadzono współpracy finansowej w tym obszarze. Jeśli idzie o zadania z zakresu kultury i sztuki to w 2011 roku na wszystkie zadania tego rodzaju łącznie wydano blisko 50,5 tys. zł; w budżecie powiatu na rok 2012 na realizację zadań z zakresu kultury i sztuki przewidziano środki w łącznej wysokości 25 tys. zł.; w 2013 roku nie prowadzono takich zadań a w 2014 roku konkurs miał wartość 20 tys. zł³⁴.

6.3 SFERA GOSPODARCZA

6.3.1 Poziom rozwoju gospodarczego

Zgodnie z podziałem terytorialnym kraju dla celów statystycznych, powiat kolneński stanowi część podregionu łomżyńskiego województwa podlaskiego. Podregion ten cechuje się najniższym w województwie poziomem produktu krajowego brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W 2011 roku, zgodnie z danymi prezentowanymi przez Główny Urząd Statystyczny, wynosił on 25.155 zł, w odniesieniu do średniej dla województwa na poziomie 28.485 zł.

Tabela 19. Poziom rozwoju gospodarczego podregionów województwa podlaskiego w latach 2007-2011 (PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca w cenach bieżących) [podział na podregiony województwa podlaskiego]

	2007	2008	2009	2010	2011	Tempo wzrostu (2007=100)
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	22872	24380	25666	26653	28485	124,5
PODREGION						
białostocki	26967	28933	30223	31135	32933	122,1
łomżyński	19256	20885	22155	23270	25155	130,6
suwalski	20816	21281	22648	23536	25306	121,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Jednak na uwagę zasługuje fakt, że powiat kolneński stanowi tą część województwa podlaskiego, która w latach 2007-2011 osiągnęła najwyższy poziom wzrostu produktu krajowego brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W okresie wskazanych 5 lat wskaźnik ten wzrósł o ponad 30%.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na obszarze powiatu kolneńskiego cechują się stosunkowo niską aktywnością inwestycyjną w odniesieniu do podmiotów

³⁴ Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

z pozostałych powiatów województwa podlaskiego. W 2012 roku, pod względem nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1 mieszkańca, w wartościach bezwzględnych, powiat kolneński zajmował w województwie podlaskim miejsce 15. spośród wszystkich 17 powiatów (678 zł przy najwyższej wartości dla powiatu suwalskiego- 4 794 zł i średniej dla województwa równej 1 975 zł). Jednak, w odmienny sposób kształtowały się tendencje zmian w analizowanym obszarze. W latach 2008-2012 odnotowano w powiecie kolneńskim ponad 118% wzrostu nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1 mieszkańca, co klasyfikowało powiat na pozycji 4. Ta dynamika zmian, w kontekście istotności aktywności inwestycyjnej podmiotów gospodarczych dla wzrostu ich innowacyjności i pozycji konkurencyjnej, jest bardzo korzystna.

6.3.2 Struktura podmiotów gospodarczych i poziom przedsiębiorczości mieszkańców

Pod koniec roku 2013 odnotowano w powiecie kolneńskim 2 431 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Wśród nich dominowały przedsiębiorstwa sektora prywatnego – 2 315 (względem 116 przedsiębiorstw publicznych)³⁵.

Najwięcej, spośród zarejestrowanych w rejestrze REGON podmiotów gospodarczych, deklaroowało swoją aktywność w usługach tradycyjnych (handel, naprawy, transport, noclegi i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz usługach nierynkowych. Te dwie kategorie stanowiły również wiodące wskazania w 4 powiatach bezpośrednio sąsiadujących z powiatem kolneńskim. Podstawową różnicą występującą pomiędzy porównywanymi powiatami, w rozkładzie struktury podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD, jest pozycja rolnictwa. Powiat kolneński wyróżniał się największym udziałem rolnictwa w strukturze podmiotów gospodarczych – prawie 13% spośród wszystkich funkcjonujących podmiotów działało w tym sektorze gospodarki i od 2009 roku ich liczba sukcesywnie wzrasta.

³⁵ Ibidem.

Tabela 20. Liczba przedsiębiorstw w podziale na branże w powiecie kolneńskim [w 2010 roku]

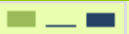

BRANŻA	LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	272
Przemysł, przetwórstwo przemysłowe	163
Budownictwo	339
Handel i naprawy	685
Transport, łączność, gospodarka magazynowa	114
Zakwaterowanie i gastronomia	46
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	55
Działalność profesjonalna, naukowa, techniczna	118

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego 2010.

Powiat cechuje się stosunkowo niską aktywnością gospodarczą mieszkańców i statystyczny poziom rozwoju drobnej przedsiębiorczości należy uznać za niewielki. Biorąc pod uwagę liczbę funkcjonujących w powiecie kolneńskim jednostek gospodarczych, to jest ona najniższa spośród wszystkich powiatów z nim graniczących. Tę stosunkowo niską aktywność gospodarczą potwierdza dodatkowo jedna z niższych wartości wskaźnika podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 10 000 mieszkańców. W 2013 roku zanotowano jego wartość na poziomie 615 jednostek gospodarczych, przy średniej wartości dla wszystkich powiatów województwa podlaskiego równej 808 przedsiębiorstw. W 2014 roku liczba jednostek gospodarczych w powiecie kolneńskim wzrosła do 633, a w województwie do 825. Największy wzrost liczby podmiotów w 2014 roku względem 2012 roku odnotowano w gminie Turośl. Jednostkami terytorialnymi, w których odnotowano wzrost w 2014 roku względem lat poprzednich były: Kolno- obszar wiejski i miejski, Grabowo, Mały Płock, Stawiski- obszar wiejski, Turośl (kolejna tabela).

Tabela 21. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w powiecie kolneńskim [podział na gminy]

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	PODMIOTY WPISANE DO REJESTRU REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI			
	2012	2013	2014	WYKRES
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	790	808	825	
POWIAT KOLNEŃSKI	591	615	633	
Kolno (gmina miejska)	931	940	979	
Grabowo	409	442	450	
Kolno (gmina wiejska)	480	520	508	
Mały Płock	409	438	456	

Stawiski	549	565	570	
Stawiski - miasto	876	862	875	
Stawiski - obszar wiejski	355	390	392	
Turośl	436	463	510	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

W powiecie kolneńskim, poza spółdzielniami mleczarskimi, występuje brak widocznych ustrukturalizowanych i sformalizowanych form współpracy pomiędzy przedsiębiorcami (np. klastrów).

W obszarze powiatu kolneńskiego istnieją także grunty uzbrojone o charakterze inwestycyjnym. Miasto Kolno w ramach projektu „Przygotowanie terenów pod inwestycje z zakresu produkcji i nowoczesnych usług w Kolnie” współfinansowanego przez Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013, stworzyło dla inwestorów konkretną ofertę terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą, zlokalizowanych w bliskiej odległości od drogi krajowej nr 63. Oferta inwestycyjna skierowana jest do wszystkich podmiotów innowacyjnych sektora usługowego i produkcyjnego. Park Inwestycyjny Kolno został zwycięzcą V edycji ogólnopolskiego konkursu „Grunt na Medal”, organizowanego przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych oraz Marszałków Województw pod patronatem Ministra Gospodarki. Uznano, że spośród 200 gmin w Polsce, Park Inwestycyjny Kolno oferuje najlepiej przygotowane działki pod inwestycje³⁶.

6.3.3 Rynek pracy

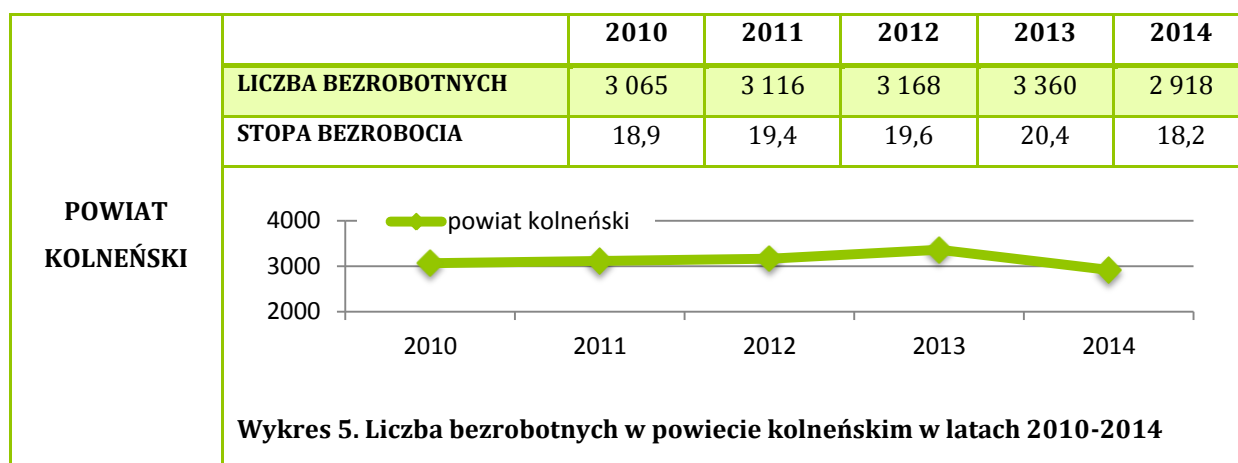
Przewaga rolnictwa oraz brak przemysłu zlokalizowanego na terenie powiatu kolneńskiego odbija swoje piętno na lokalnym rynku pracy. Powiat kolneński należy do czołówki powiatów województwa ze względu na najwyższą stopę i poziom bezrobocia. Organem, który obsługuje rynek pracy powiatu kolneńskiego jest Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie, który działa jako jednostka budżetowa wchodząca w skład administracji zespolonej. W ramach obszaru działania instytucji można wymienić:

- miasto Kolno, gmina i miasto Stawiski, gmina Kolno, gmina Mały Płock, gmina Grabowo, gmina Turośl.

³⁶ Informacje zaczerpnięte z oficjalnego portalu promującego projekt „Przygotowanie terenów pod inwestycje z zakresu produkcji i nowoczesnych usług w Kolnie” www.kolno.biz [data dostępu: 27.05.2015]].

Sytuację na lokalnym rynku pracy w latach 2010-2014 obrazują następujące dane, zawarte w poniższej tabeli i przedstawione w formie wykresu poniżej. Do roku 2013 w powiecie kolneńskim mieszkańcy odczuwali wzrost poziomu bezrobocia. W 2014 roku, względem poprzednich lat, wskutek wielu działań łagodzących skutki załamania gospodarczego, udało się zmniejszyć znacząco liczbę bezrobotnych, tym samym, stopę bezrobocia występującą w regionie. Kolejny wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w styczniu 2015 roku- liczba bezrobotnych w powiecie kolneńskim wyniosła 3 121 osób³⁷.

Tabela 22. Dane podstawowe dotyczące bezrobocia w powiecie kolneńskim w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

W styczniu 2015 roku ruch bezrobotnych- „napływ” i „odpływ” kształtował się następująco: liczba bezrobotnych zarejestrowanych wyniosła 341 osób, z czego 31 osób po raz pierwszy otrzymało status bezrobotnego. Względem poprzedniego roku (grudzień 2014), odnotowano wzrost- „napływ- liczby osób, które deklarowały brak pracy, o 203 jednostki. „Odpływ” z bezrobocia spowodowany był głównie: rozpoczęciem stażu (21), niepotwierdzeniem gotowości do podjęcia zatrudnienia (11), dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego (15), osiągnięciem wieku emerytalnego (2), nabyciem praw do świadczeń przedemerytalnych (2)³⁸. Z 341 osób bezrobotnych, które zostały zarejestrowane w styczniu 2015 roku, 280 osób to bezrobotni, którzy poprzednio pracowali, stanowili oni 82,1% ogółu wszystkich zarejestrowanych

³⁷ Informacja o sytuacji na powiatowym rynku pracy w miesiącu styczniu 2015 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie. Materiał został opracowany na podstawie danych statystycznych PUP w Kolnie, Kolno- luty 2015 rok.

³⁸ Ibidem.

osób. W pomiarze w styczniu 2015 roku odnotowano 2 220 osób, które nie podjęły żadnej formy zatrudnienia, nastąpił wzrost o 193 osoby. Z ogółu zarejestrowanych 7,5% stanowiły osoby bezrobotne, które pobierały zasiłek.

Z danych prezentowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie wynika, że w styczniu 2015 roku wśród 3 121 bezrobotnych, aż 1 931 osób zamieszkiwało obszary wiejskie powiatu. Liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny ruralne stanowiła 61,9% ogółu osób pozostających bez pracy. Względem roku 2014, w roku 2015 odnotowano wzrost o 100 osób w tej grupie. Wśród osób bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie 101 osób posiadało prawo do zasiłku, natomiast 226 z nich prowadziło gospodarstwo rolne. Z ewidencji Urzędu wyłączono w tej grupie 74 osoby, z czego 38 osób z powodu podjęcia pracy- podjęcie pracy niesubsydiowanej- 38 osób; rozpoczęcie stażu- 6 osób; brak potwierdzenia gotowości do pracy- 3 osoby; rezygnacja ze statusu bezrobotnego- 15 osób. „Odływ” w tej kategorii bezrobotnych to 74 osoby, co stanowiło 53,6% ogółu wyrejestrowanych.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych brak wyraźnego zróżnicowania na płeć, choć w strukturze tej nieznacznie dominują mężczyźni. W końcu stycznia 2015 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Kolnie figurowało 1 365 kobiet, które stanowiły 43,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Uwzględniając dane z pomiaru z grudnia 2014 roku liczba kobiet pozostających bez pracy wzrosła o 78 jednostek. W tej grupie, w styczniu 2015 roku, 102 kobiety posiadały prawo do zasiłku.

Problemem rynku pracy powiatu kolneńskiego jest wysoki udział osób najmłodszych wśród ogółu bezrobotnych. Osoby dopiero wchodzące na rynek pracy – do 25 lat, stanowią niemal 30% (27,29%) wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie. W styczniu 2015 w powiecie kolneńskim odnotowano 852 osoby zarejestrowane, jako bezrobotne w wieku do 25 roku życia. Względem roku 2014 największy wzrost liczby zarejestrowanych odnotowano w mieście Kolno- o 14 osób. Względem tej grupy bezrobotnych powiat prowadzi programy pomocowe, którego przykładem może być projekt „Gwarancje dla Młodzieży”, który ma na celu wsparcie osób młodych w wieku do 25 roku życia, którzy nie mają zatrudnienia, nie uczestniczą w kształceniu

lub szkoleniach. Podejmowane zadania to: dobrej jakości oferty zatrudnienia, dalsze kształcenie, przyuczenie do zawodu lub stażu w ciągu 4 miesięcy od zakończenia kształcenia formalnego lub utraty pracy. W 2014 roku w projekcie uczestniczyło 1 287 osób bezrobotnych do 25 roku życia, z tego propozycję przedstawiono w ciągu 4 miesięcy od rejestracji 1 252 osobom bezrobotnym z tej grupy. W styczniu 2015 wyłączonych z ewidencji bezrobotnych zostało 43 osoby bezrobotne w tej kohorcie wieku. Przyczynami rezygnacji ze statusu bezrobotnego były: podjęcie pracy- 19 osób, rozpoczęcie stażu- 12 osób, podjęcie prac interwencyjnych- 1 osoba; brak potwierdzenia gotowości do pracy- 3 osoby oraz dobrowolna rezygnacja ze statusu nadanego przez Powiatowy Urząd Pracy- 5 osób³⁹

Na koniec stycznia 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 547 osób pozostających bez pracy w grupie wiekowej powyżej 50 roku życia, w tym 169 kobiet. Względem poprzedniego roku (2014), nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 45 osób w tej grupie. W 2015 roku grupa bezrobotnych powyżej 50 roku życia stanowiła 17,5% ogółu, z ewidencji osób pozostających bez pracy wyłączono 18 osób. Powodem rezygnacji ze statusu bezrobotnego było: podjęcie zatrudnienia- 6 osób; rozpoczęcie stażu- 1 osoba; brak potwierdzenia gotowości do pracy- 2 osoby; dobrowolna rezygnacja- 3 osoby, osiągnięcie wieku emerytalnego- 2 osoby; nabycie prawa do świadczeń przedemerytalnych- 2 osoby.

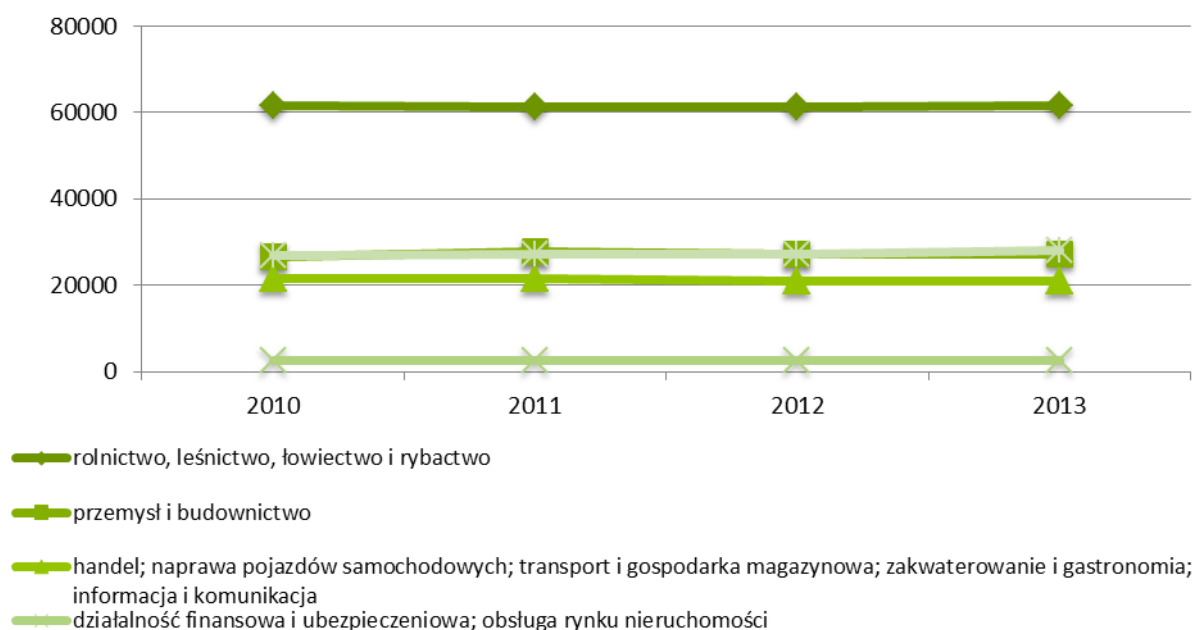
W statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Kolnie wyodrębniona została także specyficzna grupa ludzi bez pracy, którzy mają najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia, ponieważ nie posiadają kwalifikacji do wykonywania zawodu, poświadczanego dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Na początku 2015 roku w tej grupie odnotowano 1 333 osób bezrobotnych, co stanowiło niemal połowę ogółu bezrobotnych (42,7%).

Ogólna liczba osób pracujących w powiecie kolneńskim jest jedną z najniższych wśród wszystkich powiatów województwa podlaskiego (niższe wartości występują jedynie w powiecie sejneńskim i powiecie suwalskim). Należy jednak zaznaczyć, że sytuacja

³⁹ Ibidem.

ta może być zależna od ogólnej liczby mieszkańców w analizowanych powiatach – w 2013 roku powiat kolneński cechował się trzecią w kolejności najmniejszą liczbą osób w wieku produkcyjnym, spośród powiatów całego województwa. W powiecie kolneńskim w 2013 roku najwięcej osób pracowało w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie, w dalszej kolejności w pozostałych usługach (20 029) oraz przemyśle i budownictwie (27 056).

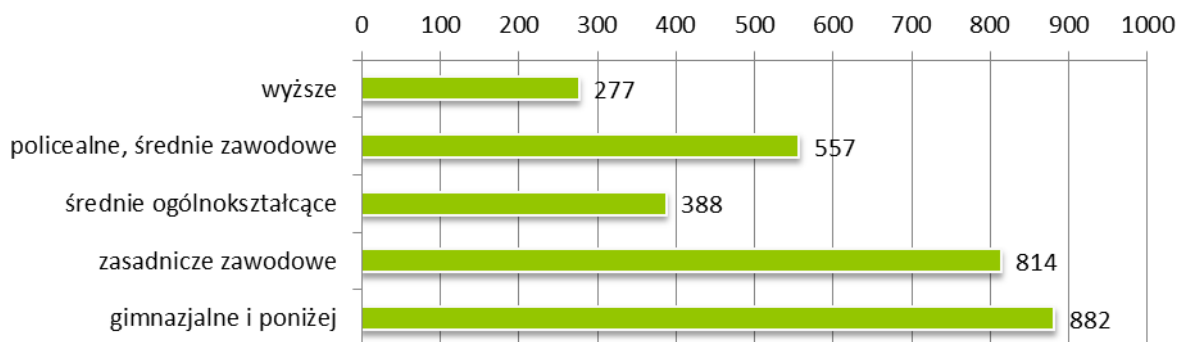
Wykres 6. Liczba zatrudnionych w powiecie kolneńskim w latach 2010-2013 w podziale na sektory PKD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Wśród osób bezrobotnych w 2014 roku w powiecie kolneńskim dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (882 osoby).

Wykres 7. Poziom wykształcenia wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2014 roku w powiecie kolneńskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

W miesiącu styczniu 2015 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Kolnie zgłoszono ogółem 58 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Z sektora publicznego zostały przedstawione 32 oferty, 51 ofert dotyczyło pracy subsydiowanej i miejsc aktywizacji zawodowej. W tym samym miesiącu pracę podjęło 65 osób.

Powiatowy Urząd Pracy po rejestracji osoby bezrobotnej zobowiązany jest wykonać analizę mającą na celu ustalenie profilu pomocy, która będzie kierowana do poszczególnych jednostek aktywizujących. Istnieją 3 profile pomocowe:

- **PROFIL I** – pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, finansowanie kosztów egzaminów i licencji, zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, świadczenia aktywizacyjne, pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej, bony zakupowe;
- **PROFIL II** – usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy;
- **PROFIL III** – Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez Urząd Pracy, programy specjalne, podjęcie pracy w spółdzielni socjalnej, poradnictwo zawodowe.

W analizowanym miesiącu ustalono profile pomocy dla 304 osób bezrobotnych, w tym 130 kobiet. Wywiady zakończono ustaleniem poszczególnych profili pomocy, podział był następujący: profil I- 1 osoba, profil II- 252 osoby, profil III- 51 osób. Celem poradnictwa pracy organizowanego w profilu I było udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w osiągnięciu najlepszego poziomu dopasowania zawodu do środowiska pracy. W styczniu 2015 roku 1 osoba rozpoczęła proces wieloetapowego indywidualnego poradnictwa zawodowego, które dotyczyło: planowania rozwoju zawodowego, pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, pomocy w dokonywaniu wyboru dalszego kształcenia lub kursu⁴⁰.

Podstawowe problemy na lokalnym rynku pracy w powiecie kolneńskim są związane i wynikają z rozwoju jednej gałęzi gospodarki, jaką jest rolnictwo. Ze względu na swoją wyraźną specyfikę, obszar ten jest mało atrakcyjny dla ludzi młodych. W długim okresie czasu dalszy brak alternatywy w zakresie wyboru kierunku rozwoju zawodowego może

⁴⁰ Informacja o sytuacji na powiatowym rynku pracy w miesiącu styczniu 2015 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie. Materiał został opracowany na podstawie danych statystycznych PUP w Kolnie, Kolno-luty 2015 rok.

determinować niekorzystne procesy i zjawiska gospodarcze, jak i społeczne w odniesieniu np. do sytuacji demograficznej czy ogólnej jakości życia mieszkańców.

6.3.4 Potencjał powiatu kolneńskiego w zakresie rolnictwa

Ze względu na duży odsetek użytków rolnych w ogólnej powierzchni powiatu kolneńskiego (73,43%) można określić charakter krajobrazu obszaru jako rolniczy. W 2010 roku w powiecie kolneńskim funkcjonowało 4 706 gospodarstw rolnych⁴¹. W obszarze dominują gleby niskiej jakości oraz wysoka niestabilność klimatu. W produkcji przeważają uprawy roślin wymagających małego nakładu pracy: kukurydza, trawy oraz zboże. Rolnictwo, niemal całkowicie, zostało wchłonięte przez sektor prywatny. Powiat kolneński jest uznawany za region atrakcyjny rolniczo, z uwagi na brak przemysłu lokalizowanego w jego obszarze, czyste środowisko, kompleksy leśne występujące w otoczeniu pól uprawnych. Warunki panujące w tej lokalizacji stwarzają nieograniczone możliwości rozwoju produkcji żywności ekologicznej. Podstawą gospodarki powiatu kolneńskiego jest produkcja mleka przez Zakład „Kurpianka” w Kolnie, który zasłynął z wytwarzania sera żółtego regionalnego.

Do głównych specjalizacji rolniczych powiatu kolneńskiego należy zaliczyć:

- **produkcję mleka** – jest to dominująca specjalizacja w obszarze rolnictwa w powiecie kolneńskim. Na terenie powiatu funkcjonują również rozpoznawalne na rynkach międzynarodowych zakłady skupu i przetwórstwa mleka SM „Mlekpól”. Specjalizacja ta wpisuje się w charakter działalności rolniczej w całym regionie, bowiem województwo podlaskie, zaraz po mazowieckim, zajmuje drugą pozycję w zakresie produkcji mleka krowiego i wyróżnia się największą dynamiką wzrostu w tym obszarze wśród pozostałych województw,
- **produkcję zwierzęcą** – oprócz chowu krów mlecznych, obejmuje ona również hodowlę trzody chlewnej. W ostatnim czasie widoczny jest również wzrost aktywności w zakresie produkcji jaj,
- **produkcję roślinną** – ze względu na przewagę gleb średniej i niskiej jakości oraz stosunkowo zmienny klimat w produkcji roślinnej, dominują uprawy zbóż i ziemniaków.

⁴¹ Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Uwzględniając duży potencjał w zakresie ogólnej produkcji zwierzęcej, korzystne warunki środowiskowe, brak uciążliwego przemysłu, sąsiedztwo licznych kompleksów leśnych, powiat ma także podstawy i możliwości do rozwoju produkcji żywności ekologicznej. Proponowana specjalizacja wydaje się być szczególnie atrakcyjna w kontekście ogólnoswiatowych trendów związanych ze wzrostem zainteresowania społeczeństwa tradycyjnymi i ekologicznymi produktami lokalnymi oraz kuchnią regionalną. Aktualnie na terenie powiatu kolneńskiego obserwuje się jednak brak indywidualnego przetwórstwa mleka i produkcji tradycyjnych wyrobów mlecznych.

Podstawową specjalizacją gospodarczą powiatu kolneńskiego jest zatem przede wszystkim produkcja mleka. Należy jednak zwrócić uwagę, że pociąga to za sobą brak tendencji do rozwoju rolnictwa w specjalizacjach innych niż produkcja mleczna. Z tego względu w powiecie, w zasadzie, nie funkcjonują zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego w innych specjalizacjach. Ma to swoje konsekwencje również dla lokalnego rynku pracy. Powiat boryka się z problemem braku znaczących pracodawców w sektorach innych niż rolnictwo. To skutkuje bardzo mało zróżnicowaną ofertą pracy.

6.3.5 Potencjał gospodarczy dla rozwoju funkcji turystycznych

Z uwagi na walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe powiatu kolneńskiego, jednym z wiodących kierunków rozwoju powiatu, który decyduje o jego specyfice i atrakcyjności w skali regionalnej oraz ponadregionalnej, może być turystyka. Czynnikiem mającym wpływ na wzrost zainteresowania regionem jest lokalizacja powiatu na styku trzech województw – podlaskiego, mazowieckiego oraz warmińsko-mazurskiego. Podstawowy problem stanowi jednak słabo rozwinięta baza turystyczna w powiecie kolneńskim. Analiza aktywności podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 potwierdza, że w obszarze związanym z działalnością w zakresie zakwaterowania i usług gastronomicznych, powiat kolneński plasuje się na przedostatniej pozycji wśród wszystkich powiatów województwa podlaskiego. W 2013 roku, swoją aktywność w tym obszarze deklarowało jedynie 46 podmiotów.

Tabela 23. Podmioty gospodarcze działające w sekcji I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi wg sekcji PKD 2007) w powiatach województwa podlaskiego w latach 2009-2013 [podział na powiaty]

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	SEKCJA I (DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI)				
	2009	2010	2011	2012	2013
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	2023	2089	2116	2159	2164
Powiat m. Białystok	568	629	640	641	635
Powiat białostocki	178	204	217	226	241
Powiat augustowski	198	182	173	179	182
Powiat m. Suwałki	179	174	175	180	180
Powiat m. Łomża	157	150	146	155	152
Powiat hajnowski	72	86	83	91	92
Powiat sokólski	76	72	69	70	79
Powiat grajewski	72	70	76	75	77
Powiat łomżyński	56	67	72	72	76
Powiat bielski	69	75	69	72	74
Powiat wysokomazowiecki	67	68	67	72	67
Powiat zambrowski	64	69	68	61	58
Powiat suwalski	61	60	61	61	58
Powiat moniecki	53	47	51	55	56
Powiat sejneński	59	50	54	52	53
Powiat kolneński	48	46	46	48	46
Powiat siemiatycki	46	40	49	49	38

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2013 roku w powiecie kolneńskim funkcjonowały 4 turystyczne obiekty noclegowe, oferujące łącznie 105 miejsc noclegowych- w przeliczeniu na 1 000 ludności dało to liczbę 2,64 miejsc noclegowych, co stanowi drugą najniższą wartość wśród wszystkich powiatów województwa podlaskiego (powiat zambrowski zanotował w tym samym roku liczbę 0,98 miejsc). W oparciu o tę ofertę noclegową w roku 2013 w powiecie kolneńskim udzielono 132,87 noclegów na 1 000 ludności (przy średniej dla województwa 851 noclegów na 1 000 ludności). W tym przypadku zarówno kierunek, jak i dynamika zmian są korzystniejsze dla powiatu. W latach 2008-2013 odnotował on 30% wzrost liczby udzielonych noclegów, wobec jedynie 12% średniego wzrostu w całym województwie. Tendencje te powinny być wyraźnym sygnałem dla podjęcia większej aktywności w zakresie rozwoju infrastruktury noclegowej. Dodatkowy problem stanowi bardzo mała liczba, innej niż noclegowa i gastronomiczna, infrastruktury turystycznej.

Niezagospodarowanie istniejących turystycznych szlaków pieszych i rowerowych obniża ich atrakcyjność i ogólny potencjał turystyczno-rekreacyjny⁴².

W związku z dogodnymi walorami środowiska przyrodniczego, brakiem zanieczyszczenia środowiska, bogactwem lasów, bogatymi tradycjami kultury kurpiowskiej w powiecie kolneńskim występują duże możliwości rozwoju gospodarstw agroturystycznych. Aktualnie na terenie powiatu praktycznie brak podmiotów realnie pełniących funkcję agroturystyczną (teoretycznie wskazywanych jest ok. 16 jednostek przystosowanych do tego rodzaju działalności). Funkcjonujące gospodarstwa agroturystyczne m.in. w: Rogienicach Wielkich „Dzika Jabłoń” (Mały Płock), Śmiarowie Żłotowskim (Mały Płock), Rudce Skrodzie „Agroturystyka Rudka-Skroda” (Mały Płock), Turośli „Biebrzańsko-Narwiańskie Stowarzyszenie Agroturystyczne” (Turośl), Grabowie „Kasieńka Gospodarstwo Agroturystyczne” (Grabowo).

Pewne specyficzne walory turystyczne powiatu kolneńskiego, wynikające zarówno z uwarunkowań przyrodniczych, jak i historycznych, mogą stanowić istotny potencjał do stworzenia specjalizacji turystycznej. Stworzenie atrakcyjnej i kompleksowej oferty dla turystów w przypadku powiatu kolneńskiego warunkowane jest przede wszystkim działaniami związanymi z doinwestowaniem infrastrukturalnego zaplecza turystycznego powiatu oraz jego odpowiednią promocją.

6.4 INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I TECHNICZNA

Sieć drogowa powiatu kolneńskiego jest stosunkowo dobrze rozwinięta i w wystarczający sposób pokrywa potrzeby mieszkańców w tym zakresie.

Przez teren powiatu przebiegają następujące szlaki komunikacyjne:

- droga krajowa nr 61; Warszawa – Pułtusk – Różan – Ostrołęka – Łomża – Grajewo – Augustów,
- droga krajowa nr 63; przejście graniczne Sławatycze-Domaczewo (granica polsko-białoruska) – Radzyń Podlaski – Siedlce – Zambrów – Łomża – Kolno – Pisz – Węgorzewo – przejście graniczne Perły-Kryłowo (granica polsko-rosyjska),
- droga wojewódzka nr 647; przebiega przez teren Powiatu w kierunku wschód – zachód, Stawiski – Kolno – Turośl – Dęby,

⁴² Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

- droga wojewódzka nr 648; biegnie z południowego zachodu ku północnemu wschodowi, Miastkowo – Nowogród – Stawiski – Przytuły.

Rysunek 4. Sieć dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Polski północno-wschodniej

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.targeo.pl.

Drogi o charakterze krajowym odgrywają szczególną rolę w ruchu tranzytowym na Litwę i do obwodu kaliningradzkiego, ale także w kierunku Krainy Wielkich Jezior i Pojezierza Suwalskiego. W perspektywicznych planach rządowych, DK 61 od Łomży do Budziska (granica z Litwą) stanowi element I Transeuropejskiego Szlaku Komunikacyjnego *Via Baltica*⁴³, która zostanie rozbudowana do parametrów dróg ekspresowych (S61). Trasa S61 pobiegnie w korytarzu: Ostrów Mazowiecka – Łomża – Stawiski – Szczuczyn – Ełk – Suwałki – Budzisko; jej fragmentem będzie istniejąca obwodnica Stawisk we wschodniej części Powiatu Kolneńskiego. Przewidywany czas realizacji całej S61 to rok 2020.

⁴³ *Via Baltica* jest nazwą I Pan-Europejskiego korytarza transportowego (TEN-T) łączącego Warszawę z Helsinkami w Finlandii i przebiegającego przez Litwę, Łotwę i Estonię.

Rysunek 5. Plan orientacyjny trasy: Ostrów Mazowiecka - Łomża - Budzisko (Via Baltica)

Źródło: <http://www.siskom.waw.pl/s61.htm>

Obwodnica Stawisk została oddana do użytku 19 grudnia 2013. Ma ona długość 6,5 km, została zaplanowana w przekroju 1 do 2 z rozszerzeniem w rejonie węzła drogowego „Stawiski”. W dniu 11 sierpnia 2014 roku podpisano umowę na dokończenie Obwodnicy Szczuczyna. Nowym wykonawcą została firma „POL-AQUA” S.A. Planowane zakończenie budowy: grudzień 2015⁴⁴.

W 2010 roku natężenie na drogach krajowych w województwie podlaskim oszacowano na poziomie 7 000 pojazdów na dobę. Droga nr 61 o charakterze krajowym, na odcinku Łomża- Kisielnica zwykle jest przeciążona dużo większymi niż przeciętnie potokami ruchu samochodowego – 13 000 pojazdów na dobę. Na obszarze udostępnionej do użytku obwodnicy w Stawiskach liczba pojazdów w klasyfikacji dobowej wyniosła 8 600. Zgodnie z dokumentem *Synteza wyników GPR 2010*, Transprojekt-Warszawa, 2011 mniejszy przepływ samochodowy charakteryzuje drogę krajową nr 63 – pomiędzy Kisielnicą a Kolnem, który wyniósł 5 000 pojazdów w przekroju dobowym. Droga nr 63 jest wykorzystywana w największym stopniu w okresie urlopowo- wakacyjnym, w weekendy i dni świąteczne, tym samym stanowi międzyregionalny samochodowy szlak turystyczny.

⁴⁴ www.siskom.waw.pl/s61.htm [data dostępu: 29.05.2015].

Rysunek 6. Natężenie ruchu na drogach krajowych Powiatu Kolneńskiego w 2010 roku

Źródło: Synteza wyników GPR 2010, Transprojekt-Warszawa, 2011

W 2014 roku w obszarze województwa podlaskiego znajdowało się 26 328,1 km dróg publicznych, bez autostrad w tym regionie. 1 827,8 km stanowiły miejskie drogi o nawierzchni twardej: krajowe- 201,8 km, wojewódzkie- 181,4 km, powiatowe- 521,2 km, gminne- 923,4 km, natomiast 10 726,0 km- drogi zamiejskie o tej samej nawierzchni: krajowe- 773,9 km, wojewódzkie- 1 060,8 km, powiatowe- 6 166,5 km, gminne- 2 724,8 km. Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej w województwie podlaskim w roku 2014 stanowiły 11 387,4 km⁴⁵.

W powiecie kolneńskim w latach 2006-2012 długość dróg gminnych o nawierzchni twardej wzrosła o ponad 1/3 (35,6%), aż o 87% w zakresie nawierzchni twardej ulepszonej. Wskaźnik gęstości dróg publicznych powiatowych i gminnych o nawierzchni twardej w powiecie kolneńskim w 2012 roku osiągnął 53,8 km/100 km², wzrastając z poziomu 48 km/100 km² w 2006 roku. Mimo, że wskaźniki te nie są zbyt wysokie, dostępność komunikacyjną powiatu kolneńskiego ocenić należy jako dobrą i sprzyjającą rozwojowi gospodarczemu⁴⁶. Do roku 2014 długość dróg powiatowych, w żadnym z rodzajów, w powiecie kolneńskim nie uległa zmianie. Natomiast wzrosła liczba posiadanych samochodów osobowych o 1 820 pojazdów względem roku 2010, co może

⁴⁵ Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

⁴⁶ Ibidem.

obrazować tendencję zwiększenia przepływu samochodów na drogach regionu kolneńskiego⁴⁷.

Tabela 24. Drogi publiczne gminne i powiatowe według typów nawierzchni w powiecie kolneńskim

TYP NAWIERZCHNI	LATA		
	2006	2009	2012
Drogi publiczne gminne [km]			
Nawierzchnia twarda	154,9	178,7	210,0
Nawierzchnia twarda ulepszona	107,5	136,3	201,4
Nawierzchnia gruntowa	284,2	263,7	288,4
Drogi publiczne powiatowe [km]			
Nawierzchnia twarda	295,9	298,2	295,8
Nawierzchnia twarda ulepszona	227,3	230,1	240,6
Nawierzchnia gruntowa	41,2	41,2	41,3
Drogi gminne i powiatowe [km/100 km²]			
Nawierzchnia twarda	48,0	50,7	53,8
Nawierzchnia gruntowa	34,6	32,4	35,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Komunikacja autobusowa zarówno państwowa, jak i prywatna na terenie powiatu, zapewnia połączenia z Łomżą⁴⁸, Białymstokiem, Suwałkami, Olsztynem i Warszawą. W zakresie liczby autobusów ogółem w powiecie kolneńskim nie zanotowano znacznych wzrostów ani spadków: od roku 2010 do 2014 liczba pojazdów transportu zbiorowego wzrosła o 4 takie składy transportowe, osiągając liczbę 54 w powiecie.

Problemem transportu w powiecie kolneńskim jest okresowe przeciążenie dróg krajowych ruchem turystycznym i tranzytowym, powodujące utrudnienia w lokalnym ruchu pojazdów i zanieczyszczenie środowiska. Wśród niedogodności i ograniczeń dla rozwoju terytorium wymienić można brak linii kolejowych.

Przez teren powiatu kolneńskiego przebiega atrakcyjny państwowy szlak żeglugowy i szlak kajakowy rzeką Pisą, łączący jeziora mazurskie z systemem rzeczny Narwi i Wisły. Szlak im. Melchiora Wańkowicza od jeziora Roś do ujścia Pisy do Narwi liczy 80 km. W granicach powiatu kolneńskiego przepłynąć można odcinek o długości około 40 km.

W granicach województwa podlaskiego na przestrzeni lat 2011-2013 odnotowano poprawę infrastruktury komunikacji miejskiej, a dokładniej- rowerowej. Długość

⁴⁷ Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

⁴⁸ Przykładowo, w dzień roboczy z Kolna do Łomży realizowane są 22 kursy autobusów komunikacji państwowej.

ścieżek rowerowych w województwie podlaskim względem roku 2011 wzrosła o 44,9 km, natomiast w mieście Kolno o 2,2 km (tabela poniżej).

Tabela 25. Długość ścieżek rowerowych w województwie podlaskim i w powiecie kolneńskim

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	ŚCIEŻKI ROWEROWE OGÓŁEM		
	2011	2012	2013
	km	km	km
PODLASKIE	179,9	225,2	224,8
POWIAT KOLNEŃSKI	1,8	2,2	4,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Gospodarka wodno- ściekowa na terenie powiatu kolneńskiego jest prowadzona głównie przez samorządy gminne, wyjątkiem jest gmina miejska Kolno gdzie działalność od 1964 roku prowadzi Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno- Ściekowej Spółka z o.o. w Kolnie⁴⁹. Powiat kolneński cechuje intensywna produkcja roślinna i hodowlana. Stwarza to duże możliwości rozwoju energetyki ze źródeł odnawialnych (OZE)⁵⁰.

W roku 2014 zrealizowano inwestycję Podlasie Solar Park w Kolnie. W rolniczej okolicy, na terenach wyjałowionych powstała największa w Polsce farma solarna. Zamontowano 7 tysięcy paneli fotowoltaicznych, które mają za zadanie przerabiać światło na prąd elektryczny. Moc instalacji Kolno II wynosi 1,84 MWp. Projekt docelowo składa się z 5 farm fotowoltaicznych o łącznej mocy 5 MWp, które będą zajmować powierzchnię ok. 10 ha. Wszystkie inwestycje planowane są na terenie województwa podlaskiego, w gminach: Lipsk, Jedwabne, Kolno i Zambrów. Budowę Podlasie Solar Park rozpoczęto w 2013 roku. Pierwszym etapem inwestycji było wykonanie pilotażowej farmy fotowoltaicznej w Lipsku nad Biebrzą. W roku 2014 uruchomiono 3 z 4 farm fotowoltaicznych, w roku 2015 planowane jest zakończenie inwestycji.

⁴⁹ www.pecigws.pl/index.html [data dostępu:29.05.2015].

⁵⁰ www.ure.gov.pl/uremapoze/mapa.html [data dostępu:29.05.2015].

Rysunek 7. Farma fotowoltaiczna Kolno II o mocy 1,84 MWp

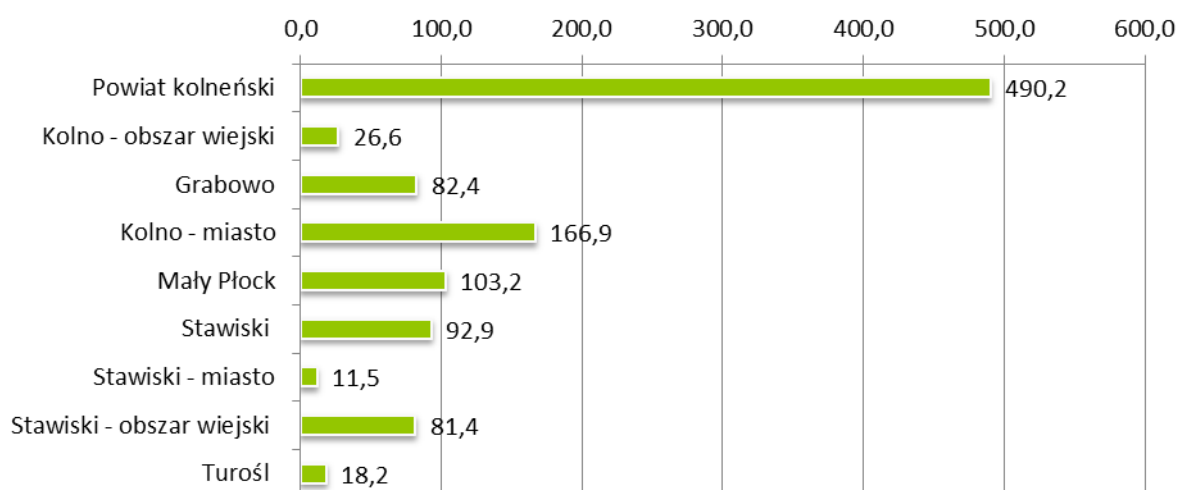
Źródło: www.gramwzielone.pl

W powiecie kolneńskim- mieście Kolno w 2013 roku użytkowano 3 kotłownie ciepłownicze, długość sieci ciepłej przesyłowej w mieście Kolno wyniosła 8,8 km, co stanowi niecałe 2% ogólnej długości sieci w województwie podlaskim. Do dnia dzisiejszego nie została wybudowana sieć gazowa.

Natomiast sieć energetyczna na terenie powiatu kolneńskiego podlega pod zakład: ZEB Dystrybucja z siedzibą w Białymstoku. Zasilanie odbywa się poprzez funkcjonującą sieć transformatorową 110/15 KvGPZ w Kolnie. Odbiorcy energii elektrycznej obsługiwani są przez stacje dystrybucyjne zlokalizowane w Kolnie i Stawiskach. W powiecie kolneńskim w 2014 roku podłączonych do prądu było 4 337 odbiorców. Względem roku 2010 odnotowano sukcesywne podłączanie do sieci elektrycznej nowych odbiorców- wzrost o 37 nowych punktów poboru energii elektrycznej. W tym samym roku najwięcej odbiorców energii elektrycznej odnotowano w mieście Kolno- 3 558.

W mieście Kolno w powiecie kolneńskim znajduje się Stacja Uzdatniania Wody o wydajności ponad 3 800 m³ na dobę. Produktywność stacji znacznie przewyższa potrzeby odbiorców. Łączna długość sieci wodociągowej magistralnej, sieci ulicznej rozdzielczej oraz przyłączy w powiecie kolneńskim w roku 2013 wyniosła 490,2 km, w mieście Kolno – 166,9 km, w mieście Stawiski – 11,5 (kolejny wykres).

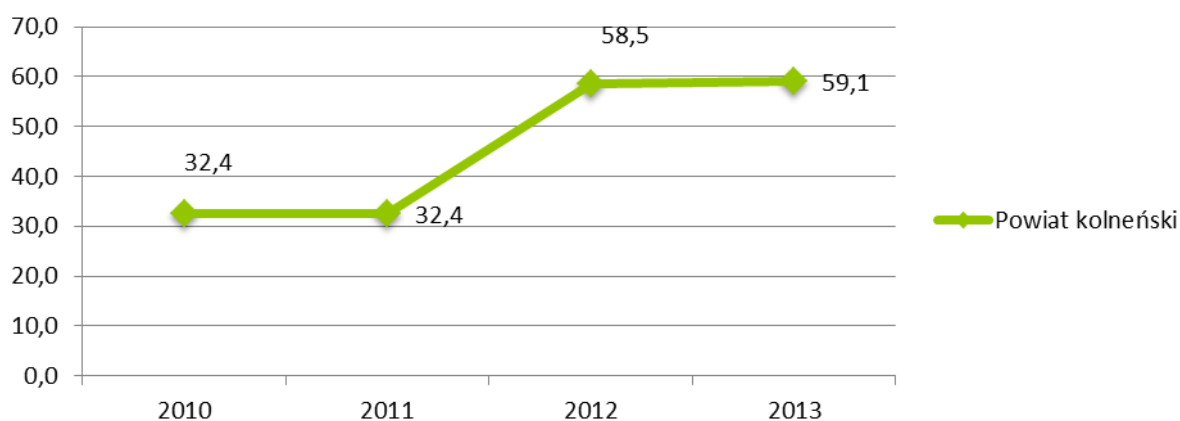
Wykres 8. Długość sieci wodociągowej w powiecie kolneńskim w 2013 roku [w km] [podział na gminy]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Natomiast potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej dotyczącej kanalizacji sanitarnej dalekie są od rzeczywistości. Łączna długość sieci rozdzielczej kanalizacji sanitarnej w powiecie kolneńskim w roku 2013 wynosząca 59,1 km do długości sieci wodociągowej potwierdza to wyraźnie. Niepokojący jest fakt, że stopień zwodociągowania znacznie przewyższa stopień skanalizowania w regionie.

Wykres 9. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie kolneńskim w latach 2010-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Na terenie powiatu kolneńskiego działa obecnie 5 oczyszczalni ścieków komunalnych, jedynie w gminie wiejskiej Kolno nie funkcjonuje stacja oczyszczania ścieków. Oczyszczalnie ścieków mają różną przepustowość: od 100 m³ na dobę w gminie Mały Płock, poprzez 300 m³ na dobę w gminie Grabowo oraz do 600 m³ w gminie

Stawiski. Największą przepustowość ma oczyszczalnia ścieków w mieście Kolno z podwyższonym usuwaniem biogenów – 1650 m³/dobę.

Zgodnie z dokumentem „Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2008 roku” zagospodarowanie odpadów na terenie powiatu kolneńskiego odbywa się tylko poprzez składowanie lub kompostowanie. Dodatkowo, część odpadów jest wywożona przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Ostrołęce- z gminy Turośl i Kolno- i składowana poza województwem podlaskim.

Tabela 26. Instytucje odpowiedzialne za wywóz śmieci w powiecie kolneńskim

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE ZA WYWÓZ ODPADÓW
MIASTO KOLNO	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kolnie
MIASTO I GMINA STAWISKI	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Stawiskach
GMINA KOLNO	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kolnie oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Ostrołęce
GMINA GRABOWO	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Kolnie Sp. z o.o.
GMINA MAŁY PŁOCK	Zakład Usługowy „WINPOL” z Łomży
GMINA TUROŚL	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Ostrołęce

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami powiatu kolneńskiego na lata 2008-2014, Białystok 2008.

W powiecie kolneńskim istniało 6 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, które miały uregulowany stan formalno- prawny: Składowisko odpadów w miejscowości Górskie, gmina Kolno; Składowisko odpadów w miejscowości Kolno, gmina Kolno; Składowisko odpadów w miejscowości Stawiski, gmina Stawiski; Składowisko odpadów w miejscowości Turośl, gmina Turośl; Składowisko odpadów w miejscowości Mściwuje, gmina Mały Płock; Składowisko odpadów w miejscowości Golanki, gmina Grabowo. Niestety, z uwagi na brak możliwości dostosowania składowisk do obowiązujących przepisów na przełomie 2003-2007 roku zamknięto 5 z nich, do 2009 roku na ich terenach prowadzona była rekultywacja. Obecnie funkcjonuje wyłącznie jedno składowisko zlokalizowane w mieście Kolno. Rekultywacja większości składowisk na terenie powiatu wzmaga zjawisko powstawania nielegalnych miejsc składowania śmieci zlokalizowanych na gruntach gminnych i prywatnych. W 2012 roku w powiecie kolneńskim istniało 13 obiektów- nielegalnie

zorganizowanych wysypisk śmieci, na których zdeponowanych było ponad 48 tys. m² odpadów. Interwencja Starostwa Powiatowego w Kolnie w 2008 roku spowodowała nałożenie na gminy obowiązku wykonywania przeglądów ekologicznych gruntów gminnych zanieczyszczonych odpadami, dodatkowo w realizację działań naprawczych zaangażowane zostało nadleśnictwo Łomża, które informowało o miejscach zanieczyszczonych. Jednak od 2010 roku problem „dzikich” wysypisk nie został rozwiązywany, szczególnie dotkliwy jest w gminie Stawiski, gdzie w 2010 roku zlokalizowanych było 10 nielegalnych składowisk.

W roku 2008 zgodnie z dokumentem „Plan Gospodarki Odpadami powiatu kolneńskiego na lata 2008-2014” wskazano na zadania, które wymagały priorytetowego wdrożenia:

- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska;
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- zamknięcie do końca 2009 roku wszystkich krajowych składowiska niespełniających przepisów prawa;
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów;
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

Na lata 2008-2014 wyznaczono następujące cele:

1. Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców miast i gmin w 2010 roku;
2. Skierowanie w roku 2010 na składowiska do 75% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995);
3. Skierowanie w roku 2013 na składowiska nie więcej niż 50% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995);
4. Systematyczne wydzielanie ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych;

5. Objęcie wszystkich mieszkańców miast i gmin selektywną zbiórką oraz osiągnięcie w poszczególnych latach zakładanych limitów odzysku (wszystkich łącznie) odpadów opakowaniowych.

Dodatkowo, w działaniach obejmujących obszar powiatu założono sukcesywne osiąganie celów określonych w gminnych i powiatowych planach usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest⁵¹. Celem nadrzędnym, określonym w dokumencie, było przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji obiektów i urządzeń zawierających azbest. Kolejnym krokiem określonym w programie było prowadzenie szeroko zakrojonej akcji informacyjnej dla społeczeństwa powiatu kolneńskiego, dotyczącej zagrożeń związanych z samodzielnym usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Projekt normował także proces rekultywacji zamykanych składowisk odpadów. Celem minimalizacji negatywnego oddziaływania tych obiektów na środowisko program przewidywał uformowanie wierzchowiny i skarp, budowę studni odgazowujących, wykonanie rowów opaskowych, pokrycie całości warstwą glebotwórczą, zadarnienie i wykonanie nasadzeń drzew i krzewów. Dodatkowo, zgodnie z przepisami prawa składowiska muszą posiadać piezometry, które będą umożliwiały monitoring miejsc składowania śmieci.

Ponadto, na stronie internetowej powiatu kolneńskiego- www.powiatkolno.home.pl utworzono zakładkę dotyczącą aspektu gospodarowania odpadami. Zawarte na stronie internetowej informacje dla gmin, powiatu mogą stanowić źródło informacji do przygotowania materiałów edukacyjnych dla mieszkańców celem prawidłowego postępowania z odpadami.

W zakresie infrastruktury komunalnej można również wskazać zapotrzebowanie na Internet stacjonarny. W gminach powiatu kolneńskiego występuje duże zapotrzebowanie na dostęp do sieci internetowej, co zostało przedstawione na poniższej mapie. Największe zapotrzebowanie występuje w gminach: Turośl i Grabowo. Zapotrzebowanie średnie na poziomie 4 zgłoszeń wystąpiło w gminie Stawiski. W Małym Płocku oraz kilku najbliższych miejscowościach położonych w obrębie

⁵¹ „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w Powiecie Kolneńskim na lata 2006-2032”.

do 5 km świadczona jest usługa Internetu szerokopasmowego przez operatorów komercyjnych.

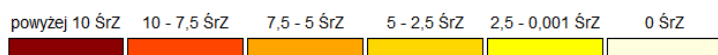
Rysunek 8. Zapotrzebowanie na Internet stacjonarny w gminach powiatu kolneńskiego, stan na dzień 17.07.2015

Gmina	Liczba zgłoszeń	ŚrZ
Kolno (miejska)	3	2,81
Grabowo (wiejska)	175	478,40
Kolno (wiejska)	1	1,13
Mały Płock (wiejska)	0	0,00
Stawiski (miejsko-wiejska)	4	6,12
Turośl (wiejska)	26	50,03

Mapa wygenerowana: 2015-07-17 10:14,

http://www.uke.gov.pl/mapa/?lang_id=1&map_tab=1&teryt=2006#,

ŚrZ - oznacza wskaźnik średniej liczby zgłoszeń o braku dostępu do Internetu na obszarze powiatu w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców

ŚrZ dla powiatu - 52,26 (średnia liczba zgłoszeń o braku dostępu do Internetu z całego powiatu w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców)

6.5 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Kluczowymi czynnikami wpływającymi na poziom kapitału ludzkiego i rozwoju społecznego są: dostęp do edukacji, służby zdrowia, opieki społecznej, jak również dostępność i aktywność instytucji i placówek kultury, czy wreszcie warunki życia.

W przypadku oferty edukacyjnej w powiecie kolneńskim można zaobserwować niekorzystną sytuację w zakresie opieki nad dziećmi w okresie przedszkolnym. Większość gmin pozbawiona jest bowiem tego rodzaju usług. W 2012 roku na terenie powiatu zlokalizowane były dwa przedszkola (na obszarach miejskich Kolna i Stawisk), z 270 miejscami. Nie pokrywało to statystycznego zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi w okresie przedszkolnym (357 dzieci). Sytuację łagodziło istnienie 23 oddziałów przedszkolnych lokalizowanych w szkołach podstawowych oraz 8 punktów przedszkolnych. W powiecie kolneńskim nie działał żaden żłobek mogący ułatwić rodzicom opiekę nad najmłodszymi dziećmi. W 2013 roku sytuacja

uległa zmianie, poprzez naturalny proces dorastania zmniejszyła się liczba dzieci w wieku przedszkolnym do 229, tym samym, nastąpił spadek zapotrzebowania na opiekę przedszkolną⁵².

Korzystniej sytuacja kształtuje się w przypadku dostępności placówek edukacyjnych na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym. W 2012 roku na terenie powiatu funkcjonowało 26 szkół podstawowych (najwięcej w gminie wiejskiej Kolno), 8 gimnazjów, a także 16 placówek kształcących na poziomie ponadpodstawowym i ponadgimnazjalnym. W latach 2006-2012 zlikwidowane zostały trzy szkoły podstawowe. Uzasadnieniem tych zmian jest głęboki spadek liczby uczniów o niemal 1/4 stanu początkowego (z 3 335 do 2 548 uczniów). Znaczne ubytki liczby uczniów odnotowano w gminie Mały Płock (33,3%), w najmniejszym zakresie zmniejszyła się liczba szkół podstawowych w gminie Turośl (12,2%). Aż 3 z 5 szkół podstawowych w gminie Stawiski działało na zasadzie szkół filialnych. Średnio w szkołach podstawowych, w miastach Kolno i Stawiski, uczyło się około 310 uczniów, na terenach wiejskich przypadało na szkołę ich przeciętnie około 80 dzieci. Poprzez postępujący proces likwidacji placówek oświatowych, w 2013 roku w powiecie kolneńskim funkcjonowało 26 szkół podstawowych, 8 gimnazjów oraz 11 szkół ponadgimnazjalnych. W szkołach podstawowych uczyło się 2 484 uczniów, szkołach gimnazjalnych- 1 419 uczniów, w zasadniczych szkołach zawodowych- 185 uczniów, w liceach ogólnokształcących- 606 uczniów, w liceach profilowanych- 20 uczniów, w technikach i ogólnokształcących szkołach artystycznych- 155 uczniów, w szkołach policealnych- 41 uczniów⁵³.

W powiecie kolneńskim funkcjonują 4 szkoły ponadgimnazjalne, podlegające pod samorząd powiatowy:

1. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kolnie,
2. Zespół Szkół Technicznych w Kolnie,
3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Stawiskach,
4. Technikum Rolnicze dla Dorosłych w Grabowie.

⁵² Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

⁵³ Ibidem.

W skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kolnie wchodzi:

- I Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza w Kolnie,
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (zaoczne).

W skład Zespołu Szkół Technicznych w Kolnie wchodzi:

- II Liceum Ogólnokształcące w Kolnie,
- Liceum Profilowane Nr 2,
- Technikum dla młodzieży i dla dorosłych, w zawodach: technik mechanik, technik elektryk, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, kształcąca w zawodach m.in.: sprzedawca, kucharz małej gastronomii, piekarz, cukiernik, mechanik pojazdów samochodowych, elektryk, blacharz samochodowy, lakiernik, fryzjer, stolarz, rzeźnik-wędliniarz, monter elektroniki, operator obrabiarek skrawających.

W skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Stawiskach wchodzi:

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa, kształcąca w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych i innych,
- Technikum dla młodzieży i dorosłych,

Ponadto, na terenie powiatu kolneńskiego znaczącą działalność oświatową prowadzi Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łomży, Szkoły w Kolnie. W ramach Zakładu funkcjonują szkoły publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkół publicznych. Są to:

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa (wielozawodowa)- publiczna,
- Technikum Publiczne,
- Liceum Ogólnokształcące (zaoczne) – niepubliczne.

Jeszcze inną placówką oświatową jest Technikum Agrobiznesu dla Dorosłych w Małym Płocku, prowadzone przez Stowarzyszenie Wspierania Edukacji i Rynku Pracy w Łomży, kształcąca w zawodzie technik rolnik⁵⁴.

Struktura szkół ponadgimnazjalnych w powiecie kolneńskim jest urozmaicona, o zrównoważonych proporcjach poszczególnych typów szkół. Wiodącą rolę odgrywają szkoły zawodowe przygotowujące zgodnie ze specyfiką terenu do zawodu rolnika.

⁵⁴ www.powiatkolno.pl [data dostępu: 02.06.2015].

Duże znaczenie posiadają również szkoły dla dorosłych (licea i szkoły policealne) kształcące w kierunku technicznej obsługi administracji oraz oddziały wielozawodowe szkół zawodowych. Warto odnotować, że powiat oferuje mieszkańcom formę kształcenia ustawicznego w postaci Kolneńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, uruchomionego w 2013 roku. O potrzebie istnienia instytucji dającej możliwość poszerzania horyzontów i pogłębiania wiedzy osobom w wieku średnim i starszym świadczyć może fakt, że pierwszy nabór liczył ponad 90 słuchaczy.

Dodatkowo, do dyspozycji mieszkańców powiatu jest Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolnie i Bursa Szkolna w Kolnie, zapewniająca zaplecze internatowe dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Kolejnym istotnym elementem funkcjonowania infrastruktury społecznej w powiecie kolneńskim jest służba zdrowia. Główną jednostką, prowadzącą na terenie powiatu działalność w zakresie ochrony zdrowia, (w formie leczenia zamkniętego) jest Szpital Ogólny w Kolnie, podlegający pod samorząd powiatowy.

Rysunek 9. Budynek Szpitala Ogólnego w Kolnie

Źródło: <http://www.szpitalkolno.pl/>

Szpital Ogólny w Kolnie posiada Szpitalną Izbę Przyjęć, Laboratorium Analityczne i Blok Operacyjny oraz 7 oddziałów specjalistycznych:

- Pediatriczny;
- Wewnętrzny;
- Położniczo – Ginekologiczny;
- Chirurgii Ogólnej z Pododdziałem Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu;
- Blok Operacyjny;

- Medycyny Paliatywnej;
- Psychiatryczny Ogólny;
- Ośrodek Rehabilitacji Diennej, Pracownia Fizjoterapii.

Liczba łóżek szpitalnych na przestrzeni ostatnich 10 lat ulegała niewielkim oscylacjom. W 2003 roku szpital dysponował 138 łózkami, w 2006 roku odnotowano wzrost do 170 łóżek, z kolei w 2012 roku odnotowano spadek o 13% do poziomu 148 łóżek, co jest odzwierciedleniem tendencji w ostatnich latach w prawie wszystkich powiatach województwa podlaskiego. Liczba łóżek szpitalnych w powiatach ziemskich regionu wahała się od 21,8 (powiat zambrowski) do 70,0 łóżek przypadających na 10 000 mieszkańców (powiat hajnowski). Powiat kolneński z liczbą 37,0 łóżek/10 000 mieszkańców sytuował się w pobliżu wartości przeciętnej. Powiaty grodzkie cechowały zdecydowanie wyższe wartości wskaźnika, np. Łomża posiadała 96,1; Białystok – 85,2 łóżka/10 000 mieszkańców⁵⁵.

Wyspecjalizowanej pomocy lekarskiej mieszkańcy powiatu kolneńskiego muszą szukać w większych ośrodkach powiatowych (Łomża, Ostrołęka) i w stolicy województwa podlaskiego. Zdecydowanie mniejszy dystans dzieli mieszkańców od przychodni zapewniających podstawową opiekę zdrowotną. W każdej z gmin, w 2013 roku, znajdował się, co najmniej jeden ośrodek zdrowia (łącznie 12), a w mieście Kolno działało 5 takich obiektów.

Tabela 27. Liczba przychodni w powiecie kolneńskim w 2013 roku [podział na gminy]

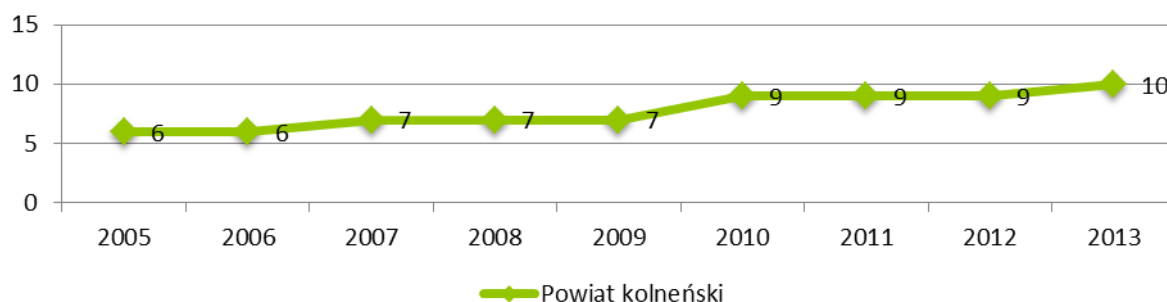
JEDNOSTKA TERYTORIALNA	
	2013
	ob.
POWIAT KOLNEŃSKI	12
Kolno (gmina miejska)	5
Grabowo	1
Kolno (gmina wiejska)	1
Mały Płock	2
Stawiski	1
Stawiski - miasto	1
Turośl	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

⁵⁵ Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2013 roku odnotowano funkcjonowanie 10 aptek w powiecie kolneńskim, z czego większość zlokalizowana była w mieście Kolno – 7. Generalnie sytuacja w zakresie dostępności do miejsc sprzedaży leków sukcesywnie się poprawia. W 2013 roku na 1 aptekę ogólnodostępną przypadało 3 956 mieszkańców powiatu kolneńskiego.

Wykres 10. Wzrost liczby aptek na terenie powiatu kolneńskiego w okresie 2005-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Najdłuższy dystans w poszukiwaniu medykamentów musieli pokonywać mieszkańcy gmin wiejskich: Kolno, Mały Płock, Turośl, na terenie których nie funkcjonowały dotychczas ogólnodostępne apteki, jednak z racji niewielkich odległości od miasta Kolno, Grabowa czy Stawisk nie można tej sytuacji ocenić jako utrudniającej w sposób zdecydowany codzienne funkcjonowanie. Na obszarze gminy Kolno 29 października 2008 roku został otworzony punkt apteczny w miejscowości Lachowo⁵⁶.

Tabela 28. Liczba aptek w powiecie kolneńskim w 2013 roku [podział na gminy]

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	2013
	ob.
POWIAT KOLNEŃSKI	10
Kolno	7
Grabowo	1
Stawiski	2
Stawiski - miasto	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Podstawowym pojęciem z zakresu opieki społecznej jest pomoc środowiskowa, określana, jako wsparcie pieniężne (zasiłki stałe, okresowe, celowe) i niepieniężne (praca socjalna, pomoc rzeczowa, usługi opiekuńcze, pomoc w domach pomocy

⁵⁶ Gazeta Gminna 2008, 10 (15), str. 3.

społecznej etc.) przyznawane osobom mającym problemy z samodzielnym funkcjonowaniem w środowisku. W 2013 roku na terenie powiatu kolneńskiego działalność prowadziły ośrodki: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grabowo, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Kolno, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Kolno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Mały Płock, Miejsko - gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Stawiski, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Turośl. W 2013 roku w powiecie kolneńskim z pomocy społecznej świadczonej przez ośrodki pomocy społecznej skorzystało 1 581 gospodarstw domowych. Najwięcej odbiorców pomocy znajdowało się w gminie Turośl.

Samorząd powiatu kolneńskiego realizuje także zadania z zakresu pomocy społecznej w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie. Poprzez działania Warsztatów Terapii Zajęciowej prowadzona jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dysponuje Mieszkaniami chronionym, które oferuje 10 miejsc noclegowych. W ramach struktury Centrum działalność prowadzi Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, który zapewnia bezpłatną pomoc doraźną, informacyjną, psychologiczną, terapeutyczną, pedagogiczną, prawną oraz socjalną.

Tabela 29. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w powiecie kolneńskim w latach 2010-2013 [podział na gminy]

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	OGÓŁEM			
	2010	2011	2012	2013
	gosp.	gosp.	gosp.	gosp.
POWIAT KOLNEŃSKI	1370	1500	1545	1581

Wykres 11. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w powiecie w latach 2010-2013

Kolno (gmina miejska)	225	242	294	272
Grabowo	111	97	103	104
Kolno (gmina wiejska)	295	278	272	259
Mały Płock	181	217	235	240
Stawiski	196	302	266	326

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	OGÓŁEM			
Turośl	362	364	375	380

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

W kontekście uczestnictwa mieszkańców powiatu w kulturze warto zauważyć, że na terenie wszystkich gmin funkcjonują placówki biblioteczne, na obszarze powiatu kolneńskiego w roku 2013 było ich 12. Najwięcej, bo aż 4 takie placówki, prowadziły działalność na terenie gminy Mały Płock. W wskazanych bibliotekach w powiecie kolneńskim korzystało się z komputerów. W roku 2011 oddano do użytku bibliotecznego 74 komputery, natomiast w 2013 roku w zasobach bibliotek było ich już 58. Niepokojący jest fakt, że liczba wykorzystywanych w placówkach komputerów sukcesywnie spada. Największy ubytek komputerów został zauważony w gminie wiejskiej Kolno. Może być to powiązane ze spadkiem liczby uczniów, a tym samym z likwidacją szkół podstawowych wraz z placówkami bibliotecznymi w latach 2006-2012 na terenie powiatu kolneńskiego.

Tabela 30. Komputery użytkowane w bibliotekach w powiecie kolneńskim w latach 2011-2013

JEDNOSTKA TERYTORIALNA	PLACÓWKI BIBLIOTECZNE		
	KOMPUTERY UŻYTKOWANE W BIBLIOTECE		
	OGÓŁEM		
	2011	2012	2013
	szt.	szt.	szt.
POWIAT KOLNEŃSKI	74	56	58
Kolno (gmina miejska)	12	12	14
Grabowo	4	4	4
Kolno (gmina wiejska)	34	11	11
Mały Płock	14	15	15
Stawiski	2	2	2
Stawiski - miasto	2	2	2
Turośl	8	12	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2011 roku w powiecie kolneńskim znajdowało się 7 instytucji kulturalnych – w znaczeniu domów, ośrodków kultury, klubów i świetlic. W 2013 roku w Kolnie działalność prowadziło Kino „Wrzos” zlokalizowane w Kolneńskim Domu Kultury. W 2014 roku odnotowano następujące wydarzenia w skali powiatowej:

Tabela 31. Wydarzenia organizowane w powiecie kolneńskim w 2014 roku

WYDARZENIE	ILE RAZY
WYSTAWY	30

WYDARZENIE	ILE RAZY
WYSTĘPY ZESPOŁÓW AMATORSKICH	57
WYSTĘPY ZESPOŁÓW ZAWODOWYCH	21
DYSKOTEKI	41
PRELEKCJE, SPOTKANIA, WYWIADY	130

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Imprezy kulturalne w powiecie kolneńskim mają w większości przypadków zasięg lokalny i regionalny. W opinii przedstawicieli samorządu, do wyjątków należy impreza plenerowa „Wianki u Wagów”, organizowana w czerwcu w gminie Grabowo z okazji Nocy Świętojańskiej, przyciągająca widownię spoza powiatu. Festyn odbywa się na terenie zabytkowego kompleksu dworsko- parkowego szlacheckiego rodu Wagów. Celem imprezy jest prezentacja tradycji kulturowych gminy Grabowo.

Do ważniejszych imprez cyklicznych i okolicznościowych w powiecie należy zaliczyć: Festyn „Imieniny Jana z Kolna”, Powiatowy Przegląd Zespołów Obrzędowych (obydwie organizowane przez Kolneński Ośrodek Kultury i Sportu), Kolneńskie Biegi Jesieni (w miejscowości Kozioł nad Pisą), Powiatowy Piknik Offroadowy, Otwarte Mistrzostwa powiatu kolneńskiego w Duathlonie. Aktywną jednostką kultury jest Gminny Ośrodek Kultury w Turośli organizujący dwie imprezy kulturalno- turystyczne – „Turoślańskie Prezentacje Kulturalne”, coroczną imprezę, odbywającą się w Turośli oraz „Kartoflisko” – mające miejsce w miejscowości Ptaki na terenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego nad Pisą. Niektóre imprezy mają szansę stać się wydarzeniami o zasięgu regionalnym lub nawet ogólnopolskim. Takie perspektywy posiada inscenizacja upamiętniająca rozwiązanie 110. Zapasowego Pułku Ułanów i początek szlaku bojowego oddziału majora H. Dobrzańskiego „Hubala” – postaci znanej większości Polaków.

Analiza oferty kulturalnej zwraca uwagę na fakt stosunkowo słabej promocji, głównie trudności dotarcia do informacji o atrakcjach turystycznych, imprezach i wydarzeniach odbywających się w powiecie. Ulotki oraz foldery informacyjne często dotyczą atrakcji zlokalizowanych poza granicami powiatu. W powiecie kolneńskim nie występują także biura informacji turystycznej ani podmioty zrzeszone w Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Podlaskiego. Na terenie powiatu spotyka się małą liczbę tablic informujących o atrakcjach turystycznych, a te istniejące są niewielkie i nie tworzą

spójnego wizualnie i tematycznie oraz zintegrowanego przestrzennie systemu. W ostatnich latach za sprawą działań LGD Fundacja „Kraina Mlekiem Płynąca” nastąpiła jedna znacząca poprawa.

W zakresie krzewienia kultury fizycznej, w powiecie kolneńskim działa 14 klubów sportowych prowadzących 29 sekcji, zrzeszających 638 członków. Blisko 93% członków klubu to dzieci i młodzież do 18 roku życia. Dynamiczne zmiany w zakresie kultury i sportu można obserwować od 2002 roku. Od tego momentu liczba klubów sportowych wzrosła w z 4 do 14, a ich ćwiczących sportowców z 238 do 632.

Ważnym źródłem informacji o powiecie i przejawem działalności na rzecz społeczności lokalnej jest Kolneński Portal Informacyjny Kolno24.pl, na forum którego istnieje możliwość komentowania zamieszczonych artykułów, wyrażania opinii i wymiany informacji. Drugim elektronicznym źródłem informacji lokalnych jest serwis kolniak24.pl. Na terenie powiatu funkcjonują również tradycyjne media lokalne. Do podstawowych nośników informacji o powiecie należy prasa lokalna: Miesięcznik Kolneński, Zeszyty Kolneńskie (Almanach Społeczno-Kulturalny Towarzystwa „Jana z Kolna”) oraz miesięcznik informacyjny gminy Kolno Gazeta Gminna.

W wydaniu Dziennika Urzędowego Województwa Podlaskiego z dnia 23 stycznia 2013 roku⁵⁷ zawarto informacje odnoszące się do stanu bezpieczeństwa w powiecie kolneńskim. Z danych wynika, że w 2013 roku Komisja Bezpieczeństwa i Porządku podejmowała działania profilaktyczne w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa wśród młodzieży w czasie wakacji. Na stronie internetowej Kolneńskiego Starostwa Powiatowego zamieszczono plakaty i broszury o następującej tematyce:

- „Bezpieczne wakacje”,
- „Bezpieczna woda”.

Starosta jako Przewodniczący Komisji, apelował do samorządów, policji i staży o podjęcie działań prewencyjnych, które zapobiegałyby nieszczęśliwym wypadkom,

⁵⁷ Sprawozdanie Starosty Kolneńskiego z dnia 16 grudnia 2013 rok z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku za 2013 rok. Aktualizacja z dnia 7 listopada 2013 roku.

w tym utonięciom w okresie wakacji. Apelował także do rolników o przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz o braku angażowania dzieci w pracę na roli.

Z danych zawartych w publikacji wynika, że liczba przestępstw ujawnionych na terenie powiatu za 10 miesięcy 2013 roku w porównaniu z rokiem 2012 utrzymywała się na podobnym poziomie. Liczba wykroczeń rejestrowanych za ten okres była znacznie mniejsza niż w roku ubiegłym. W 2013 roku zauważono spadek liczby ujawnionych nietrzeźwych kierujących pojazdami – 104 w 2013 roku, 139 w 2012 roku.

6.6 ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ POWIATU KOLNEŃSKIEGO

Zgodnie z danymi przedstawionymi na portalu Kolniak24.pl z roku na rok spada zadłużenie powiatów. Na przestrzeni ostatnich 2 lat spadło o około 10%, natomiast gmin-o 5%. Spadek zadłużenia w powiatowych i gminnych jednostkach organizacyjnych odbył się kosztem wzrostu długów w miastach na prawach powiatu.

Na koniec 2013 roku zadłużenie w powiecie kolneńskim wyniosło 30,3%, w mieście Kolno – 21,14%. Najgorszą sytuację finansową w powiecie kolneńskim odnotowano w gminie Mały Płock. Stopień zadłużenia w tej gminie w 2013 roku wyniósł 40,8%. Tuż za nią znajdowała się gmina Turośl – 39,02% oraz Stawiski – 37,31%. Nieco niższe miejsce w rankingu zajęła gmina Kolno z zadłużeniem w wysokości – 29,99% oraz gmina Grabowo – 27,85%⁵⁸.

Zgodnie z artykułem opublikowanym w serwisie Kolniak24.pl powiat kolneński ma ostatnie miejsce w zakresie wykorzystania środków unijnych w poprzednim okresie programowania. Uwzględniając wypowiedź Stanisława Wiszowatego- Starosty powiatu kolneńskiego- z kwietnia 2015 roku- w poprzednim okresie programowania na każdego mieszkańca przypadało jedynie 800 zł dotacji. Starosta wskazał na konieczność współpracy samorządów oraz na konieczność dotowania rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej⁵⁹.

⁵⁸ Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”, „Kto tonie w długach. Ranking zadłużenia samorządów”, www.wspolnota.org.pl [data dostępu: 01.06.2015].

⁵⁹ www.kolniak24.pl [data dostępu: 01.06.2015]; Artykuły: „Wiszowaty: W tym roku środki unijne są prawie niedostępne”, Powiat kolneński na szarym końcu.

W dniu 27 stycznia 2015 roku uchwalono dokument w sprawie budżetu na rok 2015 w powiecie kolneńskim – Uchwała nr IV/16/15 Rady powiatu kolneńskiego. W dniu 12 marca 2015 dokonano zmian w budżecie powiatu kolneńskiego na 2015 rok – Uchwała nr V/22/15 Rady powiatu kolneńskiego. Zgodnie z powyższym dokumentem ustalono plan budżetowy powiatu (kolejna tabela).

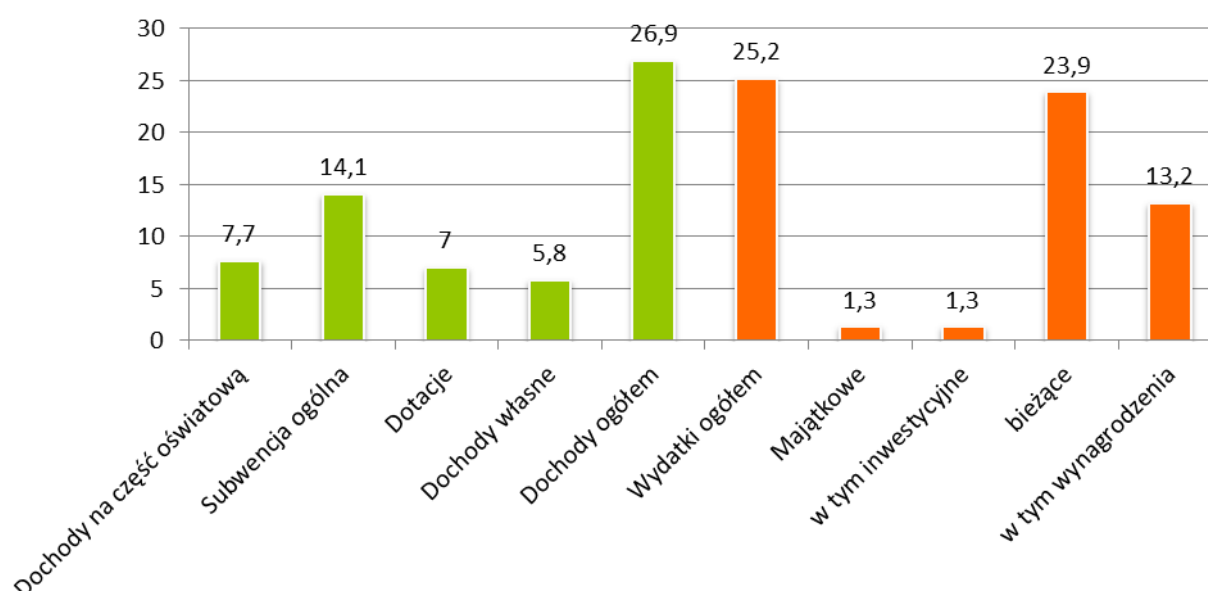
Tabela 32. Plan budżetowy powiatu kolneńskiego na rok 2015

KATEGORIA	WARTOŚĆ PRZED ZMIANĄ	WARTOŚĆ PO ZMIANIE
DOCHODY BUDŻETU POWIATU	26 697 863 zł	28 152 443 zł
dochody bieżące	26 149 118 zł	27 585 698 zł
dochody majątkowe	548 745 zł	566 745 zł
WYDATKI BUDŻETU POWIATU W WYSOKOŚCI	25 562 351 zł	27 016 931 zł
wydatki bieżące	24 217 561 zł	25 914 141 zł
wydatki majątkowe	344 790 zł	1 102 790 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Biuletyn Informacji Publicznej powiatu kolneńskiego

Zgodnie z danymi GUS dla powiatu kolneńskiego za rok 2013 dochody wyniosły 26,9 mln zł i znacznie przewyższały kwotę wydatkowaną- 25,2 mln zł.

Wykres 12. Dochody i wydatki powiatu kolneńskiego w 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Spośród funduszy powiatu kolneńskiego w 2013 roku wydatkowano największe kwoty na oświatę i wychowanie, co można kontować z termomodernizacją budynków, z wyposażaniem szkół w sprzęt elektroniczny. W perspektywie lat 2010-2013 wzrasta kwota wydatkowana na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, natomiast maleje fundusz przeznaczony na transport i łączność. W pozostałych kategoriach odnotowano minimalne spadki i wzrosty (tabela poniżej).

Tabela 33. Wydatki powiatu kolneńskiego w latach 2010-2013

	2010	2012	2013
WYDATKI OGÓŁEM	100	100	100
Rolnictwo i łowiectwo	0,1	-	-
Transport i łączność	27,1	13,6	7,0
Gospodarka mieszkaniowa	0,8	4,7	5,6
Administracja publiczna	11,1	10,3	12,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	9,3	9,8	11,8
Oświata i wychowanie	25,8	30,6	28,6
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	12,9	13,8	17,4
Edukacyjna opieka wychowawcza	3,2	3,3	4,3
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	-	-	-
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,3	0,2	0,1
Kultura fizyczna	0,2	0,1	-
Działalność usługowa	1,2	2,4	2,8
Ochrona zdrowia	6,0	7,1	7,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

6.7 IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW W POWIECIE KOLNEŃSKIM W WYBRANYCH ASPEKTACH

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE TURYSTYKI

- niewystarczająca infrastruktura turystyczna;
- istniejące obszary zagospodarowania turystycznego niedostosowane do wymogów chłonności i pojemności turystycznej;
- brak bazy informacyjnej;
- niska aktywność podmiotów gospodarczych w zakresie działalności

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

- kwaterunkowej i gastronomicznej;
- mała liczba podmiotów pełniących funkcję agroturystyczną;
- trudność dotarcia do informacji o atrakcjach turystycznych, imprezach i wydarzeniach o zasięgu powiatowym;
- zanieczyszczanie środowiska przyrodniczego odpadami i ściekami;
- brak promocji powiatu w zakresie turystyki celem zatrzymania turystów przepływowych (korzystających z przejazdu przez teren powiatu kolneńskiego);
- niska świadomość ekologiczna i turystyczna u części lokalnych społeczności;
- niewystarczający monitoring zjawisk turystycznych w powiecie kolneńskim;
- brak połączeń kolejowych;

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

- brak wyeksponowania specyficznych i charakterystycznych elementów kulturowych;
- brak promocji inwestycji lokalnych;
- zagrożenie dla środowiska przyrodniczego związane z rozwojem transportu;

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE SFERY GOSPODARCZEJ

- niska aktywność inwestycyjna podmiotów funkcjonujących w obszarze powiatu;
- niska aktywność gospodarcza mieszkańców;
- dominacja przedsiębiorstw w sektorze rolniczym;
- niska opłacalność produkcji rolnej;
- duży odsetek zatrudnienia w branży rolniczej;
- brak alternatywy w zakresie wyboru kierunku rozwoju zawodowego wśród osób młodych;
- wysoki poziom bezrobocia wśród mieszkańców;
- wysoki odsetek ludzi młodych w zjawisku bezrobocia powiatu;
- wysoki odsetek ludzi z niskim poziomem wykształcenia w zjawisku bezrobocia powiatu;
- niska dynamika rozwoju rynku pracy;
- brak indywidualnego przetwórstwa mleka i produkcji tradycyjnych wyrobów mlecznych;
- brak rozwoju rolnictwa ekologicznego;
- brak zainteresowania terenem powiatu przez inwestorów zewnętrznych;
- brak aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego.

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNALNEJ

- pogarszający się stan dróg przy narastającym ruchu samochodowym;
- przeciążenie dróg krajowych ruchem turystycznym i tranzytowym;

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

- wzrost zanieczyszczenia powietrza powodowany wzrostem liczby użytkowanych samochodów;
- brak autostrad w regionie;
- brak sieci gazowej w regionie;
- mało inicjatyw podejmowanych na rzecz rozwoju branży pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych;
- lokowanie inwestycji OZE w obszarach miast;
- stopień zwodociągowania przewyższający stopień skanalizowania;
- niedoinwestowanie w zakresie ochrony środowiska związanej z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków sanitarnych;
- potrzeba rozbudowy ulicznej kanalizacji sanitarnej;
- istnienie jednego – działającego składowiska śmieci;
- znikomy stopień segregacji odpadów;
- istnienie nielegalnie zorganizowanych wysypisk śmieci;
- brak aktualnego Planu Gospodarki Odpadami Powiatu Kolneńskiego;
- niska świadomość ekologiczna społeczności powiatu kolneńskiego.

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W SFERZE SPOŁECZNEJ

- ograniczony dostęp do zakładów opieki lekarskiej o charakterze stacjonarnym;
- wzrost osób korzystających z pomocy społecznej w gminach wiejskich powiatu kolneńskiego;
- spadek wskaźnika komputeryzacji bibliotek;
- zagrożenie wzrostem liczby osób uzależnionych od alkoholu;
- ubożenie społeczeństwa;
- słabo rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego;
- odpływ młodych ludzi z terenu powiatu;
- zastój w budownictwie mieszkaniowym.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research oraz badań terenowych.

6.8 PLANOWANE INWESTYCJE W OKRESIE 2015-2020 W OBSZARZE POWIATU

Zgodnie z dokumentem UCHWAŁA NR V/22/15 RADY POWIATU KOLNEŃSKIEGO z dnia 12 marca 2015 r. przyjęto następujące zadania inwestycyjne⁶⁰ w roku 2015:

Tabela 34. Zadania inwestycyjne uchwalone na rok 2015 w powiecie kolneńskim

L.p.	NAZWA	ZAKŁADANY KOSZT	JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ
1.	Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności województwa	1 117 427 zł	Starostwo Powiatowe w Kolnie

⁶⁰ Załącznik nr 4 do uchwały Nr V/22/15 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 12 marca 2015r.

	podlaskiego e - administracja		
2.	Podlaski System informacyjny e - zdrowie	38 995 zł	Starostwo Powiatowe w Kolnie
3.	Przebudowa części budynku przy ul. 11- go Listopada 1	431 025 zł	Powiatowy Zespół Obsługi Szkół i Placówek Oświatowych w Kolnie
OGÓŁEM		1 587 447 zł	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Biuletyn Informacji Publicznej powiatu kolneńskiego

Uchwalono także dochody i wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej na 2015 rok⁶¹:

Tabela 35. Dochody i wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej na rok 2015

	NAZWA PROJEKTU	KWOTY
DOCHODY	„E- zdrowie”	49 700 zł
	„E- administracja”	478 575 zł
	„Twoje życie – twój wybór”	965 930 zł
	„Aktywni i efektywni”	123 500 zł
WYDATKI	„E- zdrowie”	58 475 zł
	„E- administracja”	563 025 zł
	„Twoje życie – twój wybór”	965 930 zł
	„Aktywni i efektywni”	123 500 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Biuletyn Informacji Publicznej powiatu kolneńskiego

W uchwale zamieszczono także zestawienie planowanych kwot dotacji z budżetu powiatu na 2015 rok⁶²:

Tabela 36. Zestawienie planowanych kwot dotacji z budżetu powiatu na 2015 rok

L.p.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT DOTOWANY	NAZWA DOTACJI	KWOTA DOTACJI	NAZWA ZADANIA DOTACJI
DOTACJE DLA JEDNOSTEK FINANSÓW PUBLICZNYCH					
1.	środki własne powiatu	Szpital Ogólny w Kolnie	celowa	11 710 zł	wkład własny powiatu na realizację programu unijnego „e-zdrowie”
2.	środki unijne	powiat łomżyński	celowa	64 092 zł	na realizację projektu unijnego w partnerstwie pn. „Twoje życie-Twój wybór”
3.	środki unijne	powiat zambrowski	celowa	38 195 zł	na realizację projektu unijnego w partnerstwie pn. „Twoje życie-Twój

⁶¹ Załącznik Nr 4 do uchwały Nr IV/16/15 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 27 stycznia 2015r.

⁶² Załącznik Nr 5 do uchwały Nr V/22/15 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 12 marca 2015r.

L.p.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT DOTOWANY	NAZWA DOTACJI	KWOTA DOTACJI	NAZWA ZADANIA DOTACJI
					wybór"
DOTACJE DLA JEDNOSTEK SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH					
4.	środki własne powiatu	Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łomży	podmiotowa	34 000	Prowadzenie Liceum Ogólnokształcącego w Kolnie dla Dorosłych.
5.	środki własne powiatu	Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łomży	podmiotowa	445 740	Prowadzenie Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Kolnie i Technikum Publicznego w Kolnie.
6.	środki własne powiatu	Fundacja Vita Familiae w Łomży	celowa	47 680	- wkład własny powiatu do kosztów utrzymania Warsztatów Terapii Zajęciowej.
7.	środki własne powiatu	Warsztat Terapii Zajęciowej w Łomży	celowa	1 650	- wkład własny powiatu do kosztów utrzymania Warsztatów Terapii Zajęciowej
8.	środki własne powiatu	Fundacja Vita Familiae w Łomży	celowa	18 000	- wkład powiatu do zakupu pojazdu do dowożenia osób niepełnosprawnych w WTZ
9.	środki własne powiatu	Stowarzyszenia działające na terenie powiatu kolneńskiego	celowa	20 000	- zadania powiatu w zakresie kultury, ochrony dóbr kultury oraz podtrzymywanie tradycji narodowej.
10.	środki własne powiatu	Stowarzyszenia działające na terenie powiatu kolneńskiego	celowa	20 000	- zadania powiatu w zakresie kultury fizycznej i sportu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Biuletyn Informacji Publicznej powiatu kolneńskiego

Omówienie projektów założonych w budżecie powiatu:

1. Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności województwa podlaskiego e-administracja, część II⁶³

Jest to Projekt kluczowy w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013*. Oś priorytetowa IV- Społeczeństwo informacyjne.

WDRAŻANIE ELEKTRONICZNYCH USŁUG DLA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO E-ADMINISTRACJA, CZ. II

PRZEWIDYWANY OKRES

lata 2008-2016

CEL

Projekt ma na celu rozwój i zwiększenie dostępności usług informatycznych i elektronicznych dla ludności województwa podlaskiego. Projekt zorientowany jest na obywatela, klienta administracji rządowej oraz samorządowej.

ZASIĘG

Projekt zasięgiem swym obejmie całą ogólnie pojętą administrację publiczną województwa, której klientami są zarówno obywatele jak i przedsiębiorcy-administrację rządową i samorządową, szkolnictwo, jednostki naukowe oraz medyczne.

W ramach projektu zrealizowanych będzie wiele podprojektów obejmujących różne dziedziny życia publicznego. Realizowane będą projekty koncentrujące się na poprawie warunków dostępu mieszkańców województwa do Internetu, rozwoju komunikacji i poprawie dostępu do informacji publicznej, gospodarki elektronicznej (e - business) oraz publicznych i komercyjnych e - usług (w tym m.in. e - administracja , e - edukacji, e - zdrowia, e - bezpieczeństwa).

PLANOWANE REZULTATY

- Dostęp do informacji i usług elektronicznych;
- Praktyczne wdrożenie w życie idei społeczeństwa informacyjnego;
- Umożliwienie obywatelom załatwiania spraw na drodze elektronicznej poprzez wirtualny kontakt z administracją;
- Przystąpienie do projektu około 200 jednostek rządowych i samorządowych z województwa podlaskiego podległych ustawie o informatyzacji.

Projekt stanowi kontynuację i rozbudowę projektu: „*Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności województwa podlaskiego*”, który w ramach funduszy ZPORR zainicjował

⁶³ Założenia do projektu „Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności województwa podlaskiego - część druga, www.bialystok.uw.gov.pl [data dostępu: 01.06.2015].

budowę społeczeństwa informacyjnego w województwie podlaskim. Efektem projektu objął 98 Jednostek Samorządu Terytorialnego. Projekt objął również rozbudowę portalu wojewódzkiego Wrota Podlasia, rozszerzenie funkcjonalności Cyfrowego Urzędu, budowę systemu publikacji treści w Internecie dla JST, wdrożenie systemów elektronicznego obiegu dokumentów w JST, budowę systemu poczty elektronicznej, rozbudowę portalu wewnętrznego, wprowadzenie wykorzystania podpisu elektronicznego w pracy administracji publicznej, budowę infrastruktury telekomunikacyjnej, budowę i wdrożenie platformy elektronicznej dla systemu ewidencji i rozliczeń podatków i opłat lokalnych, budowę systemu elektronicznych usług publicznych w urzędach miejskich.

Nowy projekt nie ma ograniczeń do rozszerzania o nowe jednostki administracji publicznej. Projekt poprzez zorientowanie na obywatela, zidentyfikowanie potrzeb mieszkańców i objęciem swym zasięgiem całej administracji stanie się pierwszym w Polsce systemem elektronicznej obsługi mieszkańców całego województwa.

W ramach projektu powstanie vortal tematyczny „e-zdrowie” oraz szereg podprojektów mających na celu wsparcie infrastruktury teleinformatycznej systemów funkcjonujących w placówkach opieki zdrowotnej odpowiedzialnych za zwiększenie dostępności, efektywności i jakości świadczeń medycznych.

Narzędzia udostępnione w ramach tego projektu będą służyły między innymi komunikacji między pacjentem a usługodawcami z branży opieki zdrowotnej, przekazywaniu danych pomiędzy poszczególnymi instytucjami oraz bezpośrednim kontaktom. Obejmą one również sieci informacji na temat zdrowia, elektronicznych kartotek oraz usług telemedycyny. Zostaną zbudowane informatyczne systemy telemedyczne.

Wprowadzenie narzędzi wykorzystywanych w ramach Projektu jest spójne z założeniami Unii Europejskiej, która koordynuje interdyscyplinarne działania w dziedzinach powiązanych ze zdrowiem – stworzenie „Europejskiego Obszaru Zdrowia”. Celem szczegółowym takich działań jest stworzenie elektronicznych kartotek.

Jednym z najistotniejszych obszarów oddziaływania projektu będzie stworzenie podstaw systemowych, organizacyjnych i instytucjonalnych do wspierania rozwoju rynków elektronicznych – platforma e-biznes. Jest to najaktywniej rozwijająca się gałąź

gospodarki. Zabudowanie platformy pozwoli na aktywizację lokalnych i poza lokalnych przedsiębiorców do tworzenia nowych zakładów pracy, uruchamiania nowych usług, a przez to tworzenia nowych miejsc pracy. Platforma rynków elektronicznych będzie środowiskiem dostarczającym wygodne narzędzia do prezentacji ofert, ich wyszukiwania oraz wspomagające podejmowanie decyzji w procesach gospodarczych poprzez udostępnianie niezbędnych informacji. W ramach projektu powstanie „Wirtualny inkubator przedsiębiorczości”, którego celem będzie obsługa i wsparcie nowo powstających wirtualnych przedsiębiorstw oferujących swoje produkty i usługi na rynku elektronicznym.

W ramach projektu zostanie rozbudowany istniejący w portalu Wrota Podlasia serwis obsługi zamówień publicznych, który pozwoli na efektywniejsze wsparcie dla podmiotów publicznych w zakresie obsługi realizowanych przez nie inwestycji oraz udostępni lokalny system aukcji elektronicznych.

W ramach projektu zostanie rozbudowana platforma informatyczna, która umożliwi rozwój usług e-learningu świadczonych przez lokalne podmioty edukacyjne. Podstawowym elementem będzie vortal tematyczny „e-learning” oraz pakiet narzędzi i rozwiązań wspierających proces zdalnego nauczania, który przy współpracy z systemem e-biznes przyczyni się do rozwoju usług edukacyjnych.

Poza wdrożeniem elektronicznych usług dla ludności województwa, projekt przewiduje upowszechnienie dostępu do informacji oraz usług on-line poprzez budowę infrastruktury dostępu obywateli do Internetu szerokopasmowego oraz tworzenie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu.

2. Podlaski System informacyjny e – zdrowie⁶⁴

PODLASKI SYSTEM INFORMACYJNY E-ZDROWIE

PRZEWIDYWANY OKRES

lata 2011-2015

CEL

Projekt „Podlaski System Informacyjny e-Zdrowie” ma na celu rozwój i poprawę dostępności do publicznej służby zdrowia ludności województwa podlaskiego.

⁶⁴ Podlaski System Informacyjny e-Zdrowie, *Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007 – 2013 Oś priorytetowa 4. Społeczeństwo Informacyjne*

PODLASKI SYSTEM INFORMACYJNY E-ZDROWIE

Cele projektu wyróżnione z perspektywy zdrowia publicznego:

- stworzenie narzędzi niezbędnych do procesów planowania leczenia,
- stworzenie narzędzi niezbędnych do procesów podejmowania decyzji,
- stworzenie narzędzi niezbędnych do zracjonalizowania wydatków publicznych na ochronę zdrowia,
- możliwość uzyskania z jednostek ochrony zdrowia biorących udział w projekcie maksymalnie jednolitej informacji (statystycznej, pogładowej).

ZASIĘG

Narzędzia udostępnione w ramach budowanego systemu służyły będą między innymi komunikacji między pacjentem a usługodawcami z branży opieki zdrowotnej, przekazywaniu danych pomiędzy poszczególnymi instytucjami oraz bezpośrednim kontaktom zarówno między pacjentami, jak i pracownikami służby zdrowia.

PLANOWANE REZULTATY

- w wyniku realizacji projektu poprawi się dostępność do rutynowych wskaźników oraz wymiana informacji między jednostkami, co przyczyni się do praktycznego wdrożenia w życie idei społeczeństwa informacyjnego.

DZIAŁANIA

Powyższe cele planuje się osiągnąć poprzez budowę:

- systemu kontrolno-zarządczego – obejmującego Centrum Analiz Ekonomicznych z portalem menadżerskim i hurtownią danych,
- systemu wspomagania administracji (ERP) z systemem raportowo- analitycznym;
- systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów,
- systemu Zarządzania e-Usługami Medycznymi, zawierającego Regionalną Platformę Usług Medycznych z portalem e-Usług Medycznych i systemy medyczne (HIS),
- systemu Elektronicznej Dokumentacji Medycznej,
- Repozytorium Elektronicznej Dokumentacji Medycznej.

W budżecie założono także wdrożenie systemu w życie oraz przeprowadzenie audytu w zakresie projektu - Wykonanie niezależnego audytu zewnętrznego projektu Podlaski System Informacyjny e-Zdrowie.

3. Przebudowa części budynku przy ul. 11- go Listopada 1⁶⁵

PRZEBUDOWA CZĘŚCI BUDYNKU PRZY UL. 11- GO LISTOPADA 1

NAZWA NADANA ZAMÓWIENIU PRZEZ ZAMAWIAJĄCEGO

⁶⁵ Projekt: Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku Starostwa Powiatowego w Kolnie na potrzeby Powiatowej Biblioteki Pedagogicznej, położonego na działce o nr geod. 1412/2 przy ulicy 11 Listopada w Kolnie. Nr zgłoszenia 317322-2014, data zamieszczenia: 24.09.2014.

PRZEBUDOWA CZĘŚCI BUDYNKU PRZY UL. 11- GO LISTOPADA 1

Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku Starostwa Powiatowego w Kolnie na potrzeby Powiatowej Biblioteki Pedagogicznej w Kolnie, położonego na działce o nr geod. 1412/2, przy ul. 11-go Listopada w Kolnie

RODZAJ ZAMÓWIENIA

Roboty budowlane

PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA

Przedmiotem zamówienia jest przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku Starostwa Powiatowego w Kolnie na potrzeby Powiatowej Biblioteki Pedagogicznej w Kolnie.

4. „Twoje życie – twój wybór”

Od maja 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie jako Lider rozpoczął realizację projektu w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Zambrowie i Powiatowym Urzędem Pracy w Łomży. Okres realizacji projektu 01.05.2014 – 30.04.2015 r.

TWOJE ŻYCIE – TWÓJ WYBÓR

CEL

Celem głównym projektu było zwiększenie szans na zatrudnienie 75 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kolnie w terminie do 30 kwietnia 2015 r.

UCZESTNICY PROJEKTU

Założeniem projektu było objęcie 75 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kolnie – 37 kobiet i 38 mężczyzn, w tym:

- 60 osób powyżej 30 roku życia;
- 15 osób powyżej 50 roku życia.

PODJĘTE DZIAŁANIA

Objęcie badanych następującymi formami wsparcia:

- pośrednictwo pracy,
 - poradnictwo zawodowe wraz z utworzeniem Indywidualnego Planu Działania;
 - skierowaniem na 6-miesięczne staże
-

5. „Aktywni i efektywni”⁶⁶

Projekt realizowany w ramach Poddziałania 6.1.1. z Powiatowym Urzędem Pracy w Zambrowie i Powiatowym Urzędem Pracy w Łomży.

⁶⁶ www.pupkolno.pl [data dostępu: 01.06.2015].

AKTYWNI I EFEKTYWNI

CEL

Zwiększenie szans zatrudnienia 53 osób zarejestrowanych w PUP w Kolnie w terminie do 30 czerwca 2015 roku.

UCZESTNICY PROJEKTU

Założeniem projektu było objęcie 53 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kolnie – 32 kobiet i 21 mężczyzn, w tym:

- 40 osób powyżej 30 roku życia;
- 13 osób powyżej 50 roku życia.

PODJĘTE DZIAŁANIA

Objęcie badanych następującymi formami wsparcia:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe wraz z utworzeniem Indywidualnego Planu Działania;
- skierowaniem na 6-miesięczne staże

W 2014 roku udział w projekcie rozpoczęło udział 53 osób (w tym: 32 kobiety i 13 mężczyzn) z terenu powiatu kolneńskiego. Osoby powyższe zostały objęte pośrednictwem pracy, poradnictwem zawodowym wraz z utworzeniem Indywidualnego Planu Działania oraz skierowane na staż. Uzyskano efektywność zatrudnieniową w 2014 roku na poziomie 48%.

Poza zadaniami określonymi Uchwałą można wskazać także na projekt współpracy:

Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2015

WSPÓŁPRACA⁶⁷

MIEJSCE REALIZACJI

powiat kolneński

ADRESACI PROGRAMU

- organizacje pozarządowe;
- podmioty, o których mowa w artykule 3 ustęp 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

⁶⁷ Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2015.

CEL

Budowanie i umacnianie współpracy i partnerstwa pomiędzy powiatem kolneńskim a organizacjami pozarządowymi.

- wspieranie działań na rzecz umacniania istniejących i pobudzania nowych inicjatyw związanych z powstawaniem nowych organizacji pozarządowych
- w powiecie kolneńskim działających dla dobra lokalnej społeczności,
- umacnianie w społecznej świadomości poczucia odpowiedzialności za rozwój lokalnego środowiska,
- integracja i wspólne działanie organizacji pozarządowych i powiatu dążące do realizacji sfery zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy,
- promocja działalności organizacji pozarządowych,
- poprawa jakości życia współmieszkańców poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- włączenie zainteresowanych organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego do realizacji programów służących rozwojowi powiatu.

OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2015 rok obowiązuje od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. Konkursy na realizację zadań publicznych będą ogłaszane nie wcześniej niż po przyjęciu i przekazaniu Radzie projektu budżetu na 2015 r. przez Zarząd Powiatu.

PARTNERZY

Podmiotami współpracy są:

1. Rada Powiatu i jej Komisje, w zakresie wytyczania polityki społecznej i finansowej Powiatu.
2. Zarząd Powiatu, w zakresie realizacji polityki społecznej i finansowej Powiatu wytyczonej przez Radę.
3. Komisja konkursowa w zakresie przeprowadzania konkursu na realizację zadań zleconych przez powiat organizacjom pozarządowym oraz przedkładania Zarządowi propozycji wyboru ofert, na które proponuje się udzielenie dotacji.
4. Wydział Spraw Społecznych i Promocji Powiatu w zakresie organizowania i koordynowania bieżących kontaktów pomiędzy powiatem a organizacjami pozarządowymi.
6. Naczelnicy wydziałów Starostwa oraz jednostki organizacyjne powiatu w zakresie bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach swoich kompetencji określonych regulaminowo lub statutowo.
7. Organizacje pozarządowe realizujące cele statutowe na terenie powiatu.

ZAŁOŻONE PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

1. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego
 - podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej poprzez organizowanie imprez kulturalnych;

- wspólne przedsięwzięcia z organizacjami pozarządowymi mające zasięg powiatowy w zakresie rozwoju kultury;
- promocja powiatu poprzez organizowanie oraz uczestnictwo w festiwalach, prezentacjach lub przeglądach krajowych i zagranicznych;
- kultywowanie polskich tradycji ludowych;
- wspieranie tradycji kulturalno-społecznych;
- wydawanie niskonakładowych, niekomercyjnych publikacji poświęconych kulturze, historii obszaru powiatu;
- organizacja i prowadzenie amatorskiego ruchu artystycznego i twórczości ludowej;
- wspieranie działań na rzecz ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu

- popularyzacja sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez organizację lokalnych i ponadlokalnych imprez sportowych, sportowo-obronnych i sportowo-rekreacyjnych;
- współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży, w tym osób niepełnosprawnych;
- organizacja, uczestnictwo w powiatowych imprezach sportowych;
- współpraca ze stowarzyszeniami kultury fizycznej przy organizowaniu konkursów, imprez sportowych.

3. Krajoznawstwo i turystyka

- popularyzacja w zakresie krajoznawstwa i turystyki;
- organizacja rajdów, konkursów, sesji popularnonaukowych i innych imprez popularyzujących krajoznawstwo i turystykę;
- promocja i wsparcie różnych odmian i form turystyki kulturowej na terenie powiatu;
- wydawnictwa promujące powiat w zakresie krajoznawstwa i turystyki.

4. Nauka i edukacja

- organizacja konkursów i olimpiad przedmiotowych dla dzieci i młodzieży;
- organizacja sesji i sympozjów naukowych związanych z promocją nauki;
- wsparcie dla działań, które przyczyniają się do kształtowania postaw tolerancji i otwartości wobec różnic etnicznych, rasowych czy religijnych, a także wspieranie inicjatyw promujących walkę z wszelką nietolerancją, uprzedzeniami i stereotypami;
- wspieranie edukacji patriotycznej;
- wspieranie działań mających na celu kształtowanie postaw moralnych, proekologicznych i ogólnorozwojowych wśród dzieci i młodzieży.

5. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

- propagowanie zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego, bezpieczeństwo nad wodą, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,
- organizacja imprez i akcji prewencyjnych,
- organizacja kursów samoobrony, z uwzględnieniem różnych grup wiekowych,
- programy i szkolenia udzielania pierwszej pomocy.

6. Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego

- edukacja ekologiczna- ochrona przyrody i kształtowanie postaw przyjaznych środowisku poprzez realizację wystaw (prac plastycznych, fotografii, plakatów), konkursów, publikacji, spotów ekologicznych, projekcji filmów, warsztatów, debat i paneli dyskusyjnych o tematyce ekologicznej, referatów, szkoleń, happeningi,
- wspieranie ruchu rowerowego,
- aktywizacja społeczności lokalnych do działań ekologicznych
- poszerzenie wiedzy z zakresu ochrony środowiska, gospodarki wodno – ściekowej, ochrony przyrody, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, gospodarki odpadami, odnawialnych źródeł energii, zrównoważonego systemu rolnictwa.

**6.9 PLANY ODNOWY GMIN POWIATU KOLNEŃSKIEGO
UWZGLĘDNIANE W ANALIZIE**

Opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego powiatu kolneńskiego na lata 2015-2020 wymaga analizy istniejących- aktualnych oraz nieaktualnych Planów Rozwoju i Odnowy dla mniejszych jednostek terytorialnych- miast/ gmin. Poniżej dokonano zestawienia celów, zidentyfikowanych problemów określonych w Planach Rozwoju Lokalnego gmin i miast oraz Planach Odnowy gmin. Zestawienie dokumentów planistycznych pozwoli na trafniejsze opracowanie celów strategii na lata 2015-2020.

Tabela 37. Plany Odnowy gmin powiatu kolneńskiego

PLANY ROZWOJU GMIN POWIATU KOLNEŃSKIEGO
GMINA MIEJSKA KOLNO
Program Rozwoju Lokalnego Miasta Kolno na lata 2008-2013⁶⁸
IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW:
<ul style="list-style-type: none">• rozwój i poprawa wydajności urządzeń i sieci infrastruktury technicznej oraz ich modernizacja, ukierunkowana na poprawę jakości usług komunalnych i niezawodności ich działania,• promowanie istniejącej przedsiębiorczości,• współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój miasta i przedsiębiorczości w zakresie rozwiązywania problemu bezrobocia i pobudzania przedsiębiorczości, zmian w strukturze zatrudnienia,• stymulacja na rzecz rozwoju przedsiębiorczości prywatnej i warunków przyspieszenia tego rozwoju,• analiza stanu i możliwości rozwoju turystyki,• oszacowanie majątku nieruchomego miasta oraz ustalenie celów i zasad polityki w obrocie

⁶⁸ Uchwała XIX/ 103/08 Rady Miasta Kolno z dn. 20 maja 2008 roku w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Lokalnego Miasta Kolno na lata 2008-2013. Załącznik do uchwały nr XIX/103/08.

nieruchomościami,

- poprawa warunków mieszkaniowych poprzez stymulowanie korzystnych dla miasta kierunków rozwoju nowego budownictwa mieszkaniowego i renowację starych zasobów,
- rozwój urządzeń i obiektów infrastruktury społecznej,
- poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego w mieście,
- ukształtowanie prawidłowo funkcjonującego systemu przyrodniczego miasta, zwiększenie powierzchni bogactwa, kolorystyki i estetyki przyrodniczej terenów miejskiej,
- wyeksponowanie szczególnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych naszego miasta,
- weryfikacja planu zagospodarowania przestrzennego w kierunku zabezpieczenia terenów pod rozwój miasta.

ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA OBSZARZE MIASTA KOLNO

CELE:

- pobudzanie przedsiębiorczości;
- przyciąganie inwestorów;
- kształtowanie zasobów ludzkich;
- rozwój infrastruktury i usług komunalnych;
- rozwój układu komunikacyjnego;
- zmiany w strukturze gospodarczej obszaru.

LISTA ZADAŃ ZGŁOSZONYCH DO REALIZACJI:

- rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego,
- budowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej;
- modernizacja i doposażenie Szkół Podstawowych;
- budowa wysypiska odpadów komunalnych, II etap;
- zapewnienie szerszego dostępu do Internetu w Kolneńskim Domu Kultury, Bibliotece i szkołach
- modernizacja i doposażenie Przedszkola Miejskiego
- budowa budynku socjalnego (dla najuboższej części społeczeństwa)
- organizacja zbiórki odpadów zmieszanych oraz selektywnej zbiórki odpadów
- termomodernizacja budynków Wspólnot Mieszkaniowych i budynków użyteczności publicznej Miasta
- modernizacja stacji uzdatniania wody oraz rozbudowa, modernizacja sieci wodociągowej
- budowa ulic, parkingów i chodników na drogach miejskich i osiedlowych
- organizacja imprez rekreacyjno – kulturalno – sportowych o zasięgu regionalnym
- modernizacja ciepłowni
- zakupy inwestycyjne dla usług komunalnych
- modernizacja i rozwój sieci ciepłowniczej
- modernizacja siedziby Urzędu Miasta
- przygotowanie i uzbrojenie terenów pod inwestycje
- budowa i przystosowanie ścieżek rowerowych, pieszych, konnych, narciarskich

- rozwój bazy hotelarsko - rekreacyjnej
- modernizacja stadionu
- utworzenie centrum sportu oraz spotkań młodzieży na bazie gimnazjum /wykorzystanie obiektów, basen, hala sportowa, boiska, bieżnie, stadion/
- tworzenie systemu szkoleń władz i pracowników samorządu i oświaty
- nawiązanie kontaktów współpracy w kraju i za granicą – miasta partnerskie
- budowa zbiorników małej retencji
- zakładanie parków, zieleńców i innych miejsc wypoczynku na terenie miasta
- rewitalizacja wybranych dzielnic starego miasta
- budowa obwodnicy miasta
- gazyfikacja miasta.

GMINA MIEJSKO-WIEJSKA STAWISKI⁶⁹

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Stawiski 2007-2013

Zgodnie z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Stawiski zostały zdefiniowane 3 główne obszary wsparcia rozwoju:

1. Obszar rozwoju społecznego;
2. Obszar rozwoju infrastrukturalnego;
3. Obszar rozwoju ekologicznego.

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

- pogarszający się stan dróg przy jednocześnie narastającym ruchu samochodowym,
- ograniczone w znacznym stopniu w związku z brakiem odpowiednich środków własnych finansowanie inwestycji infrastrukturalnych;
- dekapitalizacja urządzeń melioracyjnych;
- brak alternatywnych źródeł energii;
- istnienie nielegalnych wysypisk śmieci;
- niska świadomość ekologiczna społeczności lokalnej;
- niezadowalający poziom segregacji odpadów;
- brak wydzielonych miejsc na składowanie odpadów niebezpiecznych.

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE GOSPODARKI:

- niska opłacalność produkcji rolnej;
- duży udział ludności zatrudnionej w rolnictwie;
- brak możliwości rozwijania alternatywnych- pozarolniczych źródeł dochodu;
- mały poziom inwestowania przy rosnącej dekapitalizacji majątku trwałego;

⁶⁹ www.bip.stawiski.pl [data dostępu: 15.06.2015].

- niska aktywność społeczna i przedsiębiorczość;
- brak propozycji dla inwestorów i niskie zainteresowanie inwestorów zewnętrznym terenem;
- brak aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego.

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W SFERZE SPOŁECZNEJ GMINY STAWISKI:

- bezrobocie;
- mała oferta zatrudnienia- wolna dynamika rozwoju rynku pracy;
- niska aktywność społeczna mieszkańców gminy;
- duże potrzeby remontowo- modernizacyjne w placówkach oświatowych gminy;
- trudna sytuacja finansowa związana z prowadzeniem szkół podstawowych i gimnazjów;
- rosnące potrzeby na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym;
- brak placówek świadczących specjalistyczną pomoc w zakresie wspierania rodzin dysfunkcyjnych i w sytuacjach kryzysowych;
- brak obiektu sportowego o charakterze ogólnogminnym.

CELE DO OSIĄGNIĘCIA:

- poprawa jakości dróg poprzez ich budowę i modernizację;
- poprawa jakości środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń;
- rozszerzenie oferty w zakresie kultury, sportu w związku z modernizacją, remontami czy budową obiektów kultury i sportu w związku z remontem i modernizacją obiektów szkolnych,
- poprawa jakości bazy leczniczej i warunków ekonomicznych funkcjonowania ośrodka zdrowia i gabinetów lekarskich;
- poprawa bazy edukacyjnej dla młodzieży;
- poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę i modernizację oświetlenia ulicznego;
- poprawa zdrowia mieszkańców poprzez budowę ujęć wody i sieci wodociągowej;
- tworzenie infrastruktury niezbędnej dla rozwoju nowoczesnego rolnictwa;
- wzrost aktywności zawodowej bezrobotnych.

GMINA WIEJSKA GRABOWO⁷⁰

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Grabowo 2005-2013

Program oczyszczania gminy Grabowo z azbestu na lata 2010-2032

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Grabowo 2005-2013

OBSZARY PROBLEMOWE DLA ROZWOJU I ZAGADNIENIA STRATEGICZNE:

- **STRUKTURA GOSPODARKI LOKALNEJ**

Zagadnienia strategiczne: wsparcie rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw, wsparcie doradczo-szkoleniowe dla firm, przyciąganie inwestorów zagranicznych, poprawa dostępności

⁷⁰ www.grabowo.biuletyn.net [data dostępu: 15.06.2015].

komunikacyjnej; rozwój infrastruktury technicznej.

- **NISKI POZIOM AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ**

Zagadnienia strategiczne: promocja przedsiębiorczości, wsparcie powstawania mikroprzedsiębiorstw, dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej.

- **NISKA WYDAJNOŚĆ PRACY W ROLNICTWIE I UKRYTE BEZROBOCIE NA WSI**

Zagadnienia strategiczne: kompleksowe podejście do Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej; wsparcie infrastruktury obsługi rolnictwa, różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich; aktywizacja i rozwój samorządu wiejskiego, rozwój sołectw.

- **SŁABA DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ**

Zadania strategiczne: infrastruktura komunikacyjna, zaopatrzenie w wodę, gospodarka ściekowa, racjonalna gospodarka odpadami, rozwój społeczeństwa informacyjnego.

CELE STRATEGICZNE:

Rozwój lokalnej bazy ekonomicznej:

- A.1 Koncentracja zasobów dla zabezpieczenia oferty inwestycyjnej Gminy
- A.2 Pro – inwestycyjna polityka Gminy
- A.3 Przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych
- A.4 Polityka promocyjna Gminy
- A.5 Poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- A.6 Rozwój sieci instytucji obsługi rolnictwa
- A.7 Zdynamizowanie procesu zwiększania powierzchni gospodarstw rolnych
- A.8 Tworzenie grup producenckich
- A.9 Szkolenia zawodowe dla rolników
- A.10 Rozwój gospodarstw ekologicznych
- A.11 Rozwój infrastruktury obsługi ruchu tranzytowego wzdłuż drogi krajowej nr 61
- A.12 Zagospodarowanie turystyczne pałacu w Ciemiance
- A.13 Zagospodarowanie i promocja kompleksu dworsko - parkowego w Grabowie
- A.14 Wyznaczenie i urządzenie szlaków turystycznych pieszych i rowerowych oraz pól biwakowych
- A.15 Rozwój agroturystyki
- A.16 Zagospodarowanie obiektów nieużytkowanych na terenie Gminy
- A.17 Pozyskanie funduszy pomocowych
- A.18 Wieloletni Plan Inwestycyjny
- A.19 Budżet Zadaniowy

Poprawa dostępności wysokiej jakości infrastruktury technicznej:

- B.1 Modernizacja dróg gminnych
- B.2 Modernizacja dróg dojazdowych do pól
- B.3 Modernizacja dróg, na których Gmina nie jest zarządcą
- B.4 Dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej w Grabowie
- B.5 Budowa zagrodowych oczyszczalni ścieków poza ośrodkiem gminnym
- B.6 Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej
- B.7 Gminny system gospodarki odpadami
- B.8 Promocja ekologicznych źródeł ciepła
- B.9 Modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury
- B.10 Modernizacja budynków szkolnych

Rozwój kapitału społecznego:

- C.1 Program lokalnego rynku pracy
- C.2 Rozwój społeczeństwa informacyjnego
- C.3 Rozwój form kształcenia mieszkańców
- C.4 Doskonalenie kalendarza imprez kulturalnych i sportowych
- C.5 Racjonalizacja siatki szkół
- C.6 Estetyzacja Gminy
- C.7 Rozwój współpracy międzygminnej
- C.8 Rozwój współpracy zagranicznej
- C.9 Ochrona walorów ekologicznych środowiska naturalnego
- C.10 Opieka, konserwacja i utrzymanie pomników przyrody i zabytków.

ZADANIA INWESTYCYJNE O ZNACZENIU STRATEGICZNYM DLA ROZWOJU GMINY

- dokończenie programu wodociągowania gminy;
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej;
- racjonalizacja gospodarki odpadami;
- modernizacja sieci drogowej;
- informatyzacja terenu gminy;
- modernizacja infrastruktury technicznej.

Program oczyszczania gminy Grabowo z azbestu na lata 2010-2032

CELE PROGRAMU:

1. Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
2. Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu;
3. Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

ZADANIA:

- legislacyjne;
- edukacyjno-informacyjne;
- w zakresie usuwania wyrobów azbestowych;
- monitoring realizacji programu;
- działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia.

GMINA WIEJSKA KOLNO

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Kolno na lata 2007-2013⁷¹

CELE DO REALIZACJI:

- **POPRAWA KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI LOKALNEJ**
 - rozbudowanie potencjału rolnego;
 - wspieranie przedsiębiorczości;
 - promocja gminy.
- **POPRAWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO**
 - rozbudowa infrastruktury drogowej;
 - rozbudowa sieci energetycznej;
 - rozbudowa sieci wodociągowej;
 - budowa systemu odprowadzania ścieków;
 - budowa systemu gospodarki odpadami.
- **ROZWÓJ TURYSTYKI I OCHRONA DZIEDZICTWA NATURALNEGO**
 - wspieranie rozbudowy bazy gastronomicznej i noclegowej;
 - tworzenie atrakcji turystycznej;
 - wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
- **POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW**
 - poprawa stanu technicznego obiektów infrastruktury społecznej;
 - rozwój systemu rozwiązywania problemów społecznych;
 - poprawa bezpieczeństwa publicznego.

GMINA WIEJSKA MAŁY PŁOCK

Strategia Rozwoju Gminy Mały Płock w latach 2003-2012⁷²

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW:

ROLNICTWO

- Nadwyżka wolnej siły roboczej w rolnictwie,
- Niskie dochody rolnicze gospodarstw,

⁷¹ www.bip.ug.kolno.wrotapodlasia.pl [data dostępu: 10.06.2015].

⁷² www.malyplock.pl [data dostępu: 10.06.2015].

- Niewielka ilość silnych, specjalistycznych gospodarstw,
- Rozdrobnienie agrarne indywidualnych gospodarstw rolniczych,
- Niewielki miejscowy rynek zbytu,
- Mała aktywność środowisk rolniczych w agroturystyce,

PRZEMYSŁ

- Niewielka ilość zakładów przemysłu rolno-spożywczego,
- Brak preferencji podatkowych dla małych podmiotów gospodarczych,
- Niedostateczne gospodarcze wykorzystanie biomasy,
- Brak uzbrojonych terenów pod działalność gospodarczą,

SFERA SPOŁECZNA

- Wysoki poziom bezrobocia,
- Mało nowych miejsc pracy,
- Problem z zagospodarowaniem wolnej siły roboczej,
- Migracja młodzieży do większych ośrodków,
- Niskie kwalifikacje zawodowe ludności
- Utrudniony dostęp do służby zdrowia,
- Brak działań profilaktycznych w ochronie zdrowia,
- Ograniczanie środków finansowych wydatkowanych na pomoc społeczną,
- Starzenie się społeczności gminy,
- Niewystarczające zatrudnienie w pomocy społecznej w stosunku do potrzeb,
- Ograniczony zakres usług świadczonych przez placówkę pomocy społecznej – brak działań ukierunkowujących ludzi na rozwiązywanie problemów we własnym zakresie,
- Znaczna skala potrzeb w zakresie pomocy społecznej,
- Zapotrzebowanie na całodobową opiekę dla ludzi w podeszłym wieku,
- Niezadowalający stan placówek oświatowych,
- Niedostosowana baza lokalowa do potrzeb reformy oświatowej,
- Słaby dostęp do nowości technicznych w szkołach,
- Brak atrakcyjnej oferty placówek kultury adresowanych do mieszkańców gminy – w szczególności dzieci i młodzieży,
- Brak własnej bazy lokalowej placówek kultury,
- Niedoposażenie placówek kulturalno – oświatowych,
- Niewystarczająca baza sportowo – rekreacyjna,
- Niewystarczające zaplecze sportowe w obiektach szkolnych,
- Brak sal gimnastycznych,
- Istniejące zjawisko alkoholizmu i patologii społecznej wśród mieszkańców gminy,
- Brak posterunku policji bezpośrednio w gminie,

- Niska świadomość społeczna na temat skutków alkoholizmu i narkomanii,
- Nie najlepsze warunki kształcenia

SFERA EKOLOGICZNA

- Duże zanieczyszczenie lasów odpadami stałymi,
- Nagminne wysypywanie odpadów w dowolnych miejscach,
- Duża liczba dzikich wysypisk wymagających likwidacji i rekultywacji,
- Brak umów u wielu mieszkańców gminy na wywóz odpadów,
- Nieekologiczne systemy grzewcze,
- Nielegalne wyrzucanie odchodów płynnych do okolicznych rzek,
- Stosowanie środków ochrony roślin i nawożenie w rolnictwie,
- Ograniczone możliwości budowy sieci kanalizacyjnej,
- Brak indywidualnych oczyszczalni ścieków,

SFERA TECHNICZNA

- Nieutwardzona nawierzchnia części dróg gminnych i powiatowych,
- Słaby stan techniczny linii elektroenergetycznych,
- Zły stan techniczny dróg powiatowych i wojewódzkich,
- Znaczne braki w technicznej infrastrukturze proekologicznej
- Niepewność zasilania energetycznego – wyeksploatowana sieć energetyczna,
- Istnienie niebezpiecznych miejsc przy drogach,

SFERA ZARZĄDZANIA

- Ograniczone zasoby finansowe budżetu gminy,
- Brak promocji gminy,
- Mała aktywność i przedsiębiorczość społeczności lokalnej,
- Nie najlepsze warunki do inwestowania,
- Brak znaczącego lokalnego kapitału inwestycyjnego,
- Brak umiejętności potrzebnych do wykorzystywania środków unijnych,

CELE:

- **INWESTYCJE KOMUNALNE I PROEKOLOGICZNE**
 - rozbudowa wodociągu;
 - rozbudowa kanalizacji;
 - rozbudowa oczyszczalni ścieków;
 - gospodarka odpadami.

- **MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ**

- poprawa stanu nawierzchni dróg lokalnych;
- modernizacja dróg transportu rolnego.

- **INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA I REKREACYJNA**

- tworzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej: budowa ścieżek rowerowych, budowa ścieżek ekologicznych; wytyczanie szlaków turystyki konnej, rozwój sieci małej gastronomii, wydzielanie terenów na cele budownictwa rekreacyjnego, zbiornik retencyjny we wsi Chłudnie-Włodki;
- organizacja bazy agroturystycznej.

GMINA WIEJSKA TUROŚL

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Turośl⁷³

ZADANIA:

- budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją w Turośli;
- rozwój dróg gminnych;
- budowa garażów;
- modernizacja oraz termomodernizacja szkoły podstawowej w Kosebkach;
- remont Urzędu Gminy Turośl;
- zakup sprzętu komputerowego;
- zakup kontenerów na śmieci;
- modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury;
- modernizacja Ośrodka Sportowo-Rekreacyjnego w Ptakach;
- budowa Sali gimnastycznej w Turośli;
- budowa gminnego składowiska odpadów komunalnych;
- budowa zbiornicy zwłok zwierzęcych.

Źródło: Opracowanie własne.

⁷³ www.biuletyn.net [data dostępu: 10.06.2015].

7. ANALIZY SWOT

Tabela 38. Analiza SWOT w zakresie turystyki, kultury w powiecie kolneńskim

TURYSTYKA, KULTURA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - brak zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego; - duży udział lasów w obszarze powiatu; - istnienie zabytków techniki w postaci poniemieckich i poradzieckich umocnień granicznych – bunkry; - istnienie historycznych granic; - związek miejscowości Janowo z majorem „Hubala” oraz istnienie historycznych granic, które stanowią potencjał przyszłego produktu turystycznego; - istnienie atrakcyjnego państwowego szlaku żeglugowego i kajakowego; - istnienie ścieżek rowerowo-edukacyjnych; - dobry układ sieci transportowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - niska aktywność podmiotów gospodarczych w zakresie działalności kwaterunkowej i gastronomicznej; - niewystarczająco rozwinięta infrastruktura gastronomiczna i hotelowa towarzysząca traktom komunikacyjnym; - mała liczba podmiotów pełniących funkcję agroturystyczną; - niewystarczające zagospodarowanie lasów na potrzeby branży turystycznej; - niewystarczające zagospodarowanie szlaków pieszych i rowerowych; - brak wyeksponowania specyficznych i charakterystycznych elementów kulturowych; - niewystarczająca infrastruktura turystyczna; - brak bazy informacyjnej w powiecie; - słaba promocja zewnętrzna imprez lokalnych; - brak wysokowydajnej infrastruktury teleinformatycznej; - niska świadomość ekologiczna i turystyczna u części lokalnych społeczności; - niewystarczający monitoring zjawisk turystycznych w powiecie kolneńskim; - brak połączeń kolejowych; - brak portu lotniczego;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie odpowiedniej promocji regionu; - popularyzacja regionu w zakresie krajoznawstwa i turystyki; - aktywizowanie społeczności lokalnej w kierunku tworzenia i rozwijania ciekawych, oryginalnych ofert, imprez, produktów; - przepływ turystów w kierunku Mazur – szansa za „zatrzymanie” turystów; - podjęcie aktywności w zakresie rozwoju infrastruktury noclegowej i agroturystycznej; - zagospodarowanie terenu powiatu pod względem rozwoju turystyki; - doinwestowanie infrastrukturalnego zaplecza turystycznego; - prowadzenie działań informacyjnych dla społeczności lokalnych w zakresie prowadzenia działalności turystycznej i agroturystycznej; - wydawnictwa promujące powiat w zakresie krajoznawstwa i turystyki; - zakończenie inwestycji budowy drogi DK61; - zwiększenie dostępności komunikacyjnej na skutek planowanej drogi ekspresowej DK61. 	<ul style="list-style-type: none"> - mało atrakcyjne ukształtowanie terenu z uwagi na wypoczynkową i kwalifikowaną formę turystyki; - zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego; - niewiedza społeczności lokalnych w zakresie rozwoju branży turystycznej i agroturystycznej w regionie; - brak dotacji w zakresie doinwestowania infrastruktury zaplecza turystycznego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research oraz wyników badań terenowych.

Tabela 39. Analiza SWOT w zakresie środowiska i przestrzeni w powiecie kolneńskim

ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - rolniczy krajobraz; - duży stopień zalesienia regionu; - duża bioróżnorodność obszaru; - małe zanieczyszczenie środowiska; - wzmocnienie międzyregionalnych korytarzy tranzytowych; - istnienie potencjału solarnego w powiecie; - istnienie rezerwatów przyrody; - rzeźba terenu nie stwarza barier dla budowania sieci komunikacyjnych i osadniczych w powiecie. 	<ul style="list-style-type: none"> - peryferyjne położenie powiatu w strukturze osadniczej województwa podlaskiego; - sezonowa uciążliwość ruchu tranzytowego w kierunku Mazur; - słaba i pogorszająca się jakość części dróg gminnych i powiatowych; - niska świadomość ekologiczna mieszkańców; - brak promocji inwestycji lokalnych; - brak wyeksponowania specyficznych elementów środowiskowych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zakończenie inwestycji drogi S61; - wspieranie ruchu rowerowego; - rozwój transportu zbiorowego; - doinwestowanie naprawy sieci komunikacyjnej – dróg; - ochrona dziedzictwa kulturowego; powietrza; - likwidacja nielegalnych składowisk śmieci; - aktywizacja społeczności lokalnych do działań ekologicznych; - edukacja ekologiczna; - poszerzenie wiedzy z zakresu odnawialnych źródeł energii. 	<ul style="list-style-type: none"> - bliskość znacznych atrakcji turystycznych- Mazur - zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego odpadami i ściekami; - zagrożenie dla środowiska przyrodniczego związane z rozwojem komunikacji.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research oraz wyników badań terenowych.

Tabela 40. Analiza SWOT w zakresie sytuacji gospodarczej w powiecie kolneńskim

GOSPODARKA, ROLNICTWO	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - istnienie terenów przygotowanych pod inwestycje z zakresu produkcji i nowoczesnych usług w Kolnie – Park Inwestycyjny Kolno; - możliwość rozwoju rolnictwa ekologicznego; - możliwość rozwoju produkcji energii odnawialnej; - duży areał użytków zielonych stwarza warunki do hodowli bydła; - wysoka specjalizacja w produkcji mleka - „Zagłębie Mleczne”; - wysoka produktywność i opłacalność produkcji mlecznej w gałęzi rolnictwa; - wysoki poziom nowoczesnego uprzemysłowienia gospodarstw rolnych; - czyste środowisko sprzyjające rozwojowi zdrowej produkcji rolnej; - prowadzenie procesu zalesiania nieużytków rolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak znaczących pracodawców w sektorze pozarolniczym; - rozwój jednej gałęzi gospodarki – rolnictwa - mleczarstwa; - brak indywidualnego przetwórstwa mleka i produkcji tradycyjnych wyrobów mlecznych; - brak tradycji rozwoju rolnictwa w specjalizacjach innych niż przetwórstwo mleka; - brak rozpoznawalnych produktów lokalnych; - brak zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego w specjalizacji innej niż przetwórstwo mleka; - niska aktywność inwestycyjna podmiotów funkcjonujących na obszarze powiatu; - duży odsetek zatrudnienia w branży rolniczej; - niechęć nawiązywania współpracy pomiędzy rolnikami/ przedsiębiorcami; - wysoki poziom bezrobocia wśród mieszkańców; - wysoki odsetek ludzi młodych w bezrobociu powiatu; - ujemne saldo migracji; - wysoki odsetek ludzi z niskim poziomem wykształcenia w bezrobociu powiatu;

	- brak aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój energetyki odnawialnej w oparciu o energię słoneczną; - potencjalna produkcja elementów/ podzespołów w branży energetyki odnawialnej (firmy Rotor, Amber); - rozwój rolnictwa ekologicznego; - poszerzenie wiedzy z zakresu odnawialnych źródeł energii; - promowanie inwestycji lokalnych; - prowadzenie zrównoważonego systemu rolnictwa; - wzrost zainteresowania społeczeństwa produktami lokalnymi, kuchnią regionalną; - działalność indywidualna przedsiębiorców w zakresie przetwórstwa mlecznego; - rozwój współpracy z aglomeracją warszawską; - tworzenie infrastruktury niezbędnej dla rozwoju nowoczesnego rolnictwa; - rozwój produkcji materiałów budowlanych w oparciu o lokalne surowce; - dostępność zewnętrznych środków finansowych na rozwój kapitału ludzkiego i społecznego; - promocja przedsiębiorczości; - różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich; - rozwój samorządu wiejskiego; - rozwój sołectw. 	<ul style="list-style-type: none"> - zagrożenie Afrykańskim Pomorem Świń; - przeinwestowanie w zakresie uzbrajania gruntów pod zabudowę inwestycyjną; - brak zainteresowania inwestorów zewnętrznych terenem powiatu; - niska atrakcyjność regionu rolniczego dla ludzi młodych; - dziedziczenie gospodarstw rolnych- brak alternatywy w zakresie wyboru kierunku rozwoju zawodowego wśród młodych osób; - restrykcyjne przepisy prawa UE i krajowego, dotyczące technologii produkcji rolnej (np. coraz bardziej rygorystyczne normy ekologiczne, wymóg otwierania działalności gospodarczej dla drobnej produkcji pojedynczych gospodarstw domowych); - ograniczenia rozwoju rolnictwa w części powiatu w związku z przepisami dotyczącymi sieci Natura 2000, dyrektywy ptasiej, itp., - silna konkurencja ze strony dużych sieci handlowych i innych przedsiębiorstw w branży spożywczej; - silna konkurencja w agroturystyce ze strony sąsiednich jednostek terytorialnych; - ryzyko przejmowania gospodarstw rolnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research oraz wyników badań terenowych.

Tabela 41. Analiza SWOT w zakresie infrastruktury technicznej i komunalnej w powiecie kolneńskim

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - stosunkowo dobrze rozwinięta sieć drogowa powiatu; - istnienie atrakcyjnego państwowego szlaku żeglugowego i kajakowego; - istnienie generatorów- urządzeń lub obiektów energetycznych służących do promocji energii elektrycznej w zakresie alternatywnych źródeł energii; - istnienie sieci energetycznej w powiecie; - proces rekultywacji składowisk śmieci, które nie spełniają wymogów Unii Europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> - zły stan dróg przy narastającym ruchu samochodowym; - przeciążenie dróg krajowych ruchem turystycznym i tranzytowym - brak autostrad w tym regionie; - brak linii kolejowej w regionie; - istniejące pozostałości azbestowe w regionie; - stopień zwodociągowania znacznie przewyższający stopień skanalizowania; - niedoinwestowanie w zakresie ochrony środowiska związanej z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków sanitarnych; - brak sieci gazowej w regionie; - brak aktualnego Planu Gospodarki Odpadami Powiatu Kolneńskiego; - niska świadomość ekologiczna społeczności powiatu kolneńskiego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zakończenie inwestycji S61; - rozwój transportu zbiorowego; 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost liczby nielegalnych składowisk odpadów; - zagrożenie zanieczyszczeniem środowiska

<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie udziału odzysku energii z odpadów; - zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska śmieci; - eliminacja praktyki nielegalnego składowania odpadów; - przeprowadzenie inwentaryzacji obiektów i urządzeń zawierających azbest; - zalesianie terenów byłych składowisk; - rozbudowa ulicznej kanalizacji sanitarnej; - prowadzenie szeroko zakrojonej akcji informacyjnej społeczeństwa w zakresie ekologii; - poszerzenie wiedzy mieszkańców powiatu z zakresu gospodarki wodno-ściekowej; - stworzenie Planu Gospodarki Odpadami Powiatu Kolneńskiego; - szerzej zakrojona współpraca z innymi powiatami/województwami w zakresie utylizacji odpadów. 	<ul style="list-style-type: none"> - naturalnego; - niedoinwestowanie w zakresie ochrony środowiska związanej z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków sanitarnych; - pogarszający się stan dróg przy narastającym ruchu samochodowym.
--	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research oraz wyników badań terenowych.

Tabela 42. Analiza SWOT w zakresie infrastruktury społecznej w powiecie kolneńskim

SFERA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - dostępność placówek edukacyjnych; - dobre wyposażenie i duża liczba świetlic gminnych; - dobrze wyposażone szkoły podstawowe i gimnazja; - przygotowanie zaplecza internatowego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych; - potencjał w zakresie kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym; - rozwój kształcenia ustawicznego; - poprawa w zakresie dostępności aptek w powiecie; - prowadzenie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób wykluczonych; - organizacja imprez kulturalnych; - funkcjonowanie internetowych źródeł informacji lokalnej- Kolneński Portal Informacyjny Kolno24.pl, kolniak24.pl. - funkcjonowanie tradycyjnych mediów lokalnych- Tygodnik Kolneński, Zeszyty Kolneńskie oraz miesięcznik gminy Kolno Gazeta Gminna; - podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa wśród młodzieży; - współpraca samorządu z sektorem pozarządowym; 	<ul style="list-style-type: none"> - ujemne saldo migracji; - odpływ młodych ludzi z terenu powiatu; - spadek liczby uczniów; - ubożenie społeczeństwa; - brak lekarskiej pomocy specjalistycznej; - słabo rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego; - malejący wskaźnik komputeryzacji placówek bibliotecznych; - niedostateczna liczba obiektów sportowych, w szczególności o charakterze gminnym; - zastój w budownictwie mieszkaniowym.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - promocja oferty kulturalnej o zasięgu poza powiatowym; - propagowanie zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego, bezpieczeństwo nad wodą, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, - podjęcie działań prewencyjnych zapobiegających 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost osób w powiecie kolneńskim korzystających z pomocy społecznej; - wzrost liczby osób uzależnionych; - starzenie się społeczeństwa; - postępujący proces likwidacji szkół podstawowych.

występowaniu nieszczęśliwym wypadkom; - propagowanie pracy zgodnej z bezpieczeństwem i higieną pracy wśród rolników; - likwidacja praktyki angażowania dzieci do pracy na roli; - organizacja imprez i akcji prewencyjnych; - współpraca ze stowarzyszeniami kultury fizycznej przy organizowaniu konkursów, imprez sportowych;	
---	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research oraz wyników badań terenowych.

8. WYNIKI BADANIA EWALUACYJNEGO

8.1 BADANIE PAPI

8.1.1 Próba badawcza badania PAPI

Próba do badania PAPI dobrana została w sposób warstwowo - losowy, który zapewnił reprezentatywność względem gmin obszaru powiatu kolneńskiego. Badanie terenowe prowadzone było w granicach administracyjnych powiatu z wykorzystaniem kontaktu bezpośredniego z respondentami. Warunkiem uczestnictwa w pomiarze było zamieszkiwanie w gminach wiejskich, miejskich oraz miejsko - wiejskich powiatu kolneńskiego. W procesie ankietowania uczestniczyło 312 mieszkańców, zakładana metodologicznie struktura próby w pomiarze terenowym została zachowana.

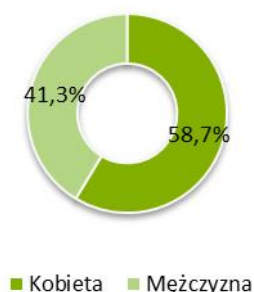
Tabela 43. Dobór losowo-warstwowy badania PAPI [w liczbach]

POWIAT KOLNEŃSKI	312
Gmina miejska Kolno	52
Gmina miejsko - wiejska Stawiski	52
Gmina wiejska Grabowo	52
Gmina wiejska Kolno	52
Gmina wiejska Mały Płock	52
Gmina wiejska Turośl	52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie opracowanej metodologii badania PAPI, n=312.

W ramach zrealizowanych wywiadów z mieszkańcami, ponad połowę – 58,7% uczestników stanowili mężczyźni.

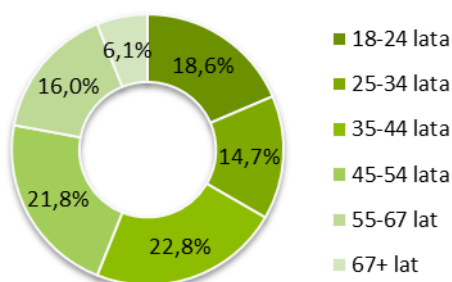
Wykres 13. Płeć uczestników badania PAPI [w %]

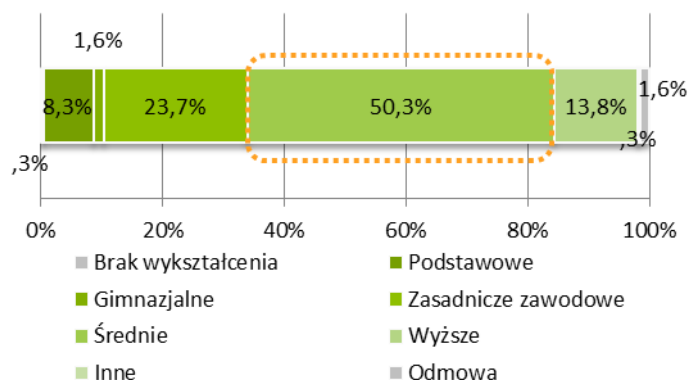
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312.

Najliczniejszą grupą badanych były osoby w wieku 35-44 lata (22,8%), najmniej liczną grupą były osoby w kohorcie wieku powyżej 67 lat (6,1%), czyli najstarsi uczestnicy pomiaru. Wśród respondentów dominowały osoby z wykształceniem średnim (50,3%) i zasadniczym zawodowym (23,7%). Wśród uczestników badania wyłącznie jedna osoba deklarowała brak wykształcenia oraz jedna wykształcenie różne od wskazanego w kafeterii odpowiedzi - wyższe podyplomowe.

Wykres 14. Wiek uczestników badania PAPI [w %]

Wykres 15. Wykształcenie uczestników badania PAPI [w %]

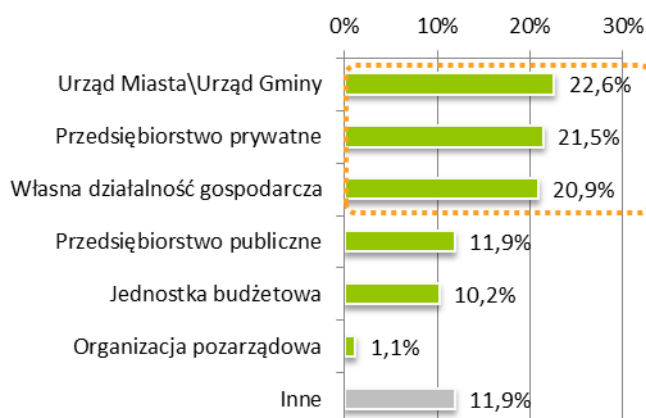
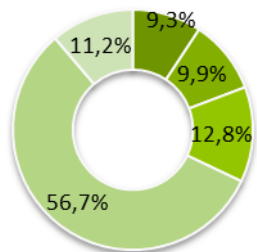

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312.

Ponad połowa (56,7%) uczestników pomiaru należy do grupy osób aktywnych zawodowo. Aż 40 osób w próbie respondentów (12,8%) deklarowało pozostawanie bez pracy w czasie badania.

Wykres 16. Status zawodowy uczestników badania PAPI [w %]

■ Uczeń\student
 ■ Bezrobotny
 ■ Emeryt\Rencista
 ■ Zajmuję się domem
 ■ Pracujący

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312, n=177.

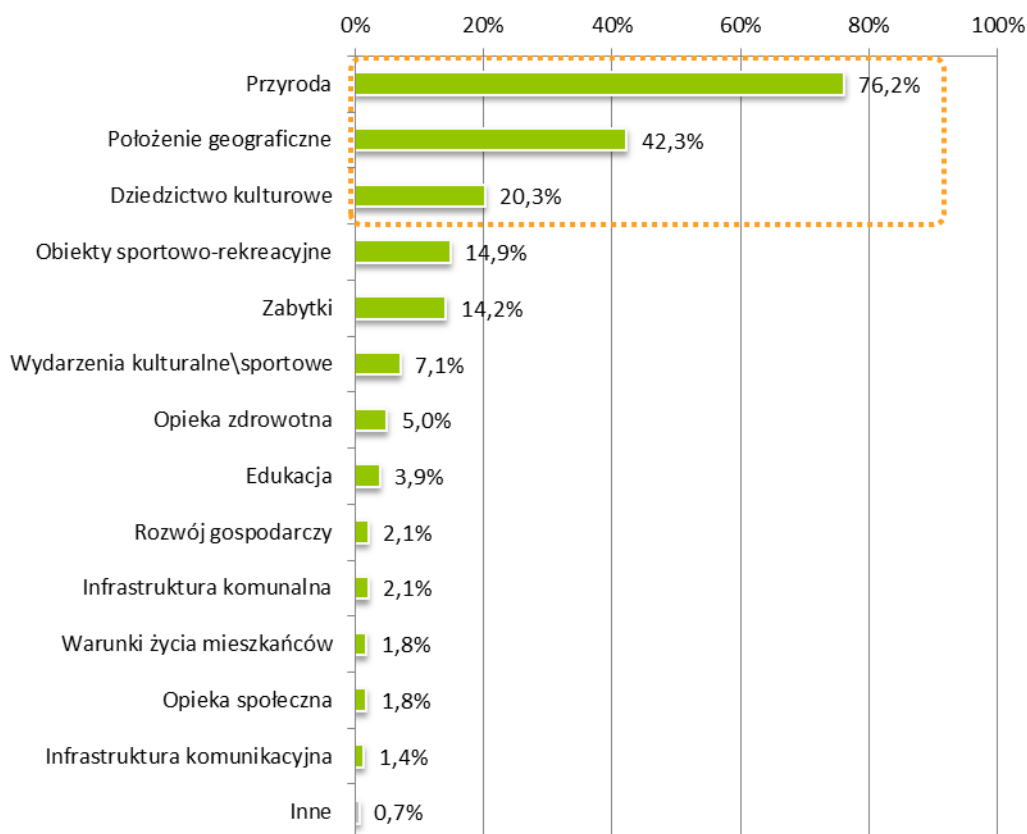
W grupie zatrudnionych (n=177) najczęściej wskazywanym miejscem pracy był Urząd Miasta/Gminy Kolno (22,6%), kolejno- przedsiębiorstwo prywatne (21,5%) oraz własna

działalność gospodarcza (20,9%). Spośród 21 osób wskazujących na miejsce zatrudnienia różne od wskazanego w kafeterii pytania najczęściej występowały odpowiedzi: praca za granicą oraz własne gospodarstwo rolne oraz jednostki organizacyjne gminy.

8.1.2 Wyniki badania PAPI

Za najważniejsze atuty miasta ankietowani uznali: przyrodę (76,2%), położenie geograficzne (42,3%) oraz dziedzictwo kulturowe (20,3%). W ramach odpowiedzi „inne” respondenci wskazali także na rolnictwo.

Wykres 17. Jakie atuty Pana/Pani zdaniem posiada powiat kolneński? [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312.

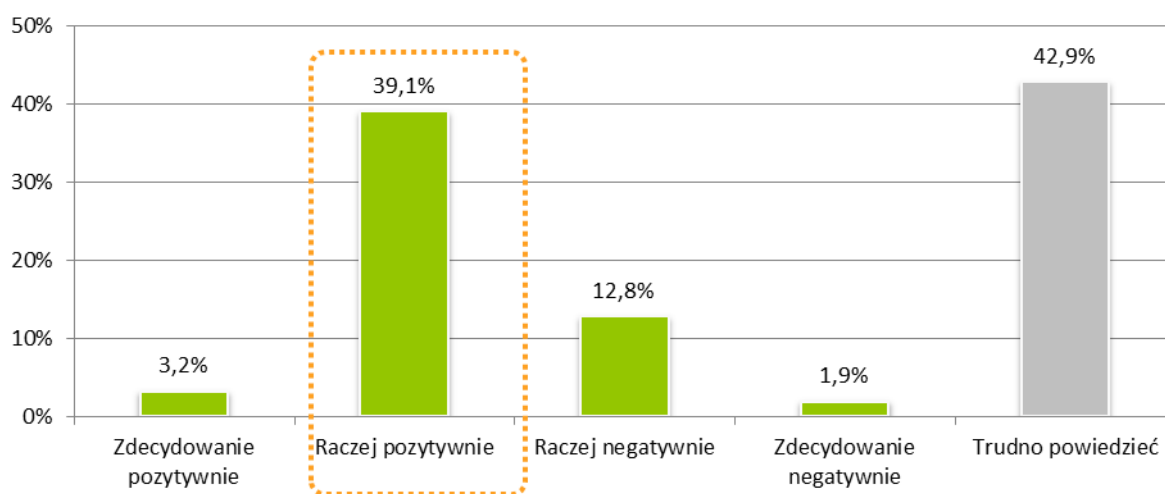
W odpowiedzi na pytanie „Co według Pana/Pani najbardziej wyróżnia obszar powiatu kolneńskiego?”⁷⁴ respondenci wskazali na następujące aspekty:

⁷⁴ Pytanie otwarte (wymagające wpisania odpowiedzi samodzielnie), przedstawiono wypowiedzi respondentów.

- **aspekty przyrodnicze i środowiskowe** – „środowisko”, „bogactwo lasów”, „czyste i nieskażone środowisko”, „środowisko przyrodnicze”, „czystość powietrza, cisza”, „ładne tereny”, „dużo zieleni”, „położenie geograficzne”;
- **aspekty inwestycyjne** – „tereny dobre dla inwestorów”, „dużo miejsca na inwestycje”;
- **aspekty przemysłowe i rolnicze** – „duża produkcja mleka”, „duży dostawca mleka”, „duży rozwój rolnictwa”, „obszar rolniczy”, „producenci mleka”;
- **aspekty kulturowe** – „dziedzictwo kulturowe”, „historyczna przeszłość”, „kapliczki”, „kościół zabytkowy”, „przeszłość kurpiowszczyzny”, „utrzymanie tradycji”, „zabytki sakralne”;
- **aspekty sportowe** – „skatepark”, „rozwój ośrodków sportowych”.

Ankietowanych poproszono o ocenę zmian, które zaszły w mieście Kolno do 2008 roku.

Wykres 18. Jak ocenia Pan/Pani zmiany, które zaszły w powiecie kolneńskim od 2008 roku? [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312.

Zdecydowana większość badanych uchyliła się od odpowiedzi zaznaczając kategorię odpowiedzi „trudno powiedzieć” (42,9%). Natomiast 39,1% uczestników badania oceniło przeobrażenia w środowisku powiatu wybierając na skali odpowiedź „raczej pozytywnie”.

Respondentów poproszono także o ocenę poszczególnych aspektów powiatu w ramach kategorii: sytuacja gospodarcza i rynek pracy, aktywność mieszkańców, stan infrastruktury społecznej oraz jakość usług społecznych, stan powiązań

komunikacyjnych, infrastruktura komunalna oraz jej aspekty, stan zasobów oraz warunków przyrodniczych. W celu wykonania analizy stworzono wskaźnik przeciwny osadzający wskazania na 2 przeciwległych biegunach – pozytywnym i negatywnym. Do odpowiedzi aprobujących zaliczono wskazania „bardzo dobrze” i „dobrze”, do pejoratywnych: „słabo” i „bardzo słabo”. Kategorie zostały zsumowane, na tej podstawie możliwe było przedstawienie wyników w postaci dwubiegunowej.

Tabela 44. Ocena aspektów powiatu [w %]

	ODPOWIEDZI POZYTYWNE ⁷⁵	ODPOWIEDZI NEGATYWNE ⁷⁶
SYTUACJA GOSPODARCZA I RYNEK PRACY		
Możliwość zatrudnienia	2,2%	85,9%
Instrumenty wsparcia osób bezrobotnych	3,2%	60,3%
Atrakcyjność inwestycyjną	18,9%	46,8%
Współpracę samorządów i przedsiębiorców	7,1%	37,8%
Przychylność samorządów do rozwoju biznesu	9,9%	32,7%
Rozwój stref inwestycyjnych	8,0%	54,5%
AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW I WSPÓŁPRACA SPOŁECZNA		
Oddolna aktywność mieszkańców	4,8%	42,6%
Otwartość władz na inicjatywy społeczne	11,5%	35,3%
Działalność organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju lokalnego	7,1%	48,1%
STAN INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ ORAZ JAKOŚĆ USŁUG SPOŁECZNYCH		
Infrastruktura kulturalna	39,4%	11,9%
Infrastruktura edukacyjna i wychowawcza	50,0%	9,6%
Infrastruktura ochrony zdrowia	9,9%	54,8%
Infrastruktura pomocy społecznej	22,1%	29,8%
Bezpieczeństwo publiczne	41,7%	17,3%
STAN POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH		
Dostępność usług transportu publicznego	51,9%	16,3%

⁷⁵ Suma odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”.

⁷⁶ Suma odpowiedzi „słabo” i „bardzo słabo”.

	ODPOWIEDZI POZYTYWNE ⁷⁵	ODPOWIEDZI NEGATYWNE ⁷⁶
Połączenia komunikacyjne	45,8%	25,6%
Ścieżki rowerowe	4,5%	77,6%
Jakość sieci drogowej	5,4%	84,3%
Bezpieczeństwo na drogach publicznych	29,8%	28,5%
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA ORAZ JEJ ASPEKTY		
Infrastruktura energetyczna	70,8%	5,4%
Infrastruktura ciepłownicza	31,1%	32,4%
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	32,4%	35,9%
Gospodarka odpadami	72,4%	6,7%
Mieszkalnictwo	26,3%	40,1%
STAN ZASOBÓW ORAZ WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH		
Zasoby naturalne	21,2%	37,2%
Warunki przyrodnicze miasta	62,8%	7,7%
Zasoby kulturowe	32,1%	21,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312.

Analizując poszczególne **pozytywne**⁷⁷ wartości wskaźnika otrzymano następujące wyniki:

- **sytuacja gospodarcza i rynek pracy** – najlepiej oceniono atrakcyjność inwestycyjną;
- **aktywność mieszkańców i współpraca społeczna** – najlepiej oceniono otwartość władz na inicjatywy społeczne;
- **stan infrastruktury społecznej i jakość usług społecznych** – najlepiej oceniono infrastrukturę edukacyjną i wychowawczą;
- **stan powiązań komunikacyjnych** – najlepiej oceniono dostępność usług transportu publicznego;
- **infrastruktura komunalna i jej aspekty** – najlepiej oceniono gospodarkę odpadami;
- **stan zasobów oraz warunków przyrodniczych** – najlepiej oceniono warunki przyrodnicze miasta.

⁷⁷ Suma odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”.

Analizując poszczególne **negatywne**⁷⁸ wartości wskaźnika otrzymano następujące wyniki:

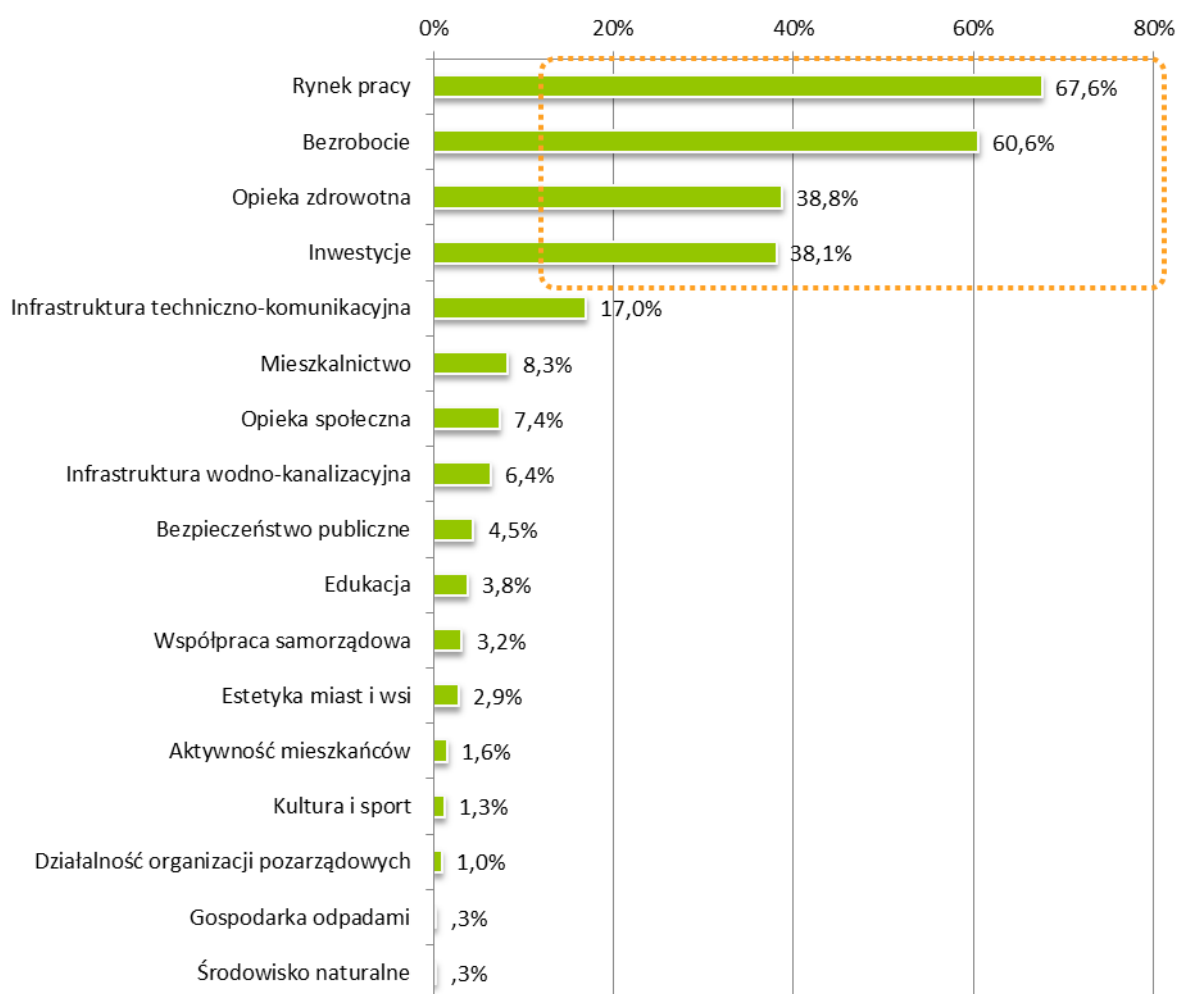
- **sytuacja gospodarcza i rynek pracy** – najgorzej oceniono możliwość zatrudnienia;
- **aktywność mieszkańców i współpraca społeczna** – najgorzej oceniono działalność organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju lokalnego;
- **stan infrastruktury społecznej i jakość usług społecznych** – najgorzej oceniono infrastrukturę ochrony zdrowia;
- **stan powiązań komunikacyjnych** – najgorzej oceniono jakość sieci drogowej;
- **infrastruktura komunalna i jej aspekty** – najgorzej oceniono mieszkalnictwo;
- **stan zasobów oraz warunków przyrodniczych** – najgorzej oceniono zasoby naturalne.

Mieszkańców powiatu kolneńskiego poproszono o odpowiedź na pytanie: „Jakie aspekty wymagają Pana/Pani zdaniem najpilniejszej interwencji w powiecie kolneńskim?”. Zgodnie ze wskazaniem respondentów, zagadnieniami o randze priorytetowej, które wymagają natychmiastowego podjęcia działań są:

- rynek pracy (67,6%);
- bezrobocie (60,6%);
- opieka zdrowotna (38,8%);
- inwestycje (38,1%).

⁷⁸ Suma odpowiedzi „słabo” i „bardzo słabo”.

Wykres 19. Jakie aspekty Pana/Pani zdaniem wymagają najpilniejszej interwencji w powiecie [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312.

W ramach odpowiedzi na pytanie „Co według Pana/Pani należy poprawić lub zmienić w powiecie kolneńskim?”⁷⁹ respondenci najczęściej wskazywali na aspekty: komunikacyjne, rynku pracy, inwestycyjne, infrastruktury komunalnej, infrastruktury społecznej, społeczne, zdrowotne, zubożenia społeczności lokalnej:

- **aspekty komunikacyjne** – „brak dostępu do sieci internetowej”, „zasięg sieci internetowej”, „dostęp do Internetu”, „drogi”, „drogi i pobocza”, „drogi powiększyć”, „poprawa dróg wiejskich”, „poprawić infrastrukturę drogową”, „sygnalizacja świetlna”, „jakość sieci drogowej”, „remonty dróg”, „zrobić ścieżki rowerowe”;

⁷⁹ Pytanie otwarte (wymagające wpisania odpowiedzi samodzielnie), przedstawiono wypowiedzi respondentów.

- **aspekty rynku pracy** – „bezrobocie”, „brak miejsc pracy”, „brak perspektyw dla młodych”, „brak zakładów produkcyjnych”, „brak zakładów pracy”, „mało miejsc pracy”, „rozbudować rynek pracy”, „praca dla ludzi bez wykształcenia”;
- **aspekty inwestycyjne** – „brak promocji powiatu”, „inwestycja w szkoły”, „inwestycja w zakłady”, „inwestycje”, „przyciągnąć inwestorów”, „promować powiat”, „zagospodarować tereny”;
- **aspekty infrastruktury komunalnej** – „brak sieci wodno-kanalizacyjnej”, „gospodarka odpadami”, „kanalizacja”, „brak wodociągów”;
- **aspekty społeczne** – „bezpieczeństwo na drogach”, „bezpieczeństwo na drogach publicznych”, „bezpieczeństwo”, „nikła praca policji”, „większa aktywność mieszkańców”, „poprawa bezpieczeństwa publicznego”;
- **aspekty infrastruktury społecznej** – „brak miejsc zabaw dla dzieci”, „brak mieszkań”, „mieszkalnictwo”, „opieka społeczna”, „brak przedszkoli”;
- **aspekty zdrowotne** – „długie kolejki do lekarzy specjalistów”, „jakość usług opieki zdrowotnej”, „poprawa służby zdrowia”, „usprawnić służbę zdrowia”, „brak drugiego dentysty”;
- **aspekty zubożenia społeczności lokalnej** – „duża liczba biednych”, „ogólne zubożenie społeczeństwa”, „pomoc najbiedniejszym”, „pomoc rodzinom wielodzietnym”, „pomoc ludziom bezdomnym”.

Respondenci wskazywali również na konkretne cele, przedsięwzięcia, które powinny zostać podjęte w perspektywie lat 2015-2020⁸⁰. W ramach niezbędnych do przyjęcia działań wskazywali na:

- **zmniejszenie bezrobocia** – „budowa miejsc pracy”, „budowa zakładów pracy”, „rozwój miejsc pracy”, „wzrost zatrudnienia”;
- **podejmowanie inwestycji** – „inwestycje w zakłady pracy”, „inwestycje w rynek pracy”, „korzystne warunki dla inwestorów”, „przyciągnięcie inwestorów”, „poprawić stan miasta dla inwestorów”;

⁸⁰ Pytanie: „Jakie konkretne cele, przedsięwzięcia, działania powinny zostać uznane za priorytetowe w perspektywie lat 2015-2020 w powiecie kolneńskim?”. Pytanie otwarte (wymagające wpisania odpowiedzi samodzielnie), przedstawiono wypowiedzi respondentów.

- **poprawę funkcjonowania służby zdrowia** – „dofinansować szpital”, „skrócić kolejki do lekarzy”, „ulepszyć opiekę zdrowotną”, „zmniejszyć kolejki do lekarzy”, „brak dobrych lekarzy specjalistów”, „pomoc służbie zdrowia”;
- **zwiększenie bezpieczeństwa publicznego** – „poprawa bezpieczeństwa”, „bezpieczeństwo wieczorami”, „bezpieczeństwo publiczne”;
- **działalność pomocową** – „pomoc najbiedniejszym”, „zmienić podejście władz do zwykłego obywatela”, „pomoc najuboższym”, „pomoc biedniejszym mieszkańcom”, „wspomóc kościoły”, „zająć się najbiedniejszymi”.

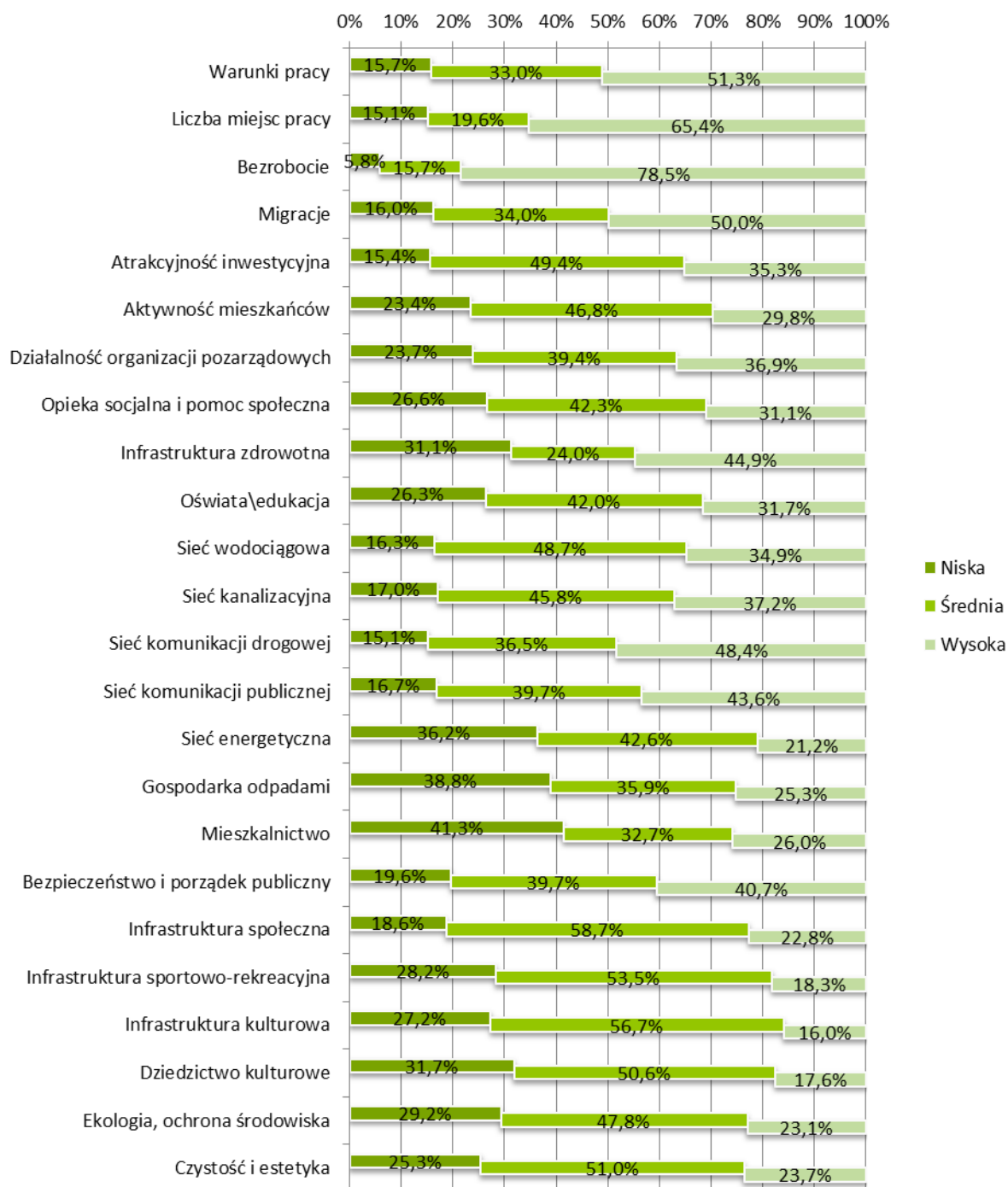
W badaniu ankietowym poproszono respondentów by na skali 3-stopniowej, gdzie 1 - oznacza „niska”, a 3- „wysoka”, ocenili ważność wskazanych działań w ramach wymienionych aspektów celem rozwoju powiatu kolneńskiego.

Spośród 24 wymienionych zagadnień za najważniejsze⁸¹ zostały uznane: bezrobocie, liczba miejsc pracy, warunki pracy oraz sieć komunikacji drogowej. Za najmniej ważne⁸² uznano: mieszkalnictwo, gospodarkę odpadami oraz sieć energetyczną.

⁸¹ Najwięcej wskazań odpowiedzi „wysoka”.

⁸² Najwięcej wskazań odpowiedzi „niska”.

Wykres 20. Proszę ocenić jak ważne według Pana/Pani jest działanie w ramach wymienionych aspektów celem rozwoju powiatu kolneńskiego w perspektywie czasowej 2015-2020 [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312.

8.1.3 Podsumowanie i wnioski

PODSUMOWANIE	
NAJWAŻNIEJSZE ATUTY POWIATU KOLNEŃSKIEGO	<ul style="list-style-type: none"> • przyroda; • położenie geograficzne; • dziedzictwo kulturowe.
ASPEKTY WYMAGAJĄCE NAJPILNIEJSZEJ INTERWENCJI	<ul style="list-style-type: none"> • rynek pracy; • bezrobocie; • opieka zdrowotna; • inwestycje.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312.

WNIOSKI
<ul style="list-style-type: none"> • najważniejszymi atutami miasta wskazanymi przez respondentów są: przyroda, położenie geograficzne, dziedzictwo kulturowe. • zdecydowana większość badanych oceniła przeobrażenia środowiska materialnego powiatu, następujące od roku 2008 roku, jako raczej pozytywne. • uczestnicy badania wskazali na największy priorytet działań w obszarze miasta w zakresie: rynek pracy, bezrobocie, opieka zdrowotna, inwestycje. • sytuacja gospodarcza i rynek pracy – najlepiej oceniono atrakcyjność inwestycyjną; najgorzej oceniono możliwość zatrudnienia; • aktywność mieszkańców i współpraca społeczna - najlepiej oceniono otwartość władz na inicjatywy społeczne; najgorzej oceniono działalność organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju lokalnego; • stan infrastruktury społecznej i jakość usług społecznych - najlepiej oceniono infrastrukturę edukacyjną i wychowawczą; najgorzej oceniono infrastrukturę ochrony zdrowia; • stan powiązań komunikacyjnych - najlepiej oceniono dostępność usług transportu publicznego; najgorzej oceniono jakość sieci drogowej; • infrastruktura komunalna i jej aspekty - najlepiej oceniono gospodarkę odpadami; najgorzej oceniono mieszkalnictwo • stan zasobów oraz warunków przyrodniczych - najlepiej oceniono warunki przyrodnicze miasta; najgorzej oceniono zasoby naturalne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania PAPI, n=312.

8.2 BADANIE CATI

8.2.1 Próba badawcza badania CATI

Próba do badania CATI dobrana została w sposób warstwowo - losowy, który zapewnił reprezentatywność względem gmin obszaru powiatu kolneńskiego. Badanie telefoniczne przeprowadzono w ramach bazy numerów telefonów zarejestrowanych w obszarze powiatu kolneńskiego. Warunkiem uczestnictwa w pomiarze było zamieszkiwanie w gminach wiejskich, miejskich oraz miejsko - wiejskich powiatu kolneńskiego. W procesie telefonicznego ankietowania uczestniczyło 312 osób,

zakładane metodologicznie struktura próby w pomiarze telefonicznym została zachowana.

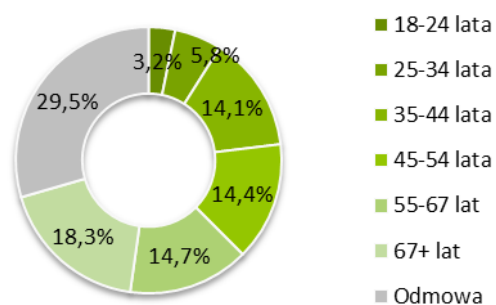
Tabela 45. Dobór losowo-warstwowy badania CATI [w liczbach]

POWIAT KOLNEŃSKI	312
Gmina miejska Kolno	52
Gmina miejsko - wiejska Stawiski	52
Gmina wiejska Grabowo	52
Gmina wiejska Kolno	52
Gmina wiejska Mały Płock	52
Gmina wiejska Turośl	52

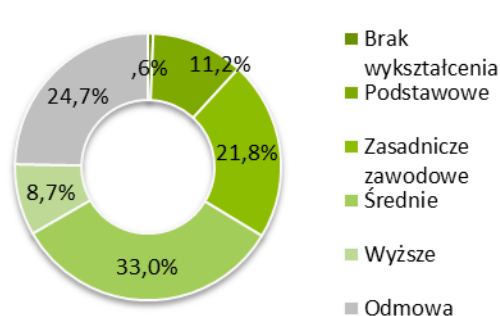
Źródło: Opracowanie własne na podstawie opracowanej metodologii badania CATI, n=312.

W pomiarze CATI uczestniczyło 51,3% kobiet i 48,7% mężczyzn. Najwięcej spośród badanych stanowiły osoby w wieku przekraczającym 67 lat- „67+” (18,3%). Najmniejszy odsetek badanych wystąpił w kohorcie wieku 18-24 lata, czyli wśród najmłodszych uczestników pomiaru. Aż 92 (29,5%) respondentów odmówiło podania informacji dotyczącej wieku. W strukturze wykształcenia dominującą kategorią wskazywaną przez uczestników badania było wykształcenie średnie. Jedynie 2 osoby wskazały na brak wykształcenia. Nie odnotowano osób z wykształceniem różnym od wskazanych typów w kafeterii pytania.

Wykres 21. Wiek uczestników badania CATI [w %]

Wykres 22. Wykształcenie uczestników badania CATI [w %]

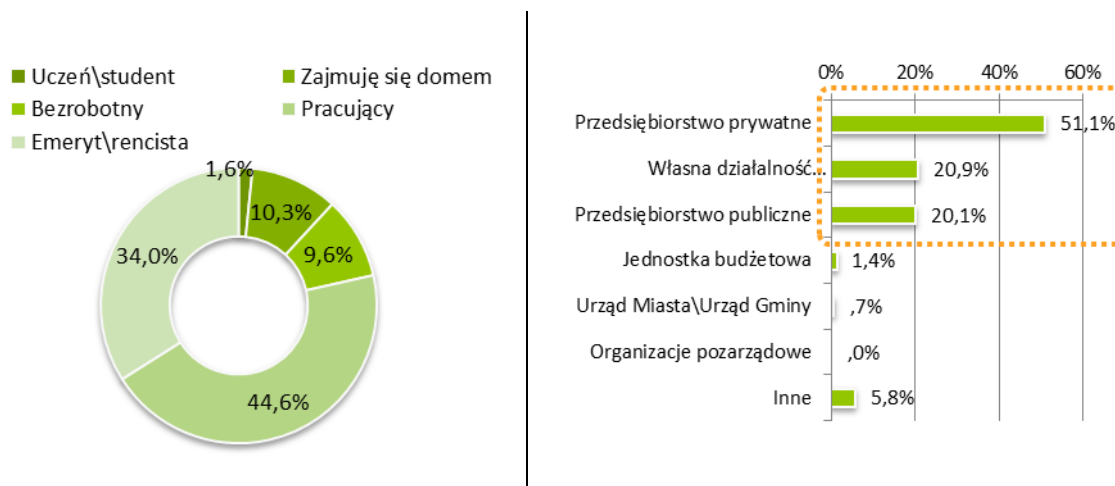

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI, n=312.

Niemal połowa ankietowanych pracuje zawodowo (44,6%). Niespełna 1/10 badanych - 9,6% stanowi tę część respondentów, którzy pozostają bez pracy. W grupie osób pracujących (n=139) najczęściej wskazywane, jako zakład pracy, były przedsiębiorstwa

prywatne (51,1%). W ramach odpowiedzi „inne” respondenci wskazali na: gospodarstwa rolne, koncern zagraniczny. Pracownicy organizacji pozarządowych nie uczestniczyli w badaniach telefonicznych CATI.

Wykres 23. Status zawodowy uczestników badania CATI [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI, n=312, n=139.

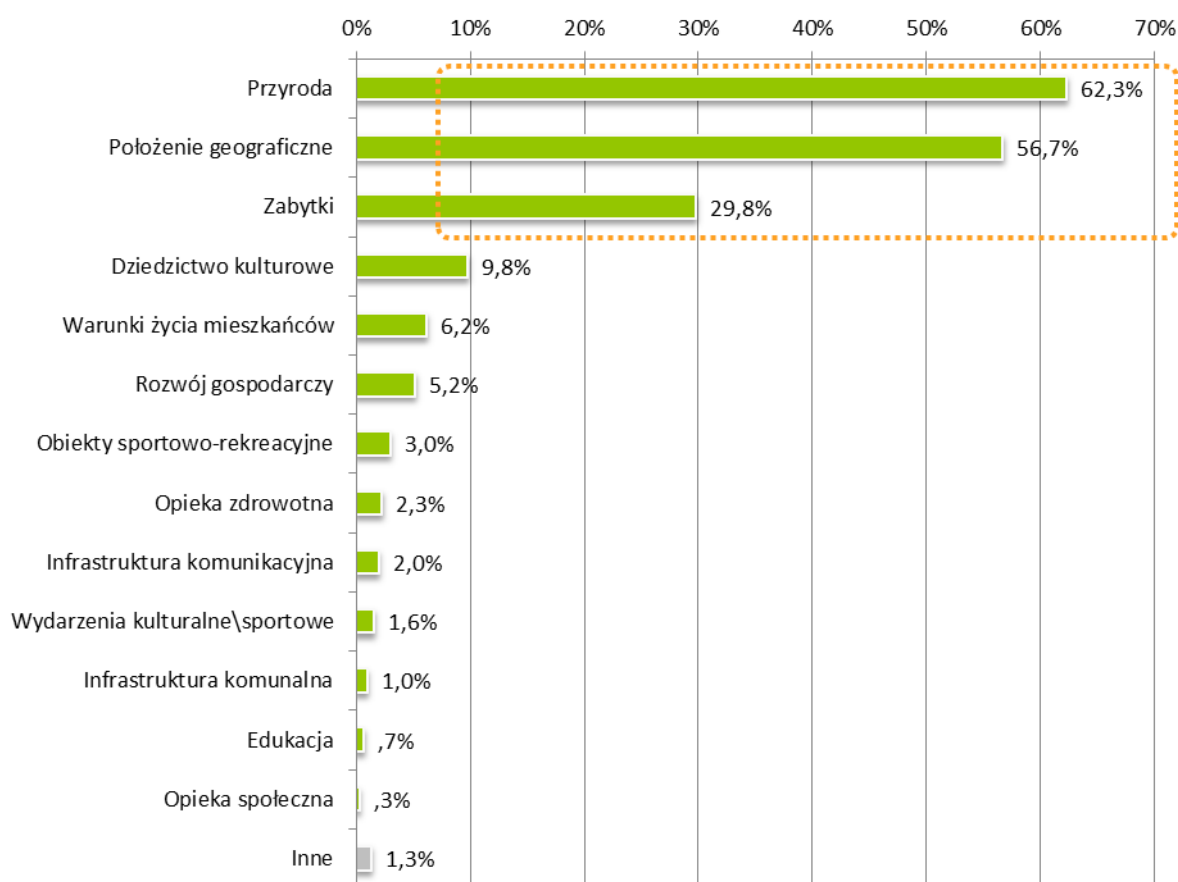
8.2.2 Wyniki badania CATI

Za najważniejsze atuty powiatu kolneńskiego ankietowani uznali:

- przyrodę (62,3%);
- położenie geograficzne (56,7%);
- zabytki (29,8%).

W ramach odpowiedzi „inne” respondenci wskazali także na: środowisko, spokój, czystość oraz agroturystykę.

Wykres 24. Jakie atuty Pana/Pani zdaniem posiada powiat kolneński? [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI, n=312.

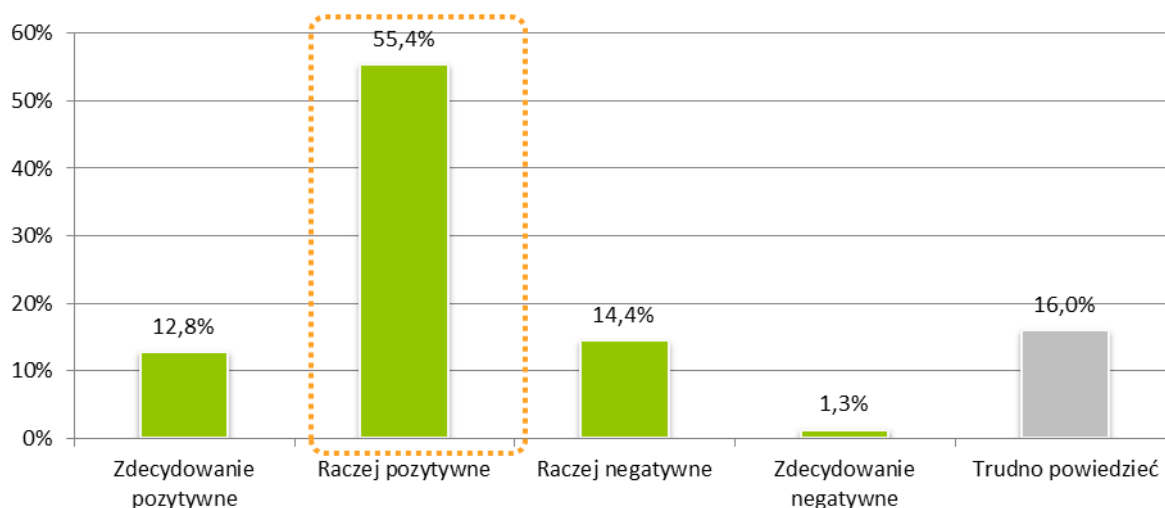
W odpowiedzi na pytanie „Co według Pana/Pani najbardziej wyróżnia obszar powiatu kolneńskiego?”⁸³ respondenci wskazywali na:

- **warunki życia** – „wszystko jest w jednym miejscu”, „cisza i spokój”, „ciekawe miasto”, „życie bez pośpiechu”, „dużo zaczętych inwestycji”, „dużo nowych obiektów rekreacyjno-sportowych”, „dużo zmian na lepsze”,
- **warunki środowiskowe** – „świeże powietrze”, „cicho i zielono”, „ciekawa przyroda i czyste powietrze”, „zielono i czysto”, „brak przemysłu wpływa pozytywnie na środowisko”, „dużo lasów i przyrody”, „ekologiczne środowisko”, „natura”, „walory przyrodnicze”.

⁸³ Pytanie otwarte (wymagające wpisania odpowiedzi samodzielnie), przedstawiono wypowiedzi respondentów.

Ankietowanych poproszono o ocenę zmian, które zaszły w powiecie kolneńskim od 2008 roku. Zdecydowana większość badanych oceniła przeobrażenia w środowisku powiatu „raczej pozytywnie” (55,4%). Jedynie 1,3% (4 osoby) określiły zmiany jako „zdecydowanie negatywne, natomiast 16,0% uchyliło się od bezpośredniej oceny zmian wybierając kategorię odpowiedzi „trudno powiedzieć” (50 osób).

Wykres 25. Jak ocenia Pan/Pani zmiany, które zaszły w powiecie kolneńskim od 2008 roku? [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI, n=312.

Respondentów poproszono także o ocenę poszczególnych aspektów powiatu w ramach następujących kategorii: sytuacja gospodarcza i rynek pracy, aktywność mieszkańców, stan infrastruktury społecznej oraz jakość usług społecznych, stan powiązań komunikacyjnych, infrastruktura komunalna oraz jej aspekty, stan zasobów oraz warunków przyrodniczych.

W celu wykonania analizy stworzono wskaźnik przeciwstawny osadzający wskazania na 2 przeciwległych biegunach – pozytywnym i negatywnym. Do odpowiedzi aprobujących zaliczono wskazania „bardzo dobrze” i „dobrze”, do pejoratywnych: „słabo” i „bardzo słabo”. Kategorie zostały zsumowane, na tej podstawie możliwe było przedstawienie wyników w postaci dwubiegunowej.

Tabela 46. Ocena aspektów powiatu [w %]

	ODPOWIEDZI POZYTYWNE ⁸⁴	ODPOWIEDZI NEGATYWNE ⁸⁵
SYTUACJA GOSPODARCZA I RYNEK PRACY		
Możliwość zatrudnienia	2,6%	81,7%
Instrumenty wsparcia osób bezrobotnych	6,7%	57,7%
Atrakcyjność inwestycyjną	6,4%	50,0%
Współpracę samorządów i przedsiębiorców	5,1%	48,7%
Przychylność samorządów do rozwoju biznesu	4,2%	51,3%
Rozwój stref inwestycyjnych	5,4%	49,7%
AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW I WSPÓŁPRACA SPOŁECZNA		
Oddolna aktywność mieszkańców	11,2%	32,7%
Otwartość władz na inicjatywy społeczne	14,4%	29,5%
Działalność organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju lokalnego	16,0%	29,8%
STAN INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ ORAZ JAKOŚĆ USŁUG SPOŁECZNYCH		
Infrastruktura kulturalna	20,2%	29,8%
Infrastruktura edukacyjna i wychowawcza	23,7%	19,6%
Infrastruktura ochrony zdrowia	22,8%	27,6%
Infrastruktura pomocy społecznej	16,3%	24,0%
Bezpieczeństwo publiczne	34,6%	19,2%
STAN POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH		
Dostępność usług transportu publicznego	25,3%	28,5%
Połączenia komunikacyjne	26,3%	28,5%
Ścieżki rowerowe	9,9%	36,2%
Jakość sieci drogowej	21,5%	34,3%
Bezpieczeństwo na drogach publicznych	29,5%	26,3%
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA ORAZ JEJ ASPEKTY		
Infrastruktura energetyczna	39,1%	7,7%

⁸⁴ Suma odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”.⁸⁵ Suma odpowiedzi „słabo” i „bardzo słabo”.

	ODPOWIEDZI POZYTYWNE ⁸⁴	ODPOWIEDZI NEGATYWNE ⁸⁵
Infrastruktura ciepłownicza	37,2%	8,7%
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	39,4%	12,2%
Gospodarka odpadami	36,5%	9,6%
Mieszkalnictwo	26,3%	20,8%
STAN ZASOBÓW ORAZ WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH		
Zasoby naturalne	61,5%	8,0%
Warunki przyrodnicze miasta	67,3%	7,4%
Zasoby kulturowe	57,1%	9,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI, n=312.

Analizując poszczególne **pozytywne**⁸⁶ wartości wskaźnika otrzymano następujące wyniki:

- **sytuacja gospodarcza i rynek pracy** – najlepiej oceniono instrumenty wsparcia osób bezrobotnych;
- **aktywność mieszkańców i współpraca społeczna** – najlepiej oceniono działalność organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju lokalnego;
- **stan infrastruktury społecznej i jakość usług społecznych** – najlepiej oceniono bezpieczeństwo publiczne;
- **stan powiązań komunikacyjnych** – najlepiej oceniono bezpieczeństwo na drogach publicznych;
- **infrastruktura komunalna i jej aspekty** – najlepiej oceniono infrastrukturę wodno-kanalizacyjną;
- **stan zasobów oraz warunków przyrodniczych** – najlepiej oceniono warunki przyrodnicze miasta.

Analizując poszczególne **negatywne**⁸⁷ wartości wskaźnika otrzymano następujące wyniki:

- **sytuacja gospodarcza i rynek pracy** – najgorzej oceniono możliwość zatrudnienia;

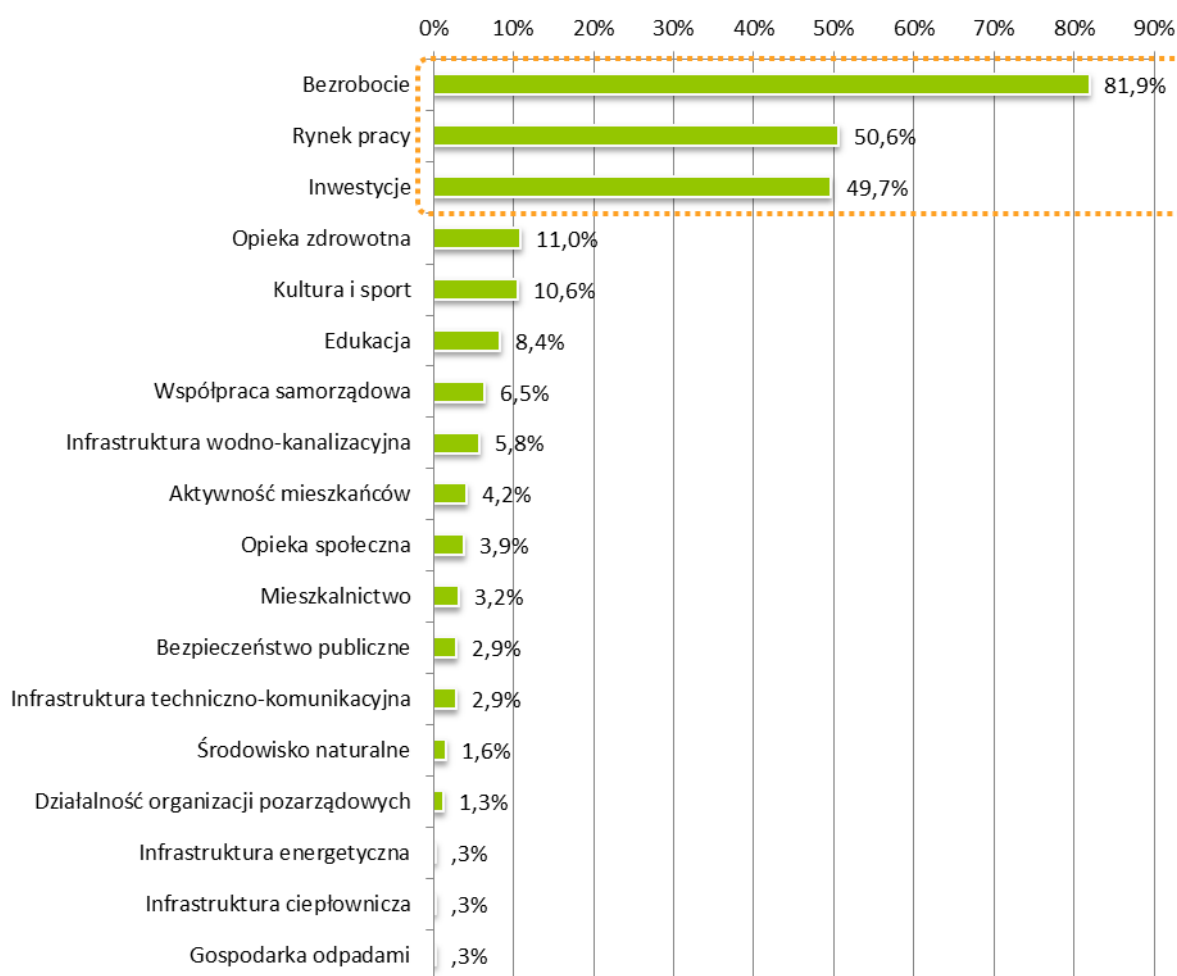
⁸⁶ Suma odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”.

⁸⁷ Suma odpowiedzi „słabo” i „bardzo słabo”.

- **aktywność mieszkańców i współpraca społeczna** – najgorzej oceniono oddolną aktywność mieszkańców;
- **stan infrastruktury społecznej i jakość usług społecznych** – najgorzej oceniono infrastrukturę kulturalną;
- **stan powiązań komunikacyjnych** – najgorzej oceniono ścieżki rowerowe;
- **infrastruktura komunalna i jej aspekty** – najgorzej oceniono mieszkalnictwo;
- **stan zasobów oraz warunków przyrodniczych** – najgorzej oceniono zasoby naturalne.

Mieszkańców powiatu kolneńskiego poproszono o odpowiedź na pytanie: „Jakie aspekty Pana/Pani zdaniem wymagają najpilniejszej interwencji w powiecie kolneńskim?”. Zgodnie ze wskazaniami respondentów, zagadnieniami o randzie priorytetowej, które wymagają natychmiastowego podjęcia działań są: bezrobocie (81,9%), rynek pracy (50,6%), inwestycje (49,7%).

Wykres 26. Jakie aspekty Pana/Pani zdaniem wymagają najpilniejszej interwencji w powiecie? [w %]⁸⁸

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI, n=312.

W ramach odpowiedzi na pytanie „Co według Pana/Pani należy poprawić lub zmienić w obszarze powiatu kolneńskiego?”⁸⁹ respondenci najczęściej wskazywali na aspekty: komunikacyjne, rynku pracy, inwestycyjne, turystyczne, społeczne, komunalne, zdrowotne.

- **aspekty komunikacyjne** – „ścieżki rowerowe”, „budowa chodników”, „drogi dojazdowe do innych miejscowości”, „drogi lokalne- nawierzchnia”, „jakość dróg”, „łączność między gminami”, „naprawa dróg gminnych”, „przejścia dla pieszych z sygnalizacją świetlną”, „doprowadzenie kolei na tereny inwestycyjne”, „więcej

⁸⁸ Pominięto kategorie, w których nie wystąpiły wskazania respondentów.

⁸⁹ Pytanie otwarte (wymagające wpisania odpowiedzi samodzielnie), przedstawiono wypowiedzi respondentów.

autobusów PKS”, „zwiększenie transportu publicznego dla osób starszych”, „ronda”, „parkingi”,

- **aspekty rynku pracy** – „bezrobocie”, „brak pracy”, „budowa zakładów pracy”, „budowa fabryk”, „likwidacja bezrobocia”, „praca”, „praca dla młodych”, „zmniejszyć bezrobocie”,
- **aspekty inwestycyjne** – „atrakcyjność miejsca”, „atrakcyjność regionu”, „inwestycje”, „nowe inwestycje- zakłady pracy”, „ściągnięcie inwestorów”, „promowanie gminy”,
- **aspekty turystyczne** – „atrakcyjność miejsca”, „atrakcyjność regionu”, „dostępność wydarzeń kulturalnych”, „inwestowanie w agroturystykę”, „poszerzyć ofertę agroturystyczną”, „zwiększenie liczby gospodarstw agroturystycznych”, „promowanie gminy”, „rozwój turystyczny”, „szlak kajakowy Pisa-Narew”, „więcej informacji historycznych dla turystów”,
- **aspekty społeczne** – „bezpieczeństwo”, „kosze na śmieci”, „miejsca spotkań”, „patrol policji”, „przeciwdziałać migracji”, „przedszkole”, „przedszkole prywatne”, „świetlice dla dzieci”, „miejsca spędzania wolnego czasu”, „edukacja”, „kluby dla młodzieży”, „brak infrastruktury handlowej”, „wydarzenia kulturalne”, „place zabaw”,
- **aspekty komunalne** – „budowa kanalizacji i wodociągów”, „budowa kanalizacji”, „infrastruktura kanalizacyjna”, „wodociągi i kanalizacja”,
- **aspekty zdrowotne** – „opieka zdrowotna”, „stały lekarz”, „służba zdrowia”, „rozszerzyć zakres służby zdrowia”, „uprzejmość personelu medycznego”, „zmniejszenie kolejek do lekarzy”.

Respondenci wskazywali także na konkretne cele, przedsięwzięcia, które powinny zostać podjęte w perspektywie lat 2015-2020⁹⁰. W ramach niezbędnych do przyjęcia działań wskazywali na:

- **poprawę infrastruktury komunalnej** – „budowa kanalizacji”, „budowa sieci wodno-kanalizacyjnej”, „doprowadzenie kanalizacji i wody”, „infrastruktura kanalizacyjna”, „podłączenie do wodociągów”, „budowa wodociągów”;

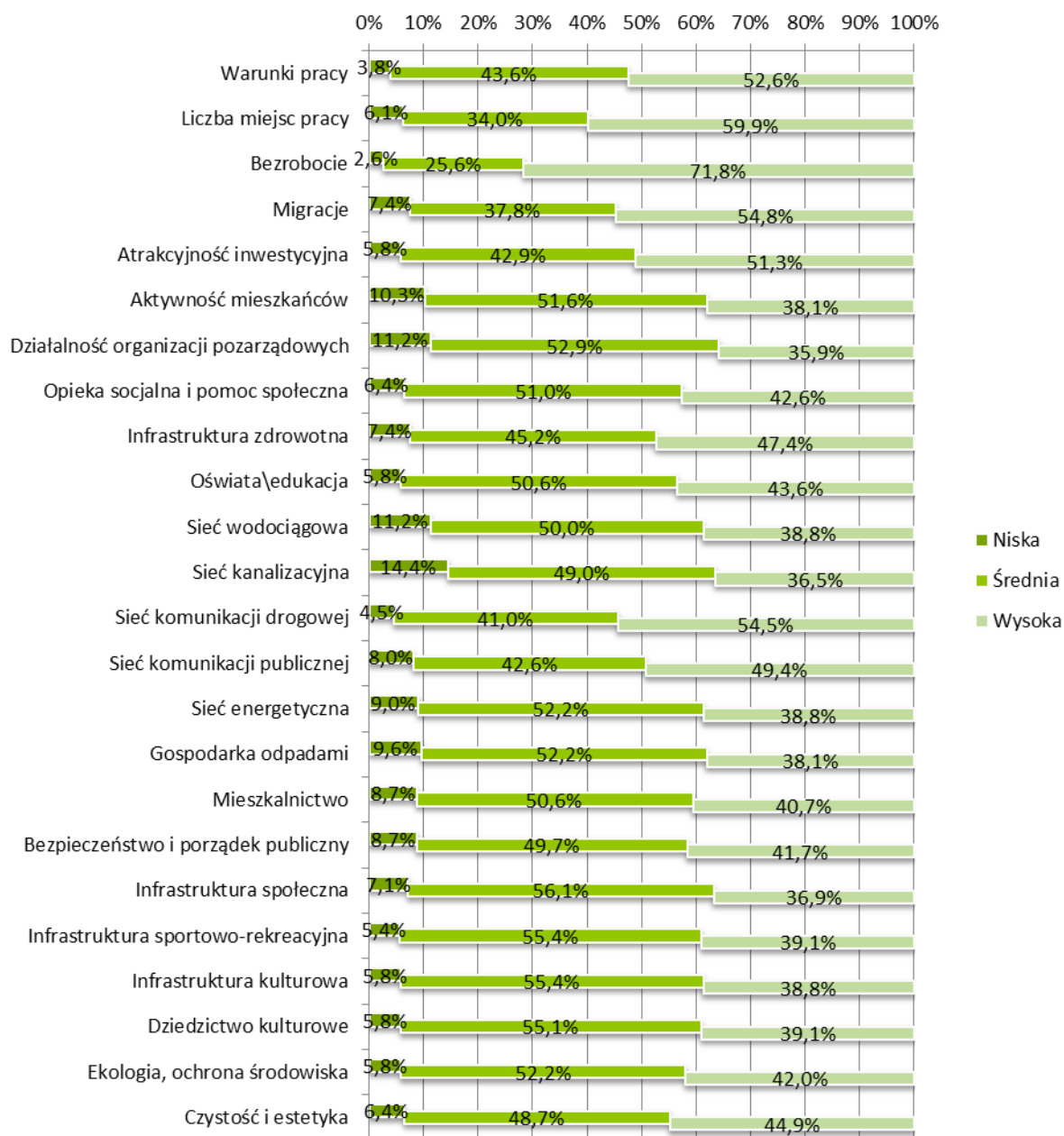
⁹⁰ Pytanie: „Jakie konkretne cele, przedsięwzięcia, działania powinny zostać uznane za priorytetowe w perspektywie lat 2015-2020 w powiecie kolneńskim?”. Pytanie otwarte (wymagające wpisania odpowiedzi samodzielnie), przedstawiono wypowiedzi respondentów.

- **poprawę infrastruktury komunikacyjnej** – „ścieżka rowerowa”, „budowa drogi”, „chodniki”, „droga do Kolna”, „naprawa dróg”, „poprawa nawierzchni dróg”, „ronda”, „sygnalizacja świetlna dla pieszych”, „lepsze połączenia autobusowe z Kolnem”;
- **poprawa infrastruktury sportowej** – „budowa hali sportowej”, „hala sportowa”;
- **poprawę sytuacji gospodarczo-rynkowej** – „bezrobocie”, „inwestycje celem zmniejszenia bezrobocia”, „miejsca pracy”, „możliwość zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych”, „zatrzymanie migracji”, „nowe zakłady”, „stała praca”, „walka z bezrobociem”, „więcej pracy”, „zapewnienie nowych miejsc pracy”, „rozwój strefy ekonomicznej”;
- **rozwój inwestycji** – „inwestycje”, „inwestycje, które pozwolą młodym podjąć pracę po studiach”, „inwestycje związane z utworzeniem nowych firm”, „inwestorzy zagraniczni”, „inwestycje w zakłady pracy”, „zaprosić inwestora”;
- **rozwój branży turystycznej** – „rozwój turystyki”, „rozwój hotelarstwa”, „atrakcyjność miejsca”, „rozwój agroturystyki”.

W badaniu ankietowym poproszono respondentów by na skali 3-stopniowej, gdzie 1- oznacza „niska”, a 3-„wysoka”, ocenili ważność wskazanych działań w ramach wymienionych aspektów celem rozwoju powiatu kolneńskiego. Spośród 24 wymienionych zagadnień za najważniejsze⁹¹ zostały uznane: bezrobocie, liczba miejsc pracy, migracje, sieć komunikacji drogowej.

⁹¹ Najwięcej wskazań odpowiedzi „wysoka”.

Wykres 27. Proszę ocenić jak ważne według Pana/Pani jest działanie w ramach wymienionych aspektów celem rozwoju powiatu kolneńskiego w perspektywie czasowej 2015-2020 [w %]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI, n=312.

8.2.3 Podsumowanie i wnioski

PODSUMOWANIE	
NAJWAŻNIEJSZE ATUTY POWIATU KOLNEŃSKIEGO	<ul style="list-style-type: none"> • przyroda; • położenie geograficzne; • zabytki.
ASPEKTY WYMAGAJĄCE NAJPILNIEJSZEJ INTERWENCJI	<ul style="list-style-type: none"> • bezrobocie; • rynek pracy, • inwestycje.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI, n=312.

WNIOSKI

- najważniejszymi atutami powiatu wskazanymi przez respondentów są: przyroda, położenie geograficzne, zabytki.
- zdecydowana większość badanych oceniła przeobrażenia środowiska materialnego powiatu, następujące od roku 2008 roku, jako raczej pozytywne.
- uczestnicy badania wskazali na największy priorytet działań w obszarze powiatu w zakresie: bezrobocie, rynek pracy oraz inwestycje.
- **sytuacja gospodarcza i rynek pracy** – najlepiej oceniono instrumenty wsparcia osób bezrobotnych; najgorzej oceniono możliwość zatrudnienia;
- **aktywność mieszkańców i współpraca społeczna** – najlepiej oceniono działalność organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju lokalnego; najgorzej oceniono oddolną aktywność mieszkańców;
- **stan infrastruktury społecznej i jakość usług społecznych** – najlepiej oceniono bezpieczeństwo publiczne; najgorzej oceniono infrastrukturę kulturalną;
- **stan powiązań komunikacyjnych** – najlepiej oceniono bezpieczeństwo na drogach publicznych; najgorzej oceniono ścieżki rowerowe;
- **infrastruktura komunalna i jej aspekty** – najlepiej oceniono infrastrukturę wodno-kanalizacyjną; najgorzej oceniono mieszkalnictwo;
- **stan zasobów oraz warunków przyrodniczych** – najlepiej oceniono warunki przyrodnicze miasta; najgorzej oceniono zasoby naturalne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI, n=312.

9. WYNIKI BADAŃ JAKOŚCIOWYCH

W dniu 8 lipca 2015 roku zostały przeprowadzone wywiady jakościowe:

- z Wicestarostą Kolneńskim;
- z Przedstawicielem Sektora NGO w powiecie kolneńskim oraz członkiem Rady Pożytku Publicznego.

W dniu 21 lipca 2015 został przeprowadzony wywiad jakościowy:

- z Dyrektorem Szpitala Ogólnego w Kolnie.

WYWIAD NR 1
WYWIAD Z WICESTAROSTĄ KOLNEŃSKIM

Rozmowa oscylowała w ramach poszczególnych aspektów:

- główne atuty powiatu kolneńskiego;
- ocena zmian, które zaszły w powiecie od roku 2008;
- efektywność wydatkowania środków unijnych w powiecie kolneńskim;
- problemy mieszkańców powiatu kolneńskiego;
- problemy w powiecie kolneńskim, które wymagają najpilniejszej interwencji;
- zadania priorytetowe zaplanowane na dzień 2015-2020;
- wyznaczone obszary w powiecie kolneńskim wymagające rewitalizacji.

Jako główne atuty powiatu kolneńskiego zostały wskazane: rolnictwo, klimat, położenie, środowisko naturalne. W zakresie produkcji rolnej, w coraz większym stopniu, zaobserwować można tendencję zmiany charakteru rolnictwa i przekwalifikowania pracowników rolnych w kierunku rozwoju mleczarstwa. W badanym regionie jest to branża przynosząca ogromne dochody oraz upatrująca swojego początku w rozwoju przedsiębiorstw z tego zakresu:

„To świadczy o tym, że ten region tutaj, można nawet szerzej- województwo podlaskie to jest typowe województwo „mlekiem i miodem płynące”. Rolnicy stawiali się głównie na produkcję mleka”.

Zmiany, które zaszły w powiecie kolneńskim od roku 2008 zostały ocenione bardzo pozytywnie, szczególnie te w zakresie: infrastruktury technicznej, sieci drogowej oraz stanu środowiska. W ramach przykładowych inwestycji została wymieniona przebudowa 60 km dróg (2010 rok), mająca na celu utwardzenie nawierzchni, budowę nowych połączeń. Na pochwałę zasłużyło także doinwestowanie szpitala, które skutkowało zakupieniem sprzętu medycznego. W ramach inwestycji wskazano również na wykonanie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej zarządzanych przez Starostwo Powiatowe w Kolnie oraz budowę sieci wodociągowej, która zapewniła dostęp do bieżącej wody niemal wszystkim mieszkańcom powiatu. Wicestarosta Kolneński, w zakresie podejmowanych działań, wymienił także „walkę” z bezrobociem, na rzecz której wszczęto inicjatywy aktywizujące osoby pozostające bez pracy, zwalczające bezrobocie.

W dalszym ciągu dofinansowanie powinno być kierowane na budowę i remonty dróg, szpital i ochronę środowiska- są to aspekty, które wymagają ciągłego rozwoju, ponieważ problemy z tego zakresu nie zostały rozwiązane w poprzednim okresie planowania.

Trudnością w zakresie otrzymywania dofinansowania nie jest pozyskiwanie środków, a zabezpieczenie wkładu własnego. Wicestarosta wskazuje, że powiaty i gminy zadłużają się na rzecz realizacji przedsięwzięć, co negatywnie oddziałuje na stan gospodarczo – ekonomiczny obszaru kolneńskiego. Samorządy na rzecz pozyskania większej dotacji korzystają z rozwiązań zwiększających punktację programową, które często są sprzeczne z oczekiwaniami mieszkańców.

Dodatkowo, środki finansowe na realizację przedsięwzięć powinny być przyznawane konkretnym samorządom, a nie województwom, z uwagi na zaawansowanie i wiedzę dotyczącą potrzeb mieszkańców w zakresie warunków życia. Rozwiązaniem byłoby wprowadzenie pewnego ustępstwa ze strony Instytucji przyznających dotacje na rzecz zmniejszenia wysokości wkładu własnego lub zwiększenia środków przekazywanych na realizację przedsięwzięć.

„(...) powiaty zadłużają i gminy się zadłużają, bo trzeba wziąć kredyt żeby pokryć wkład własny. Problemem jest te zadłużanie powiatów, może gdyby powiaty zadłużały się mniej (...), albo żeby środków z Unii było więcej. Według nas, jeżeli są środki przyznane województwu, to powinni dać dla każdego samorządu, bo samorząd naprawdę wie gdzie

są potrzeby, gdzie te środki ulokować, tak jak Pani wspomniałem drogi w pewnych gminach, my wiemy o tym. Czasami jest tak, że trzeba wpisywać się w projekt, nie do końca oczekiwany przez mieszkańców, ale są akurat na to środki, czasami jest tak, że bierze się, bo dają i trzeba brać”.

W zakresie infrastruktury drogowej zostały wskazane następujące odcinki komunikacyjne wymagające poprawy stanu jakościowego:

- W gminie wiejskiej **Kolno** do poprawy o wysokim priorytecie działania zostały wskazane 3 drogi łączące miejscowości w ramach gminy:
 - Bialiki - Górskie;
 - Brzozowo – Brzózki;
 - Żebry – Okurowo;oraz jedna, która łączy 2 gminy, na odcinku – Zaskrodzie – Poryte. Dodatkowo, w miejscowości Zaskrodzie remontu wymagają także obiekty mostowe.
- W gminie **Mały Płock** do poprawy zaliczono:
 - Rogienice – Kołaki – droga o długości 4 km. Wzdłuż tej trasy zlokalizowane są przedsiębiorstwa;
 - Rudka – Skroda.
- W gminie **Turośl** znajduje się droga:
 - Łacha – Leman – Cieloszka (ok. 20 km).
- W gminie **Grabowo** znajdują się drogi:
 - Grabowo- Konopki Białystok;
 - Skroda Wielka – Skroda Mała;
 - Świdry – Grabowo.
- W gminie **Stawiski** znajduje się 8-kilometrowa zwirowa droga powiatowa na odcinku: Budy – Poryckie – Karwowo.

W zakresie ochrony środowiska akcent rozwojowy powinien być położony na rozbudowę sieci kanalizacyjnej, z uwagi na brak siatki ściekowej w powiecie, poza

obszarem miasta Kolno. Wicestarosta wskazał również na rozwój instalacji OZE⁹² w powiecie kolneńskim w zakresie budowy solarów i paneli fotowoltaicznych. Według Wicestarosty interwencją, która powinna zostać podjęta jest montaż instalacji fotowoltaicznych oraz montaż kolektorów słonecznych do podgrzania wody użytkowej na dachach budynków użyteczności publicznej, jako przykład podano budynek Szpitala Ogólnego i Starostwa Powiatowego w Kolnie.

„Teraz mamy nowe rozdanie na 2014-2020, wiem że duży nacisk będzie na ochronę środowiska i na pewno wszystkie gminy będą chciały skorzystać z tych środków, bo to jest ostatnie programowanie, dlatego trzeba wykorzystać te środki, żeby te oczyszczalnie, kanalizacje przede wszystkim, bo kanalizacja jest zrobiona wyłącznie w mieście Kolno (...)”

Największym problemem mieszkańców powiatu kolneńskiego jest bezrobocie i związana z nim migracja osób młodych. Wskazane zostały rozwiązania pośrednie: likwidacja bezrobocia, stworzenie instrumentów do rozwoju, pozyskanie inwestorów, powstanie zakładów pracy oraz poprawa infrastruktury drogowej celem lepszego skomunikowania obszaru. W ramach „walki” ze zjawiskiem bezrobocia podejmowane są następujące działania: staże, organizacja robót publicznych oraz prac interwencyjnych.

„Przez Urząd Pracy organizowane są różne staże, roboty publiczne, co prawda Ministerstwo obwarowuje te rozwiązania różnymi warunkami, bo dzisiaj są wytyczne takie, że bierze się na te roboty publiczne i dostaje dany przedsiębiorca danego pracownika na okres pół roku, wymóg jest taki, że przez 3 miesiące utrzymuje go ze środków własnych. To są takie działania, żeby zmobilizować przedsiębiorców, bo jeżeli pracownik się sprawdza to dlaczego by go nie zatrudnić później? Nawet wykładając własne środki (...)”.

W ramach bezpośredniej metody likwidacji bezrobocia zostało wskazane tworzenie nowych miejsc pracy, czyli przedsiębiorstw, zakładów pracy, które oferowałyby miejsca zatrudnienia dla mieszkańców powiatu kolneńskiego. Proces rozwoju działalności gospodarczej na analizowanych terenach jest ściśle związany z pozyskiwaniem inwestorów oraz tworzeniem stref ekonomicznych. W powiecie kolneńskim, a dokładnie

⁹² Odnawialne Źródła Energii.

w mieście Kolno, znajdują się tereny przygotowane pod inwestycje. Według uczestnika wywiadu są to działki dobrze skomunikowane, ponieważ dojazd zapewniają drogi krajowe przebiegające przez obszar powiatu. Problemem dotyczącym możliwości rozwojowych w tym regionie może być brak kolei, który wyklucza produkcję oraz przewóz produktów wielkogabarytowych. Sfera inwestycyjna reklamowana jest na stronie Urzędu Miasta Kolno, poprzez współpracę samorządów potencjalni przedsiębiorcy mają dostęp do pewnych pakietów udogodnień w zakresie rozwoju działalności w tej sferze.

„(...) pomoc samorządów, jest również umorzenie jakiegoś podatku, dla zachęty. (...) dodatkowo, ulgi w podatku, umorzenia czy pomoc w zakresie uzyskania pozwolenia na budowę (...).jeżeli widzimy, że jakiś przedsiębiorca chce coś robić, chce budować to nie ma oporów ze strony samorządów. Te decyzje administracyjne, które są bardzo trwałe, są wydawane bez jakiegóż zbędnej zwłoki (...). Pomagamy jak możemy, każde środki wykorzystujemy, żeby pomóc i zachęcić”.

Zdaniem Wicestarosty tereny inwestycyjne stanowią idealny obszar do rozwoju handlu, w szczególności dużego handlu w zakresie budowy super i hipermarketów. Według Respondenta takie rozwiązanie jest realnym wyjściem ku potrzebom mieszkańców i popytowi w społeczeństwie. Przedsiębiorstwa handlowe o powierzchniach wielkogabarytowych są rozwiązaniem niekorzystnym dla małych przedsiębiorstw prowadzących działalność w powiecie, jednak przyczyniają się do powstania dużej liczby miejsc pracy oraz do zwiększenia dochodów podatkowych powiatu kolneńskiego.

„(...) taka jest mentalność, że jak ktoś chce kupić w małym sklepie to idzie i kupuje w małym sklepie, ale jak szuka wygody to idzie do dużego. Już dzisiaj widzę, że mieszkańcy powiatu jeżdżą po galeriach, których tutaj nie ma, jeżdżą do Łomży do Białegostoku. Ten sam produkt jest tutaj, ale jeżdżą tam, bo tam są duże sklepy (...)”.

Tereny inwestycyjne stanowią również obszar doskonały do rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii, co jest jednym z najważniejszych kierunków Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku. Jednocześnie sfera ekonomiczna może być rozbudowywana w zakresie działalności wytwórczej o różnym charakterze.

„Były firmy, które chciały tutaj wiatraki budować, firmymasarnia JBB Łysych, miał tu taki punkt powstać to dobre rozwiązanie by było, bo dużo osób jeździ do Łysych, a to już jest województwo mazowieckie (...).”

Szansą dla powiatu kolneńskiego jest również wykorzystanie walorów środowiskowych w zakresie przystosowania rzeki Pisa do celów rekreacyjnych i turystycznych oraz budowy ścieżek rowerowych i pieszych w lasach. Jednak, również w tym względzie, potrzebny jest inwestor.

Powiat kolneński duży akcent kładzie na kształcenie zawodowe, które ma na celu wykształcanie nowych przedsiębiorców stanowiących potencjał regionu w zakresie intensyfikacji działalności gospodarczej. Szkoły poddawane są ciągłym procesom rozwojowym w zakresie rozbudowy infrastruktury, jak i wyposażenia. Kształcenie zawodowe i techniczne w prowadzonych kierunkach nauczania, zależne jest od potrzeb regionu, jak i popytu uczniów na dane kursy zawodowe w powiecie kolneńskim. Dodatkowo, wychowankowie poza nabywaniem umiejętności z zakresu kształcenia zawodowego, pozyskują pozaplanowe kwalifikacje w postaci np. prawa jazdy.

„(...) obecnie szkoła zawodowa i technikum przekwalifikują się. Nowe zawody wymyślane są, według potrzeb, bo widać czego chcą uczniowie dzisiaj. Uczniowie czytają jaki jest rynek pracy w koło i w tych kierunkach chcą się szkolić. Dlatego też mamy specjalistyczny sprzęt w szkołach, obrabiarki numeryczne, pozyskane ze środków unijnych, nasza szkoła zawodowa i technikum są przygotowane by kształcić dzieci w konkretnych kierunkach. Ostatnio nawet został zakupiony sprzęt rolniczy w technikum – ciągnik i przyczepa. Jest też zawód rolniczy i przychodzą uczniowie, którzy kształcą się w kierunku rolniczym i kończą edukację z prawem jazdy kategorii B, T – dodatkowo”.

WYWIAD NR 2

WYWIAD Z PRZEDSTAWICIELEM SEKTORA NGO I RADY POŻYTKU PUBLICZNEGO

Rozmowa oscylowała w ramach poszczególnych aspektów:

- kształtowania się zasobów ludzkich w organizacjach i stowarzyszeniach na terenie powiatu kolneńskiego;
- aktywnego uczestnictwo mieszkańców powiatu w działalności;
- celów działalności organizacji pozarządowych;

- barier i motorów rozwoju działalności organizacyjnej i stowarzyszeniowej;
- oceny współpracy samorządów i organizacji/stowarzyszeń w powiecie kolneńskim.

Zasoby ludzkie kolneńskich organizacji pozarządowych składają się z członków stowarzyszeń oraz Ochotniczych Straży Pożarnych. Organizacje w powiecie kolneńskim działają bardzo prężnie, dodatkowo z roku na rok, można mówić o poszerzeniu struktury stowarzyszeniowej o nowych członków, szczególnie najmłodszych mieszkańców powiatu. Stowarzyszenia zajmują się działalnością w zakresie: sportu, kultury, ochrony zdrowia, pomocy najuboższym, wsparcia bezrobotnych, angażowania ludzi starszych w podejmowane inicjatywy itp. Przykładami funkcjonujących stowarzyszeń są: Polska Liga Wraków, Kolneńska Grupa Pierwszej Pomocy, 4x4 – Stowarzyszenie Samochodów Terenowych, Stowarzyszenie Wiosna, Stowarzyszenie Seniorów, Stowarzyszenie Kawaleryjskie.

Istnieje niedoreprezentowanie w zakresie działalności środowiskowej stowarzyszeń. W powiecie kolneńskim, przy współpracy Hufców Pracy, organizowane są jedynie zajęcia uświadamiające dzieci i młodzież w szkołach. Istnieje potrzeba rozwoju działalności świadomościowej wśród starszej części społeczności powiatu.

„Ogólnie to jest mało, jest mniej stowarzyszeń jeśli chodzi o ochronę środowiska, istnieją, jednak jest ich znacznie mniej. Jednak więcej jest tych na rzecz rozbudowy kultury, aktywizacji zawodowej. Istnieją takie stowarzyszenia, nazw konkretnie nie podam, ale istnieją. Wiem również, że takie stowarzyszenia rozwijają zasoby kulturowe – to jest np. koło łowieckie, które zajmuje się ochroną środowiska, ochroną zwierząt (...).”

Działalność stowarzyszeniową można również rozwijać w kierunku turystyki i rekreacji dla społeczności lokalnych, jak i dla osób z zewnątrz. Obecnie prowadzone są działania na szczeblu regionalnym. Przedstawiciel Sektora NGO w powiecie kolneńskim wskazał na konieczność współpracy samorządu ze stowarzyszeniami, gdzie po stronie władz byłoby stworzenie zaplecza, natomiast po stronie pozarządowej – dbanie o stworzoną infrastrukturę. W ten sposób możliwe stałoby się powołanie kooperatywu do działalności turystycznej wykorzystującej potencjał regionalny.

W działalności stowarzyszeniowej najistotniejsze bariery rozwoju wskazane przez Przedstawiciela Sektora NGO stanowią:

- **problemy finansowe** – wraz z rozwojem sektora i zwiększeniem liczby stowarzyszeń zmniejsza się wysokość przyznawanych środków na rozwój. Niektóre grupy stowarzyszeniowe nie funkcjonują bez dotacji, ponieważ niezbędne jest wyposażenie, które jest wykorzystywane w prowadzonej działalności. Przykładem jest Kolneńska Grupa Pierwszej Pomocy, której charakter funkcjonowania zakłada wykorzystywanie środków medycznych.

„Każde stowarzyszenie ma jakieś zasoby, których potrzebuje, nawet jeśli chodzi o tę Kolneńską Grupę Pierwszej Pomocy to sprzęty medyczne, czyli ciągle uzupełnianie tych niedoborów. Są też rzeczy, które się niszczą, marnują, np. bandaże. Na przykład organizacja jakichkolwiek imprez, czy kulturowo-oświatowych czy też pracy stowarzyszeń potrzebuje tego finansowego wsparcia”.

- **baza lokalowa** – stowarzyszenia, z wyłączeniem Ochotniczych Straży Pożarnych, nie mają zapewnionej bazy lokalowej; w celu wykonywania zadań statutowych stowarzyszenia muszą inwestować w dzierżawę pomieszczeń, co zmniejsza zasoby finansowe organizacji. Nierzadko występuje problem braku dostępu do lokali. Rozwiązaniem byłoby zagospodarowanie nieużytkowanych budynków w obszarze powiatu na rzecz rozwoju działalności statutowej stowarzyszeń kolneńskich.

„(...) różne stowarzyszenia nie mają bazy lokalowej, często jest tak, że te stowarzyszenia są porejestrowane w rodzinnych domach Prezesów, tak aby ta baza lokalowa był sprecyzowana dokumentalnie. Jednak nie mają tych miejsc i struktur, gdzie mogą się ulokować. Sama mierzę się z takim problemem, w charakterze członka i Prezesa stowarzyszenia, nie mamy stałego miejsca, gdzie możemy bazować. Tu pojawia się zapotrzebowanie współpracy między różnymi instytucjami. Jako Kolneńska Liga Pierwszej Pomocy korzystamy z bazy w OHP, tam dzierżawimy pomieszczenia, na zasadzie dobrego słowa. Inne stowarzyszenia mają też ten problem, gdzieś z biurami, gdzieś z usidleniem ich”.

- **mentalność ludzka** – problemem jest niska świadomość wolontariatu oraz niechęć do współpracy, ale także roszczeniowość związana ze standardem życia.

Jednostką organizacyjną Starostwa Powiatowego mającą na celu dbanie o rozwój stowarzyszeń jest Rada Pożytku Publicznego. Jest to formacja, której założeniem podstawowym jest współpraca samorządu powiatowego z stowarzyszeniami. Istniejące i prowadzące działalność organizacje uzyskują prawo głosu oraz wolność w mówieniu o problemach wynikających z ich funkcjonowania.

Rozwój stowarzyszeń jest również możliwy dzięki wsparciu finansowemu oraz organizacyjnemu samorządów, które skutkują prowadzeniem działalności. Istotnym aspektem jest również zrzeszeniowa działalność o charakterze współpracy między organizacjami, która umożliwia odbywanie się imprez o zasięgu ponadlokalnym.

„(...) finansowe, ale też udostępnianie gruntów (...). Dużym sukcesem są również imprezy organizowane w ramach powiatu, powiat angażuje wiele stowarzyszeń (...). Działalność stowarzyszeń się miesza, bo jest organizowane jakieś lokalne przedsięwzięcie dużego formatu i w nim uczestniczy wiele stowarzyszeń (...).”

W powiecie kolneńskim największym problemem mieszkańców jest bezrobocie. Istnieją stowarzyszenia, które prowadzą działalność pomocową w zakresie aktywizacji bezrobotnych. Przykładem takiej grupy jest Stowarzyszenie Aktywnych Absolwentów „ZDETERMINOWANI”, którzy prowadzą działania motywacyjno – informacyjne mające na celu znalezienie zatrudnienia przez młodych mieszkańców powiatu na rynku pracy. Kolejnym stowarzyszeniem jest Kolneńska Liga Pierwszej Pomocy, której działalność, w zakresie aktywizacji bezrobotnych, skupia się na kształtowaniu umiejętności ratownictwa medycznego oraz uzyskaniu kwalifikacji (kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy przedmedycznej).

Proponowanym rozwiązaniem na rzecz zmniejszenia skali zjawiska bezrobocia jest stworzenie stowarzyszenia zarejestrowanego w KRS, czyli stowarzyszenia zarabiającego, które mogłoby zatrudniać osoby i wynagradzać ich działalność. Z uwagi na charakter możliwe byłoby wyłącznie odciążenie mechanizmów rynkowych, w postaci zatrudnienia tymczasowego.

Stowarzyszenia działające w obszarze powiatu kolneńskiego prowadzą również inicjatywy na rzecz osób ubogich, czego przykładem jest organizacja Szlachetnej Paczki. Jest to projekt pomocy bezpośredniej, w której darczyńcy przygotowują paczki dla rodzin w potrzebie w zakresie lokalnym.

WYWIAD NR 3
WYWIAD Z DYREKTOR SZPITALA OGÓLNEGO W KOLNIE

Rozmowa oscylowała w ramach poszczególnych aspektów:

- potrzeby Szpitala Ogólnego w Kolnie;
- planowane inwestycje w Szpitalu Ogólnym w Kolnie;
- kierunki rozwojowe Szpitala Ogólnego w Kolnie.

Priorytetem realizacyjnym Szpitala Ogólnego w Kolnie jest Program Dostosowawczy, który reguluje możliwości szpitala, ponieważ wyznacza ogólne warunki dostosowania budynku, które muszą zostać spełnione, aby mogły być prowadzone działania o charakterze medycznym. W zakresie tego Programu w poszczególnych oddziałach i poradniach należałoby wykonać remonty, które zostały opisane w Dokumencie. Dodatkowo, w projekcie szpitala ważne są również wymagania przeciwpożarowe, które również muszą zostać spełnione. Celem podstawowym jest utrzymanie szpitala, który zobowiązuje władze obiektu do wypełniania wymogów oraz realizowania poszczególnych zadań.

W ramach wymienionych zadań o charakterze priorytetowym znalazły się:

- remont i dostosowanie łazienek na oddziałach chirurgii ogólnej i wewnętrznej, zgodnie z wymogami opracowanego Programu Dostosowawczego oraz wymaganiami względem osób niepełnosprawnych;
- powstanie magazynku porządkowego na oddziale chirurgii ogólnej;
- powstanie pokoju dla dyżurującej oddziałowej na oddziale chirurgii ogólnej;

- skrócenie zasięgu korytarzy, wstawienie zapór mających na celu skrócenie korytarzy, traktowanych w tym znaczeniu jako drogi ewakuacyjne podczas ewakuacji pożarowej;
- wymiana drzwi w ramach każdego oddziału na ogniodporne;
- odymianie obiektu szpitala;
- zamontowanie alarmów pożarowych w ramach każdego oddziału;
- zamontowanie świateł awaryjnych w ramach każdego oddziału.

W zakresie potrzeb szpitala konieczne są działania:

- wymiana zużytej aparatury medycznej (po 2020 roku), np. blok operacyjny Szpitala Ogólnego w Kolnie;
- zakup sprzętu medycznego, przede wszystkim tomografu komputerowego oraz sprzętu na OIOM – Oddział Intensywnej Terapii; USG, kolonoskop, gastrokop; spirometr;
- specjalizowanie oddziału chirurgii w operacjach bariatrycznych wraz z wyposażeniem przystosowanym dla chorych o wadze powyżej 250 kg;
- uruchomienie dodatkowego oddziału Intensywnego Nadzoru – OIOM (Oddział Intensywnej Terapii);
- wymiana łóżek szpitalnych;
- zakup karetek pogotowia;
- budowa lądowiska dla helikopterów ratunkowych;
- wybudowanie obiektu – zakładu opiekuńczego – poza budynkiem szpitala, w którym znajdowałyby się oddziały ZOP – Zamknięty Oddział Psychiatryczny oraz ZOL - Zakład Opiekuńczo - Leczniczy, który zabezpieczałby mieszkańców miasta pod względem opieki geriatrycznej;
- uruchomienie dziennego Ośrodka Terapii Uzależnień.

10. MISJA I WIZJA POWIATU KOLNEŃSKIEGO

Misja i wizja powiatu określa ogólny cel jej działania i pożądany obraz w przyszłości. Oba komponenty stanowią punkt odniesienia dla planowanej Strategii, wskazując kierunek, priorytety oraz reguły działania. Wspierają proces budowania wizerunku powiatu w otoczeniu wewnętrznym i zewnętrznym.

10.1 KIERUNKI STRATEGICZNE ROZWOJU POWIATU KOLNEŃSKIEGO

POWIAT KOLNEŃSKI OBSZAREM

- ➔ *POPRAWY NA RYNKU PRACY*
- ➔ *ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI*
- ➔ *ROZWOJU KSZTAŁCENIA*
- ➔ *ROZWOJU ZDROWOTNEGO*
- ➔ *ROZWOJU OCHRONY ŚRODOWISKA*
- ➔ *ROZWOJU TURYSTYKI*
- ➔ *POPRAWY WARUNKÓW ŻYCIA*

Powyższe kierunki rozwojowe uwzględniają istnienie Europejskiej Sieci Ekologicznej obszarów *ochrony* „Natura 2000”, wobec czego w tych obszarach nie będą realizowane zadania rozwojowe.

Diagnoza stanu powiatu kolneńskiego pozwoliła na określenie wiodących kierunków myślenia strategicznego o przyszłości regionu:

1. Powiat kolneński obszarem zintegrowanego **rozwoju na rynku pracy** w skutkującego obniżeniem wskaźnika bezrobocia;
2. Powiat kolneński obszarem efektywnego **rozwoju przedsiębiorczości** i poprawy infrastruktury technicznej;
3. Powiat kolneński obszarem sprawnego **rozwoju kształcenia** zawodowego młodzieży;
4. Powiat kolneński obszarem operatywnego **rozwoju infrastruktury zdrowotnej**;
5. Powiat kolneński obszarem efektywnego **rozwoju ochrony środowiska** oraz racjonalnego wykorzystania walorów środowiskowych;
6. Powiat kolneński obszarem racjonalnego **rozwoju turystyki i rekreacji**
7. Powiat kolneński obszarem efektywnej **poprawy warunków życia mieszkańców**.

10.2 MISJA POWIATU KOLNEŃSKIEGO

Misja służy określeniu systemu wartości, jakie przyświecają powiatowi do osiągnięcia obrazu powiatu projektowanego w wizji. Misja określa wartości, które wyznaczają kierunek w wypełnianiu wizji.

„Powiat kolneński swoją perspektywę rozwojową buduje w oparciu o przedsiębiorczość i aktywność mieszkańców, wykorzystując potencjał społeczno – gospodarczy oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe regionu”.

10.3 WIZJA POWIATU KOLNEŃSKIEGO

Wizją określamy pożądaną obraz powiatu kolneńskiego, który zostanie osiągnięty na koniec okresu obowiązywania aktualizowanego Planu Rozwoju Lokalnego. Wizja wskazuje zasadniczy kierunek działania, pozwala również wyklarować jasność założonych celów postawionych jako zadania powiatowe do realizacji. Wizja jest wizualizacją przyszłości, która z założenia motywuje jej twórców i odbiorców do postępowania wykonywania celów.

„Powiat kolneński jest obszarem rozwojowym podejmującym działania na rzecz wykorzystania potencjału gospodarczego, przedsiębiorczego oraz ekologicznego i turystycznego”.

10.4 CELE W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH STRATEGICZNYCH

OBSZAR STRATEGICZNY	CELE STRATEGICZNE
RYNEK PRACY	Zwiększenie aktywności mieszkańców.
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	Rozwój przedsiębiorczości w obszarze powiatu kolneńskiego.
KSZTAŁCENIE	Doskonalenie procesu kształcenia zawodowego.
OCHRONA ZDROWIA	Rozbudowa infrastruktury zdrowotnej.
OCHRONA ŚRODOWISKA	Rozwój branży odnawialnych źródeł energii oraz oczyszczanie obszaru powiatu z zanieczyszczeń.
TURYSTYKA	Rozwój infrastruktury turystycznej i agroturystycznej w powiecie kolneńskim.
WARUNKI ŻYCIA	Poprawa warunków życia mieszkańców powiatu kolneńskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

10.5 PLAN OPERACYJNY CELE STRATEGICZNE, CELE SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA

CEL STRATEGICZNY I

ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW

Założeniem podstawowym celu „Poprawa sytuacji rynkowej w powiecie” jest szeroko rozumiana aktywizacja, która będzie miała na celu ożywienie sytuacji gospodarczej powiatu kolneńskiego. Konieczne jest podjęcie działań mających na celu zmniejszenie skali zjawiska bezrobocia.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Obniżenie poziomu bezrobocia;
- Podnoszenie kwalifikacji lub przekwalifikowanie osób pozostających bez zatrudnienia;
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych;
- Promocja zatrudnienia.

ZADANIA

- organizacja staży oraz praktyk zawodowych dla osób bezrobotnych w celu zdobycia kwalifikacji zawodowych przydatnych z punktu widzenia zapotrzebowania na rynku lokalnym;
- organizacja staży i praktyk w zakresie przedsiębiorczości innowacyjnej w porozumieniu z pracodawcami prowadzącymi działalność w obszarze powiatu kolneńskiego;
- organizacja szkoleń, kursów oraz warsztatów w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności społecznych u osób bezrobotnych, zgodnie z wymaganiami powiatowego rynku pracy (w tym m.in. zwrot kosztów dojazdu dla uczestników organizowanych stażów, szkoleń, praktyk, itp., monitorowanie przebiegu organizowanych staży, praktyk oraz szkoleń);
- monitorowanie przebiegu oraz efektywności organizowanych staży, praktyk itp.
- organizacja innowacyjnych form zatrudnienia subsydiowanego w przedsiębiorstwach organizowanych przez Unię Europejską oraz Instytucje Otoczenia Biznesu;
- promocja zatrudnienia poza sektorem rolniczym, produkcją w branży mleczarskiej;
- zwiększenie dostępu do usług doradztwa i poradnictwa zawodowego, np. poprzez działalność doradców zawodowych;

- udzielanie dotacji na podjęcie i rozwój działalności gospodarczej w powiecie;
- wspieranie przeprowadzania badań i opracowywania cyklicznych analiz w zakresie rozpoznania potrzeb rynku powiatowego;
- promowanie przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych.

CEL STRATEGICZNY II
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W OBSZARZE POWIATU KOLNEŃSKIEGO⁹³

Rozwój przedsiębiorczości w powiecie kolneńskim jest możliwy poprzez kompleksowe stworzenie warunków do rozwoju i wsparcia branż sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Systematyczna poprawa i uzupełnianie infrastruktury technicznej;
- Wsparcie merytoryczne oraz tworzenie przyjaznego otoczenia administracyjnego dla przedsiębiorców;
- Prowadzenie działań na rzecz propagowania przedsiębiorczości;
- Nawiązanie współpracy z podlaskimi instytucjami promocji gospodarczej;
- Współpraca samorządów z przedsiębiorcami.

ZADANIA

- poprawa stanu infrastruktury drogowej;
- rozbudowanie sieci drogowej zgodnie z potrzebami przedsiębiorców;
- pozyskanie operatorów prowadzących kompleksową obsługę istniejących sieci Internetu szerokopasmowego;
- tworzenie centrów kompleksowej obsługi przedsiębiorców;
- tworzenie Inkubatorów Przedsiębiorczości;
- organizowanie doradztwa i wsparcia szkoleniowego w zakresie pozyskiwania środków europejskich na tworzenie i rozwój małych oraz średnich przedsiębiorstw;
- opracowanie i realizacja kompleksowej kampanii promocyjnej powiatu kolneńskiego;
- organizacja „Targów Inwestycyjnych” mających na celu promocję Terenów Inwestycyjnych;

⁹³ W ramach wskazanego celu realizacja badań będzie wykonywana poza obszarem NATURA 2000, czyli uwzględniono aspekty ochrony środowiska i naturalnego środowiska zwierząt.

- upowszechnianie e-usług: stworzenie wirtualnego informatora dla przedsiębiorców zintegrowanego ze stroną powiatu.

CEL STRATEGICZNY III

DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO.

Ważnym aspektem rozwojowym powiatu kolneńskiego jest doskonalenie procesu kształcenia zawodowego, które ma na celu przywrócenie prestiżu nauczania specjalizacyjnego. Konieczne jest dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy mające na celu rozpoznanie zainteresowań uczniów oraz potencjału powiatu kolneńskiego oraz doposażenie placówek nauczania.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Poszerzenie aspektów miękkich kształcenia zawodowego;
- Współpraca szkół kształcenia zawodowego z przedsiębiorstwami;
- Doposażenie placówek kształcenia zawodowego.

ZADANIA

- prowadzenie działań budujących prestiż szkolnictwa zawodowego;
- prowadzenie dodatkowych zajęć w zakresie przedsiębiorczości innowacyjnej w porozumieniu z pracodawcami prowadzącymi działalność w obszarze powiatu kolneńskiego;
- wykonywanie badań określających zapotrzebowanie na zawody na lokalnym rynku pracy;
- nawiązanie współpracy szkół z pracodawcami, np. w formie cyklicznych spotkań;
- rozbudowa systemu powiązań szkół zawodowych z pracodawcami;
- nawiązanie współpracy z placówkami edukacyjnymi – szkołami wyższymi w zakresie opracowania nowych technologii dla szkół i zakładów pracy;
- wsparcie finansowe i organizacyjne praktyk zawodowych;
- organizowanie systemów stypendialnych dla uczniów z najlepszymi wynikami w nauce;
- doskonalenie kwalifikacji uczniów i nauczycieli w placówkach kształcenia zawodowego;
- wsparcie szkół zawodowych w pozyskiwaniu projektów rozwojowych finansowanych ze środków Unii Europejskiej;

- podejmowanie inwestycji mających na celu doposażenie placówek kształcenia zawodowego zgodnie z potrzebami rynku pracy;
- powstawanie Centrów Kształcenia Zawodowego.

CEL STRATEGICZNY IV
ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY ZDROWOTNEJ⁹⁴.

Jednym z filarów gospodarki Podlasia określonej mianem inteligentnych specjalizacji, czyli najmocniejszych dziedzin gospodarki regionu, jest medycyna. Ważny jest rozwój w zakresie diagnostyki chorób cywilizacyjnych oraz usług na rzecz osób starszych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Dostosowanie placówek medycznych zgodnie z Programem Dostosowawczym i wymogami przeciwpożarowymi;
- Doposażenie placówek medycznych w sprzęt i aparaturę medyczną;
- Doposażenie placówek medycznych w łóżka szpitalne;
- Doposażenie placówek medycznych w karetki pogotowia;
- Rozbudowa placówek medycznych;
- Monitoring usług elektronicznych dla placówek medycznych.

ZADANIA

- dostosowanie budynku Szpitala Ogólnego w Kolnie pod względem przepisów przeciwpożarowych;
- dostosowanie budynku Szpitala Ogólnego w Kolnie zgodnie z Programem Dostosowawczym;
- doposażenie Szpitala Ogólnego w Kolnie w zakresie wymiany zużytego sprzętu, np. zużyty sprzęt na Bloku Operacyjnym Szpitala Ogólnego w Kolnie;
- doposażenie Szpitala Ogólnego w Kolnie w zakresie zakupu karetek pogotowia;
- doposażenie Szpitala Ogólnego w Kolnie w zakresie łóżek szpitalnych powyżej 250 kg oraz wózków powyżej 250 kg;
- doposażenie Szpitala Ogólnego w Kolnie w zakresie zakupu sprzętu medycznego, np. tomograf komputerowy, USG, kolonoskop, spirometr oraz aparatura na Oddział Intensywnej Terapii;

⁹⁴ W ramach wskazanego celu realizacja badań będzie wykonywana poza obszarem NATURA 2000, czyli uwzględniono aspekty ochrony środowiska i naturalnego środowiska zwierząt.

- stworzenie infrastruktury poza budynkiem Szpitala Ogólnego w Kolnie dla oddziałów: Zamknięty Oddział Psychiatryczny oraz Zakład Opiekuńczo – Leczniczy;
- uruchomienie dziennego Ośrodka Terapii Uzależnień;
- monitoring systemu e-zdrowie;
- wsparcie, również finansowe, placówek pomocowych prowadzących działalność kierowaną na osoby niepełnosprawne i wykluczone społecznie.

CEL STRATEGICZNY V

ROZWÓJ BRANŻY ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII ORAZ OCZYSZCZANIE OBSZARU POWIATU Z ZANIECZYSZCZEŃ⁹⁵.

Kolejnym filarem gospodarki Podlasia określonej mianem inteligentnych specjalizacji, czyli najmocniejszych dziedzin gospodarki regionu, są ekoinnovacje. Ważny jest rozwój w zakresie rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii w powiecie kolneńskim oraz prowadzenie działań na rzecz usuwania pozostałości azbestowych. Prócz środków technicznych, które mogą zostać zastosowane w obszarze, istotne jest podejmowanie inicjatyw mających na celu uświadamianie społeczności lokalnych o aspektach ekologicznych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii;
- Zwiększenie udziału energii pochodzących ze źródeł odnawialnych w ogólnym zasobie energetycznym powiatu;
- Prowadzenie działań na rzecz usuwania pozostałości azbestowych;
- Prowadzenie działań promocyjnych.

ZADANIA

- montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej jednostek organizacyjnych powiatu kolneńskiego;
- montaż solarów na budynkach użyteczności publicznej jednostek organizacyjnych powiatu kolneńskiego;
- opracowanie i realizacja kompleksowej kampanii promocyjnej rozwiązań odnawialnych źródeł energii;

⁹⁵ W ramach wskazanego celu realizacja badań będzie wykonywana poza obszarem NATURA 2000, czyli uwzględniono aspekty ochrony środowiska i naturalnego środowiska zwierząt.

- prowadzenie działań na rzecz usuwania pozostałości azbestowych w obszarze powiatu kolneńskiego;
- prowadzenie działań informacyjnych wśród społeczności lokalnych na rzecz bezpiecznego usuwania pozostałości azbestowych.

CEL STRATEGICZNY VI

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ I AGROTURYSTYCZNEJ W POWIECIE KOLNEŃSKIM⁹⁶.

Powiat kolneński stanowi wielofunkcyjny obszar potrafiący tworzyć i rozwijać ofertę turystyczną z wykorzystaniem walorów środowiska naturalnego, wielokulturowej tradycji i położenia geograficznego do rzeczywistych potrzeb turystów odwiedzających rejon.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej;
- Rozwój infrastruktury agroturystycznej;
- Opracowanie powiatowego programu oferty kulturalnej kierowanej do mieszkańców województw: podlaskiego, mazowieckiego i warmińsko-mazurskiego;
- Kreacja lokalnych produktów turystycznych;
- Wprowadzenie i wypromowanie systemu certyfikacji produktów lokalnych;
- Organizowanie systemu informacji turystycznej.

ZADANIA

- rozbudowa i powstawanie szlaków turystycznych pieszych, rowerowych i samochodowych, np. „Szlak turystyczny historii pogranicza”;
- rozbudowa i powstanie szlaku kajakowego rzeką Pisa do Narwi;
- zaprojektowanie i rozwój zagospodarowania turystycznego;
- rozbudowa bazy gastronomicznej i hotelowej zlokalizowanej wzdłuż rzeki Pisa;
- rozwój sieci wypożyczalni sprzętu wodnego – kajaki z przewodnikiem;
- stworzenie bazy dla rozwoju turystyki namiotowej;
- identyfikacja i inwentaryzacja produktów lokalnych;

⁹⁶ W ramach wskazanego celu realizacja badań będzie wykonywana poza obszarem NATURA 2000, czyli uwzględniono aspekty ochrony środowiska i naturalnego środowiska zwierząt.

- identyfikacja podmiotów i animacja powiązań pomiędzy podmiotami działającymi w obszarze surowców i produktów lokalnych;
- stworzenie produktów turystycznych – turystyki aktywnej;
- rozwój produktów turystycznych związanych z położeniem powiatu na historycznych granicach;
- opracowanie wymagań i ustalenie procedur certyfikacji produktów;
- opracowanie szaty graficznej projektowanego certyfikatu;
- organizacja miejsca regularnej sprzedaży produktów lokalnych;
- nadanie produktom lokalnym statusu produktów regionalnych;
- określenie kluczowych imprez współtworzących produkty turystyczne;
- zaangażowanie stowarzyszeń z sektora NGO w organizację imprez plenerowych;
- opracowanie i realizacja kompleksowej kampanii promocyjnej turystyki aktywnej w powiecie kolneńskim;
- opracowanie i realizacja kompleksowej kampanii promocyjnej turystyki historycznej w powiecie kolneńskim;
- powołanie publicznej lub prywatnej organizacji turystycznej odpowiedzialnej za zaangażowanie obszarem powiatu kolneńskiego;
- upowszechnianie e-usług: stworzenie wirtualnego informatora dla turystów zintegrowanego ze stroną powiatu;
- opracowanie i realizacja kompleksowej kampanii promocyjnej agroturystyki w powiecie;
- modernizacja istniejących obiektów agroturystycznych;
- prowadzenie działań na rzecz aktywizacji środowisk wiejskich;
- opracowanie instrumentów wsparcia inicjatyw gospodarczych lokalnych mieszkańców.

CEL STRATEGICZNY VII
POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POWIATU KOLNEŃSKIEGO⁹⁷.

Ważnym celem strategii rozwojowych jest poprawa warunków życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych. Kluczowym działaniem będzie rozwój i poprawa wydajności urządzeń i sieci infrastruktury technicznej oraz ich modernizacja, ukierunkowana na poprawę jakości usług komunalnych i niezawodności ich działania.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Program remontów i modernizacji dróg;
- Zwiększenie dostępności komunikacyjnej.

ZADANIA

- prowadzenie działań modernizacyjnych w zakresie inwestycji transportowych;
- prowadzenie rozbudowy sieci dróg oraz ciągów pieszych w obszarze powiatu;
- rozwijanie alternatywnych form transportu – podejmowanie inwestycji na rzecz budowy atrakcyjnych przestrzeni dla pieszych, ścieżek rowerowych;
- podejmowanie działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym;

⁹⁷ W ramach wskazanego celu realizacja badań będzie wykonywana poza obszarem NATURA 2000, czyli uwzględniono aspekty ochrony środowiska i naturalnego środowiska zwierząt.

11. WDRAŻANIE, MONITORING, AKTUALIZACJA I PROMOCJA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Kolneńskiego stanowi punkt wyjścia do wdrażania długookresowej polityki rozwoju powiatu. Spójne i efektywne wdrażanie założeń strategicznych wymaga zaangażowania i pracy wielu różnych podmiotów oraz koordynacji i monitoringu ich działań wspartych społecznym poparciem mieszkańców powiatu. Niżej przedstawione założenia systemu wdrażania, monitoringu, ewaluacji, aktualizacji i promocji Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Kolneńskiego na lata 2015-2020 są propozycjami, które mogą usprawnić wdrażanie założeń strategii.

11.1 WDRAŻANIE DOKUMENTU

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Kolneńskiego na lata 2015-2020 przyjmowany jest Uchwałą powiatu kolneńskiego. Za zadanie wdrożenia zapisów Dokumentu odpowiedzialny jest Zarząd powiatu kolneńskiego. Poszczególne działania i zadania będą realizować wydziały i referaty Starostwa Powiatowego w Kolnie, a także jednostki organizacyjne wyżej wymienionej jednostki, których kompetencje będą wpisane w konkretne działania.

Pożądane jest by Zarząd powiatu kolneńskiego, z racji możliwości kompetencyjnych i finansowych, pełnił w tym partnerstwie rolę lidera. Zadaniem lidera projektowego jest realizacja celów strategicznych oraz koordynujących działania administracji samorządowej oraz innych jednostek zaangażowanych w realizację strategii. Kluczowym rozwiązaniem byłoby powołanie Zespołu ds. Realizacji Strategii, które odpowiedzialność byłaby skupiona na wdrażaniu poszczególnych celów operacyjnych, a także monitoringu ich wdrożenia. W ramach zadań zespołu będzie możliwa organizacja współpracy między poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami samorządowymi i przedsiębiorcami obszaru powiatu kolneńskiego; dostosowanie realizacji działań zapisanych w Dokumencie i innych dokumentach branżowych; koordynowanie działań Starostwa Powiatowego w Kolnie w obszarze pozyskiwania funduszy zewnętrznych; pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań określonych w Planie Rozwoju Lokalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Kolneńskiego na lata 2015-2020 powinien charakteryzować się elastycznością, ze względu na zmieniające się dość płynnie warunki społeczno – ekonomiczne. Pojawienie się czynników warunkuje konieczność eliminacji lub wygenerowania nowych zadań, czy nawet zmianę kierunku rozwoju określonego przez Plan Rozwoju Lokalnego.

11.2 MONITORING

Monitoringiem nazywamy proces systematycznego zbierania i analizy danych dotyczących wdrażania zadań projektowych. Ma on na celu ocenę bieżącej realizacji zadań poprzez kontrolę realizacji celów w określonym czasie, rezultatów oraz wydatkowanych środków.

Monitoring realizacji Planu powinien być prowadzony w sposób kompleksowy, zadanie powinno spoczywać na Zespole ds. Realizacji Strategii, który systematycznie będzie badał efektywność wykonania zadań. Efektem prac Zespołu powinien być raport z monitoringu, który dostarczy informacji na temat realizacji Planu, tym samym będzie stanowił podstawę do opracowania planów operacyjnych na następny okres planowania.

Raport z monitoringu powinien zawierać skrócony opis stanu wdrażania zadań strategicznych w odniesieniu do założeń, powinien określać stopień osiągnięcia wskaźników, a także przedstawiać zestawienie wydatków poniesionych na realizację zadań oraz wskazywać ewentualne działania naprawcze.

Raport z monitoringu powinien zostać przedstawiony Radzie Powiatu.

LICZBOWE WSKAŹNIKI MONITORINGU

- liczba zorganizowanych staży;
- liczba zorganizowanych praktyk zawodowych;
- liczba zorganizowanych szkoleń;
- liczba wykonanych analiz przebiegu staży, praktyk, szkoleń;
- liczba powstałych stanowisk subsydiowanych organizowanych przez UE i Instytucje Otoczenia Biznesu;
- liczba kampanii promujących pozarolnicze zatrudnienie;
- liczba pracujących doradców zawodowych;
- suma dotacji przyznanych na podjęcie i rozwój działalności (w zł);
- liczba wykonanych analiz statystycznych o powiatowym runku pracy;
- liczba kilometrów dróg zmodernizowanych (w km);
- liczba kilometrów dróg dobudowanych (w km);
- liczba przeprowadzonych działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa na drodze;
- liczba odbiorców usługi Internetu Stacjonarnego;

- liczba istniejących centrów kompleksowej obsługi przedsiębiorców;
- liczba prowadzących kampanii promujących tereny inwestycyjne;
- liczba zorganizowanych „Targów Inwestycyjnych”;
- istnienie wirtualnego informatora dla przedsiębiorców zintegrowanego ze stroną powiatu;
- liczba zorganizowanych dodatkowo zajęć w zakresie przedsiębiorczości innowacyjnej;
- liczba wykonanych analiz popytowych na powiatowym rynku pracy na dane zawody;
- liczba zorganizowanych praktyk zawodowych dla uczniów szkół zawodowych;
- kwota przyznanych środków na organizację praktyk zawodowych (w zł);
- istnienie programu stypendialnego dla uczniów z najlepszymi wynikami w nauce;
- liczba realizowanych projektów Unii Europejskiej;
- liczba projektów mających na celu doposażenie placówek zawodowych;
- liczba sprzętów medycznych;
- liczba realizowanych projektów na rzecz doposażenia placówek;
- liczba zainstalowanych paneli fotowoltaicznych na budynkach zarządzanych przez Starostwo Powiatowe;
- liczba zainstalowanych solarów na budynkach zarządzanych przez Starostwo Powiatowe;
- liczba przeprowadzonych kampanii promujących rozwiązania OZE;
- powierzchnia występujących w obszarze powiatu kolneńskiego pozostałości azbestowych (w km²);
- liczba przeprowadzonych działań informacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę mieszkańców na temat bezpiecznego usuwania pozostałości azbestowych;
- liczba lokali gastronomicznych wzdłuż rzeki Pisa;
- liczba lokali hotelowych wzdłuż rzeki Pisa;
- liczba imprez plenerowych;
- liczba imprez plenerowych organizowanych we współpracy ze stowarzyszeniami NGO;
- liczba pól namiotowych w obszarze powiatu;
- liczba wypożyczalni sprzętu wodnego w obszarze rzeki Pisa;
- istnienie kompleksowej kampanii turystyki aktywnej w powiecie kolneńskim;
- istnienie kompleksowej kampanii agroturystyki w powiecie kolneńskim;
- liczba produktów turystycznych;
- istnienie organizacji turystycznej;
- istnienie wirtualnego informatora dla turystów zintegrowanego ze stroną powiatu kolneńskiego;
- liczba zmodernizowanych obiektów agroturystycznych;
- istnienie instrumentów wsparcia inicjatyw gospodarczych lokalnych mieszkańców.

11.3 AKTUALIZACJA

Aktualizacja planu jest realizowana w końcowej fazie realizacji poprzedniej Strategii. Informacje do aktualizacji Dokumentu dostarcza proces monitoringu. Aktualizacja weryfikuje i dostosowuje misję, wizję, cele nadrzędne i operacyjne Planu do zmieniających się warunków społeczno – ekonomicznych w powiecie kolneńskim. Zalecane jest by aktualizacja strategii odbywała się z zaangażowaniem w proces pracowników administracji samorządowej, jak i przedstawicieli lokalnych grup działających na rzecz rozwoju powiatu.

11.4 PROMOCJA

Upowszechnienie dokumentu Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Kolneńskiego na lata 2015-2020 jest istotne z punktu widzenia przejrzystości działań Władz powiatu oraz

podnoszenia świadomości społeczności lokalnych na temat kierunków rozwojowych powiatu.

Proponowane narzędzia i formy promocji:

- informacja o uchwaleniu Dokumentu na stronie internetowej powiatu kolneńskiego;
- Dokument w wersji PDF zamieszczony na stronie internetowej powiatu kolneńskiego;
- Dokument w wersji wydrukowanej dostępny w Starostwie Powiatowym w Kolnie.

12. OMÓWIENIE KONSULTACJ SPOŁECZNYCH

12.1 KALENDARIUM

**SPOTKANIE
KONSULTACYJNE**

21.07.2015

**KONSULTACJE
INTERNETOWE**

od 21.07.2015 do 23.05.2015

12.2 PRZEDMIOT KONSULTACJI

Koncepcja Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Kolneńskiego na lata 2015-2020.

Przed wprowadzeniem Dokumentu w życie przygotowano wersję koncepcyjną, która została poddana konsultacjom społecznym, aby docelowy projekt Planu Rozwoju Lokalnego był zgodny z potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców powiatu kolneńskiego.

12.3 METODY KONSULTACJI

12.3.1 Spotkania konsultacyjne

W ramach prowadzonych konsultacji społecznych w dniu 21.07.2015 r. odbyło się spotkanie z Radnymi Rady Powiatu, Pracownikami oraz lokalnymi Przedsiębiorcami.

Podczas spotkania została zaprezentowana koncepcja Planu Rozwoju Lokalnego. Uczestnicy konsultacji społecznych mieli możliwość dopytania o poszczególne elementy koncepcji i proponowane rozwiązania, a także zgłaszania uwag, wniosków i postulatów.

12.3.2 Konsultacje internetowe

Konsultacje społeczne internetowe były prowadzone w dniach 21.07.2015-23.07.2015 r. Podczas całego okresu trwania procesu konsultacyjnego można było przysyłać uwagi/wnioski i postulaty.

Dokument koncepcyjny Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Kolneńskiego na lata 2015-2020 został udostępniony:

https://www.dropbox.com/s/bcgjgjh7zsopkyz/RAPORT%20POWIAT_20.07.2015_RAPORT%20KONSULTACYJNY.pdf?dl=0

Natomiast przesyłanie uwag, wniosków i postulatów odbywało się poprzez narzędzie badawcze na portalu ankietka.pl:

<https://www.ankietka.pl/ankieta/197309/prl-powiatu-kolnenskigo-konsultacje-spoleczne.html>

12.4 PODSUMOWANIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

W ramach podsumowania konsultacji wskazane następujące uwagi:

L.p.	ZGŁOSZONE UWAGI	DZIAŁANIE
1.	Określono, że nie istnienie zagrożenie przeinwestowania w zakresie uzbrajania gruntów terenów inwestycyjnych, ponieważ obszar inwestycyjny powoli się zapełnia.	Uwaga została uwzględniona , w rozdziale „Identyfikacja podstawowych problemów w powiecie kolneńskim w wybranych aspektach” w punkcie: „Identyfikacja problemów w zakresie sfery gospodarczej” została usunięta uwaga w zakresie istnienia zagrożenia przeinwestowaniem gruntów inwestycyjnych w mieście Kolno.
2.	Została zgłoszona uwaga, że rolnictwo ekologiczne istnieje w powiecie kolneńskim, ponieważ prowadzona jest zrównoważona uprawa.	Uwaga nie została uwzględniona , ponieważ w rozdziale „Identyfikacja podstawowych problemów w powiecie kolneńskim w wybranych aspektach” w punkcie: „Identyfikacja problemów w zakresie sfery gospodarczej” zostało wskazane „brak rozwoju rolnictwa ekologicznego”, co stanowi o stanie faktycznym sytuacji w powiecie kolneńskim, ponieważ odnotowano napływ pojedynczych wniosków dotyczących działalności ekologicznej w powiecie, czyli nie można mówić o działalności rozwojowej względem powiatu kolneńskiego.
3.	Została zgłoszona uwaga dotycząca podrozdziału „Potencjał powiatu kolneńskiego w zakresie rolnictwa” w aspekcie aktualnej produkcji, która została przekwalifikowana ze zboża i ziemniaków na kukurydzę, trawy i zboża.	Uwaga została uwzględniona , naniesiono zmianę.
4.	Została zgłoszona uwaga w rozdziale „Identyfikacja podstawowych problemów w powiecie kolneńskim w wybranych aspektach” w punkcie: „Identyfikacja problemów w sferze społecznej” dotycząca wystarczającej liczby zakładów opieki zdrowotnej na terenie miasta, z prośbą o przeformułowanie.	Uwaga została uwzględniona , sformułowanie zostało zmienione na „Ograniczony dostęp do zakładów opieki lekarskiej o charakterze stacjonarnym.
5.	Została zgłoszona uwaga w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania” w Celu strategicznym nr 1, odnośnie	Uwaga została uwzględniona , temat poszerzono w opisie Celu nr I – dotyczącego walki z bezrobociem: „prowadzenie staży i

L.p.	ZGŁOSZONE UWAGI	DZIAŁANIE
	dodania informacji w zakresie prowadzenia praktyk i staży. Poproszono o doprecyzowanie, że finansowane będą staże i praktyki oraz szkolenia w zakresie działalności innowacyjnej.	praktyk w zakresie przedsiębiorczości innowacyjnej w porozumieniu z pracodawcami prowadzącymi działalność w obszarze powiatu kolneńskiego”.
6.	Została zgłoszona uwaga w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania” w Celu strategicznym nr I, odnośnie badania efektywności stażowej po realizacji programu stażu lub praktyki.	Uwaga została uwzględniona , Cel nr I został poszerzony o zadanie „prowadzenie badań dotyczących efektywności realizowanych działań”.
7.	Została zgłoszona uwaga w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania” w Celu strategicznym nr III dotycząca nawiązania współpracy z placówkami edukacyjnymi np. szkoły wyższe, a dokładniej politechniki, które pomagałyby udoskonalać procesy produkcyjne w zakładach istniejących.	Uwaga została uwzględniona , Cel nr III został poszerzony o zadanie „nawiązanie współpracy z placówkami edukacyjnymi – szkołami wyższymi w zakresie opracowywania nowych technologii dla szkół i zakładów pracy”.
8.	Został zgłoszony postulat w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania” w Celu strategicznym nr III dotycząca powstawania Centrów Kształcenia Zawodowego, które stanowiłyby zadanie Urzędu Marszałkowskiego, który wykorzystywałby fundusze z Regionalnych Programów Operacyjnych. W Centrach Kształcenia Zawodowego miałyby odbywać się kształcenie nauczycieli i uczniów w celu podnoszenia kwalifikacji w obu grupach.	Uwaga została uwzględniona , Cel nr III został poszerzony o zadanie „Powstawanie Centrów Kształcenia Zawodowego”.
9.	Została zgłoszona uwaga w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania” w Celu strategicznym nr II dotycząca zmiany nazewnictwa terenów inwestycyjnych w mieście Kolno.	Uwaga została uwzględniona , pojęcie Specjalna Strefa Ekonomiczna zmieniono na Tereny Inwestycyjne.
10.	Została zgłoszona uwaga w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania” w Celu strategicznym nr II dotycząca rozbudowy sieci Internetu szerokopasmowego. Nie jest konieczna rozbudowa sieci, a pozyskanie firm, które prowadziłyby obsługę tych „nitek komunikacyjnych”.	Uwaga została uwzględniona , „rozbudowę sieci szerokopasmowego Internetu” zamieniono na zadanie „pozyskanie przedsiębiorców/ przedsiębiorstw prowadzących kompleksową obsługę istniejących sieci Internetu szerokopasmowego.
11.	Został zgłoszony postulat w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania” w Celu strategicznym nr II dotyczący konieczności powstawania Inkubatorów Przedsiębiorczości.	Uwaga została uwzględniona , Cel nr II został poszerzony o zadanie „Tworzenie centrów kompleksowej obsługi przedsiębiorców, np. Inkubatorów Przedsiębiorczości”.
12.	Została zgłoszona uwaga w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania” w Celu strategicznym nr V dotycząca przeformułowania określenia „zarządzanych przez Starostwo Powiatowe”.	Uwaga została uwzględniona , naniesiono zmiany w zakresie przeformułowania zdania na „jednostek organizacyjnych powiatu kolneńskiego”.
13.	Został zgłoszony postulat dotyczący zmiany miejsca targu miejskiego, z uwagi na położenie, które konotuje ograniczenie dostępu dla turystów.	Uwaga nie została uwzględniona , z uwagi na kompetencje Starostwa Powiatowego, które w tym względzie są ograniczone, ponieważ organizowanie targu znajduje się w wykazie obowiązków jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Gminy miejskiej Kolno.
14.	Została zgłoszona uwaga w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i	Uwaga została uwzględniona , poszerzono zadanie „Prowadzenie rozbudowy dróg w

L.p.	ZGŁOSZONE UWAGI	DZIAŁANIE
	zadania” w Celu strategicznym nr VII dotycząca rozbudowy ciągów pieszych, chodników.	obszarze powiatu” o aspekt dobudowywania ciągów pieszych.
15.	Postulowano wsparcie dotyczące osób niepełnosprawnych oraz wykluczonych społecznie w zakresie pozyskiwania środków na rozwój działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.	Uwaga została uwzględniona , w rozdziale „Plan operacyjny cele strategiczne, cele szczegółowe i zadania” w Celu strategicznym nr IV „Rozbudowa infrastruktury zdrowotnej oraz doposażenie placówek zdrowotnych” dodano zadanie w zakresie wsparcia placówek pomocowych prowadzących działalność kierowaną na osoby niepełnosprawne i wykluczone społecznie.
16.	Została zgłoszona uwaga do podrozdziału „Aktywność obywatelska w powiecie kolneńskim” dotycząca miejsca działania organizacji.	Uwaga została uwzględniona , miejscowość „Nowokolno” zamieniono na Kolno, doprecyzowano organizacje „Ochotnicza Straż Pożarna w Małym Płocku, Kątach, Chłudnie – Włodki, Rogienice Wielkie, Korzeniste”.
17.	Została zgłoszona uwaga do rozdziału „Infrastruktura komunalna i techniczna” w zakresie instytucji odpowiedzialnej za wywóz śmieci w gminie Grabowo.	Uwaga została uwzględniona , zmieniono instytucję odpowiedzialną za wywóz odpadów w gminie Grabowo na Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Kolnie Sp. z o.o.
18.	Podczas spotkania poruszono problem planowanego zamknięcia Technikum Rolniczego dla Dorosłych w Grabowie. Postulowano usunięcie tego wpisu z PRL Powiatu Kolneńskiego.	Uwaga została uwzględniona , w rozdziale „Infrastruktura społeczna” usunięto wpis odnoszący się do Technikum Rolniczego dla Dorosłych w Grabowie.
19.	Została zgłoszona uwaga do rozdziału „Infrastruktura komunalna i techniczna” w zakresie przebiegu drogi nr 648.	Uwaga została uwzględniona , przebieg drogi został zmieniony na: „Miastkowo – Nowogród – Stawiski – Przytuły”
20.	Została zgłoszona uwaga do podrozdziału „Aktywność obywatelska w powiecie kolneńskim” dotycząca poszerzenia listy wymienionych organizacji pozarządowych.	Uwaga została uwzględniona , do zestawienia tabelarycznego dodano „Klub Seniora” oraz poza zestawieniem dodano informację o działających zespołach ludowych przy gminnych ośrodkach kultury w Turośli i Lemanie.
21.	W ramach podrozdziału „Walory środowiska przyrodniczego i kulturowego powiatu kolneńskiego” zgłoszono postulat o poszerzenie wykazu zabytków zlokalizowanych w gminie Turośl.	Uwaga została uwzględniona , poszerzono zestawienie o następujące obiekty: - drewniany kościół z XVIII wieku wraz z kapliczką z ludową rzeźbą Świętego Rocha - przydrożne kapliczki ludowe z figurami świętych wyrzeźbione przez tutejszych twórców ludowych oraz drewniane i żelazne krzyże na trasie Kozioł – Ptaki – Turośl – Krusza – Charubin – Nowogród; - Kościół z 1871 roku zbudowany na planie krzyża łacińskiego z trzema ołtarzami, z rzeźbą gotycką z 1400 roku oraz organami z 1901 roku; - Kolno – Śmieciowa Góra św. Brunona.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie konsultacji społecznych z dnia 21.07.2015.

13. ANEKSY

13.1 BIBLIOGRAFIA

Bank Danych Lokalnych GUS, dane dla powiatu kolneńskiego.

Dokument Szczegółowy: Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020; Wersja projektu: 01.2015; Instytucja Zarządzająca RPOWP 2014-2020 Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

Dokument: Przygotowanie terenów pod inwestycje z zakresu produkcji i nowoczesnych usług w Kolnie.

Gazeta Gminna 2008, 10 (15), str. 3.

GUS Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego 2010.

Informacja o sytuacji na powiatowym rynku pracy w miesiącu styczniu 2015 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie. Materiał został opracowany na podstawie danych statystycznych PUP w Kolnie, Kolno-luty 2015 rok.

Podlaski System Informacyjny e-Zdrowie, Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007 – 2013 Oś priorytetowa 4. Społeczeństwo Informacyjne

Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”, „Kto tonie w długach. Ranking zadłużenia samorządów”.

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu kolneńskiego na lata 2008-2013; Załącznik do uchwały nr XVII/89/08 Rady Powiatu kolneńskiego z dnia 22.04.2008 r.; Kolno, marzec 2008.

Plan Gospodarki Odpadami powiatu kolneńskiego na lata 2008-2014, Białystok 2008.

Podlaski System Informacyjny e-Zdrowie, Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007 – 2013 Oś priorytetowa 4. Społeczeństwo Informacyjne.

Podlaska Strategia Zatrudnienia do 2015 roku, Załącznik nr 1 do Uchwały nr XLI/531/06 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 23 października 2006 r., Białystok 2006.

Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020; Projekt z dnia 8 kwietnia 2014 r. uwzględniający wnioski z konsultacji społecznych, ewaluacji ex ante i uzgodnień międzyresortowych; Załącznik nr 1 do Uchwały nr 227/3202/2014 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 8 kwietnia 2014 r.

Projekt: Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku Starostwa Powiatowego w Kolnie na potrzeby Powiatowej Biblioteki Pedagogicznej, położonego na działce o nr geod. 1412/2 przy ulicy 11 Listopada w Kolnie. Nr zgłoszenia 317322-2014, data zamieszczenia: 24.09.2014.

Projekt: Przygotowanie terenów pod inwestycje z zakresu produkcji i nowoczesnych usług w Kolnie. W ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013.

Projekt: Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w Powiecie Kolneńskim na lata 2006-2032.

Program Rozwoju Turystyki i Zagospodarowania Turystycznego Województwa Podlaskiego w latach 2010-2015; część druga; Białystok 2009 r.

Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku Starostwa Powiatowego w Kolnie na potrzeby Powiatowej Biblioteki Pedagogicznej, położonego na działce o nr geod. 1412/2 przy ulicy 11 Listopada w Kolnie. Nr zgłoszenia 317322-2014, data zamieszczenia: 24.09.2014.

Raport Polska 2030, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Zespół Doradców Strategicznych Prezesa Rady Ministrów; Al. Ujazdowskie 1/3, Warszawa; lipiec 2009.

Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2015.

Rocznik statystyczny Województwa Podlaskiego, rok 2010.

Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2015.

Sprawozdanie Starosty Kolneńskiego z dnia 16 grudnia 2013 rok z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku za 2013 rok. Aktualizacja z dnia 7 listopada 2013 roku.

Strategia Rozwoju Kraju do 2020 roku. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo; Warszawa, wrzesień 2012; Monitor Polski, pozycja 882.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020; Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego; Projekt w wersji z dnia 19 marca 2013 roku; Załącznik nr 1 do Uchwały nr 150/2157/2013 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 19 marca 2013 r., Białystok.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2006-2015, Załącznik do Uchwały nr XLI/197/06 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 25 maja 2006 roku, Kolno 2006.

Synteza wyników GPR 2010, Transprojekt-Warszawa, 2011.

Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności województwa podlaskiego e-administracja, część II.

Województwo podlaskie, Podregiony, powiaty, gminy 2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.

Założenia do projektu „Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności województwa podlaskiego - część druga.

Załącznik nr 4 do uchwały Nr V/22/15 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 12 marca 2015r.

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr IV/16/15 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 27 stycznia 2015r.

Załącznik Nr 5 do uchwały Nr V/22/15 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 12 marca 2015r.

www.bazy.ngo.pl

www.bialystok.uw.gov.pl

www.bip.stawiski.pl

www.cie.men.gov.pl

www.czaswlas.pl

www.gminakolno.pl

www.grabowo.biuletyn.net

www.gramwzielone.pl

www.mojapolis.pl

www.ncbir.pl

www.ngo.pl/x/340786

www.kolniak24.pl

www.kolno.biz

www.powiatkolno.pl

www.pecigws.pl

www.powiatkolno.pl

www.pupkolno.pl

www.siskom.waw.pl
www.szpitalkolno.pl
www.targeo.pl
www.tour.mazurskiemorze.pl
www.umkolno.pl
www.ure.gov.pl
www.wspolnota.org.pl
www.zielonewrota.pl

13.2 SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

Tabela 1. Zakres analizy - część diagnostyczna	8
Tabela 2. Zakres analizy desk research	13
Tabela 3. Ludność wg gmin (stan na 31.12.2011 r.)	15
Tabela 4. Liczba ankiet zakładanych do realizacji z podziałem na technikę badania oraz miejsce zamieszkania respondenta.....	15
Tabela 5. Dobór próby do badania CATI i PAPI	16
Tabela 6. Podział administracyjny powiatu kolneńskiego	30
Tabela 7. Sołectwa w powiecie kolneńskim.....	30
Tabela 8. Charakterystyka ilościowa obszarów leśnych w Powiecie Kolneńskim na tle województwa podlaskiego w 2012 roku [podział na gminy]	34
Tabela 9. Struktura własności lasów w 2012 roku [podział na gminy]	34
Tabela 10. Obiekty zabytkowe w powiecie kolneńskim [przedstawione w podziale na gminy]	37
Tabela 11. Zestawienie imprez odbywających się w obszarze powiatu kolneńskiego [w podziale na gminy]	51
Tabela 12. Liczba ludności w powiecie kolneńskim na tle województwa podlaskiego w latach 2003-2012 [podział na gminy]	52
Tabela 13. Ruch naturalny ludności w latach 2012-2013. Urodzenia żywe w województwie podlaskim i powiecie kolneńskim [podział na gminy].....	54
Tabela 14. Saldo migracji ludności powiatu kolneńskiego i województwa podlaskiego w latach 2011-2012 [podział na gminy]	54
Tabela 15. Wartość wskaźnika obciążenia demograficznego dla lat 2011-2014 w powiecie kolneńskim [podział na gminy]	56
Tabela 16. Udział uprawnionych do głosowania w wyborach prezydenckich, parlamentarnych i samorządowych.....	56
Tabela 17. Podstawowe dane na temat aktywności obywatelskiej w powiecie kolneńskim.....	57
Tabela 18. Wybrane organizacje pozarządowe działające w powiecie kolneńskim.....	58

Tabela 19. Poziom rozwoju gospodarczego podregionów województwa podlaskiego w latach 2007-2011 (PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca w cenach bieżących) [podział na podregiony województwa podlaskiego]	59
Tabela 20. Liczba przedsiębiorstw w podziale na branże w powiecie kolneńskim [w 2010 roku].....	61
Tabela 21. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w powiecie kolneńskim [podział na gminy]	61
Tabela 22. Dane podstawowe dotyczące bezrobocia w powiecie kolneńskim w latach 2010-2014.....	63
Tabela 23. Podmioty gospodarcze działające w sekcji I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi wg sekcji PKD 2007) w powiatach województwa podlaskiego w latach 2009-2013 [podział na powiaty].....	70
Tabela 24. Drogi publiczne gminne i powiatowe według typów nawierzchni w powiecie kolneńskim.....	75
Tabela 25. Długość ścieżek rowerowych w województwie podlaskim i w powiecie kolneńskim.....	76
Tabela 26. Instytucje odpowiedzialne za wywóz śmieci w powiecie kolneńskim.....	79
Tabela 27. Liczba przychodni w powiecie kolneńskim w 2013 roku [podział na gminy].....	86
Tabela 28. Liczba aptek w powiecie kolneńskim w 2013 roku [podział na gminy].....	87
Tabela 29. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w powiecie kolneńskim w latach 2010-2013 [podział na gminy].....	88
Tabela 30. Komputery użytkowane w bibliotekach w powiecie kolneńskim w latach 2011-2013.....	89
Tabela 31. Wydarzenia organizowane w powiecie kolneńskim w 2014 roku	89
Tabela 32. Plan budżetowy powiatu kolneńskiego na rok 2015	93
Tabela 33. Wydatki powiatu kolneńskiego w latach 2010-2013.....	94
Tabela 34. Zadania inwestycyjne uchwalone na rok 2015 w powiecie kolneńskim.....	96
Tabela 35. Dochody i wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej na rok 2015.....	97
Tabela 36. Zestawienie planowanych kwot dotacji z budżetu powiatu na 2015 rok.....	97
Tabela 37. Plany Odnowy gmin powiatu kolneńskiego.....	107
Tabela 38. Analiza SWOT w zakresie turystyki, kultury w powiecie kolneńskim	117
Tabela 39. Analiza SWOT w zakresie środowiska i przestrzeni w powiecie kolneńskim	118
Tabela 40. Analiza SWOT w zakresie sytuacji gospodarczej w powiecie kolneńskim	118
Tabela 41. Analiza SWOT w zakresie infrastruktury technicznej i komunalnej w powiecie kolneńskim.....	119
Tabela 42. Analiza SWOT w zakresie infrastruktury społecznej w powiecie kolneńskim	120
Tabela 43. Dobór losowo-warstwowy badania PAPI [w liczbach].....	122
Tabela 44. Ocena aspektów powiatu [w %].....	126
Tabela 45. Dobór losowo-warstwowy badania CATI [w liczbach]	134

Tabela 46. Ocena aspektów powiatu [w %]	138
Rysunek 1. Schemat analizy desk research	12
Rysunek 2. Położenie powiatu kolneńskiego	29
Rysunek 3. Podział administracyjny powiatu kolneńskiego	30
Rysunek 4. Sieć dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Polski północno-wschodniej	72
Rysunek 5. Plan orientacyjny trasy: Ostrów Mazowiecka - Łomża - Budzisko (Via Baltica)	73
Rysunek 6. Natężenie ruchu na drogach krajowych Powiatu Kolneńskiego w 2010 roku	74
Rysunek 7. Farma fotowoltaiczna Kolno II o mocy 1,84 MWp	77
Rysunek 8. Zapotrzebowanie na Internet stacjonarny w gminach powiatu kolneńskiego, stan na dzień 17.07.2015.....	82
Rysunek 9. Budynek Szpitala Ogólnego w Kolnie	85
Wykres 1. Współczynnik feminizacji w powiecie kolneńskim na przełomie lat 2005-2013	53
Wykres 2. Wskaźnik feminizacji ludności powiatu kolneńskiego w 2012 roku [podział na gminy]	53
Wykres 3. Współczynnik salda migracji w gminach powiatu kolneńskiego w latach: 2011,2012,2013 (w ‰) [podział na gminy]	55
Wykres 4. Wartość wskaźnika obciążenia demograficznego dla lat 2011-2014 w powiecie kolneńskim	56
Wykres 5. Liczba bezrobotnych w powiecie kolneńskim w latach 2010-2014	63
Wykres 6. Liczba zatrudnionych w powiecie kolneńskim w latach 2010-2013 w podziale na sektory PKD	66
Wykres 7. Poziom wykształcenia wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2014 roku w powiecie kolneńskim	66
Wykres 8. Długość sieci wodociągowej w powiecie kolneńskim w 2013 roku [w km] [podział na gminy]	78
Wykres 9. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie kolneńskim w latach 2010-2013	78
Wykres 10. Wzrost liczby aptek na terenie powiatu kolneńskiego w okresie 2005-2013	87
Wykres 11. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w powiecie w latach 2010-2013	88
Wykres 12. Dochody i wydatki powiatu kolneńskiego w 2013 roku.....	93
Wykres 13. Płeć uczestników badania PAPI [w %].....	122
Wykres 14. Wiek uczestników badania PAPI [w %].....	123
Wykres 15. Wykształcenie uczestników badania PAPI [w %].....	123
Wykres 16. Status zawodowy uczestników badania PAPI [w %].....	123

Wykres 17. Jakie atuty Pana/Pani zdaniem posiada powiat kolneński? [w %]	124
Wykres 18. Jak ocenia Pan/Pani zmiany, które zaszły w powiecie kolneńskim od 2008 roku? [w %]	125
Wykres 19. Jakie aspekty Pana/Pani zdaniem wymagają najpilniejszej interwencji w powiecie [w %]	129
Wykres 20. Proszę ocenić jak ważne według Pana/Pani jest działanie w ramach wymienionych aspektów celem rozwoju powiatu kolneńskiego w perspektywie czasowej 2015-2020 [w %]	132
Wykres 21. Wiek uczestników badania CATI [w %]	134
Wykres 22. Wykształcenie uczestników badania CATI [w %]	134
Wykres 23. Status zawodowy uczestników badania CATI [w %]	135
Wykres 24. Jakie atuty Pana/Pani zdaniem posiada powiat kolneński? [w %]	136
Wykres 25. Jak ocenia Pan/Pani zmiany, które zaszły w powiecie kolneńskim od 2008 roku? [w %]	137
Wykres 26. Jakie aspekty Pana/Pani zdaniem wymagają najpilniejszej interwencji w powiecie? [w %]	141
Wykres 27. Proszę ocenić jak ważne według Pana/Pani jest działanie w ramach wymienionych aspektów celem rozwoju powiatu kolneńskiego w perspektywie czasowej 2015-2020 [w %]	144

13.3 KWESTIONARIUSZ WYWIADU BEZPOŚREDNIEGO (PAPI/CATI)

KWESTIONARIUSZ WYWIADU BEZPOŚREDNIEGO (PAPI/CATI)
--

Szanowni Państwo,

Dzień dobry! Nazywam się _____. Na zlecenie Starostwa Powiatowego w Kolnie realizujemy badanie, którego wyniki zostaną wykorzystane przy opracowywaniu Planu Rozwoju powiatu kolneńskiego na lata 2015-2020.

Poniższa ankieta skierowana jest do **mieszkańców powiatu kolneńskiego**. Ankieta jest anonimowa, a jej celem jest *pozyskanie wiedzy na temat uwarunkowań wpływających na rozwój powiatu kolneńskiego*.

Zapraszam do udziału w badaniu, poprzez które uzyskują Państwo realną możliwość wpływu na rozwój swojego otoczenia lokalnego.

Instrukcja wypełniania ankiety

- Pytania zamknięte:

Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi w miejscu do tego przeznaczonym (oznaczonym za pomocą ☐) i zaznaczenie jej krzyżykiem.

- Pytania otwarte oraz półotwarte:

Prosimy o udzielenie możliwie dokładnej i wyczerpującej odpowiedzi na zadawane pytania.

Numer ankiety:

METRYCZKA
1. Proszę zaznaczyć którą gminę Pan/Pani zamieszkuje?
☐ Gmina miejska Kolno ☐ Gmina miejsko - wiejska Stawiski ☐ Gmina wiejska Grabowo ☐ Gmina wiejska Kolno ☐ Gmina wiejska Mały Płock ☐ Gmina wiejska Turośl
2. Płeć
☐ Kobieta ☐ Mężczyzna
3. Wiek

☐ 18-24 ☐ 25-34 ☐ 35-44 ☐ 45-54 ☐ 55-67 ☐ 67+																										
4. Wykształcenie																										
☐ Brak wykształcenia ☐ Podstawowe ☐ Gimnazjalne ☐ Zasadnicze zawodowe ☐ Średnie ☐ Wyższe ☐ Inne, jakie?..... ☐ Odmowa																										
5. Status zawodowy																										
☐ Uczeń/student → proszę przejść do pytania nr 7 ☐ Zajmuję się domem → proszę przejść do pytania nr 7 ☐ Bezrobotny → proszę przejść do pytania nr 7 ☐ Pracujący ☐ Emeryt/rencista → proszę przejść do pytania nr 7																										
6. Miejsce zatrudnienia																										
☐ Własna działalność gospodarcza ☐ Przedsiębiorstwo prywatne ☐ Przedsiębiorstwo publiczne ☐ Organizacja pozarządowa ☐ Urząd Miasta/Urząd Gminy ☐ Jednostka budżetowa ☐ Inne – jakie? (Proszę podać rodzaj zakładu pracy)																										
CZĘŚĆ WŁAŚCIWA ANKIETY																										
7. Jakie atuty Pana/Pani zdaniem posiada powiat kolneński? <i>Proszę wskazać maksymalnie po 3 odpowiedzi w jednej kolumnie</i>																										
<table border="1"> <tr> <td>Przyroda</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Położenie geograficzne</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zabytki</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Dziedzictwo kulturowe</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Obiekty sportowo-rekreacyjne</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Warunki życia mieszkańców</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Rozwój gospodarczy</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Wydarzenia kulturalne/sportowe</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Infrastruktura komunikacyjna (drogowa, kolejowa)</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Infrastruktura komunalna</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Opieka zdrowotna</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Opieka społeczna</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Edukacja</td> <td>☐</td> </tr> </table>	Przyroda	☐	Położenie geograficzne	☐	Zabytki	☐	Dziedzictwo kulturowe	☐	Obiekty sportowo-rekreacyjne	☐	Warunki życia mieszkańców	☐	Rozwój gospodarczy	☐	Wydarzenia kulturalne/sportowe	☐	Infrastruktura komunikacyjna (drogowa, kolejowa)	☐	Infrastruktura komunalna	☐	Opieka zdrowotna	☐	Opieka społeczna	☐	Edukacja	☐
Przyroda	☐																									
Położenie geograficzne	☐																									
Zabytki	☐																									
Dziedzictwo kulturowe	☐																									
Obiekty sportowo-rekreacyjne	☐																									
Warunki życia mieszkańców	☐																									
Rozwój gospodarczy	☐																									
Wydarzenia kulturalne/sportowe	☐																									
Infrastruktura komunikacyjna (drogowa, kolejowa)	☐																									
Infrastruktura komunalna	☐																									
Opieka zdrowotna	☐																									
Opieka społeczna	☐																									
Edukacja	☐																									

Inne, jakie?		☐				
8. Co według Pana/Pani, <u>najbardziej</u> wyróżnia obszar powiatu kolneńskiego? (pozytywnie)						
Odp.:.....						
9. Jak ocenia Pan/Pani zmiany, które zaszły w powiecie kolneńskim od 2008 roku?						
☐ Zdecydowanie pozytywne ☐ Raczej pozytywne ☐ Raczej negatywne ☐ Zdecydowanie negatywne ☐ Trudno powiedzieć						
10. Jak ocenia Pan/ Pani sytuację gospodarczą i rynek pracy powiatu kolneńskiego?						
	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Słabo	Bardzo słabo	Nie mam zdania
Możliwość zatrudnienia	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Instrumenty wsparcia osób bezrobotnych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Atrakcyjność inwestycyjną	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Współpracę samorządów i przedsiębiorców	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Przychylność samorządów do rozwoju biznesu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rozwój stref inwestycyjnych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11. Jak ocenia Pan/Pani aktywność mieszkańców i współpracę społeczną w powiecie kolneńskim?						
	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Słabo	Bardzo słabo	Nie mam zdania
Oddolna aktywność mieszkańców	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Otwartość władz na inicjatywy społeczne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Działalność organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju lokalnego	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12. Jak ocenia Pan/ Pani stan infrastruktury społecznej oraz jakość usług społecznych w powiecie kolneńskim?						
	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Słabo	Bardzo słabo	Nie mam zdania
Infrastruktura kulturalna	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Infrastruktura edukacyjna i wychowawcza	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Infrastruktura ochrony zdrowia	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Infrastruktura pomocy społecznej	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bezpieczeństwo publiczne (policja, straż pożarna, itp.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13. Jak ocenia Pan/Pani stan powiązań komunikacyjnych w powiecie kolneńskim?						
	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Słabo	Bardzo słabo	Nie mam zdania
Dostępność usług transportu publicznego	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Połączenia komunikacyjne	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ścieżki rowerowe	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jakość sieci drogowej	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bezpieczeństwo na drogach publicznych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14. Jak Pan/Pani ocenia infrastrukturę komunalną oraz jej aspekty w powiecie kolneńskim?						
	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Słabo	Bardzo słabo	Nie mam zdania
Infrastruktura energetyczna	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Infrastruktura ciepłownicza	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gospodarka odpadami	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mieszkalnictwo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15. Jak ocenia Pan/Pani stan zasobów oraz warunków przyrodniczych powiatu kolneńskiego?						
	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Słabo	Bardzo słabo	Nie mam zdania
Zasoby naturalne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Warunki przyrodnicze powiatu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zasoby kulturowe	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16. Jakie aspekty Pana/Pani zdaniem wymagają najpilniejszej interwencji w powiecie kolneńskim? <i>Proszę o zaznaczenie maksymalnie 3 aspektów</i>						
☐	Rynek pracy		☐	Opieka społeczna		
☐	Bezrobocie		☐	Infrastruktura techniczno - komunikacyjna		
☐	Inwestycje		☐	Infrastruktura energetyczna		
☐	Współpraca samorządowa		☐	Infrastruktura ciepłownicza		
☐	Aktywność mieszkańców		☐	Infrastruktura wodno-kanalizacyjna		
☐	Działalność organizacji pozarządowych		☐	Gospodarka odpadami		
☐	Bezpieczeństwo publiczne		☐	Mieszkalnictwo		
☐	Kultura i sport		☐	Środowisko naturalne		
☐	Edukacja		☐	Estetyka miast i wsi		
☐	Opieka zdrowotna					
17. Co według Pana/Pani należy poprawić lub zmienić na obszarze powiatu kolneńskiego? <i>Proszę wymienić maksymalnie 5 działań</i>						
powiat kolneński	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					
18. Jakie konkretne cele, przedsięwzięcia, działania powinny zostać uznane za priorytetowe w perspektywie lat 2015-2020 w powiecie kolneńskim? <i>Proszę wymienić maksymalnie 5 działań</i>						
powiat kolneński	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					
19. Przy użyciu trzystopniowej skali, gdzie 1 oznacza „niska”, 3 – „wysoka” proszę ocenić, jak ważne według Pana/Pani jest działanie w ramach wymienionych aspektów celem rozwoju powiatu						

kolneńskiego perspektywie czasowej 2015-2020.			
<i>Proszę zaznaczyć wagę potrzeby od 1 do 3; 1 – niska, 2 – średnia, 3 – wysoka</i>			
	1 niska	2 średnia	3 wysoka
Warunki pracy	☐	☐	☐
Liczba miejsc pracy	☐	☐	☐
Bezrobocie	☐	☐	☐
Migracje	☐	☐	☐
Atrakcyjność inwestycyjna	☐	☐	☐
Aktywność mieszkańców	☐	☐	☐
Działalność organizacji pozarządowych	☐	☐	☐
Opieka socjalna i pomoc społeczna	☐	☐	☐
Infrastruktura zdrowotna	☐	☐	☐
Oświata / edukacja	☐	☐	☐
Sieć wodociągowa	☐	☐	☐
Sieć kanalizacyjna	☐	☐	☐
Sieć komunikacji drogowej	☐	☐	☐
Sieć komunikacji publicznej	☐	☐	☐
Sieć energetyczna	☐	☐	☐
Gospodarka odpadami	☐	☐	☐
Mieszkalnictwo	☐	☐	☐
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	☐	☐	☐
Infrastruktura społeczna	☐	☐	☐
Infrastruktura sportowo – rekreacyjna	☐	☐	☐
Infrastruktura kulturowa	☐	☐	☐
Dziedzictwo kulturowe	☐	☐	☐
Ekologia, ochrona środowiska	☐	☐	☐
Czystość i estetyka	☐	☐	☐